

Uradni list Republike Slovenije

Internet: <http://www.uradni-list.si>

e-pošta: info@uradni-list.si

Št. 2

Ljubljana, petek 6. 1. 2006

Cena 1540 SIT

ISSN 1318-0576

Leto XVI

DRŽAVNI ZBOR

3. Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja 2005–2012 (ReNPVO)

Na podlagi 35. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, 41/04), 94. člena Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04), 54. člena Zakona o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 110/02 – ZGO-1, 2/04 – ZZdl-A in 41/04 – ZVO-1) in v skladu z Sklepom 1600/2002/EC Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 22. julija 2002 o šestem okoljskem akcijskem programu Skupnosti (Decision No 1600/2002/EC of the European Parliament and of the Council of 22 July 2002 laying down the Sixth Community Environment Action Programme) ter 109. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 35/02 in 60/04) je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 24. 11. 2005 sprejel

RESOLUCIJO

O NACIONALNEM PROGRAMU VARSTVA OKOLJA 2005–2012 (ReNPVO)

1. UVOD

Nacionalni program varstva okolja (v nadaljnjem besedilu: NPVO) je osnovni strateški dokument na področju varstva okolja, katerega cilj je splošno izboljšanje okolja in kakovosti življenja ter varstvo naravnih virov. V ta namen program določa cilje na posameznih področjih za določena časovna obdobja in prednostne naloge ter ukrepe za doseg teh ciljev. NPVO je pripravljen na podlagi zakona o varstvu okolja in je skladen z okoljskim programom Evropske skupnosti, ki obravnava ključne okoljske cilje in prednostne naloge ki zahtevajo vodenje s strani skupnosti. NPVO tako izpolnjenje obveznosti prenosa pravnega reda EU v slovenski pravni red, po drugi strani pa operacionalizacijo ciljev in ukrepov določenih v skupnih dokumentih Evropske skupnosti.

NPVO določa ključne okoljske cilje in prednostne naloge, ki temeljijo na oceni stanja okolja in prevladujočih trendov. Naloge in cilji morajo biti izpolnjeni pred iztekom programa, če ni določeno drugače. NPVO je izhodišče za okoljsko razsežnost Strategije razvoja Slovenije, ki opredeljuje vizijo prihodnosti Slovenije ter usmeritve in ukrepe za realizacijo te vizije do leta 2013.

Osnovno usmeritev politike varstva okolja, ki jo je postavil že zakon o varstvu okolja in prvi Nacionalni program varstva okolja (NPVO, 1999), je usmerjena v zagotavljanje trajnostnega razvoja za razliko od običajnega načina reševanja okoljskih problemov z uporabo tehničnih rešitev omejevanja onesnaževanja. Koncept trajnostnega razvoja se v vedno večji meri uveljavlja v mednarodni skupnosti, v državah članicah EU, in sicer kot razvoj, ki omogoča preživetje in zagotavljanje potreb tudi bodočim generacijam in poleg skrbi za preprečevanje in zmanjševanje onesnaževanja na viru poudarja tudi manjšo in bolj smotno rabo naravnih virov ter ohranjanje biotske raznovrstnosti. Na okoljskem področju trajnostni razvoj pomeni organizacijo gospodarstva, infrastrukture, poselitve in načina življenja v okviru nosilne sposobnosti okolja in naravnih virov. Zato program upošteva tudi ukrepe v okviru Načrta implementacije, ki je bil s strani številnih držav sveta sprejet na Svetovnem vrhu o trajnostnem razvoju (Johannesburg, 2002) in teži k promociji integracije okoljskih vsebin v ostale sektorske politike, skladno z načelom integracije.

Program zajema s svojimi usmeritvami in področnimi okoljskimi cilji obdobje naslednjih sedmih let od njegovega sprejema do vključno leta 2012, pri čemer pa so za obdobje 2005–2008 podrobneje opredeljeni posamezni ukrepi predvsem v delu, ki se nanaša na njihovo financiranje. Ustrezne vzpodbude na različnih področjih politike, z namenom doseganja zastavljenih okoljskih ciljev, so sestavljene iz vrste ukrepov, vključno z doslednim izvajanjem zakonodaje, strateškimi usmeritvami in instrumenti, določenimi v drugem poglavju.

Na podlagi ocene stanja okolja in trendov, ki so navedeni kot povzetek Poročila o stanju okolja v Sloveniji (MOPE, 2002), so cilji in prednostne naloge opredeljene v četrtem poglavju, ki je tudi osrednje poglavje NPVO.

Cilji in ukrepi so opredeljeni v okviru štirih področij, in sicer: podnebne spremembe, narava in biotska raznovrstnost, kakovost življenja ter odpadki in industrijsko onesnaževanje. Navedena področja so prevzeta in zato skladna z okoljskim programom EU, razen dodanega področja »industrijsko onesnaževanje« zaradi pomembnih ukrepov na področju izvajanja direktive o celovitem preprečevanju in nadzoru onesnaževanja okolja iz velikih industrijskih obratov in vpeljavo okoljevarstvenega dovoljenja. NPVO v tem poglavju povzema tudi tiste ukrepe, ki so opredeljeni v že sprejetih operativnih programih.

Osnovni cilji po posameznih področjih so:

- poudariti podnebne spremembe kot pomembni izziv v naslednjih letih in zmanjšati emisije toplogrednih plinov ter tako prispevati k dolgoročnemu cilju stabiliziranja koncentracij toplogrednih plinov v ozračju, kakor tudi zmanjšati emisije snovi, ki povzročajo tanjšanje ozonskega plašča;

- zaščititi in ohraniti naravne sisteme, habitate, prosto živeče živalske in rastlinske vrste, s ciljem ustaviti izgubo biotske raznovrstnosti, genske pestrosti in nadaljnje degradacije tal;

- prispevati k visoki ravni kakovosti življenja in socialni blaginji državljanov z zagotavljanjem okolja, v katerem raven onesnaženosti ne učinkuje škodljivo na zdravje ljudi in okolje, in z vzpodbujanjem trajnostnega razvoja v mestih ter še posebej zagotoviti ukrepe za vzpostavitev dobrega stanja površinskih in podzemnih voda ter za trajnostno ravnanje in upravljanje z vodami, ki vključuje skrb za vodne bilance in za smotno uporabo vode kot naravnega vira;

- ravnanje z odpadki in poraba obnovljivih in neobnovljivih naravnih virov, ki omogočajo trajnostno proizvodnjo in potrošnjo, pripomorejo k zmanjševanju onesnaženja okolja in porabe energije tako, da ne preseže nosilne zmogljivosti okolja.

NPVO določa tudi glavne akterje na področju varstva okolja in sicer državno in občinsko upravo, izvajalce državnih in občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja ter nevladne organizacije, njihovo vlogo in glavne usmeritve. Usmeritve in prednostne naloge so opredeljene tudi na področju mednarodnih aktivnostih s ciljem vključevanja zahtev varstva okolja tudi v zunanjo politiko in razvojno sodelovanje, učinkovito izpolnjevanje in uveljavljanje mednarodnih pogodb, ki so povezane z okoljem ter za pospešeno čezmejno sodelovanje s sosednjimi državami in regijami. Ukrepi na področju komuniciranja z javnostjo in izobraževanja na področju varstva okolja so ključni podporni ukrepi za uspešno izvajanje programa, ki lahko pripomorejo k spreminjanju družbenih navad, sistema vrednost in netrajnostnega življenjskega sloga. V zvezi s tem je potrebno zagotoviti dostop do okoljskih informacij, sodelovanje javnosti pri oblikovanju okoljskih politik, obveščanje in ozaveščanje javnosti ter okoljsko vzgojo, s čemer bomo zagotavljali pogoje in razmere za enakovredno in trajnejše zmanjšanje negativnih vplivov na okolje.

Glavna usmeritev za doseganje ciljev programa je v okviru financiranja že dokaj uveljavljeno temeljno načelo varstva okolja »načelo plačila za obremenjevanje okolja«. Zato program opredeljuje ekonomske instrumente in okoljske dajatve kot osnovni vir sredstev, poleg tega pa določa nadaljnje usmeritve v sistemu financiranja varstva okolja. Program le okvirno določa sredstva za izvajanje programa, saj so le-ta podrobneje opredeljena v okviru operativnih programov.

Za spremljanje izvajanja in vrednotenja programa so v zadnjem poglavju navedene naloge in roki za njihovo izvedbo ter vrsta kazalcev za mednarodno primerljivost doseganja ciljev in stanja okolja.

2. NAČELA IN STRATEŠKE USMERITVE

NPVO predstavlja okvir za okoljsko politiko v Sloveniji v času veljavnosti programa in z usmeritvami za naprej, s ciljem doseči visoko raven varstva okolja ob upoštevanju temeljnih načel varovanja in ohranjanja okolja. Program je izhodišče za okoljsko razsežnost Strategije razvoja Slovenije in prispeva k vključevanju okoljskih zadev v sektorske politike, med drugim z določanjem okoljskih prednostnih nalog v razvoju Slovenije. Zato so predlagani in sprejeti ukrepi v korist varovanja in ohranjanja okolja skladni s cilji gospodarskih in socialnih razsežnosti trajnostnega razvoja in obratno. NPVO izpostavlja osnovna načela varstva in ohranjanja okolja: preprečevanje onesnaževanja, načelo previdnosti, načelo »onesnaževalec plača« ter celovit način razmišljanja o življenjskem krogotoku izdelka.

Strateške usmeritve na področju varstva okolja ter instrumenti za doseganje ciljev NPVO:

Priprava in sprejem nove in dosledno izvajanje obstoječe zakonodaje

S članstvom v Evropski uniji (EU) je Slovenija pridobila pravico enakopravnega sooblikovanja pravnega reda EU in evropskih politik. Slovenski vladni predstavniki se vsakodnevno udeležujejo zasedanj delovnih teles Sveta EU in uveljavljajo interese Slovenije v procesu oblikovanja in sprejemanja aktov ter odločitev EU. Vsi predstavniki Slovenije so dolžni zastopati predhodno medresorsko usklajena stališča. Za učinkovitejše delo na tem področju je Slovenija vzpostavila sistem koordinacije evropskih zadev, ki temelji na: vsebinsko odgovornih resornih ministrstvih, 35. delovnih skupinah za pripravo stališč do predlogov aktov in odločitev EU, dveh koordinativnih telesih (za področje I. in III. stebra – Služba Vlade Republike Slovenije za evropske zadeve; za področje II. stebra Ministrstvo za zunanje zadeve), Delovni skupini za evropske zadeve, sodelovanju z Državnim zborom, EU portalu in Stalnem predstavništvu v Bruslju.

Na osnovi strateških dokumentov Evropske komisije in Sveta EU Vlada Republike Slovenije vsako leto pripravi in sprejme Prednostne naloge Slovenije za delo v Svetu EU ter z njimi seznaniti državni zbor. Ključne naloge na področju varstva okolja za leto 2005 obsegajo obravnavo nekaterih manjkajočih tematskih strategij, ki izhajajo iz Šestega okoljskega akcijskega programa, aktivnosti na področju podnebnih sprememb, obravnave številnih zakonodajnih aktov na področju varstva narave in biološke raznovrstnosti, varstva zdravja in kakovosti življenja, ravnanja z odpadki, okolju prijaznega vodenja, izvajanje Akcijskega plana za okoljske tehnologije ter različne pobude za promocijo trajnostnega razvoja na mednarodnih ravneh.

V obdobju, ki ga pokriva NPVO, bodo pred Slovenijo tudi dodatni izzivi in priložnosti, ki jih prinaša predsedovanje EU.

Za doseganje visoke ravni varstva okolja je nujno vzpodbujanje bolj učinkovitega izvajanja in uveljavljanja zakonodaje na področju okolja. Vpeljati je treba redno poročanje in spremljanje izvajanja zakonodaje ter uporabo okoljskih kazalcev povsod, kjer je to mogoče. Zato je prednostna naloga krepitev vloge in učinkovitejše delo inšpekcijskih služb in drugih nadzornih organov v boju proti okoljskemu kriminalu in izpostavljanje okoljske odgovornosti.

Trajnostna raba naravnih virov

Z gospodarsko rastjo se predvsem v gospodarsko razvitih državah povečuje poraba naravnih virov in pritiski na okolje. Zato v razvitem svetu že prihaja do zavestnega ter odgovornega ravnanja na področju rabe naravnih virov z integracijo ukrepov materializacije oziroma preprečevanja nastajanja in recikliranja odpadkov, spodbujanjem energetske in surovinske manj intenzivnih novih tehnologij, spodbujanjem trajnostne proizvodnje in potrošnje in podobno.

Koncept uravnoteženega gospodarskega, socialnega in okoljskega razvoja se v Sloveniji ne uresničuje v celoti¹. Gospodarska razvitost se povečuje ob hkratnem socialnem razvoju, vendar počasnejšem uveljavljanju skrbi za okolje. Tako je

¹ »Poročilo o razvoju 2004« (UMAR, marec 2004)

gospodarska rast delno dosežena tudi na škodo okolja, na kar vpliva visoka energetska intenzivnost ter neugodne stopnje rasti emisijsko najbolj intenzivnih industrij in intenzivnega kmetijstva ter drugih sektorskih netrajnostnih politik.

Skladno s Strategijo razvoja Slovenije bo Slovenija morala v obdobju 2005-2013 pričakovati gospodarski napredek in dvig blaginje doseči ob učinkovitejši rabi naravnega (okoljskega) kapitala, ohranjanju narave in dvigu kakovosti bivalnega okolja. Po letu 2010 pa bo, zlasti zaradi izčrpanja virov okolja in trajno (globalno in lokalno) nesprejemljive porabe naravnih virov in obremenjevanja na prebivalca, tudi v Sloveniji potreben odločnejši prehod k razvojno-okoljskemu modelu okrepljene trajnostnosti (sonaravnosti) in optimalnega ohranjanja okoljskega kapitala. Ob pričakovanem tehnološkem razvoju in prehajanju v energetsko učinkovitejšo informacijsko družbo je temeljni razvojno-varovalni cilj Republike Slovenije zmanjševanje sedanje visoke rasti porabe energije vsaj na tisto, predvideno z Nacionalnim energetskim programom, ter stabilizacija v obdobju do leta 2020-2025.

Za reševanje tega prednostnega okoljskega problema, ki zahteva najširši pristop, se v okviru EU pripravlja posebna tematska strategija »Tematska strategija o trajnostni rabi naravnih virov«². Osnovni cilj strategije je prekinitev povezanosti med gospodarsko rastjo in obremenjevanjem okolja. V ta namen bodo v dokumentu opredeljeni predlogi in ukrepi, ki bodo omogočali trajnostno rabo naravnih virov tako, da ne bo prišlo do nadaljnjega obremenjevanja okolja, hkrati pa bodo doseženi cilji Lizbonske strategije glede gospodarske rasti (predvidena je 3 % gospodarska rast).

Strategija se nanaša na vse naravne vire, tako na surovine, ki so potrebne za večino gospodarskih dejavnosti, kot tudi na različne okoljske medije (zrak, voda, tla), ki so osnova za življenje ter vključuje pet glavnih aktivnosti držav članic:

- analizo snovnih pretokov materialov in odpadkov, vključno z uvozom in izvozom;
- pregled učinkovitosti okoljskih ukrepov in vpliv subvencij, povezanih z naravnimi viri in odpadki;
- uvedbo ciljev za učinkovito rabo naravnih virov, zmanjševanje rabe, prekinitev povezanosti med gospodarsko rastjo in negativnimi vplivi na okolje;
- promocijo in spodbujanje proizvodnje in tehnologij, ki so okoljsko učinkovitejše in trajnostno rabo materialov, energije, vode in drugih virov;
- razvoj in izvajanje širše vrste instrumentov (raziskave in razvoj, prenos tehnologij, ekonomski instrumenti, programi dobre prakse, kazalci učinkovitosti rabe virov).

Implementacija politik in razvoj novih, ki bodo pripomogle k prekinitvi povezanosti med pritiski na okolje in gospodarsko rastjo je dolgotrajen proces, zato je časovno obdobje strategije kar 25 let. Slovenija že sodeluje v postopku priprave strategije v okviru Evropske komisije, zato bodo temu sledile tudi vse nadaljnje aktivnosti.

Vključevanje zahtev varstva okolja pri načrtovanju prostorskega razvoja

Na področju urejanja prostora je bila sprejeta nova prostorska zakonodaja in nekateri strateški prostorski akti (Politika urejanja prostora, Zakon o urejanju prostora, Strategija prostorskega razvoja Slovenije in Prostorski red Slovenije), ki uvajajo vzdržen prostorski razvoj ter s tem preverjanje nujnosti potrebe po umeščanju prostorskih ureditev v prostor.

Z namenom usklajenega doseganja razvojnih koristi in varstvenih zahtev se pri pripravi prostorskih aktov zahteve varstva okolja sistematično vključuje v urejanje prostora skozi izhodišča, načela, cilje, prostorske usmeritve in pravila za urejanje prostora.

Politika urejanja prostora Slovenije³ je temeljno vodilo za dolgoročno, nenehno in usklajeno usmerjanje prostorskega razvoja, v katerem je varstvo okolja pomemben dejavnik.

V Zakonu o urejanju prostora⁴ je med temeljnimi cilji urejanja prostora določeno, da mora usmerjanje razvoja procesov in z njimi povezanih prostorskih ureditev izhajati iz uravnovešenosti razvojnih potreb, pri čemer je treba prostor urejati tako, da se med drugim »zagotavlja varstvo okolja, ohranjanje narave in kulturno dediščino, omogoča trajnostno rabo naravnih dobrin in varuje druge kakovosti naravnega in bivalnega okolja.« Namen urejanja prostora je omogočati vzdržen prostorski razvoj z usklajevanjem gospodarskih, družbenih, prostorskih, kulturnih in okoljskih vidikov razvoja.

Vzdržen prostorski razvoj je temeljno načelo Strategije prostorskega razvoja Slovenije⁵ in pomeni zagotavljanje take rabe prostora in prostorskih ureditev, ki ob varovanju okolja, ohranjanju narave in trajnostni rabi naravnih virov, ohranjanju kulturne dediščine in drugih kakovosti naravnega in bivalnega okolja, omogoča zadovoljitev potreb. V prostorski strategiji so opredeljeni cilji prostorskega razvoja z namenom doseganja večje kakovosti prostora in razreševanja obstoječih in pričakovanih prostorskih problemov v Republiki Sloveniji. Razdeljeni so v 12 sklopov, med katerimi je tudi temeljni cilj varstvo okolja, ki zajema:

- vključenost posameznih sestavin varstva okolja v načrtovanje prostorskega razvoja dejavnosti,
- zagotavljanje komunalne opremljenosti obstoječih in novih zemljišč za gradnjo (vodovod, kanalizacija, čistilne naprave, sistem ogrevanja in klimatizacije),
- racionalno ravnanje s komunalnimi in drugimi odpadki.

Cilja preudarna raba naravnih virov in ohranjanje narave zaokrožata celovito obravnavanje vsebin varstva okolja skozi varčno in večnamensko rabo tal in virov, smotno rabo prostora za urbanizacijo in nadzor nad širjenjem urbanih območij, ohranjanje pridelovalnega potenciala tal za kmetijsko rabo, uravnovešeno oskrbo z mineralnimi surovinami, z razmeščanjem dejavnosti tako, da se zagotovi ravnovesje med možnostmi oskrbe in potrebami po vodi, s spodbujanjem rabe obnovljivih virov, kjer je to prostorsko sprejemljivo, s spodbujanjem ohranjanja biotske raznovrstnosti, naravnih vrednot in naravnih procesov, kot bistvenih sestavin kakovostnega naravnega okolja in zagotavljanjem ustrezne vključitve biotske raznovrstnosti in naravnih vrednot v gospodarjenje z naravnimi viri in prostorom.

Vsebine varstva okolja, ki so opredeljene v izhodiščih, ciljih in prioritetah Strategije prostorskega razvoja Slovenije se preko usmeritev za razvoj na regionalni in lokalni ravni celovito vključujejo v razvoj prostorskih sistemov – poselitev, gospodarska javna infrastruktura in krajina.

Prostorski red Slovenije⁶ v skladu s Strategijo prostorskega razvoja Slovenije določa pravila za urejanje prostora na državni, regionalni in lokalni ravni. Pravila prostorskega reda uveljavljajo javno korist na področju urejanja prostora predvsem skozi poenotenje načinov priprave prostorskih aktov in sicer predvsem usklajevanja razvojnih potreb z varstvenimi zahtevami,

² »Towards a thematic strategy on the sustainable use of natural resources« COM(2003)572 final

³ Poročevalec RS, 8/2002

⁴ Uradni list RS, 110/02

⁵ Uradni list RS, 76/04

⁶ Uradni list RS, 122/04

priprave strokovnih podlag, določanja namenske rabe, načrtovanja prostorskih sistemov (poselitve, gospodarske infrastrukture in krajine) ter določanja lokacijskih in drugih meril in pogojev za umeščanje prostorskih ureditev ter načrtovanje in graditev objektov. S pravili za urejanje prostora se pri pripravi strokovnih podlag in prostorskih aktov zagotavlja upoštevanje predpisov s področja varstva okolja in njegovih delov, ohranjanja narave ter rabe naravnih virov.

Integracija oziroma upoštevanje okoljskih vsebin v sektorskih politikah

Vključevanja okoljskih zahtev v vse politike in dejavnosti je bistveno za uveljavljanje in spodbujanje trajnostnega razvoja. Država, regije in občine morajo pri sprejemanju politik, strategij, programov, planov, načrtov in splošnih pravnih aktov ter pri izvajanju drugih zadev iz svoje pristojnosti spodbujati takšen gospodarski in socialni razvoj družbe, ki pri zadovoljevanju potreb sedanje generacije upošteva enake možnosti zadovoljevanja potreb prihodnjih in omogoča dolgoročno ohranjanje okolja.

Vključevanje okoljskih vsebin v sektorske politike se zagotavlja z:

- upoštevanjem okoljskih ciljev pri pripravi sektorskih politik z namenom priprave učinkovitih sektorskih programov ukrepov, ki pripomorejo tudi k doseganju okoljskih ciljev;
- rednim spremljanjem integracije s pomočjo ustreznih kazalcev, na podlagi skupne metodologije za vsak sektor, in poročanje o procesu sektorske integracije;
- vključitvijo okoljskih meril v programe financiranja;
- vzpostavitev in izvajanjem sistema presoje vplivov na okolje in celovito okoljsko presojo;
- upoštevanjem ciljev programa v strateških dokumentih države in prihodnjih finančnih perspektiv.

Eden izmed instrumentov integracije okoljskih vsebin v sektorske politike je izvajanje celovite presoje vplivov na okolje (CPVO). CPVO se izvaja za vse tiste plane, programe, politike, ki imajo pomemben vpliv na okolje. Mednje pa vsekakor sodijo vsi plani, v katerih so predvideni projekti, za katere se zahteva presoja vplivov na okolje (PVO), plani na območjih Nature 2000, prostorski akti in različni sektorski programi in to na lokalnih, regionalnih in državni ravni.

Cilj izvedbe CPVO je zagotoviti visoko raven varstva okolja in prispevati k vključevanju okoljskih vidikov v pripravljanje in sprejemanje planov in programov, zato da se spodbuja trajnostni razvoj.

Celovita presoja vplivov na okolje je postopek, ki zajema:

- pripravo okoljskega poročila o verjetnih pomembnih vplivih osnutka plana;
- izvedbo posvetovanja o osnutku plana in spremljajočega okoljskega poročila;
- upoštevanje okoljskega poročila in rezultatov posvetovanja pri odločanju;
- ter obveščanje o odločitvi.

Ključno vlogo ima okoljsko poročilo, v katerem so opredeljeni, opisani in ovrednoteni verjetni pomembni vplivi izvajanja plana ali programa na okolje in variante, ki upoštevajo cilje in geografsko območje uporabe plana ali programa. V okoljskem poročilu so predstavljeni verjetni pomembni vplivi na okolje, vključno z vplivi na biotsko raznovrstnost, prebivalstvo, zdravje ljudi, živalstvo, rastlinstvo, tla, vodo, zrak, podnebne dejavnike, materialne dobrine, kulturno dediščino skupaj z arhitekturno in arheološko dediščino, krajino ter medsebojna razmerja teh dejavnikov. Ti vplivi vključujejo sekundarne, kumulativne, sinergijske, kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne, trajne inčasne, pozitivne in negativne vplive. Opisani so tudi razlogi za izbiro variante in morebitnih ukrepov za preprečitev, zmanjšanje in čim popolnejšo odpravo posledic kakršnih koli znatnih škodljivih vplivov izvajanja načrta ali programa na okolje.

CPVO prinaša nov poudarek zlasti na področju zbiranja in predstavljanja osnovnih okoljskih informacij, napovedovanja pomembnih vplivov plana ali programa na okolje, skupaj z vplivi različnih variant, odpravljanja škodljivih vplivov na okolje z ukrepi za ublažitev, posvetovanja z javnostjo ter ministrstvi in organizacijami, pristojnimi za okolje, kot del postopka priprave presoje ter spremljanja vplivov plana ali programa na okolje med njegovim izvajanjem s pomočjo indikatorjev. CPVO mora biti izvedena med pripravo plana in pred njegovim sprejetjem.

Z razliko od PVO, ki ugotavlja, kakšni bodo vplivi konkretnega projekta z že znano tehnologijo, za katero se predlaga določene ukrepe za zmanjševanje vplivov, pa je CPVO postopek, v okviru katerega se ugotavlja sprejemljivost vplivov izvedbe planov na okolje. Takšen pristop, ko se pred potrditvijo, torej že v fazi priprave razvojnega plana, poišče najboljše možnosti seveda v največji možni meri odpravi morebitne negativne vplive na okolje. S tem se v celoti uveljavljajo vsa temeljna načela politike varstva okolja kot so načelo celovitosti, preventive, previdnosti, sodelovanja strokovne in splošne javnosti, dopustnost posegov, načelo trajnostnega razvoja, ipd.

Okoljske tehnologije

Okoljske tehnologije so tiste tehnologije, katerih uporaba je okolju manj škodljiva. To so torej tehnologije, ki varujejo okolje, ga manj onesnažujejo, zagotavljajo trajnostno rabo naravnih virov, omogočajo boljše recikliranje odpadkov in proizvodov ter ravnajo s preostalimi odpadki na okolju bolj sprejemljiv način, kot tehnologije, ki jih zamenjujejo. Okoljske tehnologije obsegajo tudi tehnologije in procese za obvladovanje onesnaževanja (npr. nadzor nad onesnaževanjem zraka, ravnanje z odpadki), za proizvodnjo in storitve, ki manj onesnažujejo in manj obremenjujejo naravne vire ter načine bolj učinkovite uporabe naravnih virov. Obsegajo tudi tehnologije za obdelavo odpadkov in drugih onesnaževal, ko le ti že nastanejo. Okoljske tehnologije so kompleksne in lahko vključujejo znanje in izkušnje, postopke, blago in storitve ter opremo, kakor tudi organizacijske postopke in postopke vodenja.

Z vidika gospodarstva so pomembne zato, ker znižujejo stroške in povečujejo konkurenčnost s tem, da znižujejo porabo energije in drugih naravnih virov, z vidika okolja pa predvsem zato, ker zmanjšujejo emisije in producirajo manjše količine odpadkov. Glede na to se morajo uveljaviti v vseh gospodarskih dejavnostih in sektorjih.

Osnovni cilji, ki jih bo treba za zagotavljanje trajnostnega razvoja oziroma izpolnjevanje Lizbonske strategije na področju okoljskih tehnologij doseči, so predvsem:

- razvoj novih okoljskih tehnologij,
- izboljšanje in pospešitev prenosa okoljskih tehnologij v uporabo,
- znižanje tveganj investitorjev pri investicijah v okoljske tehnologije.

Prioritetna področja, ki jih v svojem programu za uvajanje in spodbujanje okoljskih tehnologij poudarja EU so klimatske spremembe, naravni viri in odpadki, zaščita tal, zdravje in kakovost življenja ter narava in biotska raznovrstnost. V okviru Operativnega programa spodbujanja uporabe okoljskih tehnologij, ki bo pripravljen do leta 2006 bodo na nacionalni ravni uvedeni naslednji ukrepi:

- določitev prioriteten okoljskih tehnologij za Republiko Slovenijo in njihovih ciljnih učinkov na okolje ter razvoj gospodarstva,
- vključitev gospodarskih in raziskovalnih subjektov v aktivnosti iz EU programa o okoljskih tehnologijah,
- določitev in sprostitev finančnih instrumentov za delitev tveganja pri investiranju v okoljske tehnologije,
- sprostitev finančnih instrumentov za spodbujanje tehnologij obnovljivih energijskih virov in energijsko učinkovitih tehnologij,
- revizija okolju škodljivih subvencij,
- zelena naročila oziroma spodbujanje nabav (javnih in privatnih) okoljskih tehnologij ter okolju prijaznih proizvodov in storitev,
- zvečanje okoljske zavesti podjetij in potrošnikov (promocija »od množice h kakovosti«, čistejša tehnologije, eko dizajn, okoljski standardi ipd).

Spodbujanje trajnostne proizvodnje in potrošnje

Okolje je temeljni vir, na katerem so grajene človeške družbe. Vpliva na vsa področja družbenega delovanja in vsak ukrep, ki spremeni okolje ali pomembno vpliva nanj, bo zelo verjetno povzročil številne reakcije. Človeštvo od narave ne sme jemati več, kot narava lahko nadomesti. Zemlja ima svoje meje, ki jih ni mogoče raztezati v neskončnost. To seveda pomeni, da je treba privzeti načine življenja in poti razvoja, ki spoštujejo naravne omejitve in jih ne prestopamo.

Za doseganje trajnostnega razvoja sta ključna spreminjanje potrošniških navad in drugačne proizvodnje. Trajnostna potrošnja in proizvodnja zahtevata celostni pristop, saj se vprašanja trajnostnega obnašanja dotikajo vseh politik in vseh sektorjev. Na splošno rečeno, gre tako za zmanjšanje porabe energije kot surovin, naravnih virov in nastajanja odpadkov. Učinkovitejša proizvodnja mora sprejeti razmišljanje o »celotnem življenjskem krogu« proizvodov oziroma integralno politiko do proizvodov (IPP), ki vključuje tako ekonomske instrumente (davke, subvencije, okoljsko knjigovodstvo, internalizacijo stroškov) kot zakonodajo (zelena javna naročila), sisteme okoljskega ravnanja (EMAS, LCA, ISO 14001) in eko-oblikovanje proizvodov in uporabo okoljskih tehnologij do ponujanja možnosti izbire potrošnikom z uvajanjem okoljskega in energijskega označevanja izdelkov ter ozaveščanja s pomočjo seznanjanja (razširjanje in dostopnost informacij) in prepoznavanja okoljskih problemov (ekološki odtisi) itd.. Poleg proizvodnje (npr. kemična industrija) gre tudi za storitvene dejavnosti (zdravstvo, trgovina, gradbeništvo itd.), za kmetijstvo, promet, energetiko itd., do socialne in okoljske odgovornosti.

Najbolj obetavne so nove tehnologije za varčno rabo energije v gospodinjstvih in tercialnem sektorju. Sistematično uvažanje najboljših razpoložljivih tehnologij lahko zniža porabo energije za 20 do 50 %. Velike možnosti ponujajo nove tehnologije za ravnanje z odpadki; najnovejše investicije v tem sektorju kažejo, da je mogoče izrabiti 99,5 % energije, vsebovane v odpadkih. Bistvene so nove tehnologije za ravnanje z naravnimi viri v industriji, ki hkrati ponujajo sinergijo za višjo proizvodno produktivnost, kakovost izdelkov in servisa ter učinkovito rabo naravnih virov. V kmetijstvu biološko kmetovanje narašča s stopnjo 20 % letno navkljub subvencijam v tradicionalne, netrajnostne metode kmetovanja.

Toda v mnogih primerih rast ni trajnostna. Premagati bo treba številne ovire, da pridemo do stopnje, ko vlada ne bo posegala v razpršenost tehnologij obnovljivih virov in ko bodo te tehnologije močnejše nastopile na trgu z energijo. Koliko bo trg sprejel učinkovitejše tehnologije, je odvisno predvsem od razmerij terminskih cen med različnimi viri energije in drugimi naravnimi viri, nadalje od podpor vlade za novo nastajajoče tehnologije, vladne politike do norm in standardov za eko učinkovitost in prostovoljne dogovore s strani industrije. Pomembno je upoštevati tako potrošnikovo preferiranje eko izdelkov kakor tudi varstvo potrošnikov samo. Bistveni pa sta vsekakor dolgoročna vizija in močna politična zavezanost.

Trajnostna potrošnja

Za trajnostno ravnanje potrošniki potrebujejo poleg možnosti izbire tudi ustrezne informacije, ki jih obveščajo, seznanjajo in poučujejo tako o vplivu proizvodov na zdravje in okolje, kakor tudi o vplivu na okolje in zdravje posameznikovega lastnega ravnanja in obnašanja pri rabi izdelkov in virov. Ob tem je pomembno, da posamezniki prevzamejo odgovornost za trajnostno potrošnjo dobrin in storitev. Cilji spodbujanja trajnostne potrošnje so:

- nenehno ozaveščanje in informiranje javnosti,
- promocije primerov dobrih praks in prijaznega ravnanja,
- predstavitve koncepta trajnostne potrošnje v izobraževalni proces.

Glavno vlogo pri varstvu potrošnikovih pravic ima Urad za varstvo potrošnikov v okviru Ministrstva za gospodarstvo. V Sloveniji že deluje mreža svetovalnih pisarn za potrošnike, vendar bi kazalo postaviti še nove oziroma kadrovske okrepiti obstoječe zato, da bodo vidnejše mesto zavzele okoljske informacije in nasveti potrošnikom o tem, kako ravnati in kako se obnašati do okolja.

Ker pa se z ozaveščanjem, informiranjem in promocijo trajnostne potrošnje obračamo na vse javnosti, saj le-ta vključuje celovito okoljsko problematiko, hkrati s spreminjanjem človekovih navad in ravnanj, MOP in Urad za varstvo potrošnikov proučujejo možnosti o vzpostavitvi centra za »zelene« informacije in nasvete, v kar je nujno vključiti zlasti nevladne okoljske organizacije.

Za doseg ciljev spodbujanja trajnostne potrošnje bo v letu 2005 pripravljen »Priročnik o trajnostni potrošnji«, ki bo predstavljal, kako lahko v vsakodnevem življenju vsak posameznik ravna in poskrbi, da bodo negativni vplivi na okolje manjši ali celo odpravljeni. Priučiti se odgovornega odnosa do okolja in postati trajnostno naravnani potrošnik ne pomeni odrekanja se stvarim, ampak zgolj spremeniti potratne in nepremišljene razvade in navade. MOP bo izdal tudi knjižico o osnovni predstavitvi in razlagi trajnostnega razvoja v letu 2006.

Na Svetovnem vrhu o trajnostnem razvoju (Johannesburg, 2002) smo se države dogovorile in obvezale k spodbujanju trajnostnih vzorcev obnašanja in trajnostne proizvodnje s pripravo desetletnega okvirnega programa trajnostne potrošnje in proizvodnje. V EU se premišljeno lotevajo te tematike, saj je to ena od prednostnih nalog pri delu mednarodne službe v okviru Direktorata za okolje. EU se je namreč zavezala predstaviti se kot zgledna in vodilna regija pri doseganju trajnostne potrošnje. Pripravljen je že pregled politik trajnostne potrošnje in proizvodnje po državah članicah, pa tudi izčrpen vodič s primeri dobrih praks.

Trajnostna proizvodnja

Integralna (okoljska) politika do proizvodov predstavlja mehanizme, s katerimi se bo čimbolj zmanjšalo okoljske vplive proizvodov v njihovem celotnem življenjskem krogu, to je od pridobivanja rudnin in surovin za materiale do proizvodnje, pro-

daje, uporabe in ravnanja z odpadki, ki nastanejo zaradi teh proizvodov do končnega odlaganja. Obsega tako obvezne kot neobvezne mehanizme, pri čemer je za primerno vpeljavo neobveznih mehanizmov treba zagotoviti ustrezno raven okoljske zavesti tako potrošnikov kot tudi gospodarskih subjektov.

V svoji integralni politiki do proizvodov EU postavlja predvsem naslednje osnovne cilje:

- spodbujanje proizvodnje okolju bolj prijaznih proizvodov,
- spodbujanje primernejšega ravnanja podjetij z okoljem in obveščanje javnosti o vplivih njihovih dejavnosti na okolje,
- dvigovanje okoljske zavesti potrošnikov in gospodarskih subjektov.

V Republiki Sloveniji se bodo prioriteto zagotavljali ti cilji za proizvode, ki rabijo energijo, za proizvode široke potrošnje z velikim vplivom na okolje ter za proizvode, ki se pogosto naročajo v okviru javnih naročil z naslednjimi ukrepi:

– vzpostavitev in delovanje sistema za podeljevanje znaka EU za okolje ter spodbujanje organizacij, za označitev svojih proizvodov,

– vzpostavitev in delovanje sistema za okoljsko ravnanje in presoje (EMAS) ter spodbujanje organizacij za vključitev v ta sistem,

– prilagoditev javnih naročil državnih organov (javne uprave) naročanju proizvodov, ki so okolju bolj prijazni (»zelena« javna naročila),

– določitev minimalnih okoljskih zahtev za določene proizvode,

– vključitev načela »onesnaževalec plača« v cene proizvodov preko ustreznih okoljskih taks,

– promocija razmišljanja na način celotnega življenjskega kroga proizvoda gospodarskim subjektom in potrošnikom.

Po podatkih v EU, osebe javnega prava porabijo okrog 16 % bruto domačega proizvoda za svoje delovanje. V kolikor bi izrabili svojo veliko kupno moč za to, da izberejo blago in storitve, ki upoštevajo oziroma spoštujejo okolje, bi lahko pomembno prispevali k trajnostnemu razvoju. Zelena javna naročila zajemajo področja kot so nakup energijsko učinkovitih računalnikov, energijsko učinkovite zgradbe, pisarniška oprema izdelana iz eko lesa, reciklirani papir, avtomobile, ki uporabljajo alternativna goriva, javna prevozna sredstva, bio hrano v menzah, elektriko iz obnovljivih virov energije, hlajenje prostorov iz obnovljivih virov, in podobno. Zeleni nakupi pomenijo tudi postavljanje zgleda in vpliv na industrijo, da razvijajo nove okoljske tehnologije in proizvajajo okolju prijaznejše izdelke. Z izvajanjem zelenih javnih nakupov se privarčujejo materiali in energija, zmanjšajo odpadki in onesnaženost, s spodbujanjem trajnostnih vzorcev obnašanja pa se varuje okolje.

Ob ustreznih pravnih okvirih, upoštevanju vseh zunanjih stroškov proizvodnje in potrošnje, tehnološkemu razvoju, večji okoljski zavesti potrošnikov ter delovanju nevladnih okoljskih organizacij se odpirajo možnosti višje kvalitete življenja, ki bi ob upočasni rasti prebivalstva, širjenju nizko surovinskih in energetskih tehnologij, produktov ter okoljsko odgovornih življenjskih stilov lahko na planetarni in državnih ravneh izpolnila kriterije trajnostnega razvoja. Ključno je vključevanje okoljske vzgoje v vse ravni izobraževanja ter oblike stalnega življenjskega usposabljanja. Prav tako je za usmerjanje ravnanja potrošnikov, poleg ustrezne cenovne politike, pomembna promocija okolju primerne načina življenja.

Ekonomska politika varstva okolja

Ekonomska politika varstva okolja mora temeljiti na spodbujanju dolgoročnega trajnostnega družbenega gospodarskega razvoja. Najti je treba način, ki bo sprejemljiv za integralen razvoj vseh gospodarskih dejavnosti sodobne družbe, kot so industrija, promet, kmetijstvo, gozdarstvo, turizem, rekreacija in druge, skladno s tem pa mora biti poseg človeka v okolje sprejemljivega obsega, tako da bo omogočen obstoj in razvoj v skladu z trajnostnimi načeli varstva okolja oziroma trajnostno porabo naravnih dobrin. Za doseg tega cilja je potrebno okoljevarstvene vidike integrirati v gospodarski proces.

Proizvodnja in potrošnja sta neposredno povezani s politiko varstva okolja, neposredno tudi preko vseh ostalih gospodarskih dejavnosti. V kolikor gospodarski subjekti in gospodinjstva ne bodo nosili stroškov za povzročeno škodo v okolju, se bodo le-ti akumulirali v obliki degradacije okolja in tako bremenili prihodnje generacije in tako posledice onesnaževanja okolja ne bodo pravilno obravnavane v strateških družbenih odločitvah. Vključitev okoljskih stroškov v poslovne stroške posameznih gospodarskih subjektov omogoča lahko hkrati ustrezno motivacijo za zmanjševanje obremenjevanja oziroma »sredstvo« integracije ekonomske in okoljevarstvene politike. Ekonomska politika varstva okolja mora torej vsebovati instrumente, ki tako proizvajalce kot potrošnike silijo oziroma stimulirajo k trajnostni proizvodnji oziroma potrošnji. Ti spodbujajo lahko bolj racionalno uporabo naravnih virov ali oglašajo bolj okolju prijazne izdelke (s tem, da jih naredijo bolj konkurenčne in ustvarijo trg za njih). Ekonomski instrumenti lahko tlakujejo pot za kasnejše administrativne ukrepe.

Z uvajanjem okoljske reforme javnih financ, ki vključuje povezan in uravnotežen sistem postopnega zmanjšanja fiskalnih obremenitev oziroma dajatev na delo in kapitalske transakcije ob hkratnem povečanju fiskalnih obremenitev (davkov, taks, trošarin) na rabo okoljskih dobrin (tla, voda, zrak, energija, surovine itd.) oziroma razvrednotenja okolja se omogoča doseganje dveh koristi hkrati, zato se v tej povezavi govori tudi o »dvojni dividendi«. Poleg tega gre tudi za spremembo javnofinančnih izdatkov oziroma zmanjšane teh izdatkov za netrajnostne namene ali programe ob sočasnem povečanju izdatkov za (nove) namene oziroma programe, ki so v skladu s kriteriji trajnostnega razvoja, za angažiranje še ne uporabljenih proračunskih virov sredstev za trajnostno razvojne projekte in programe in za uveljavljanje trajnostno razvojnih kriterijev v sistem javnih naročil. »Recikliranje« javnofinančnih prihodkov od okoljskih dajatev omogoča proračunsko nevtralnost. S pomočjo okoljske zelene reforme javnih financ je mogoče spremeniti smer gospodarskega razvoja v razvoj, ki upošteva načela trajnostnega razvoja oziroma postavi temelje za tržno delovanje v smeri trajnostnega razvoja.

Dvig okoljske ozaveščenosti in dialog z vsemi zainteresiranimi ter sodelovanje javnosti

Pomemben dejavnik v zadevah varstva okolja, ki po eni strani prispeva k dvigu družbene občutljivosti za okoljske probleme, po drugi strani pa spodbuja k participaciji v postopkih odločanja, je vsekakor javnost. V skladu z načelom javnosti je na najširši možni način opredeljena pravica javnosti do dostopa do okoljskih podatkov, udeležbe v postopkih odločanja, povezanih s posegi v okolje, in dostopa do sodne pravice. K takšnemu odpiranju je zavezana vsaka moderna demokratična država. V pogojih članstva v EU ali sklenjene ustrezne mednarodne pogodbe pa nekatere teh pravic dobijo tudi državljani teh držav, recipročno pa tudi državljani Republike Slovenije. To načelo izhaja iz Aarhuške konvencije in direktiv EU, ki se nanašajo na pravico javnosti do podatkov, do udeležbe v postopkih in do varstva njenih pravic. Načelo varstva pravic obsega pravice posameznika, da varuje svojo ustavno pravico do zdravega življenjskega okolja in na določen način uvaja to pravico kot eno od osnovnih človekovih pravic.

Izboljšanje sodelovanja in partnerstva med različnimi družbenimi skupinami in nevladnimi organizacijami ter pospeševanje boljšega razumevanja in udeležbe v okoljskih zadevah med evropskimi državljani zahteva:

- zagotovitev dostopa do informacij, udeležbo in sodišča z ratifikacijo Aarhuške konvencije⁷ s strani vseh držav članic EU;
- podporo zbiranja dostopnih informacij za državljane o stanju in trendih v okolju v povezavi s socialnimi, gospodarskimi in zdravstvenimi trendi;
- splošno okoljsko ozaveščanje;
- razvijanje splošnih pravil in načel dobrega gospodarjenja z okoljem v postopkih dialoga.

Sanacija degradiranih območij

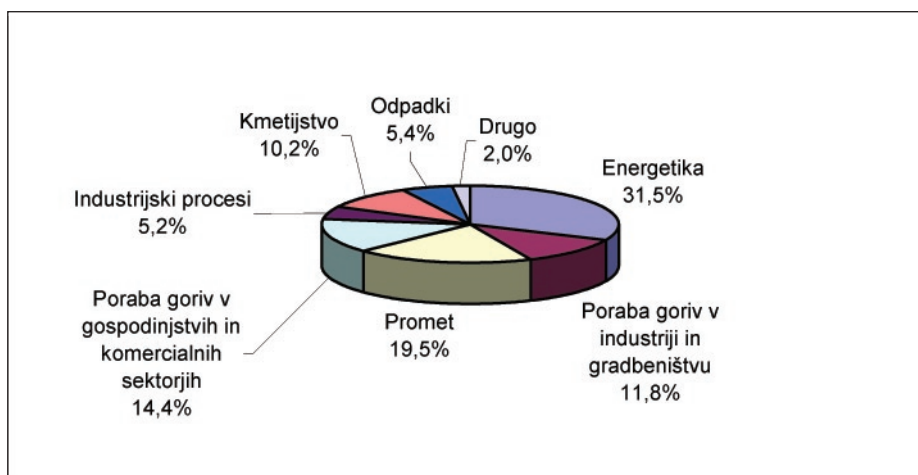
Strategija razvoja Slovenije opredeljuje kot eno osnovnih usmeritev za obdobje do leta 2013 tudi sanacijo okolja v geografskih zaokroženih območjih oziroma nadaljevanje sanacije, kjer ta že poteka. Skladno s to usmeritvijo je, za zagotavljanje tega cilja, predvidena priprava programov, ki se bodo nanašali na zmanjšanje kritične in dolgotrajne onesnaženosti sestavin okolja, odpravo starih okoljskih bremen in hkratno okoljsko-razvojno prenovo in okolju prilagojene posege. Prednostno se bodo še v letu 2005 pripravila izhodišča in program za izvajanje v letu 2006 za zmanjšanje onesnaževanja okolja s težkimi kovinami v Zgornji Mežiški dolini s posebnim poudarkom na onesnaženju, ki ga povzročajo prašni delci, skladno s primerjalno študijo iz leta 2002. Nadalje bo kakovost bivalnega okolja potrebno izboljšati v širših, geografsko zaokroženih geografskih območjih in ožjih območjih največje in večplastne degradacije (Zasavje, urbano območje Celja, Šaleška dolina), ki jih je treba obravnavati kot posebno razvojno in prostorsko problemsko kategorijo, s poudarjeno okoljevarstveno (preventivno in tudi zelo izrazito kurativno) varovalno zasnovno ukrepov prostorske in regionalne politike. Tudi na območju Idrije (posledice dolgotrajne predelave živega srebra), Anhovega (azbest), Rudnika urana Žirovski vrh in še na nekaterih drugih manjših, okoljsko problematičnih območjih, je potrebna prednostna sanacija okolja in zaščita zdravja prebivalstva. Istočasno morajo ukrepi politike dosledno preprečevati nadaljnje obremenjevanje okolja v teh območjih.

3. STANJE OKOLJA

Poznavanje stanja in sprememb v okolju je osnova za učinkovito okoljsko politiko in pravočasno ukrepanje. Državni zbor RS je decembra 2003 potrdil Poročilo o stanju okolja 2002, na osnovi katerega temelji ocena stanja okolja po posameznih prednostnih področjih ter prednostni ukrepi v NPVO. Poleg podatkov iz PSO 2002 so bili za oceno stanja okolja uporabljeni tudi najnovejši podatki MOP in Agencije Republike Slovenije za okolje.

Klimatske spremembe

Emisije toplogrednih plinov so se po letu 1986 začele zniževati in so dosegle minimum v letih 1991–1992, nato so spet začele naraščati, ter se v obdobju 1998–2000 ustalile. Po letu 2000 emisije ponovno naraščajo, predvsem v sektorju energetika. Zaskrbljujoče je namreč naraščanje porabe električne energije, ki narašča hitreje od bruto družbenega proizvoda. Poleg tega Republiko Slovenijo bremeni visoka energetska intenzivnost, saj v primerjavi z gospodarsko razvitostjo Republika Slovenija porabi precej več energije kot stara evropska petnajsterica. Ugoden je delež vseh obnovljivih virov energije v razpoložljivi primarni energiji, ki je leta 2002 dosegel 11,2 %. Projekcije v okviru Programa za zmanjševanje emisij toplogrednih plinov kažejo, da bo s predvidenimi ukrepi mogoče doseči cilje Kjotskega protokola.

Slika 1: Skupne emisije vseh toplogrednih plinov v ekvivalentu CO₂ po sektorjih onesnaževanja leta 2002

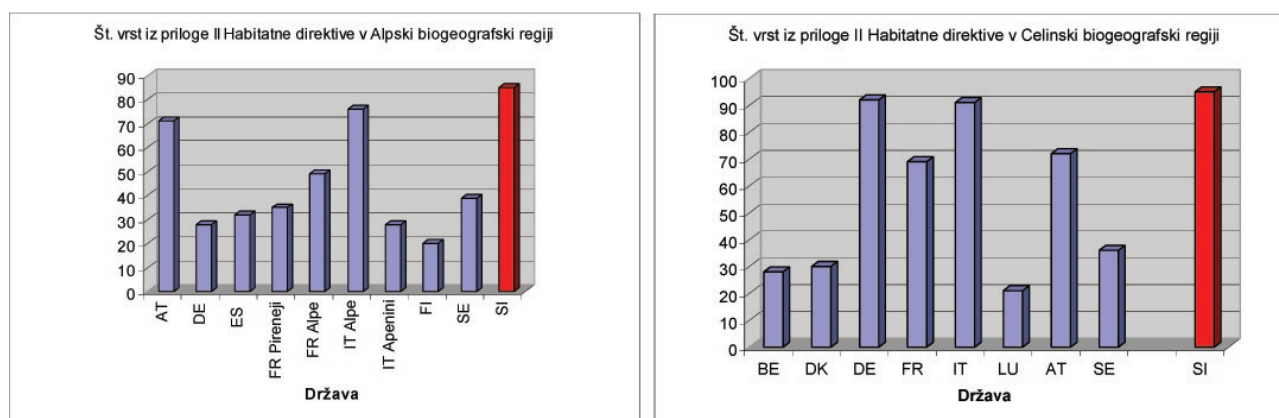
Vir: Evidence emisij toplogrednih plinov za leta 1986 ter 1990–2002, ARSO 2004

Zaradi tanjšanja ozonske plasti v stratosferi, ki je posledica škodljivega delovanja vrste snovi, predvsem pa plinov, ki se sicer nahajajo v opremi za hlajenje, klimatizacijo, sistemih za zaščito pred požari in gasilnih aparatih, se je leta 1995 začelo občutnejše opuščanje klorofluoroglikovodikov. Republika Slovenija ozonu škodljivih snovi ne proizvaja, za okoli 90 % pa se je zmanjšala poraba snovi, ki povzročajo tanjšanje ozonskega plašča (1989–2000).

⁷ Konvencija o dostopu do informacij, sodelovanju javnosti v odločanju in dostopu do sodišča v okoljskih zadevah, Aarhus, 25. junija 1998.

Narava in biotska raznovrstnost

Slovenija je po biotski raznovrstnosti ena izmed izstopajočih držav v Evropi. Najvišji delež ogroženih živalskih in rastlinskih vrst sodi v skupino dvoživk, sesalcev in ptičev⁸. V Sloveniji je približno 850 vrst ozkih endemitov, večina jih je vezanih na podzemeljske habitatne tipe, alpinska in subalpinska travišča ter skalovja in melišča. Habitatni tipi z večjim številom ogroženih vrst, ki so ogrožene zaradi izgube tega habitatnega tipa, pa so predvsem suha in vlažna travišča, obalni in morski habitatni tipi ter stoječe in tekoče vode. Vlada Republike Slovenije je 29. aprila 2004 določila območja Natura 2000 v Sloveniji z Uredbo o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000). Določenih je 286 območij, od tega jih je 260 določenih na podlagi direktive o habitatih in 26 na podlagi direktive o pticah. Območja zajemajo 35,5 % površine Slovenije. Večji del območij porašča gozd, velik je delež brez vegetacije (pretežno stene), 9 % površin je nad gozdno mejo, pomemben je tudi delež travišč. V zavarovanih območjih (Triglavskem narodnem parku, regijskih in krajinskih parkih ter rezervatih in naravnih spomenikih) je 25 % skupne površine Natura 2000 območij. Območja se pretežno prekrivajo, saj je 60 % površin, predlaganih na podlagi direktive o habitatih, znotraj predlaganih posebnih varstvenih območij po direktivi o pticah. Število vrst za katere se opredeljujejo območja Nature 2000 je prikazano na sliki 2.

Slika 2: Število vrst za katere se opredeljuje območja Natura 2000 v Alpski in celinski biogeografski regiji (mednarodna primerjava EU15)

Vir: MOP, 2004

Slovenija je ena najbolj gozdnatih držav EU, delež gozdov pa se še povečuje zaradi zaraščanja kmetijskih zemljišč. Zdravstveno stanje gozdov se zaradi atmosferskega onesnaževanja se poslabšuje, bolj so ogroženi iglavci (jelka), med listavci pa hrast. Delež kmetijskih površin se zmanjšuje zaradi zaraščanja in širjenja pozidanih površin. Nimamo še celovitega pregleda nad stanjem onesnaženosti tal. Dovoljene vsebnosti težkih kovin (cink, kadmij, svinec) so presežene na lokacijah v okolici industrijskih središč (na območju Celja, zgornje Mežiške doline, na nekaterih lokacijah v okolici Maribora in Jesenic lokalno).

Trenutno opravljajo dela z gensko spremenjenimi organizmi v 21 zaprtih sistemih, na fakultetah, zavodih in inštitutih ter v podjetjih. V 19 primerih se uporabljajo gensko spremenjeni mikroorganizmi, v petih primerih transgene rastline, v petih primerih transgene živali, v preostalih 3 zaprtih sistemih pa se ukvarjajo z gensko spremenjenimi celičnimi kulturami, humanimi in živalskimi celičnimi kulturami ter embrionalnimi celicami. Kontrola nad uvozom GSO še ni vzpostavljena, vendar pa je iz podatkov o uvozu dveh glavnih poljščin (koruza, soja) po poreklu uvoza z veliko verjetnostjo moč sklepati, da so prisotni tudi gensko spremenjeni organizmi.

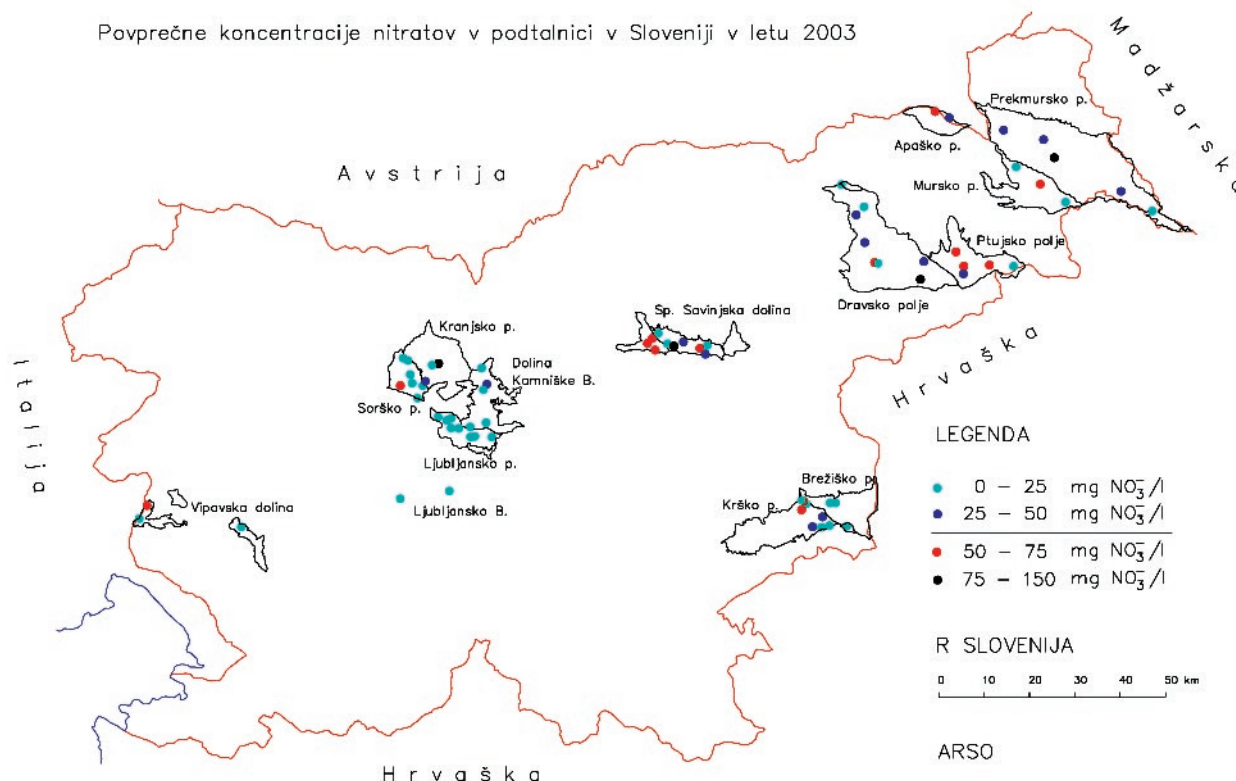
Kakovost življenja

Na področju voda je za obdobje 1992–2000 opazno izboljšanje kakovosti vodotokov. Delež vodotokov v drugem kakovostnem razredu (dobro stanje) se je povečal na račun močno onesnaženih. Izgradnja čistilnih naprav in kanalizacijskih sistemov poteka skladno s programom na tem področju. Do leta 2005 je predvidena izgradnja večine velikih čistilnih naprav (Maribor, Ljubljana, Celje, nadgradnja čistilne naprave Koper in Izola), zato se bo bistveno povečal tudi delež čiščene odpadne vode.

V obdobju 1997–2000 je bilo najbolj kritično onesnaženje podzemne vode s pesticidi, predvsem atrazinom in njegovim metabolitom desetilatrazinom, ter z nitrati (najbolj onesnaženi vodonosniki v severovzhodni Sloveniji). Poraba sredstev za varstvo rastlin od leta 1997 spet narašča. Slovenija se s porabo 3,6 kg/ha obdelovalnih zemljišč (leto 2000) uvršča med večje porabnike v Evropi.

⁸ Stanje ogroženosti vrst za posamezno skupino je za boljše poznane taksonomske skupine prikazano v PSO 2002 (MOPE, 2003)

Povprečne koncentracije nitratov v podtalnici v Sloveniji v letu 2003

Slika 3: Povprečne koncentracije nitratov v podzemnih vodah v letu 2003

Vir: ARSO, 2004

Pri nitratih se je naraščanje sicer ustavilo, vendar so mejne vrednosti še vedno marsikje presežene. Poraba mineralnih gnojil se polagoma zmanjšuje, vendar je onesnaženje predvsem podzemnih voda, s presežki hranil iz kmetijstva, še vedno problem. Zlasti na območjih, kjer so kmetijske površine v tesnem stiku s plitvo ležečimi podzemnimi vodami (območja na plitvih rjavih tleh v porečjih Mure, Save in Savinje) in je pridelava intenzivna, je dušikova bilanca pozitivna (+ 64 kg N/ha), kar pomeni tudi, da kmetje pretirano gnojijo.

Na področju zraka je najbolj opazno zmanjšanje emisij SO₂, ki so se zmanjšale za 47 % glede na leto 1990, največ v sektorju energetika, ki ima pri nastajanju emisij največji delež. Povprečne dnevne koncentracije SO₂ občasno prekoračujejo mejne vrednosti le v okolici termoelektrarne Šoštanj. Emisije NO_x so se zmanjšale za 8 % glede na leto 1990, vendar premalo za doseganje ciljne vrednosti 45 kt.

Zaskrbljujoče je hitro naraščanje deleža cestnega tovornega prometa. Zaradi porasta števila motornih vozil in povečane mobilnosti se je ustrezno povečala tudi poraba motornih goriv ter s tem emisije CO₂ kot najpomembnejšega toplogrednega plina. Po letu 1995 se je zelo zmanjšala emisija svinca iz prometa, saj je takrat začel veljati nov predpis o kakovosti tekočih goriv. S prepovedjo prodaje osvinčenega bencina so se emisije še dodatno zmanjšale.

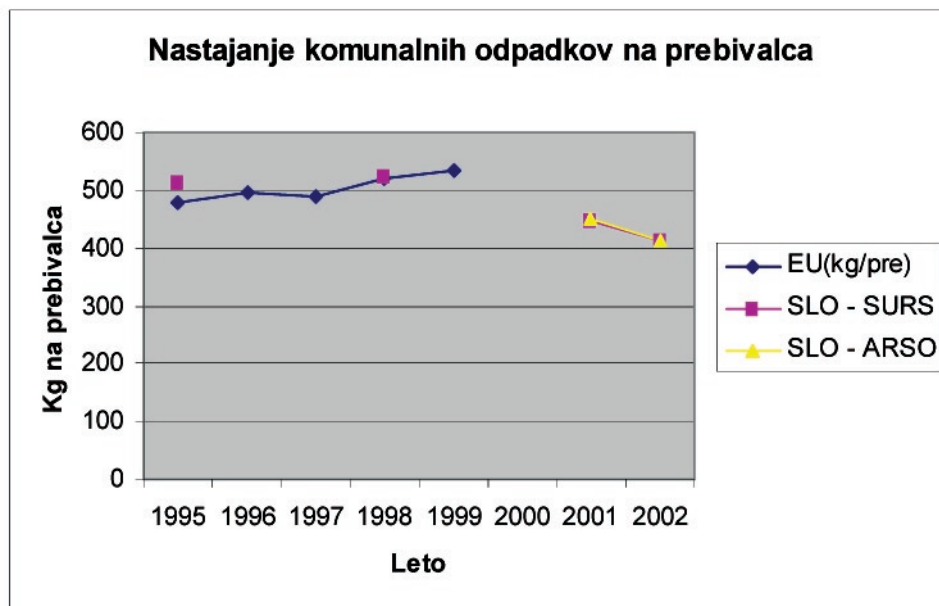
V okviru evidence proizvajalcev in uvoznikov nevarnih kemikalij se sistematično zbirajo podatki o nevarnih kemikalijah. Največ kemikalij je iz skupine zdravju škodljivih in so v daleč največjem obsegu namenjene industriji in obrti. Delež uvoženih kemikalij je znašal 86 %, delež proizvedenih v Republiki Sloveniji pa 14 %.

Hrup v naravnem in življenjskem okolju narašča, pri čemer hrup v urbanih okoljih v splošnem presega hrup v ruralnem okolju, saj število prebivalstva v urbanem okolju narašča približno dvakrat hitreje kot v neurbanem okolju. Najpomembnejši dejavnik okoljskega hrupa je cestni promet. V zadnjih letih se je drastično povečalo število registriranih motornih vozil, bistven povzročitelj hrupa v mestih so tudi zastarela vozila (predvsem mestnega potniškega prometa). Po podatkih meritev hrupa v Ljubljani je širše območje središča mesta hrupno nadpovprečno obremenjeno. Ocenjeno je, da živi na teh območjih okoli 50.000 prebivalcev, kar je približno petina prebivalcev Ljubljane.

Na področju elektromagnetnih sevanj doslej, pri 22 obstoječih visokonapetostnih daljnovodih, ni bilo presejanja mejnih vrednosti. Ostala visokofrekvenčna elektromagnetna sevanja v okolju, ki so posledica telekomunikacijskih naprav, radijskih in televizijskih oddajnikov ter radarjev, se vedno nahajajo na višinskih lokacijah, zato v njihovi bližini ni stanovanjskih in drugih objektov in ni možnosti prekomerne izpostavljenosti elektromagnetnim sevanjem. Tudi sevalne obremenitve baznih postaj za mobilno telefonijo so pod dopustnimi mejnimi vrednostmi in so čezmerne le v neposredni bližini anten baznih postaj v glavnem snopu sevalne karakteristike antene.

Odpadki

Pri izvajanju dejavnosti letno nastane okoli 4,7 mio ton odpadkov, odstrani pa se jih 1,7 mio ton oziroma 873 kg na prebivalca letno. V Sloveniji proizvedemo letno okoli 450 kg komunalnih odpadkov na prebivalca (v petnajsterici držav članic EU – v nadaljnjem besedilu: EU15-500 kg/prebivalca/leto), vendar količine glede na najnovejšo podatke padajo (411 kg/prebivalca v letu 2002).

Slika 4: Nastajanje komunalnih odpadkov na prebivalca po letih
Vir: ARSO, 2004

Delež prebivalstva, vključenega v sistem rednega zbiranja in odvoza komunalnih odpadkov se je s 76 % leta 1995 povečal na 94 % leta 2001. Ločeno zbiranje odpadkov je doslej začelo izvajati 70 % izvajalcev javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki. Po uradni evidenci Agencije Republike Slovenije za okolje, je bilo konec leta 2002 v Sloveniji aktivnih 48 odlagališč nenevarnih odpadkov, v izgradnji so bila 3 odlagališča. Po letu 2003 bo predvidoma obratovalo še 40 odlagališč nenevarnih odpadkov. Podatki o količinah odloženih nenevarnih odpadkov, ki so za leto 2002 primerljivi tudi s podatki Statističnega urada Republike Slovenije kažejo, da se je količina le teh v letu 2002, glede na leto 2000, zmanjšala za ca 14 %. Od celotne količine nenevarnih odpadkov, je bil v letu 2002 delež odloženih komunalnih odpadkov okoli 85 %, od tega večinski delež (81 %) pripada mešanim komunalnim odpadkom, ostalo so odpadki iz vrtov in ločeno zbrane frakcije. Skupni delež ostalih odloženih odpadkov iz dejavnosti (gradbeni odpadki, odpadna embalaža, odpadki iz naprav za obdelavo odpadkov, anorganski odpadki iz termičnih procesov, odpadki iz organskih kemijskih procesov, odpadki iz proizvodnje lesa in papirja in drugi odpadki), ki so glede na svoje lastnosti nenevarni odpadek, je okoli 13 %.

4. CILJI IN PROGRAMI UKREPOV

4.1. PODNEBNE SPREMEMBE

4.1.1 ZMANJŠEVANJE EMISIJ TOPLOGREDNIH PLINOV

Slovenija je oktobra 1998 podpisala, julija 2002 pa ratificirala Kjotski protokol, s katerim je prevzela – enako kot EU-15 in večina novih članic – obveznost 8 % zmanjšanja emisij toplogrednih plinov (TGP) v prvem ciljnem obdobju 2008-2012 glede na izhodiščno leto. Takrat so bile emisije TGP v Sloveniji 20,601 milijona ton ekvivalenta⁹ CO₂, 8 % zmanjšanje pa pomeni, da Slovenija v obdobju 2008-2012 v povprečju ne bo smela preseči 18,953 milijona ton emisij ekvivalenta CO₂ na leto. Projekcije kažejo težnjo naraščanja emisij, če ne bodo uporabljeni dodatni ukrepi za njihovo zmanjšanje.

Obveznost zmanjševanja emisij po Kjotskem protokolu velja za naslednje pline: ogljikov dioksid (CO₂), metan (CH₄), didušikov oksid (N₂O), fluorirane ogljikovodike (HFC), perfluorirane ogljikovodike (PFC) in žveplov heksafluorid (SF₆). Referenčno leto za prve tri pline je za Slovenijo leto 1986, za druge tri pline oziroma skupine plinov pa leto 1995. Pravila o izvajanju Kjotskega protokola omogočajo doseganje ciljev z zmanjšanjem emisij TGP in s povečanjem ponorov (vezave CO₂). Kot dopolnilo k domačim ukrepom zmanjševanja emisij TGP so na voljo trije Kjotski mehanizmi in sicer: skupno izvajanje (projekti v industrializiranih državah oziroma državah Aneksa I konvencije), mehanizem čistega razvoja (projekti v državah v razvoju) in mednarodno trgovanje z emisijami.

Operativni program zmanjševanja emisij toplogrednih plinov

Operativni program zmanjšanja emisij toplogrednih plinov, ki ga je Vlada RS sprejela 30. julija 2003, njegovo dopolnjeno verzijo pa leto dni kasneje, opredeljuje ključne instrumente za doseganje kjotskih ciljev, obveznosti posameznih sektorjev pri uvajanju teh instrumentov ter prilagajanje instrumentov za doseganje zahtevanih ciljev, pri čemer naj bodo stroški za izpolnitev kjotskih obveznosti čim manjši.

CILJ: Zmanjšanje emisij toplogrednih plinov za 8 % v obdobju 2008-2012 glede na leto 1986, med drugim z dosegom naslednjih področnih ciljev:

⁹ Vsi toplogredni plini so zaradi primerljivosti izraženi v ekvivalentu CO₂, ki ga dobimo, če količino katerega koli od njih pomnožimo z njegovim toplogrednim potencialom (za CO₂ je ta enak 1, za metan 21, za N₂O 310 itd.).

- 12 % delež obnovljivih virov energije v celotni energetski oskrbi države do leta 2010;
- zmanjšanje energetske intenzivnosti (za 30 % do leta 2015 v primerjavi z letom 2000);
- 2 % delež biogoriv v prometu do leta 2005 in 5,75 % do leta 2010;
- 16 % delež SPTE do leta 2012 v proizvodnji električne energije;
- 30 % nižja poraba energije v novih stavbah in možnost znižanja porabe energije v javnem sektorju za 15 %.

Emisije toplogrednih plinov je mogoče zmanjševati zlasti z zamenjavo tehnologij, zamenjavo goriv in surovin ter z zmanjšanjem obsega ali opustitvijo nekaterih dejavnosti. Emisije so povezane predvsem z obsegom in načinom proizvodnje in porabe energije. Razmeroma cenena fosilna goriva (premog, nafta, plin) so v preteklosti omogočala ekstenzivni gospodarski razvoj in večanje količinske proizvodnje, čeprav ne vedno v prid kakovosti življenja. Poleg emisij zaradi kurjenja goriv se toplogredni plini sproščajo tudi iz nekaterih industrijskih procesov, v kmetijstvu, pri ravnanju z odpadki ter v prometu, kar povečuje kompleksnost problematike. Dodatna značilnost je torej velika razpršenost virov neposrednih in posrednih emisij, tako da je njihovo zmanjševanje odvisno od množice odločitev individualnih porabnikov.

V Operativni program zmanjševanja emisij toplogrednih plinov so vključeni ukrepi, katerih instrumenti za njihovo izvedbo so na celotnem območju EU harmonizirani ter imajo znatne in merljive učinke zmanjšanja emisij TGP. V Operativnem programu zmanjšanja emisij toplogrednih plinov so upoštevanji naslednji instrumenti za doseganje kjotskih ciljev:

- 1 trgovanje z emisijami toplogrednih plinov,
- 2 trgovanje z zemeljskim plinom,
- 3 trgovanje z električno energijo,
- 4 taksa na emisijo ogljikovega dioksida,
- 5 prilagoditev industrije okoljskim standardom (IPPC),
- 6 uvajanje trošarinskih dajatev na fosilna goriva in električno energijo,
- 7 spodbujanje soproizvodnje toplote in električne energije,
- 8 spodbujanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov,
- 9 spodbujanje povečanja rabe obnovljivih virov,
- 10 promocija energetske učinkovitosti in energijska učinkovitost javnega sektorja,
- 11 spodbujanje učinkovite rabe energije pri porabnikih,
- 12 energijsko označevanje gospodinjskih aparatov,
- 13 energetske lastnosti stavb,
- 14 toplotne izolativne lastnosti gradbenih proizvodov,
- 15 predpisi o rednem nadzoru sestave izpušnih plinov in nastavitvah motorjev vozil,
- 16 strategija prostorskega in regionalnega razvoja, izgradnja ustrezne prometne infrastrukture ter prometne ureditve,
- 17 obveščanje potrošnikov o emisiji CO₂ motornih vozil,
- 18 spodbujanje rabe biogoriv,
- 19 zmanjšanje onesnaženosti zunanjega zraka zaradi prometa,
- 20 zmanjšanje emisij F-plinov,
- 21 kmetijska okoljska politika,
- 22 ravnanje z odpadki.

Ti instrumenti so razvrščeni po:

- skupinah povzročiteljev emisij TGP, na katere učinkujejo,
- potencialih zmanjšanja emisij TGP, in
- specifičnih stroških za izvedbo ukrepa, ki ga spodbujajo.

Potenciali so izraženi z letno količino zmanjšanja emisij TGP (kt CO₂/leto), specifični stroški za izvedbo ukrepa pa v EUR na tona letnega zmanjšanja emisije CO₂. Med posameznimi instrumenti so seveda precejšnje razlike v pričakovanem učinku zmanjšanja emisij.

V tabeli 1 so prikazane emisije v letu 1986 ter projekcije emisij TGP po sektorjih in ponori (predvsem gozdovi) za leta 2005, 2008, 2010, 2012 ter povprečje za prvo ciljno obdobje 2008-2012, z dodatnimi ukrepi, s pomočjo katerih je zagotovljena izpolnitev obveznosti iz Kjotskega protokola.

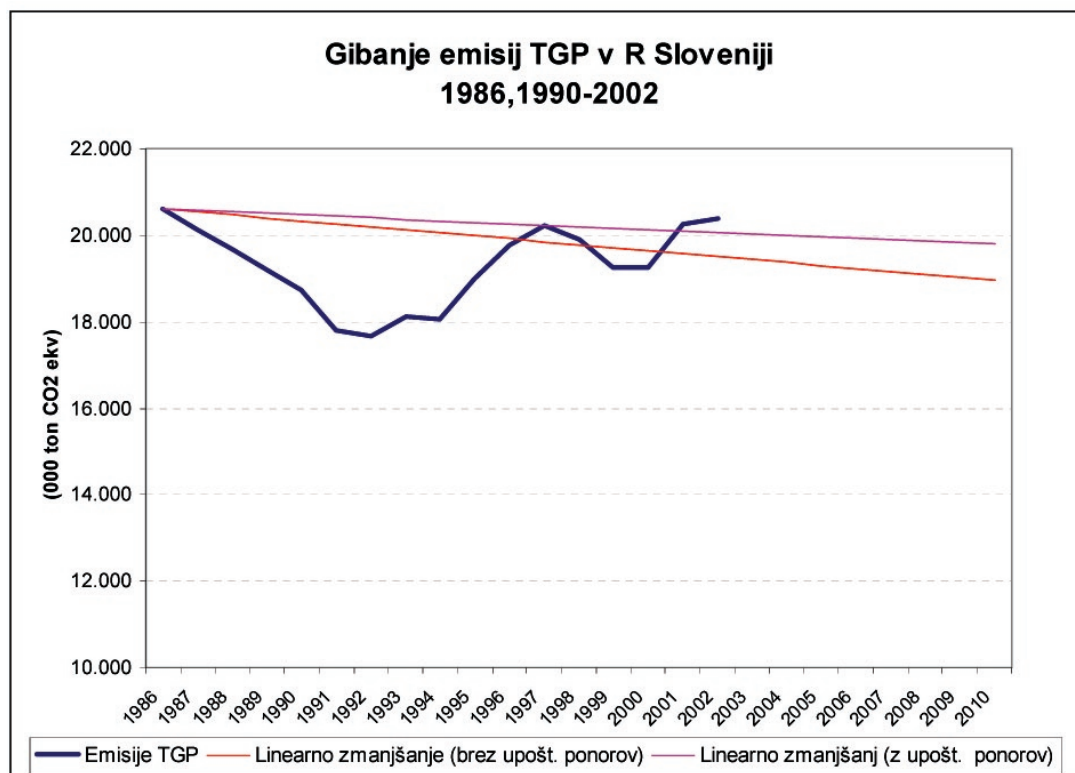
Tabela 1: Skupne emisije toplogrednih plinov po sektorjih v letu 1986 (bazno leto) ter projekcije za leta 2005, 2008, 2010, 2012 in povprečje za obdobje 2008-2012, z dodatnimi ukrepi

Sektorji	Emisije toplogrednih plinov [1000 t ekv. CO ₂ /leto]					
	1986 (bazno leto)	2005	2008	2010	2012	Povprečje 2008–12
1 Energetika	15.603	16.476	15.651	15.899	15.446	15.689
proizvodnja elektrike in toplote	6.729	6.624	5.608	5.729	5.288	5.560
elektrarne	5.556	5.570	4.646	4.763	4.291	4.586
TE in toplotarne	836	836	736	736	780	749
toplotarne (DO kotlovnice in SPTE)	170	212	220	223	212	219
premogovništvo in naftna industrija	168	6	6	6	5	6
Industrija in gradbeništvo	4.171	2.262	2.313	2.366	2.322	2.337
industrija	3.899	2.131	2.174	2.222	2.176	2.194
gradbeništvo	272	131	139	144	146	143
promet	2.008	4.063	4.227	4.315	4.382	4.309
drugi sektorji	2.311	3.140	3.140	3.139	3.117	3.133
komercialni sektorji	632	1.515	1.538	1.554	1.548	1.548
gospodinjstva	1.201	1.367	1.344	1.327	1.313	1.328
kmetijstvo in gozdarstvo	478	258	258	257	256	257

Sektorji	Emisije toplogrednih plinov [1000 t ekv. CO ₂ /leto]					
	1986 (bazno leto)	2005	2008	2010	2012	Povprečje 2008–12
pridobivanje in distribucija energetskih surovin (ubežne emisije)	384	386	364	350	336	350
2 Industrijski procesi	1.309	1.109	1.138	1.157	1.198	1.164
proizv. cementa, apna in kalc. karbida	762	535	538	541	543	541
proizvodnja aluminija	366	334	291	310	329	310
uporaba HFC/PFC in SF ₆	7	98	118	132	121	124
ostala industrija	174	143	191	175	204	188
3 Poraba premazov, topil in redčil	128	41	37	35	35	36
4 Kmetijstvo	2.564	2.141	2.146	2.149	2.140	2.145
6 Odpadki	997	1.026	904	822	716	815
Trdni odpadki	809	981	867	791	694	784
odpadne vode	188	45	36	31	22	31
Emisije SKUPAJ	20.601	20.793	19.875	20.061	19.535	19.847
5 Ponori						
ponori skupaj	- 2.950	- 3.606	- 3.754	- 3.853	- 3.952	- 3.853
dodeljene kvote ponorov (3. člen, 3.in 4. točka Kjotskega protokola)		- 1.750	- 1.708	- 1.680	- 1.652	- 1.680
konzervativna ocena izkoriščenosti ponorov			- 840	- 840	- 840	- 840
Skupaj: Emisije – izkoriščeni ponori	20.601	20.793	19.035	19.221	18.695	19.007
odstopanje od ciljnih emisij	1.648	1.840	82	268	- 258	54
odstotek odstopanja od ciljnih emisij			0,4	1,4	- 1,4	0,3
Ciljne emisije v letih 2008–2012 (– 8%)	18.953					18.953

Vir: MOP, 2005

Na sliki 5 do prikazane vrednosti letnih emisij toplogrednih plinov v Sloveniji v obdobju od 1986 do 2002. Ravni liniji prikazujeta linearno zmanjševanje emisij od leta 1986 naprej za dosego obveznosti iz Kjotskega protokola; zgornja linija je z upoštevanjem ponorov, spodnja pa brez njih.

Slika 5: Gibanje emisij TGP v Sloveniji v letu 1986 in obdobju 1990–2002

(Črta med letoma 1986 in 1990 ne predstavlja pravih vrednosti, ampak je samo linearna interpolacija). Ravni liniji predstavljata enakomerno zmanjševanje emisij, ki vodi k izpolnitvi obveznosti iz Kjotskega protokola (zgornja z upoštevanjem ponorov, spodnja brez njih).

Vir: MOP, 2005

Vzpostavitev mehanizma spremljanja emisij toplogrednih plinov

Za izvajanje Kjotskega protokola so nujno potrebni podatki o emisijah in ponorih toplogrednih plinov¹⁰ (TGP) za posamezne države. Le na osnovi teh bo mogoče spremljati napredek pri zmanjševanju oziroma omejevanju emisij in s tem izpolnjevanje obveznosti iz Kjotskega protokola. Metodologija za pripravo teh podatkov je predpisana v okviru Okvirne konvencije ZN o spremembi podnebja (UNFCCC), prav tako pa je predpisan tudi postopek priprave poročil in poročanja Konferenci pogodbenic te konvencije, ter način poročanja Evropski komisiji. V okviru ARSO je bila v letu 2004 organizirana posebna služba za pripravo evidenc emisij TGP ter za vzpostavitev registra.

CILJ: Vzpostavitev sistema za spremljanje izvajanja Operativnega programa zmanjševanja emisij toplogrednih plinov, vključno s sistemom izdelave evidenc emisij toplogrednih plinov:

- priprava letnih poročil o evidencah emisij TGP
- analiza ranljivosti na podnebne spremembe in prilagajanje nanje 2006
- vzpostavitev sistema trgovanja s pravicami emisij 2005
- imenovanje strokovne skupine za spremljanje ponorov za področje rabe tal, spremembe rabe tal in gozdarstva 2005

4.1.2 SNOVI, KI POVZROČAJO TANJŠANJE OZONSKEGA PLAŠČA

Ozon¹¹ nastaja pod vplivom ultravijoličnega sevanja na kisik. V ozračju ga je relativno malo, od tega se 90% ozona nahaja v ozonosferi, sloju zraka med 15 in 30 km nad površjem zemlje. Ozonske molekule absorbirajo večino ultravijoličnih žarkov, zaradi česar nastaja stratosferski ozonski plašč, ki varuje zemeljsko oblo pred škodljivim ultravijoličnim sevanjem. Ozon kot tudi ozonu škodljive snovi so tudi toplogredni plini, zato je tanjšanje ozonske plasti povezano s procesom globalnih podnebnih sprememb.

Z znanstvenimi raziskavami je bilo dokazano, da se je v zadnjih dvajsetih letih koncentracija ozona v stratosferi občutno zmanjšala. Na določenih področjih je razredčenost ozonske gostote ter razpadanje ozona kritično, posledično povečanje ultravijoličnega sevanja pa predstavlja veliko nevarnost za zdravje ljudi in okolje.

Da bi se zagotovil večji nadzor nad nastajanjem navedenega pojava, je bila leta 1985 na Dunaju v okviru Agencije za okolje Organizacije združenih narodov in s sodelovanjem Svetovne meteorološke organizacije sprejeta Konvencija o zaščiti ozonskega plašča, nato pa leta 1987 sprejet in od 1989 uveljavljen Montrealski protokol o snoveh, ki škodljivo delujejo na ozonski plašč. Določila protokola so bila kasneje večkrat spremenjena in dopolnjena (leta 1990 v Londonu, 1993 v Kopenhagenu, 1995 na Dunaju, 1997 v Montrealu in leta 1999 v Pekingu), zlasti z namenom zaostritev glede porabe fluorokloroogljikovodikov ter halonov in njihove postopne nadomestitve z nenevarnimi snovmi.

Operativni program ravnanja s haloni

Haloni se uvrščajo med pomembne povzročitelje pojava tanjšanja stratosferske ozonske plasti z zelo visokimi faktorji škodljivosti za ozonsko plast. Mednje spadajo difluoroklorobromometan (halon 1211) s faktorjem škodljivosti 3, trifluorobromometan (halon 1301) s faktorjem 10, dibromotetrafluoroetan (halon 2402) s faktorjem škodljivosti 6 in njihove izomere. So v celoti halogenirane spojine, ki imajo v atmosferi relativno dolgo življenjsko dobo.

Z operativnim programom za ravnanje s haloni so podane smernice za ravnanje s haloni in odpadnimi haloni ter izdelki, napravami in opremo, ki vsebuje halone, s ciljem preprečevanja izpuščanja halonov v atmosfero in opuščanja njihove rabe oziroma nadomeščanja z nadomestnimi sredstvi.

V programu so navedeni ukrepi, ki so potrebni za zagotovitev varnega ravnanja s haloni in napravami ter opremo, ki te snovi vsebuje, in sicer tako pri obratovanju, rabi, vzdrževanju in razgradnji naprav ter opreme kot pri zajemanju, predelavi in odstranjevanju odpadnih halonov:

- nadomeščanje halonov z nadomestnimi sredstvi (nadomestna sredstva pri prenosnih gasilnih aparatih in pri stacionarnih gasilnih sistemih);
- ocena količin porabe halona za primere nujne uporabe in časovna ocena dokončne odstranitve halonov ter odpadne opreme, ki vsebuje halone;
- strokovno usposabljanje in izpopolnjevanje serviserjev opreme;
- zagotavljanje okolju varnega odstranjevanja halonov.

Cilj v okviru operativnega programa glede dokončnega prenehanja uporabe naprav in opreme, ki vsebuje halon in niso namenjeni nujni uporabi je bil dosežen. Seznam vzdrževalcev opreme, ki izpolnjujejo zahtevane pogoje za ravnanje z ozonu škodljivimi snovmi se je začel tvoriti v letu 2004. Seznam, ki se stalno dopolnjuje, se objavi vsako leto do konca marca v uradnem listu.

V RS se je do 31. decembra 2003 prenehala uporabljati obstoječa oprema, ki vsebuje halone in ni namenjena nujni uporabi, zajem halonov iz te opreme pa je bil delno že izveden do 31. decembra 2004. Do konca 2005 je s programom predvideno, da se zbrane in skladiščene halone iz obstoječe prenosne in stacionarne opreme, razen nujne uporabe, odda predelovalcem oziroma odstranjevalcem ozonu škodljivih snovi v odstranitev in sicer najkasneje eno leto po prevzemu, skladno s predpisi o ravnanju z odpadki.

Operativni program ravnanja s klorofluoroogljikovodiki (CFC)

Klorofluoroogljikovodiki (v nadaljevanju CFC) so plini, ki kemično reagirajo z ozonom v stratosferi. Posledica je tanjšanje ozonske plasti oziroma nastajanje tako imenovanih ozonskih lukenj in s tem večje ultravijolično sevanje. Z Dunajsko Konvencijo o zaščiti ozonske plasti so se države podpisnice, med katerimi je tudi Slovenija, zavezale za prenehanje uporabe ozonu škodljivih snovi, med katerimi so tudi CFC.

¹⁰ Konvencija o spremembi podnebja in Kjotski protokol se nanašata na toplogredne pline, ki jih ne obravnava Montrealski protokol. Ti plini, ki so zapisani v Aneksu A Kjotskega protokola, so: ogljikov dioksid (CO₂), metan (CH₄), didušikov oksid (N₂O), fluorirani ogljikovodiki (HFC), perfluorirani ogljikovodiki (PFC) in žveplov heksafluorid (SF₆).

¹¹ Ozon (O₃) je brezbarven plin značilnega vonja z zelo veliko oksidacijsko sposobnostjo, je alotropska oblika kisika s tremi atomi v molekuli.

CILJI:

– do 31.12.2005 predvideno prenehanje uvoza CFC in izdelkov zaradi potreb bistvenega pomena ter uporaba ustreznih MDI (inhalatorji z določenim odmerkom zdravila) brez CFC,

– do 31.12.2012 predviden dokončen zajem CFC iz hladilno zamrzovalnih in klimatskih naprav.

V Operativnem programu za ravnanje s klorofluoroglikovodiki so podane smernice za ravnanje s CFC in odpadnimi CFC ter izdelki, napravami in opremo, ki vsebuje CFC, s ciljem preprečevanja izpuščanja CFC v atmosfero in opuščanja njihove rabe oziroma nadomeščanja z nadomestnimi sredstvi. Smernice in cilji iz programa so se večinoma začeli uresničevati v letu 2004, in sicer:

- strokovno usposabljanje vzdrževalcev opreme po pravilniku o ravnanju z odpadnimi ozonom škodljivimi snovmi,
- vpis vzdrževalcev opreme v evidenco zbiralcev ozonu škodljivih snovi,
- ravnanje z opremo, ki vsebuje več kot 3 kg CFC,
- ravnanje z opremo, ki vsebuje manj kot 3 kg CFC,
- zagotavljanje ukrepov za okolju varno odstranjevanje CFC,
- delna opustitev CFC za raziskovalne in analizne namene in
- prepoved ponovnega polnjenja naprav z obnovljenimi CFC.

Opustitev klorofluoroglikovodikov za raziskovalne namene se opušča skladno z umikom določenih standardov na področju analitike, kar je povezano z akreditacijo laboratorijev. Zato je zaenkrat nemogoče predvideti zadnje leto uporabe CFC za te namene, ker je to odvisno od razmer na področju alternativnih metod.

Za inhalatorje z določenim odmerkom (MDI) so na voljo na tržišču registrirani inhalatorji, ki vsebujejo druge potisne pline kot je CFC, zato smo že v letu 2004 predvideli, da inhalatorji s CFC za Slovenijo niso več nujno potrebni.

4.2 NARAVA IN BIOTSKA RAZNOVRSTNOST**4.2.1 NACIONALNI PROGRAM VARSTVA NARAVE**

Zakon o varstvu okolja v prvem odstavku 35. člena določa, da Državni zbor Republike Slovenije na predlog vlade sprejme nacionalni program varstva okolja (NPVO), ki vsebuje dolgoročne cilje, usmeritve in naloge na področju varstva okolja. Tretji odstavek istega člena določa, da Nacionalni program varstva okolja vsebuje tudi nacionalni program varstva narave po predpisih o ohranjanju narave. 94. člen zakona o ohranjanju narave (ZON) pa določa, da Nacionalni program varstva narave (NPVN) zajema ohranjanje biotske raznovrstnosti in varstvo naravnih vrednot, in se z njim opredeli obseg javnega interesa pri ohranjanju biotske raznovrstnosti in varstvu naravnih vrednot za najmanj deset let.

Vsebine NPVN so cilji in usmeritve za:

– ohranitev biotske raznovrstnosti s programom ukrepov varstva rastlinskih in živalskih vrst, njihovih habitatov in ekosistemov;

- varstvo naravnih vrednot s programom ustanavljanja zavarovanih območij in obnovitve naravnih vrednot;
- način izpolnjevanja mednarodnih obveznosti;
- vzgojo in izobraževanje na področju ohranjanja narave;
- ozaveščanje javnosti o pomenu ohranjanja narave;
- zagotavljanje finančnih virov za izvajanje varstva narave.

ZON določa tudi, da se vsebino (naloge) podrobneje razčleni v operativnih programih, ki jih sprejme vlada. Vsebine nekaterih operativnih programov so podrobneje določene tudi z drugimi pravnimi akti. Strategija ohranjanja biotske raznovrstnosti predvideva kot obliko operativnega programa pripravo in izvajanje medsektorskega štiriletnega akcijskega načrta ohranjanja biotske raznovrstnosti (vrst, ekosistemov oziroma habitatnih tipov in genskih virov) za poglobljene sektorske razvojne politike. Za doseganje ugodnega stanja vrst in habitatnih tipov na območjih NATURA 2000 je dopolnjen ZON prav tako predvidel operativni program. V strukturi NPVN so cilji in ukrepi zato zastavljeni po sklopih, ki določajo vsebino sklopov operativnih programov. V teh operativnih programih bodo posamezne točke razdelane bolj podrobno.

Strategija ohranjanja biotske raznovrstnosti v Sloveniji, ki jo je s sklepom dne 20.12.2001 sprejela Vlada RS določa za obdobje 2002-2010 sklop specifičnih ciljev in usmeritev za usklajeno izvajanje ukrepov, ki prispevajo k doseganju treh glavnih ciljev Konvencije o biološki raznovrstnosti:

- ohranjanje biotske raznovrstnosti,
- trajnostno rabo njenih sestavin,
- pošteno in pravično delitev koristi genskih virov.

Strategija poudarja pristop ohranjanja biotske raznovrstnosti *in-situ*, pri čemer je ključno ohranjanje ekosistemov skozi ohranjanje ugodnega stanja pripadajočih združb rastlinskih in živalskih vrst (habitatnih tipov). Izpostavlja tudi nujnost ohranjanja predvsem najbolj ogroženih tipov ter gozdov – zelo pomembnih zaradi ohranjanja populacij evropsko ogroženih vrst.

V Strategiji so postavljene tudi usmeritve za ključne dejavnosti trajnostne rabe sestavin biotske raznovrstnosti in trajnostnega razvoja (za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo, ribištvo, upravljanje z vodami, promet, industrijo in energetiko ter turizem). Na ta način upošteva strategija tudi določila konvencije o biološki raznovrstnosti, da je treba ogrožanje odpravljati pri njihovih vzrokih. V tem delu daje strategija pomemben prispevek konceptu trajnostnega razvoja in določnejšemu vključevanju drugih sektorjev vanj. Prispevala bo tudi k povezovanju ukrepov ključnih sektorjev za ohranjanje raznovrstnosti. Ključni sektorji pa so poleg prej naštetih še tisti, ki s svojimi dejavnostmi ključno prispevajo k uspešnosti ohranjanja raznovrstnosti (znanost, šolstvo, zdravje, kultura, finance, upravna akademija pod okriljem MNZ).

Pogodbenice Konvencije o biološki raznovrstnosti kot tudi Svetovni vrh za trajnostni razvoj so postavili cilj zmanjšati upadanje biotske raznovrstnosti v svetovnem merilu do leta 2010, članice EU pa so se dodatno obvezale zaustaviti upadanja do leta 2010 (Strategija trajnostnega razvoja sprejeta na evropskem vrhu v Gothenburgu, 2001). NPVN je postavljen v mednarodni okvir in okvir trajnostnega razvoja. Trajnostni razvoj kot »zadovoljevanje potreb sedanjih generacij, ne da bi bile s tem ogrožene možnosti prihodnjih generacij za zadovoljevanje njihovih«, mora priznavati tudi ohranjeno naravo kot kvaliteto, kot zbirko sestavin, ki je danes ne uporabljamo v celoti, potrebovale pa jo bodo prihodnje generacije. Za doseg takšnega razvoja je treba zahteve po ohranjanju narave upoštevati pri izrabi prostora in abiotskih naravnih virov. Gospodarske in nekatere družbene dejavnosti z izkoriščanjem naravnih virov (npr. sestavin biotske raznovrstnosti, vode, zemljišč, mineralnih surovin) ali s poseganjem v prostor bistveno vplivajo na ohranjenost narave. Zato morajo povezovati in vključevati, kjer je mogoče

in ustrezno, ohranjanje in trajnostno rabo sestavin biotske raznovrstnosti oziroma naravnih vrednot v ustrezne sektorske in medsektorske načrte, programe in politike z navezovanjem na Strategijo trajnostnega razvoja kot tudi na izvajanje ekosistem-skega pristopa kot ga je opredelila Konvencija o biološki raznovrstnosti. Za doseganje ciljev NPVN je zato ključnega pomena aktivnejše vključevanje drugih sektorjev. Pri pripravi in izvajanju predpisov, strategij, programov in drugih dokumentov, ki določajo rabo naravnih dobrin, urejanje prostora, upravljanje z vodami, regionalni razvoj, energetiko, promet, razvoj turizma je bistveno vključevanje skrbi za ohranjanje narave. Za zagotovitev varstvenih ukrepov in ustrezne količine finančnih sredstev zanje je bistven stalen dialog s sektorjema kmetijstva in gozdarstva. Doseganje ciljev bo zagotovljeno s pripravo in izvajanjem ukrepov, po potrebi natančneje določenih v operativnih programih, usmerjenih v doseganje vrednosti kazalcev.

EU obravnava ohranjanje narave kot skupno nalogo. V okviru vključevanja okoljskih vidikov v druge sektorske politike skladno s pogodbami med državami članicami EU je zajeto tudi ohranjanje narave. Amsterdamska pogodba določa, da "morajo biti zahteve varstva okolja integrirane v opredelitev in izvajanje politik in dejavnosti EU, zlasti s poudarkom na promociji trajnostnega razvoja". *Strategijo Evropske unije o biotski raznovrstnosti* je parlament EU kot programski akt sprejel leta 1998 in določa smernice za zagotavljanje skladnosti pri doseganju ciljev in izpolnjevanju mednarodnih zahtev, ki izhajajo iz konvencij, katerih podpisnica je EU. Upošteva tudi obvezno zakonodajo in politike EU, ki se jih je Slovenija obvezala izpolnjevati s pridružitvenim sporazumom. To so predvsem sektorske politike kakor *Skupna kmetijska politika*, *Skupna ribiška politika* in *Politika razvoja podeželja* ter politika EU na področju varstva narave, okolja in genskih virov, kakor jo določajo zlasti *Direktiva o ohranjanju prostoživečih vrst ptic*, *Direktiva o ohranjanju prostoživeče flore, favne in habitatov*, *Direktiva o skupni politiki do voda*, *Uredba sveta o ohranjanju, zbiranju in uporabi genskih virov v kmetijstvu ter Akcijski načrti biotske raznovrstnosti za ohranjanje naravnih virov, kmetijstvo, ribištvo, monitoring ter ekonomsko in razvojno sodelovanje* sprejeti leta 2001. Pod luskim predsedstvom EU pa so bili pripravljeni operativni cilji kako zaustaviti upadanje biotske raznovrstnosti (Malahide, 2004), s predlogi prioritetenih nalog na nivoju EU, tudi z izvajanjem iniciative odštevanja do 2010 (Countdown 2010). Povezanost z okoljskimi zahtevami in ohranjanjem biotske raznovrstnosti se izraža v praksi pri možnostih črpanja sredstev iz finančnih mehanizmov EU. Ohranjanje narave je tesno povezano z vključevanjem te vsebine v druge sektorje, zato so v posamičnih podpoglavjih nakazane tudi te povezave.

Institucionalni sistem ohranjanja narave in njegova izpopolnitev

V obdobju preteklih petih let se je po ratifikaciji pomembnejših konvencij in sporazumov s področja ohranjanja narave in sprejetju zakona o ohranjanju narave s podzakonskimi predpisi postavilo ogrodje sistema ohranjanja narave. V tem obdobju so se reorganizirale in konsolidirale tudi službe varstva narave, kot ključen korak k učinkovitemu izvajanju sistema varstva narave v praksi.

Organizacijski okvir institucionalnega delovanja varstva narave temelji na naslednjih nosilcih:

- Sektor za varstvo narave v Direktoratu za okolje znotraj ožjega Ministrstva za okolje in prostor,
- Sektor za varstvo narave v Uradu za okolje znotraj Agencije RS za okolje,
- inšpektorji za ohranjanje narave v Inšpektoratu RS za okolje in prostor,
- Zavod RS za varstvo narave,
- Zavod za gozdove Slovenije ter
- upravljavci zavarovanih območij.

Po nalogah in pristojnostih gre za ločene organizacijske oblike, vendar funkcionalno medsebojno tesno povezane v enoten sistem kot ga predpisuje ZON. Pristojnosti in naloge, ki določajo posamezne, zgoraj navedene organizacijske nosilce, ločimo na:

- Direktorat za okolje (Sektor za varstvo narave) ima temeljne programsko-regulatorne pristojnosti na nacionalni in mednarodni ravni (programi, strategije, zakonodaja, financiranje, koordiniranje).
- Agencija RS za okolje (Sektor za varstvo narave) izvaja predpise s področja varstva narave z odločanjem v upravnih postopkih ter zagotavlja javno dostopne baze podatkov (evidence, registri) s tega področja.
- Inšpektorat RS za okolje in prostor (inšpektorji za ohranjanje narave) nadzorujejo izvrševanje zakonov, drugih predpisov in splošnih aktov s področja ohranjanja narave.

– Zavod RS za varstvo narave je osrednja strokovna ustanova za varstvo narave, ki zagotavlja strokovna izhodišča za regulatorne in programske odločitve na državni in lokalni ravni ter za upravne odločitve. Poleg dolge vrste drugih pristojnosti je njegovo temeljno poslanstvo poglobljanje znanja, pomembnega za uspešno ohranjanje biotske raznovrstnosti, zbiranje, vodenje in povezovanje podatkovnih baz s tega področja.

– Zavod za gozdove RS opravlja javno gozdarsko službo v vseh gozdovih v Sloveniji. Organizacijsko je sestavljen iz centralne enote s strokovnimi oddelki in štirinajstih območnih enot. Glavne dejavnosti zavoda so načrtovanje razvoja gozdov in gozdnega prostora, izdelava gojitvenih načrtov, skrb za varstvo gozdov pred biotskimi in abiotskimi škodljivimi vplivi, svetovanje lastnikom gozdov, priprava strokovnih podlag za gradnjo gozdnih cest, načrtovanje in spremljanje vzdrževanja gozdnih cest, načrtovanje razvoja populacij divjadi in ukrepov v okolju živalskega sveta, izdelava lovsko-gojitvenih načrtov ter izobraževanje lastnikov gozdov in javnosti. Poleg naštetega je zavod zadolžen tudi za izvajanje naravovarstvenega nadzora skladno z Zakonom o ohranjanju narave.

– Upravljavci zavarovanih območij narave uresničujejo varstvene cilje zavarovanih območij, ki jim je s posebnimi predpisi določeno parkovno varstvo, in ob hkratnem varovanju skrbijo za razvoj lokalnega prebivalstva ter omogočajo spoznavanje in doživljanje narave širše javnosti. Upravljalvske naloge izvajajo državni javni zavodi, organizirani za upravljanje parkov in organizacije, ki jim je bilo zaupano upravljanje s koncesijo.

Vse navedene organizacije so kadrovske in finančne v stalnem razvojnem procesu. Predvsem je ob tem treba upoštevati dejstvo, da je bil celovit organizacijski sistem uzakonjen šele pred petimi leti, operativno pa deluje in se razvija zadnji dve leti. Razvojne usmeritve nadaljnje krepitve celotnega organizacijskega sistema varstva narave bodo temeljile na:

- zagotavljanju učinkovite, racionalne in hitre uprave na področju varstva narave,
- nadaljnjem uveljavljanju prednosti visoko ohranjene biotske raznovrstnosti kot ekonomske razvojne možnosti in priložnosti, zlasti za občine,
- nadaljnjem razvoju koncesijskega upravljanja parkov s poudarkom na gospodarnosti javnih sredstev in neodvisnosti,
- boljšem in tesnejšem povezovanju z nevladnimi organizacijami s področja varstva narave in podpiranje njihovega delovanja,
- povečanje vlaganja v parkovno in drugo podobno infrastrukturo,

- organizacijsko povezovanje in operativno-programsko koordiniranje nosilcev varstva narave in trajnostne rabe sestavin biotske raznovrstnosti,
- programsko in operativno povezovanje upravljalcev zavarovanih območij v smislu racionalizacije in operativne učinkovitosti,
- tesnejšem povezovanju Zavoda RS za varstvo narave z drugimi ustanovami na področju naravoslovja,
- krepitevi projektne delovanja,
- postopni kadrovski krepitevi vseh organizacijskih nosilcev sistema varstva narave, s poudarkom na kadrovski krepitevi strokovnega dela Zavoda RS za varstvo narave,
- krepitevi in širjenju institucionalnega in prostovoljnega naravovarstvenega nadzora,
- široki dostopnosti do kvalitetnih in tekoče vodenih podatkov, pomembnih za javnost (informacijski sistem).

Slika 6: Delitev pristojnosti območnih enot Zavoda RS za varstvo narave
Vir: MOP, 2004

CILJ: Vzpostavitev celotnega sistema ohranjanja narave ter učinkovitega izvajanja do leta 2008

Za vzpostavitev celotnega sistema se predvideva sprejetje vseh podzakonskih predpisov, ki so predvideni po sistemskih zakonih najkasneje do leta 2008. Vzoredno s tem se izoblikuje učinkovita in kadrovsko dograjena služba na strokovni, upravni in upravljalški ravni in inšpekcijski ravni. Delovanje službe varstva narave vključuje tudi redno izobraževanje in usposabljanje vseh, ki so vključeni v ta sistem. Osnovna naloga službe za naravovarstveni nadzor vključuje vzpostavitev celovitega sistema naravovarstvenega nadzora (tudi prostovoljnega), za vzpostavitev katerega je potreben poseben program. Ob vzpostavitvi celovitega sistema naravovarstvenega nadzora se pričakuje tudi povečanje površin pokritih z naravovarstvenim nadzorom, za 40 %.

Pomembna je tudi vključitev vsebin varstva biotske raznovrstnosti (in usmerjanje) v vse sektorje, zlasti s področja rabe naravnih dobrin, urejanja prostora in urejanja voda ter v regionalni razvoj in turizem. Ukrep se usmerja v povečanje deleža vseh relevantnih državnih strategij z izpostavljenimi oblikami razvoja, ki ohranja biotsko raznovrstnost. Vsebine naravovarstvenih smernic pa morajo biti ustrezno vključene v vse relevantne državne plane, načrte in projekte. V delovanje sistema se aktivno vključuje tudi organizirana civilna družba. Do leta 2008 se bo število društev, ki delujejo v javnem interesu ohranjanja narave povečalo na vsaj pet.

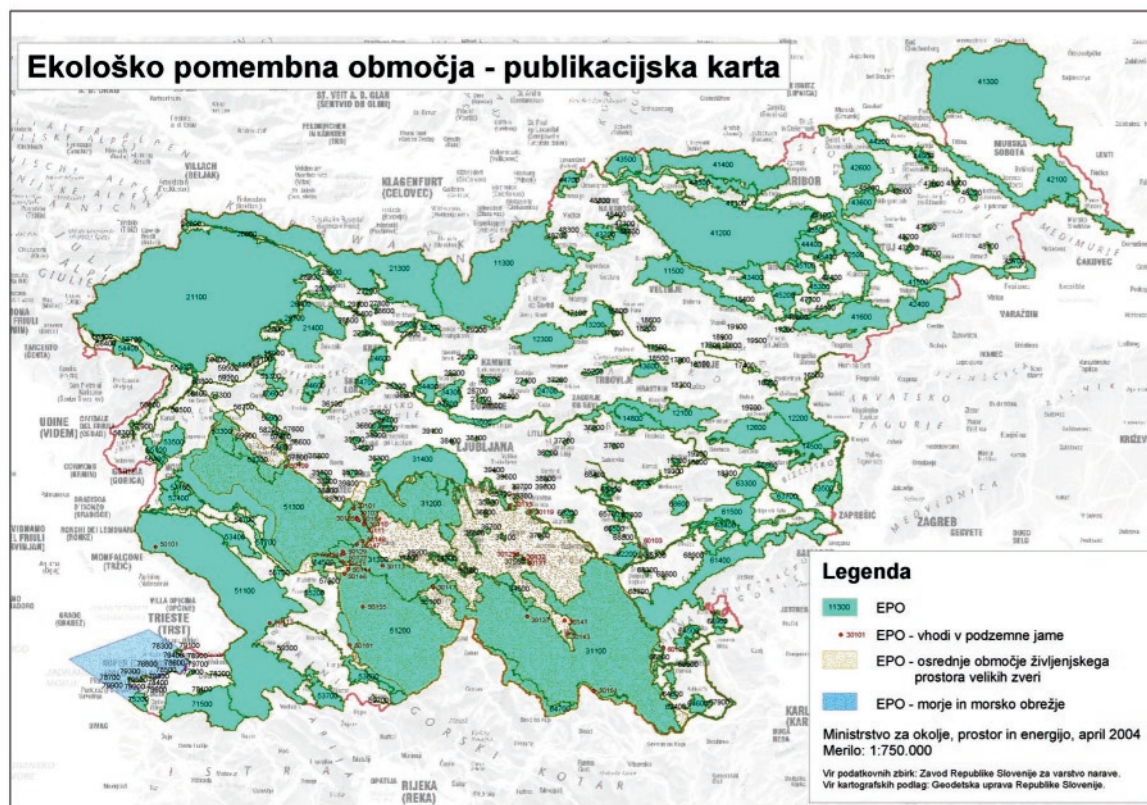
I. OHRANJANJE BIOTSKE RAZNOVRSTNOSTI

Cilji in ukrepi v NPVN so postavljeni na podlagi ocene stanja ohranjenosti narave. Ocene so bile pripravljene v okviru priprave Strategije ohranjanja biotske raznovrstnosti v Sloveniji in v okviru prevzemanja zakonodaje EU s področja ohranjanja narave.

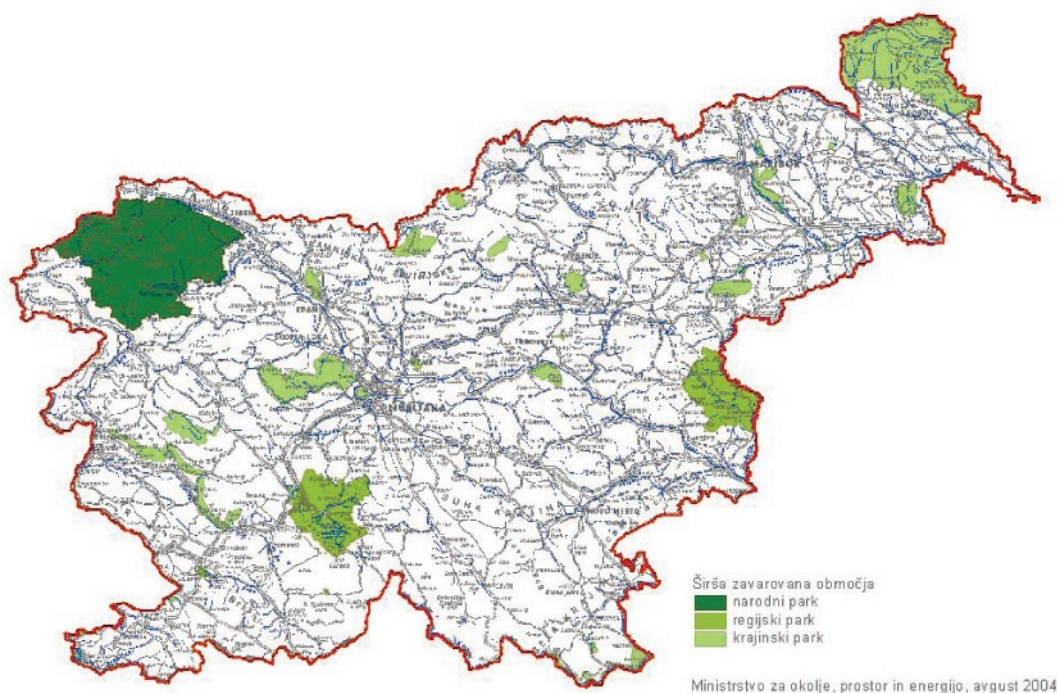
Kvalitete slovenske narave so zlasti visoka biotska raznovrstnost, saj je Slovenija po biotski raznovrstnosti ena izmed izstopajočih držav v Evropi, kar ugotavljajo na osnovi različnih metodologij tako domači kot tuji strokovnjaki. Slovenija ima v primerjavi z državami EU še več območij z ohranjenimi habitatnimi tipi, ki so posledica ekstenzivne kmetijske rabe in sonaravnega, večnamenskega in trajnostnega gospodarjenja z gozdovi. Ogroženih je kljub temu na primer 10 % vseh praprotnic in

semenk ter 56 % vretenčarjev (sesalci, ptiči, plazilci, dvoživke, ribe), najbolj ogroženi habitatni tipi pa so podzemski, obalni in morski, stoječe in tekoče vode, suha in vlažna travišča. Največjo odgovornost za ohranjanje biotske raznovrstnosti nosi Slovenija pri endemičnih vrstah ter vrstah, njihovih habitatih in habitatnih tipih, ki izginjajo tako pri nas kot v Evropi – obalne, morske in celinske vode, barja in močvirja, mokrotna in vlažna travišča, podzemeljski habitatni tipi.

Odgovornost za ohranjanje biotske raznovrstnosti se kaže v deležu varovanih in zavarovanih območij. Tako je kar 47,7 % Slovenije določenih kot ekološko pomembno območje. Od teh območij sta dve tretjini vključeni v evropsko omrežje NATURA 2000, ki zajema tako 35,5 % ozemlja države. Območij zavarovane narave je približno 10 %. Širših zavarovanih območij (par-kov) na državni ravni je 5, na lokalni ravni pa še 35.

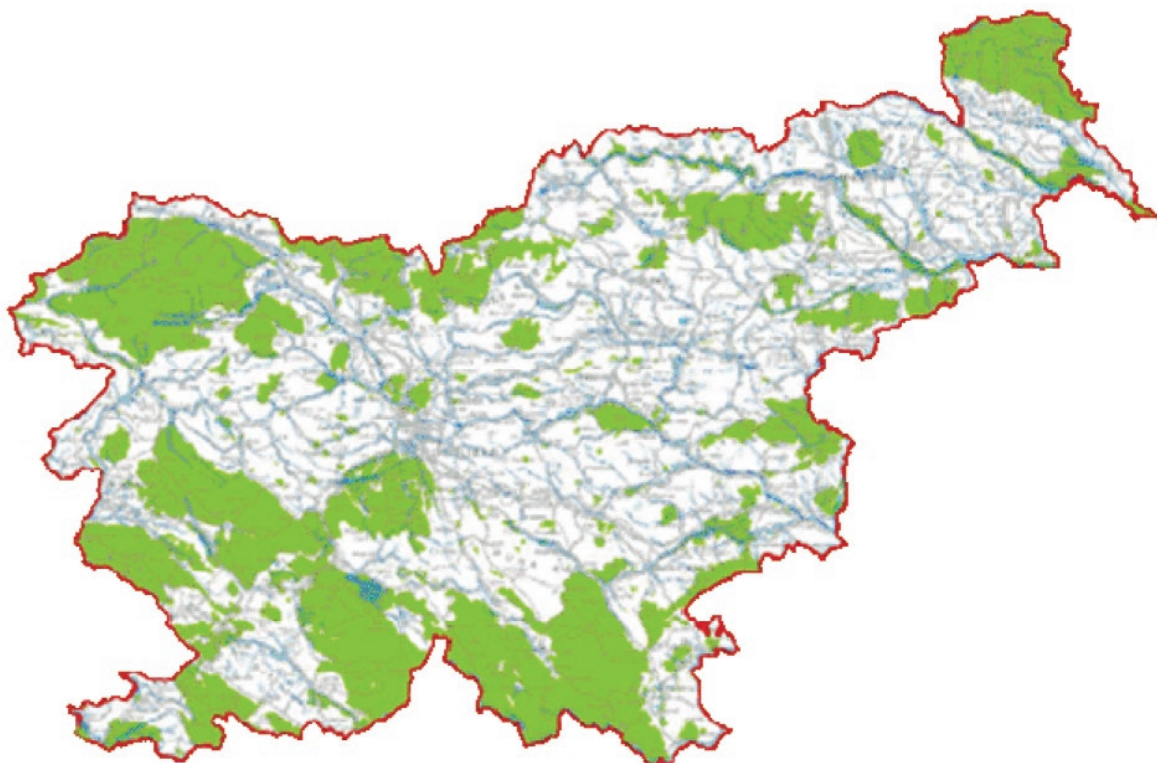
Slika 7: Ekološko pomembna območja
Vir: MOP, 2004

Slika 8: Širša zavarovana območja v RS
Vir: MOP, 2004

Omrežje Natura 2000 predstavlja območja, najprimernejša za ohranjanje ali doseganje ugodnega stanja vrst in habitatnih tipov v interesu EU, katere del je Slovenija. Za doseganje takšnega stanja so predvideni ukrepi, ki so lahko varstveni ali pa ukrepi, ki se zagotavljajo s prilagojeno rabo naravnih dobrin ali prilagojenim upravljanjem z vodami. Načrtovanje teh ukrepov je vsebina programa upravljanja s posebnimi varstvenimi območji, ki je operativni načrt ohranjanja narave, sprejme pa ga vlada z namenom uresničevanja Nacionalnega programa ohranjanja narave.

Ohranjanje biotske raznovrstnosti bo zagotovljeno s pripravo in izvajanjem operativnih programov, ki so po vsebini tudi akcijski načrti oziroma strategije, ter drugih aktivnosti na tem področju.

Slika 9: Posebna varstvena območja (območja NATURA 2000)
Vir: MOP, 2004

Operativni program – akcijski načrt ohranjanja biotske raznovrstnosti s programom upravljanja območij Natura 2000

To je ključni operativni program (ki je po vsebini tudi akcijski načrt) v naslednjem obdobju in prispeva k doseganju ciljev postavljenih v slovenskem, evropskem in mednarodnem okvirju. Okvirne vsebine tega programa določata že ZON in Strategija ohranjanja biotske raznovrstnosti v Sloveniji.

2005

CILJ: Ohranjanje visoke stopnje biotske raznovrstnosti in zaustavitev upadanja biotske raznovrstnosti do leta 2010:

- ohranitev oziroma doseganje ugodnega stanja ogroženih vrst in habitatnih tipov,
- ohranitev oziroma doseganje ugodnega stanja (obsega in kvalitete) habitatov vrst in habitatnih tipov, za katere so opredeljena območja, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti (ekološko pomembnih območij, območij Natura 2000, Ramsarskih lokalitet),

- učinkovito in usklajeno ohranjanje narave v zavarovanih območjih z upravljavskimi načrti in drugimi ukrepi,

- dvig standarda vseh ravnanj z živalmi prostoživečih vrst,

- zagotovitev trajnostne rabe sestavin biotske raznovrstnosti ter sonaravno poseganje v naravo.

Cilji ohranjanja visoke stopnje biotske raznovrstnosti bodo doseženi z naslednjimi ukrepi:

- Vzpostavitev sistema upravljanja območij Natura 2000, ki vključuje sprejetje načrtov upravljanja in določitev upravljalcev, prednostno na območjih, ki se nanašajo na kmetijsko in gozdarsko dejavnost (do 2006).

- Zagotovitev upravljanja obstoječih zavarovanih območij se bo izvajala preko uskladitve ustanovitvenih aktov. Do leta 2008 je načrtovana uskladitev dveh ustanovitvenih aktov za širša zavarovana območja (kot so krajinski parki) in 20 ustanovitvenih aktov za ožja zavarovana območja (kot so naravni rezervati, naravni spomeniki) z ZON. S tem bo doseženo povečanje deleža zavarovanih območij, ki imajo upravljalca. Število usklajenih aktov do leta 2014: skupaj 5 širših zavarovanih območij in 50 ožjih zavarovanih območij.

- Vzpostavitev centralne enote za zavarovana območja najkasneje do leta 2008 bo doprinesla k zagotovitvi enotnega sistema upravljanja zavarovanih območij.

- Zavarovanje tistih območij, pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti, na katerih je treba zagotavljati številne in raznolike ukrepe, usmerjati ravnanja in nekatere dejavnosti (zlasti turizem in rekreacijo) ter spodbujati povezovanje s kulturnimi programi in varstvom kulturne dediščine. Prednostno se aktivnosti za zavarovanje odvijajo na naslednjih območjih: Kočevsko, Kolpa, Notranjska, Kras, Ljubljansko barje, Pohorje. Povečanje deleža zavarovanih območij različnih kategorij za 5% površine Slovenije do leta 2008 oziroma za 10% površine Slovenije do leta 2014.

- Vključitev čim večje površine območij, pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti v izvajanje ustreznih (z vidika ohranjanja ugodnega stanja vrst in habitatnih tipov) kmetijsko okoljskih programov s spodbujanjem drugega pogodbenega varstva za izvajanje ustrezne rabe ali ravnanja. Pri tem je še posebej pomembno povečanje deleža površin v ekološkem kmetijstvu – horizontalnemu ukrepu SKOP, ki na celovit način izboljšuje biotsko raznovrstnost na kmetijskih površinah in v njihovi širši okolici. Načrtovano je povečanje deleža površin, vključenih v ustrezne ukrepe SKOP do 1/3 negozdnih kmetijskih površin znotraj ekološko pomembnih območij do leta 2008, od tega najmanj tretjina v ekološko kmetijstvu.

- Odkup čim večjega deleža območij, pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti, zlasti tistih, na katerih za vzdrževanje stanja ni treba zagotavljati redne rabe. Površina območij, pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti v državni lasti, se bo povečala za 20 ha letno.

- Dograditev in izpopolnitev sistema izplačevanja odškodnin zaradi omejitve lastninske pravice na nepremičninah na zavarovanih območjih, kar bo omogočalo sprotno izplačevanje odškodnin.

- Obnovitev okrnjenih delov narave, ki so pomembni za ohranjanje biotske raznovrstnosti in sicer 5% okrnjenih delov narave do leta 2014 z vključevanjem sektorjev: kmetijstvo, gozdarstvo, upravljanje z vodami, energetika, promet, urejanje prostora.

- Vzpostavitev standarda za zadrževanje živali v ujetništvu skladno s predpisi, ki vključuje akcije za dvig standarda živali, ki jih ljudje zadržujejo v ujetništvu. Prav tako vključuje vzpostavitev zatočišč za živali prostoživečih vrst, iz katerih se čim večji delež sprejetih živali vrne v naravo, ter vzpostavitev (pravnega) sistema ex-situ varstva v primeru resne ogroženosti vrste.

- Dograditev in izpopolnitev sistema preprečevanja škode in izplačevanja odškodnin zaradi škode, ki jo povzročijo živali zavarovanih vrst bo rezultirala v zmanjšanem številu in obsegu izplačevanja odškodnin ter njihovem sprotne izplačevanju. Posebne aktivnosti bodo določile ukrepe zmanjševanja konfliktov zaradi preobila razpoložljive hrane v naravi (npr. smetišča, organska onesnaženja), določile načinov varovanja premoženja in vrst ukrepov za preprečevanje škode, s posebnim poudarkom na zmanjševanju konfliktov zaradi stikov človeka z velikimi zvermi in pojavljanja kormorana. Pomembno je tudi zagotavljanje trajnostne rabe in poseganja v populacije (katerekoli vrste), s katerima se ne ogroža njihovega ugodnega stanja ohranjenosti. Kazalec uspeha je zmanjšanje škodnih primerov.

- Vzpostavitev sistema spremljanja stanja biotske raznovrstnosti na osnovi sklopa kazalcev (stanje, pritiski, odzivi), ki vključuje izpopolnitev sistema ugotavljanja ogroženosti vrst in habitatnih tipov, kar je temelj za zadovoljivo poročanje mednarodnim institucijam (EU, organi konvencij...) in javnosti. V obdobju do leta 2008 se bo revidiral Rdeči seznam ogroženih vrst in zasnoval Rdeči seznam ogroženih habitatnih tipov. Sem spada tudi povečanje števila izvedenih raziskovalnih projektov, ki zagotavljajo znanje za ta področja in učinkovito prispevajo k izpopolnitvi informacijskega sistema za ohranjanje biotske raznovrstnosti. Pri tem je pomembno vključevanje drugih sektorjev (znanost in raziskovanje) z upoštevanjem prioritete s področja varstva narave pri razporejanju sredstev za ciljne raziskovalne projekte oziroma druge ustrezne programe.

- Izobraževanje in ozaveščanje šolajočih se in javnosti o pomenu biotske raznovrstnosti s poudarkom na omrežju Natura 2000 – vključuje usposabljanje strokovnih služb in NVO na področju ohranjanja biotske raznovrstnosti in upravljanja s sestavinami biotske raznovrstnosti v obliki izvajanja rednega letnega strokovnega seminarja. Ustrezno vključevanje temeljnih in aplikativnih vsebin s področja varstva narave v vse izobraževalne programe, zlasti na ravni visokošolskih in univerzitetnih študijskih programov (šolstvo in znanost) rezultira v višjem številu ustreznih učnih programov. Za to je potrebna tudi izpopolnitev in širitev stroke varstva narave na univerzitetni ravni. Rezultat vseh podukrepov je povečan delež prebivalstva s pozitivnim odnosom do biotske raznovrstnosti. Posebno pomembno je tudi vključevanje vsebin, pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti, v kmetijske programe na vseh stopnjah izobraževanja.

Operativni program – strategija upravljanja populacij velikih zveri

Operativni program (ki je po vsebini tudi strategija) upravljanja populacij velikih zveri zajema nadzor nad velikostjo populacij in distribucijo, upravljanje in odpravljanje konfliktov z ostalimi interesi v prostoru.

2005

CILJ: Ohranjanje ugodnega stanja ogroženih vrst velikih zveri in zmanjševanje konfliktov

Sprejetje podrobnejših ukrepov in njihovo izvedbo za zagotavljanje cilja prinaša izvajanje strategije upravljanja z rjavim medvedom in priprava akcijskega načrta za to vrsto, ter priprava strategij upravljanja z volkom in risom.

Operativni program – strategija ravnanja s tujerodnimi invazivnimi vrstami

Nadzor in preprečevanje vnosa katerih-koli tujerodnih vrst bo bistveno zmanjšalo širjenje invazivnih tujerodnih vrst oziroma preprečevalo nova naseljevanja.

2006

CILJ: Ohranjanje čim bolj naravne sestave biocenoze

Operativni program (ki je po vsebini tudi strategija) vključuje podrobnejše ukrepe in njihovo izvedbo za zagotavljanje cilja.

II. VARSTVO NARAVNIH VREDNOT

ZON celovito ureja varstvo naravnih vrednot tako, da vzpostavlja sistem varstva naravnih vrednot, ki vključuje poleg ureditve normativnega dela varstva tudi programski, finančni in organizacijski vidik varstva naravnih vrednot. S sistemom varstva naravnih vrednot se zagotavljajo pogoji za ohranitev lastnosti naravnih vrednot oziroma naravnih procesov, ki te lastnosti vzpostavljajo oziroma ohranjajo ter pogoji za ponovno vzpostavitev naravnih vrednot.

Naravne vrednote so skoraj v celoti povzete po evidenci naravne dediščine, ki se je gradila in izpopolnjevala od samega začetka delovanja profesionalnih služb in prizadevanj posameznikov ter društev na področju varstva narave od leta 1920 do danes. Skupno število naravnih vrednot je 8.096. Od tega jih je državnega pomena 3.597 (44,4 %), lokalnega pomena pa 4449 (55,6 %).

Za doseganje ciljev je ključnega pomena izvajanje ukrepov varstva naravnih vrednot (zavarovanje, začasno zavarovanje, pogodbeno varstvo in obnovitev). Tudi varstvo naravnih vrednot je tesno povezano z vključevanjem in povezovanjem z varstvenimi vsebinami ostalih sektorjev.

Operativni program varstva naravnih vrednot

Akcijski načrt varstva naravnih vrednot celovito ureja varstvo naravnih vrednot, saj vključuje poleg ureditve normativnega dela varstva tudi programski, finančni in organizacijski vidik varstva naravnih vrednot. S tem se zagotavljajo pogoji za ohranitev lastnosti naravnih vrednot oziroma naravnih procesov, ki te lastnosti vzpostavljajo oziroma ohranjajo, ter pogoji za ponovno vzpostavitev naravnih vrednot.

2006

CILJI:

– Ohranitev lastnosti, zaradi katerih so deli narave opredeljeni za naravno vrednoto določene zvrsti ter v največji možni meri tudi vseh drugih lastnosti,

– Obnovitev poškodovanih oziroma uničenih naravnih vrednot,

– Zagotovitev rabe naravnih vrednot na način, ki jih ne ogroža,

– Zagotovitev ex-situ varstva naravnih vrednot, katerih ohranjanje v naravi, na mestu nahajališča ni možno.

Doseganje ciljev bo zagotovljeno s pripravo in izvajanjem ukrepov, podrobneje razdelanih v operativnem programu, splošni pokazatelj uspeha pa delež ohranjenih naravnih vrednot po zvrsteh:

– Zagotavljanje pogodbenega varstva in skrbništva na naravnih vrednotah. Načrtuje se povečanje deleža naravnih vrednot z vzpostavljenim pogodbenim varstvom oziroma skrbništvom (20 pogodb do leta 2008 oziroma 100 pogodb do leta 2014).

– Zavarovanje naravnih vrednot, zlasti tistih, ki so velikega nacionalnega ali mednarodnega pomena in ki so neposredno ogrožene – kot ožja zavarovana območja ali v sklopu širših zavarovanih območij. Spodbujanje zavarovanja lokalnih naravnih vrednot zlasti tistih, ki so neposredno ogrožene – kot ožja zavarovana območja ali v sklopu širših zavarovanih območij. Povečanje deleža naravnih vrednot, ki so zavarovane kot ožja zavarovana območja ali v okviru širših zavarovanih območij (3% do leta 2008 oziroma 5% do leta 2014).

– Izpopolnitev informacijskega sistema za naravne vrednote, prevrednotenje naravnih vrednot določenih zvrsti, preveritev stanja naravnih vrednot vseh naravnih vrednot v naravi, ki vključuje vzpostavitev in vodenje ažurnega registra naravnih vrednot.

– Izobraževanje in ozaveščanje javnosti o pomenu varstva naravnih vrednot (ukrep vključuje vsebine ukrepa *Izobraževanje in ozaveščanje šolajočih se in javnosti o pomenu biotske raznovrstnosti s poudarkom na omrežju Natura 2000*, s predvidenim rezultatom povečanja deleža prebivalstva s pozitivnim odnosom do varstva naravnih vrednot).

– Vzpostavitev sistema ex-situ varstva za minerale in fosile v skladu s predpisi, katerega izvajanje bo pomenilo povečanje števila izdanih pooblastil za ex-situ varstvo.

– Obnovitev naravnih vrednot, prednostno tistih, na katerih imajo lahko nezahtevni obnovitveni ukrepi ali aktivnosti velik pozitivni učinek. Povečanje števila obnovljenih naravnih vrednot predvideva obnovitev 20 naravnih vrednot na leto.

– Ureditev oziroma fizična zaščita naravnih vrednot, ki jih ogledovanje in obiskovanje lahko ogrozi. Povečanje števila opremljenih naravnih vrednot predvideva ureditev oziroma fizično zaščito 10 naravnih vrednot na leto.

4.2.2 SPREMLJANJE STANJA GOZDNIH EKOSISTEMOV

Gozdovi prekrivajo več kot polovico slovenskega ozemlja in so za Slovenijo pomembni kot prvina okolja in iz gospodarskega vidika. Zato je zagotavljanje stabilnosti in vitalnosti gozdov, ki so sposobni opravljati socialne, ekološke in proizvodne

funkcije in vloge, temeljno načelo in cilj slovenske gozdarske politike. V Sloveniji se zaradi družbenega in gospodarskega razvoja ter naravnih vplivov (podnebna spremenljivost, daljinski transport, lokalni viri emisij, idr.), vse bolj stopnjujejo pritiski na gozd in gozdni prostor. Učinki takšnih pritiskov, večinoma kot posledica človekove dejavnosti, se odražajo v spremenjeni vitalnosti in stabilnosti slovenskih gozdov.

Zagotavljanje trajnostnega, sonaravnega in večnamenskega gospodarjenja z gozdovi poteka skladno s Programom razvoja gozdov¹². Nadaljevati je potrebno z načrtnim strokovnim usmerjanjem razvoja gozdov na načelih trajnosti, sonaravnosti in večnamenskosti gozda ter tako zagotavljati trajno in optimalno delovanje gozdov kot ekosistema ter uresničevanje vseh njegovih funkcij. Pri tem je gozdni ekosistem potrebno obravnavati kot celoto; to je povezano obravnavati vse njegove komponente (rastlinstvo, živalski svet) in na vsej njegovi površini, ne glede na lastništvo.

Osrednjo vlogo pri usmerjanju razvoja gozdov ima javna gozdarska služba, v okviru katere Zavod za gozdove Slovenije zbira podatke o stanju in razvoju gozdov, spremlja biološko ravnotežje v gozdovih, spremlja razvrednotenje in poškodovanost gozdov, izdeluje programe varstva gozdov, zagotavlja ukrepe za njihovo izvedbo itd., Gozdarski inštitut Slovenije pa zlasti usmerja in strokovno vodi spremljanje stanja razvrednotenja in poškodovanosti gozdov in je nosilec Državnega programa Forest Focus.

Državni program Forest Focus

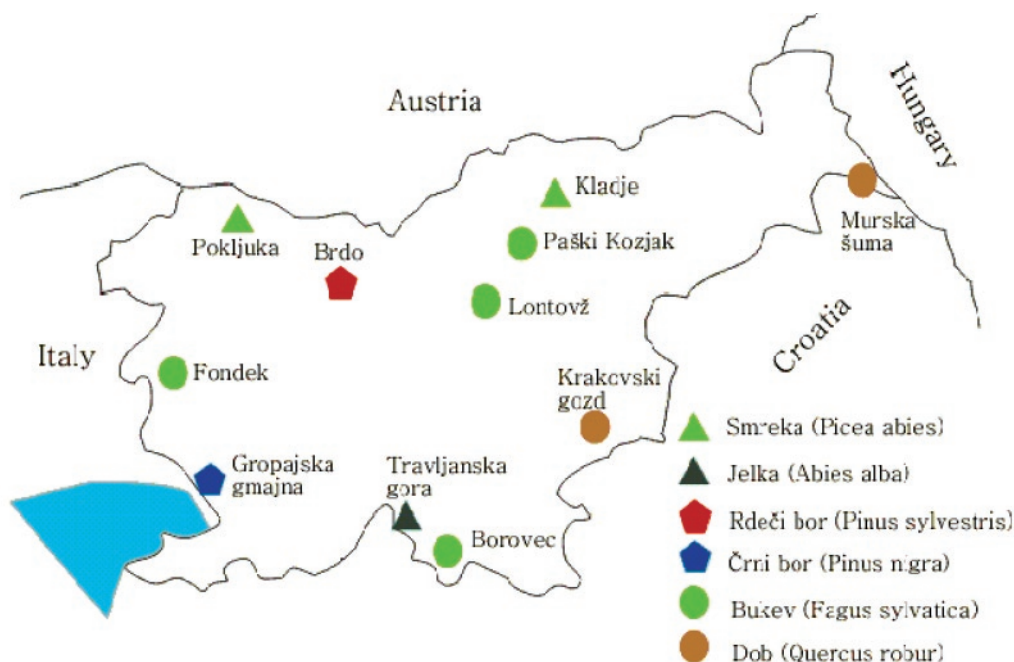
Državni monitoring poškodovanosti gozdov, ki se sicer deloma že izvaja, bo potrebno prilagoditi, ter na novo vzpostaviti nekatere aktivnosti v skladu s programom EU na tem področju, t.i. Forest Focus, ki zahteva:

1. spremljanje stanja gozdnih ekosistemov na 16x16 km mreži (intenzivnostna raven 1) – popis stanja krošenj;
2. intenzivno spremljanje stanja gozdnih ekosistemov na stalnih raziskovalnih ploskvah (intenzivnostna raven 2; slika 10) popis stanja krošenj, popis stanja tal, spremljanje preskrbljenosti iglic oziroma listja s kemijskimi elementi, spremljanja rasti in prirastka sestojev, spremljanje zračnih usedlin, spremljanje stanja talne raztopine, spremljanje kakovosti zraka, spremljanje meteoroloških parametrov, popis pritalne vegetacije in epifitskih lišajev, spremljanje fenologije;
3. spremljanje gozdnih požarov in izvajanje preventivnih ukrepov za preprečevanje gozdnih požarov – spremljanje in zbiranje podatkov o gozdnih požarih, izvajanje ukrepov za osveščanje javnosti o pomenu izvajanja preventivnih ukrepov za preprečevanje gozdnih požarov, o nevarnostih in škodah, ki jih povzročajo gozdni požari, izvajanje izobraževanja oseb, ki sodelujejo pri izvajanju preventivnih ukrepov za preprečevanje gozdnih požarov.

CILJ: vzpostavitev monitoringa poškodovanosti gozdov (program »Forest Focus« v Sloveniji):

- spremljanje stanja gozdov na že osnovani 16 x 16 km mreži (monitoring gozdnih ekosistemov, vključno s požari, spremljanje biotske raznovrstnosti in ogljikovega ciklusa v gozdnih ekosistemih) 2004–2006
- nadaljevanje aktivnosti prvega obdobja in nadgradnja programa z dodatnimi snemanji biotske raznovrstnosti in sekvenciranja ogljika 2006–2008
- ocena odziva gozdnega ekosistema na onesnažen zrak 2008
- ocena kopičenja, sproščanja in spiranja onesnažil v gozdnih ekosistemih 2008
- ocena kritičnih vnosov in obremenitev gozdnih ekosistemov z SO₂, NO_x, NH₃, 2006
- O₃ in s težkimi kovinami 2007
- oblikovanje scenarijev možnega razvoja gozdov (osnove za oblikovanje strategij ravnanja z gozdom in okoljem), s pomočjo modelov vpliva onesnaženega zraka na stanje gozdnih ekosistemov in meritev *in situ* 2006–2007
- zasnova spremljanja stanja biotske raznovrstnosti, izpopolnitev ocen bilance ogljika in ovrednotenje vpliva podnebnih sprememb v povezavi s toplogrednimi plini na gozdne ekosisteme 2006–2008
- razvoj proučevanja kazalnikov in spremljanje kazalcev, ki se navezujejo na tiste funkcije gozdnih ekosistemov, ki omogočajo njihovo trajnost (npr. zdravstveno stanje gozdnih ekosistemov), oziroma omogočajo proizvodno sposobnost, vrstno sestavo talne vegetacije in zaščitno vlogo tal in vodnih virov 2004–2008
- spremljanje požarne ogroženosti slovenskih gozdov, izboljševanje postopkov za usmerjeno izvajanje preventivnih ukrepov za preprečevanje gozdnih požarov, vključno s postopnim spreminjanjem strukture gozdov na požarno najbolj ogroženih območjih. 2004–2008

¹² Uradni list RS, 14/96

Slika 10: Lokacije 11 ploskev intenzivnega spremljanja stanja gozdnih ekosistemov v Sloveniji

Vir: Gozdarski inštitut Slovenije, 2004

V okviru navedenega se vzpostavi organizacijska shema programa Forest Focus (postavitve, preizkus in vzdrževanje terenskih objektov in usposabljanje ustreznega laboratorija, izobraževanje izvajalcev programa, vzpostavitev podatkovnega centra programa, priprava na vrednotenje podatkov, poročila, izobraževanje izvajalcev, sodelovanje v domačih in mednarodnih ekspertnih skupinah, priprava programa obveščanja javnosti idr.) in nacionalnega ekspertnega telesa v okviru odbora programa.

4.2.3 TLA

Tla so opredeljena kot zgornji del zemeljske skorje, sestavljena iz mineralnih in organskih snovi, vode, zraka in živih organizmov, sožitje žive in nežive narave, ki omogoča obstoj vseh kopenskih organizmov. Tla so življenjski prostor mnogih organizmov, za primarne producente so vir hranil in vode ter medij, v katerem najdejo fizično oporo. Proizvedena biomasa se v zapletenih in medsebojno povezanih snovnih in energetskih sistemih kroženja vrača nazaj v tla, kjer se z razgradnjo spreminja v mineralne snovi. Zaradi izjemno počasnega nastajanja tal so tla neobnovljivi oziroma le delno obnovljivi naravni vir s katerim je potrebno racionalno (trajnostno) gospodariti. Tla kot naravni vir ogrožajo:

- erozija (vetrna, vodna);
- onesnaževanje (točkovno in razpršeno);
- poselitev;
- zmanjšanje deleža organske snovi;
- salinizacija;
- povečanje kislosti tal;
- zmanjšanje biološke pestrosti in
- zbitost tal.

Nekatere posledice degradacije so vidne (erozija, poselitev), druge manj (onesnaženost, biološka pestrost), vendar ravno tako ogrožajo človekov obstoj. Vzroki onesnaženosti tal so emisije iz industrijske proizvodnje, intenzivnega kmetijstva, odlaganja odpadkov ter kurišč in prometa. V tleh se nalagajo organske in anorganske nevarne snovi, ki ostajajo v njih tudi po prenehanju onesnaževanja, saj nekatere le počasi razpadajo ali se iz tal izločajo. Stanje kakovosti tal je potrebno spremljati, saj le na ta način lahko pravočasno ukrepamo oziroma usmerjamo človekovo dejavnost tako, da ima čim manjši negativni vpliv na tla in okolje.

Ukrepi za kakovost tal se lahko uresničujejo le, če ima kmetijstvo na voljo dovolj obdelovalnih zemljišč. V Sloveniji je trenutno premalo njiv za pridelovanje hrane, zato je treba preprečiti nadaljnje spreminjanje najboljših kmetijskih zemljišč v nekmetske namene. Površina njiv se je v obdobju 1991 – 2003 intenzivno krčila, tako da jih je ostalo le še 850 m² na prebivalca.

Pregled stanja onesnaženosti tal in vzpostavitev monitoringa

V EU so ukrepi za varstvo tal zajeti v okviru različnih področij, predvsem na področju varstva voda pred onesnaženjem z nitrati iz kmetijskih virov, odpadkov v zvezi z vnašanjem blat čistilnih naprav v tla, ter tudi v okviru varstva zraka. Na kakovost tal vplivajo tudi ukrepi z omejevanjem emisij iz industrijskih objektov in objektov za rejo živine. V letu 2002 pa je EU pristopila k pripravi posebne tematske strategije za varstvo tal, v okviru katere bo pripravljena nova krovna direktiva o tleh (Soil Framework Directive), ki bo vključevala tudi obveznost spremljanja stanja tal. Republika Slovenija še nima celovitega pregleda stanja onesnaženosti tal.

CILJA:

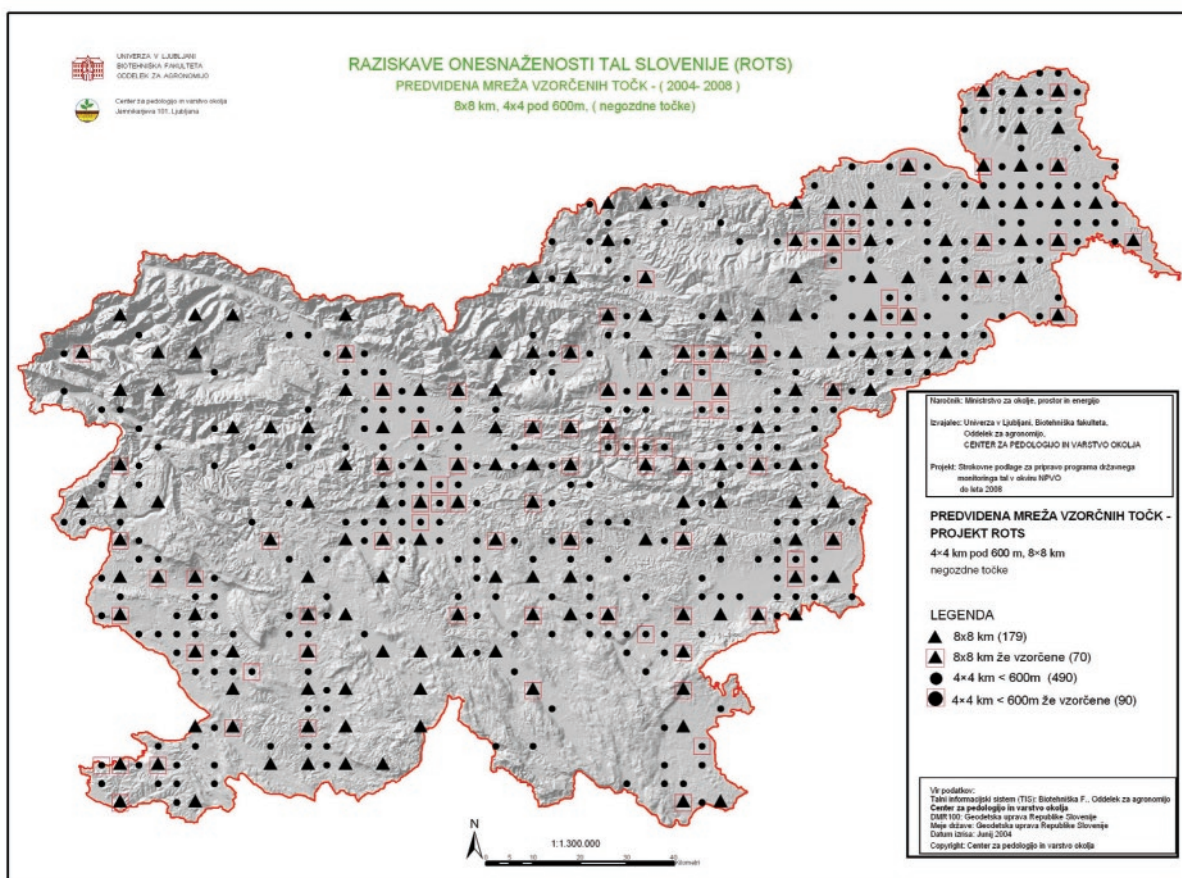
- do leta 2008 zaključiti s pregledom stanja onesnaženosti tal,
- vzpostavitev državnega monitoringa tal.

Pregled stanja onesnaženosti tal bo potekal v dveh fazah in sicer v osnovni mreži 8x8 km in zgostitveni mreži 4x4 km (> 600 m) za negozdna zemljišča, za gozdna zemljišča pa na 11 vzorčnih točkah v okviru 2. intenzivnostne ravni programa monitoringa poškodovanosti gozdov (Forest Focus) (slika 10):

- 179 vzorčnih točk v mreži 8 x 8 km na negozdnih zemljiščih (76 točk že opravljeno) in
- 11 vzorčnih točk na gozdnih zemljiščih v okviru monitoringa poškodovanosti gozdov (na 43 vzorčnih točkah v mreži 16x16 km je pregled stanja že opravljen – 1. intenzivnostna raven programa Forest Focus) 2006
- v zgostitveni mreži 4x4 km na negozdnih zemljiščih na nadmorski višini nižji od 600 m do skupnega števila 490 vzorčnih točk 2008

Vzpostavitev monitoringa onesnaženosti tal, ki bo urejal obveznost, način in pogostnost spremljanja stanja onesnaženosti tal, bo potekala usklajeno s pripravo EU direktive na tem področju, predvidoma do konca leta 2006. Vzporedno z vzpostavitvijo rednega spremljanja onesnaženosti tal je predvidena tudi institucionalna krepitev za njegovo izvajanje, kot tudi za izvajanje strokovnih, raziskovalnih in izvedbenih nalog.

Slika 11: Predvidena mreža vzorčnih točk za pregled stanja onesnaženosti tal
Vir: BF, Agronomija – Center za pedologijo in varstvo okolja, 2004

4.2.4 GENSKO SPREMENJENI ORGANIZMI

Gensko spremenjeni organizmi (GSO) so organizmi, z izjemo človeka, katerih genski material je spremenjen drugače kot to poteka v naravnih razmerah s križanjem ali naravno rekombinacijo. Potencialna uporaba GSO na različnih področjih vsakdanjega življenja kot na primer v kmetijstvu, prehrani, medicini, industriji, predstavlja nove možnosti napredka, hkrati pa vzbuja pomisleke zaradi potencialnih tveganj, ki jih ti organizmi lahko predstavljajo za zdravje človeka in okolje. Države vzpostavljajo nacionalne sisteme biološke varnosti katerih namen je prvič zagotavljati varnost za zdravje ljudi in okolje pred potencialnimi negativnimi učinki GSO in drugič zagotoviti zaupanje javnosti in pravno varnost raziskovalnim organizacijam in industriji. Sektorske politike v Sloveniji, ki urejajo to področje upoštevajo načela previdnosti, presoje posameznega primera, načela postopnosti, bioetike, sledljivosti, odgovornosti vključno z načelom povzročitelj plača in nenazadnje obveznega subsidiarnega ukrepanja in so del evropskega uveljavljenega sistema biološke varnosti na področju ravnanja z GSO. S spremembo in dopolnitvijo Zakona o ravnanju z gensko spremenjenimi organizmi, ki se nanašajo na neposredno sodelovanje in vključevanje pristojnih organov v postopkih izdaje dovoljenj EU za namerno sproščanje GSO v okolje in dajanje izdelkov na trg, je v Sloveniji omogočeno izvajanje prava EU na področju ravnanja z GSO in izpolnjen predpogoj za vključitev v enotna pravila delovanja

notranjega trga skupnosti in prostega pretoka blaga in storitev. S polnopravnim članstvom tako ostaja v pristojnosti MOP izdaja potrdil o vpisu zaprtih sistemov v register GSO, dovoljenj za delo z GSO v zaprtih sistemih in za namerno sproščanje GSO v raziskovalne-poskusne namene.

Z ratifikacijo Kartagenskega protokola o biološki varnosti je slovenski sistem biološke varnosti vključen tudi v širši mednarodni pravni okvir, ki ureja čezmejna gibanja GSO.

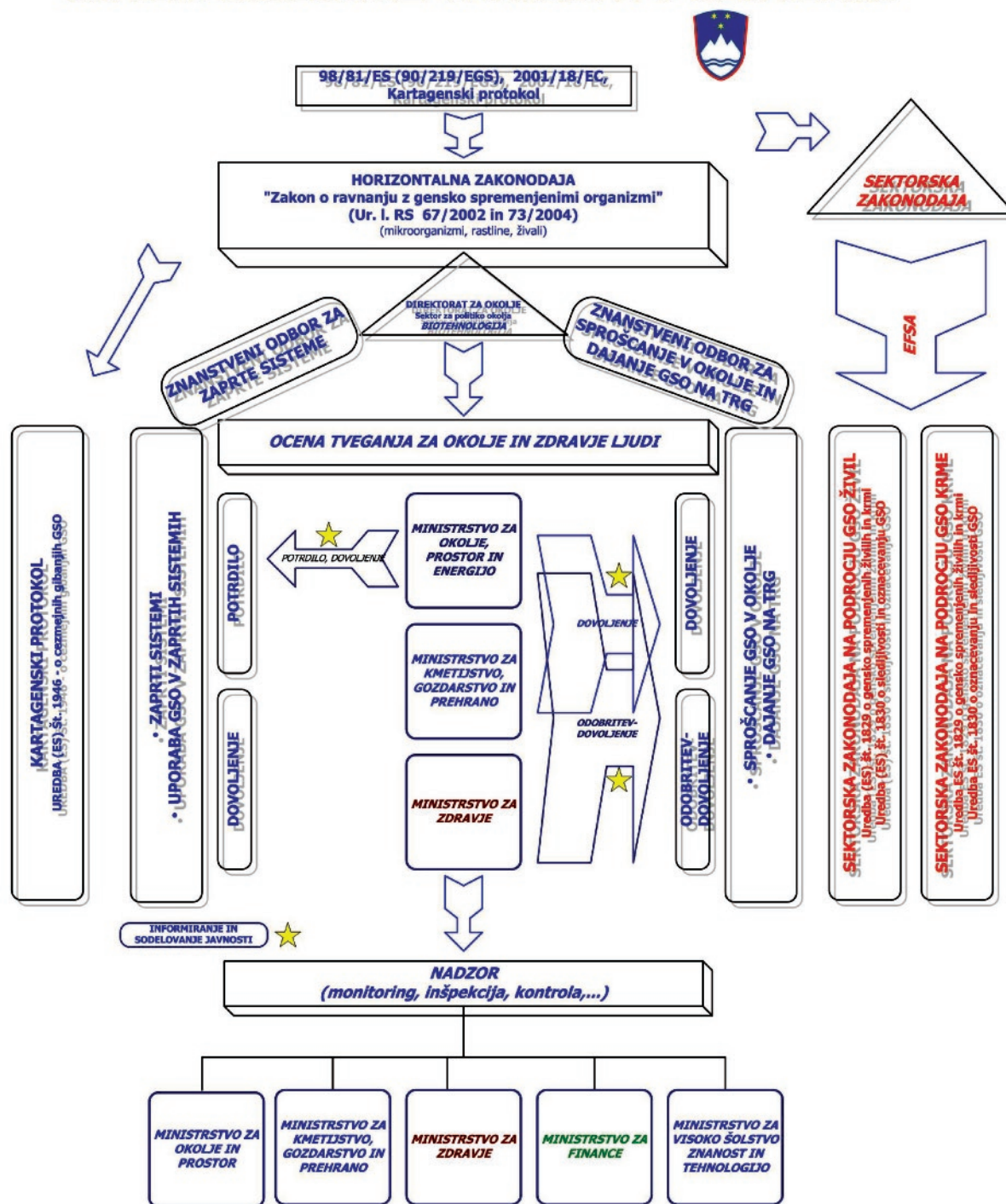
Rezultati ravnanj s prvo generacijo GSO, ko predpisi na nivoju EU še niso bili vsebinsko tako dorečeni, da bi njihovo izvajanje pridobilo zaupanje javnosti, so skoraj zagotovo bili povod za »tihi« moratorij na postopke dovoljevanja t.i. druge generacije GSO v obdobju 1998 do 2003. Ključni razlogi za to so bili nepreglednost postopkov izdaje dovoljenj, pomanjkljivost sistema sledenja in označevanja GSO, pomanjkanje izkušenj z GSO, različni pristopi v ocenjevanju potencialnih tveganj za okolje in zdravje ljudi, različni pristopi izvajanja nadzora nad sproščanjem in nenazadnje pojavu monopola s patentno zaščito postopkov in izdelkov. S sprejetjem svežnjev predpisov v decembru 2003 in z ustanovitvijo Evropske agencije za varno hrano (EFSA), je Evropska komisija dopolnila zakonodajo na tem področju in vzpostavila pogoje za pregleden postopek izdaje dovoljenj za namerno sproščanje GSO v okolje in dajanja izdelkov na trg. Pomemben korak je bil dosežen tudi na področju mednarodne trgovine z GSO z uvedbo postopka o vnaprejšnjem obveščanju o nameravanem čezmejnem gibanju v okviru Kartagenskega protokola.

Z izdajo dovoljenj za gojenje gensko spremenjenih poljščin na območju EU, pa je postalo nujno zagotavljanje soobstoja različnih načinov kmetijske pridelave (ekološka/sonaravna, tradicionalna in GSO pridelava). Ukrepi za zagotavljanje soobstoja so prepuščeni v odločitev posamezni državi članici glede na lastnosti prejemnega okolja in sistema ekonomske in naravne možnosti za kmetovanje.

Sistem biološke varnosti v Sloveniji vključuje zakonodajo, administrativno usposobljenost pristojnih organov, strokovno-znanstveno presojo v podporo pri odločanju pristojnih organov in udeležbo javnosti v postopkih izdaje dovoljenj (slika 12). Informacije o nacionalnem sistemu biološke varnosti v Sloveniji so dostopne na spletni strani posredovalnice informacij za biološko varnost (<http://www.bch.bf.uni.lj.si/>).

Ključni element vseh postopkov izdaje dovoljenj je ocena tveganja GSO za zdravje ljudi in okolja, ki temelji na znanstvenih in strokovnih dognanjih. V ta namen sta v Sloveniji vzpostavljena dva znanstvena odbora, ki dajeta mnenja k izdelani oceni tveganja za posamezni GSO, ki jo zagotovi prijavitelj.

SISTEM BIOLOŠKE VARNOSTI V SLOVENIJI

Slika 12: Okvirni sistem biološke varnosti na področju ravnanja z GSO
Vir: MOP, 2005

Vzpostavitev administrativnih postopkov za izdajo dovoljenj

Skladno z Zakonom o ravnanju z gensko spremenjenimi organizmi in evropsko zakonodajo, je potrebno vzpostaviti administrativne postopke za izdajo dovoljenj za registracijo zaprtih sistemov za delo z GSO, dovoljenj za delo z GSO v zaprtih sistemih, za namerno sproščanje GSO v raziskovalne-poskusne namene in za dajanje GSO na trg. Pri tem je ključno, da se omogoči selektiven dostop do informacij različnim pristojnim organom in telesom, ki sodelujejo v teh postopkih (Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Ministrstvo za zdravje, znanstvena odbora). Poleg tega je potrebno vzpostaviti GSO register kot javno knjigo, ki bo omogočal javnosti dostop do informacij, kar je predpogoj za sodelovanje javnosti pri postopkih izdaje dovoljenj. Prav tako je potrebno vsem nadzornim organom omogočiti dostop do informacij. MOP načrtuje razvoj informacijskega sistema biološke varnosti, ki bi omogočal dostop do informacij vsem zgoraj naštetim udeležencem v postopkih izdaje dovoljenj in pri nadzoru ravnanj z GSO. Hkrati bo omogočal pregledno vodenje administrativnih postopkov in povezavo s postopki EU in izpolnjevanje zahtev Kartagenskega protokola o posredovanju informacij. Za izvajanje administrativnih postopkov za izdajo dovoljenj je potrebna dodatna tehnična in kadrovska okrepitev pristojnih organov.

CILJ: Vzpostavitev administrativnih postopkov za izdajo dovoljenj

- vzpostavitev administrativnega postopka za izdajo dovoljenj za registracijo zaprtih sistemov za delo z GSO 2005
- vzpostavitev administrativnega postopka za delo z GSO v zaprtih sistemih 2005
- vzpostavitev administrativnega postopka za namerno sproščanje GSO v raziskovalne-poskusne namene 2006
- vzpostavitev administrativnega postopka za dajanje GSO na trg 2005
- vzpostavitev informacijskega sistema biološke varnosti 2005

Sledljivost in detekcija GSO

Izvajanje zakonodaje na področju ravnanj z GSO zahteva poleg inšpekcijskega nadzora zagotavljanje tudi druge kontrolne ukrepe, kot je sledljivost in detekcijo GSO v vseh fazah njihovega dajanja na trg. Kontrolni ukrepi obsegajo jemanje vzorcev surovin, polizdelkov in izdelkov za ugotavljanja prisotnosti GSO, analiziranje in testiranje odvzetih vzorcev, razvoj analitičnih in testnih metod ter druge naloge, povezane s kontrolo določanja, kontrolo monitoringa, ki ga mora izvajati prijavitelj, in sporočanja rezultatov analiz in testiranj pristojnim organom. Kontrolni ukrepi zagotavljajo lažje izvajanje ukrepov obvladovanja tveganja v skladu s previdnostnim načelom in umik proizvodov, če se odkrijejo nepredvideni učinki na zdravje ljudi, zdravje živali ali okolje.

CILJ: Zagotoviti sledljivost in detekcijo GSO v vseh fazah dajanja na trg:

- imenovanje institucije (Nacionalnega inštituta za biologijo) za pooblaščen kontrolni in referenčni laboratorij za preverjanje in analizo GSO 2005
- vzpostavitev nadzora ravnanj z GSO 2006

Zagotavljanje soobstoja konvencionalnih, gensko spremenjenih in ekoloških pridelkov

Evropska komisija v priporočilu smernic razvoja nacionalnih strategij in najboljših praks za zagotavljanje soobstoja gensko spremenjenih poljščin s konvencionalnim in ekološkim kmetovanjem državam članicam prepušča odločitev glede na lastnosti prejemnega okolja, kmetijske strukture ter sistema ekonomske in naravne možnosti za kmetovanje. Ker se v EU namerno sproščajo v okolje le tiste gensko spremenjene rastline, za katere je bilo izdano dovoljenje na podlagi izdelane ocene potencialnega tveganja za zdravje ljudi in okolje, ostaja nerešeno vprašanje izvajanja načela povzročitelj plača in s tem povezano ovrednotenje eksternih stroškov za primere naključne prisotnosti dovoljenih gensko spremenjenih rastlin (semen) v konvencionalno ali ekološko pridelanih in za primere ogrožanja biotske raznovrstnosti. Ob upoštevanju varstvenih usmeritev za ohranitev in povezanost ekološko pomembnih območij in območij Natura in v skladu s Slovenskim kmetijsko okoljskim programom – SKOP je nujna pravna ureditev, ki bo zagotovila soobstoj gensko spremenjenih posevkov s konvencionalnim in ekološkim kmetovanjem v Republiki Sloveniji. Skladno s pristojnostmi bodo morala pravno rešitev izdelati in uskladiti Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Ministrstvo za okolje in prostor in Ministrstvo za zdravje.

CILJ: Pravna ureditev zagotavljanja soobstoja gensko spremenjenih posevkov s konvencionalnim in ekološkim kmetovanjem 2006

Čezmejno gibanje GSO

Z ratifikacijo Kartagenskega protokola o biološki varnosti, se slovenski sistem biološke varnosti vključuje v širši mednarodni pravni okvir, ki ureja čezmejna gibanja GSO. Sistem temelji na vnaprejšnjem obveščanju držav uvoznic o nameravanem čezmejnem gibanju GSO (kot GSO ali GSO za hrano, krmo ali procesiranje), ki morajo uvoz odobriti. V ta namen je vzpostavljen sistem obveščanja med pristopnicami preko centralne Posredovalnice informacij za biološko varnost (BCH). Za izvajanje postopka sprejemanja odločitev, sistema obveščanja (do pristopnic in sekretariata CBD) in za vzpostavitev kontrole na meji je potrebna tehnična in kadrovska okrepitev pristojnih organov.

CILJ: Ureditev čezmejnega gibanja GSO

- vzpostavitev administrativnih postopkov 2006
- zagotoviti dostop do informacij potrebnih za izvajanje kontrole uvoza in izvoza (carina, inšpekcijske službe) 2006

4.3 KAKOVOST ŽIVLJENJA

4.3.1 NACIONALNI PROGRAM UPRAVLJANJA Z VODAMI

Nacionalni program upravljanja z vodami je dokument, ki določa politiko upravljanja z vodami in pri tem zlasti cilje, usmeritve in prioritete. Obsega programe, operativne programe in načrte za doseg ciljev, določa roke za njihovo pripravo in izvedbo ter vire financiranja.

Upravljanje z vodami je v slovenskem pravem redu urejeno s predpisi na področju voda in okolja na evropsko primerljiv način in celovito obravnava področja varstva, rabe in urejanja voda. Podlage za sistemsko ureditev so na eni strani naravne danosti Slovenije, na drugi strani evropski pravni akti, strategije in smernice s področja voda in okolja, predvsem Okvirna vodna direktiva¹³, Nitratna direktiva¹⁴, Direktiva o čiščenju in odvajanju komunalnih odpadnih voda¹⁵ in Direktiva o emisijah nevarnih snovi v vode¹⁶ ter Dobre Evropske prakse za zmanjševanje posledic, preprečevanje in ukrepanje v primeru poplav ter predlog Evropske Strategije varstva morij¹⁷. Njihov skupni in glavni cilj je celovito in dolgoročno naravnano upravljanje z vodami na primerljiv način na vseh povodjih držav članic Evropske skupnosti, tudi tistih izven skupnosti, s katerimi članice delijo skupna povodja.

Kot podlago za upravljanje z vodami slovenska zakonodaja določa teritorialne podlage, institucionalno organiziranost, kakovostne standarde, instrumente in temeljne dokumente za izvajanje s predpisi določene politike ter finančna vire. Teritorialne podlage upravljanja v Republiki Sloveniji temeljijo na naravno potekajočih hidrografskih mejah povodij in porečij in kot osnovno teritorialno-administrativno delitev določajo dve vodni območji: vodno območje Donave, ki se deli na porečja reke Mure, Drave in Save, ter vodno območje Jadranskega morja, ki se deli na povodje reke Soče ter povodje Jadranskih rek z obalnim morjem. Obe vodni območji sta del mednarodnih povodij, zato je potrebno pri oblikovanju nacionalnih ciljev upoštevati tudi skupne meddržavne cilje.

Republika Slovenija oblikuje in usklajuje meddržavne cilje v demokratičnem procesu dogovarjanja v okviru bilateralnih in mednarodnih pogodb, ki jih je Republika Slovenija dogovorila z vsemi sosednjimi državami in državami s katerimi si deli mednarodna povodja. V njihovem okviru so za potrebe usklajevanja skupne problematike urejanja, rabe in varstva voda ustanovljena skupna delovna telesa. V zadnjem času še posebej aktivne delovne skupine za pripravo usklajenih načrtov upravljanja z vodami na mednarodnem povodju reke Donave, kateremu pripada dve tretjini slovenskega ozemlja.

Temeljni dokumenti, ki jih slovenska zakonodaja določa na področju upravljanja z vodami so namenjeni načrtovanju in izvedbi na ravni :

- vodnih območij – Načrti upravljanja vodnih območij (NUV), o katerih mora Slovenija kot članica Evropske skupnosti poročati Evropski komisiji,
- porečij ali njihovih delov ter z njimi vezane problematike – podrobnejši načrti upravljanja ter,
- posamezne problematike – Operativni programi – programi za izvajanje aktivnosti, določenih s predpisi, o izvedbi katerih je potrebno poročati Evropski komisiji.

Prvi Načrt upravljanja z vodami vodnega območja Donave ter vodnega območja Jadranskih rek z morjem, ki ga je potrebno pripraviti v sodelovanju z javnostmi do leta 2009 sprejme Vlada RS, skupaj s pripadajočimi programi ukrepov. Poleg tega je treba zagotoviti stalno spremljanje doseganja ciljev in rezultatov izvedenih ukrepov ter na podlagi ugotovitev obnovo načrtov upravljanja z vodami vsakih šest let ter na teh osnovah zagotoviti stalen proces upravljanja z vodami.

Podrobnejši načrti upravljanja so dokumenti, ki v okviru nacionalnih prioritet, v skladu z načrti upravljanja z vodami, na podrobnejšem nivoju obravnavajo problematiko voda, predvsem tisto, ki pomembno vpliva na razvojne možnosti in kakovost življenja ljudi na regionalnem in lokalnem nivoju. Poleg navedenih dokumentov, določenih z Zakonom o vodah, ki predstavlja predvsem prenos Okvirne vodne direktive v slovenski pravni red, je Republika Slovenija, kot država Evropske skupnosti dolžna izvajati tudi obveznosti iz naslova drugih predpisov oziroma direktiv, ki se nanašajo na vodno okolje. Izvajanje teh aktivnosti poteka na podlagi operativnih programov, ki določajo ukrepe, roke in finančne vire ter tudi institucije odgovorne za izvedbo.

Za doseganje ciljev Zakona o vodah bo v obdobju 2005–2012 poudarek na pripravi in izvajanju operativnih programov in ostalih aktivnosti v okviru Nacionalnega programa upravljanja z vodami, po letu 2012 pa na izvajanju programov ukrepov pripravljenih na podlagi načrtov upravljanja vodnih območij, oziroma podrobnejših načrtov upravljanja.

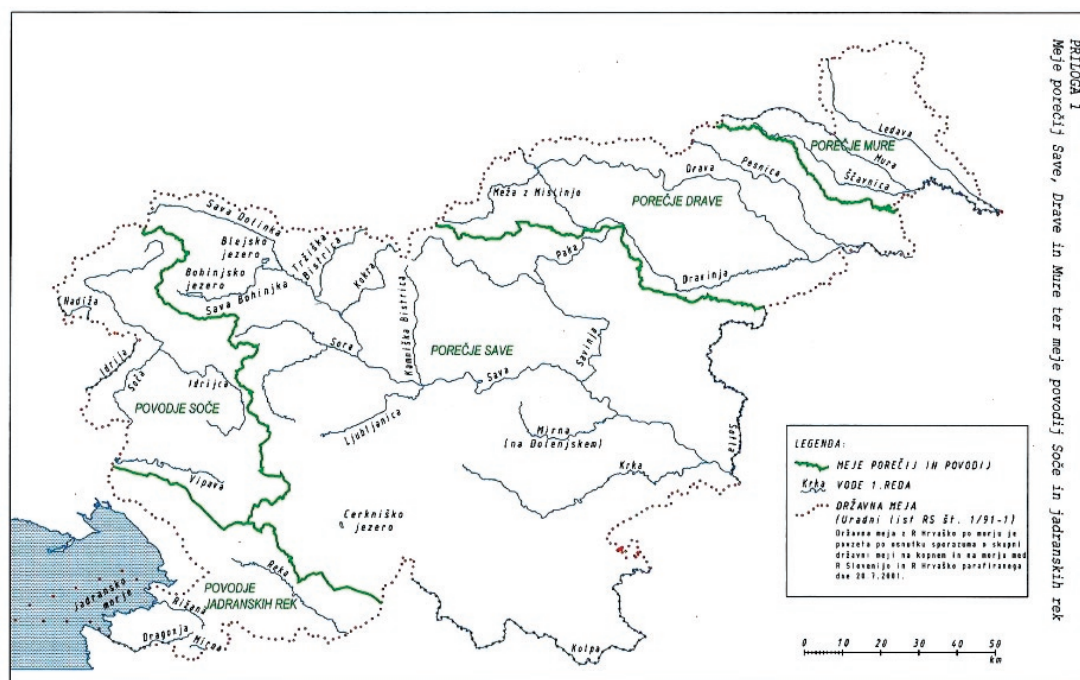
¹³ 2000/60/EEC

¹⁴ 91/676/EEC

¹⁵ 91/271/EEC

¹⁶ 76/464/EEC

¹⁷ COM(2002)539 final

Slika 13: Teritorialna delitev območja Republike Slovenije na vodni območji Donave s porečji Mure, Drave in Save ter vodno območje Jadranskega morja s povodji Soče in Jadranskih rek, skupaj z vodami 1. reda.

Vir: MOP, 2004

Institucionalna organiziranost upravljanja voda:

Upravljanje z vodami je področje, ki zaradi svoje specifičnosti – soodvisnih naravnih danosti, ki so pod stalnim vplivom tako naravnih procesov, kot tudi od človeka povzročenih dejavnikov, zahteva celovito obravnavo in temu ustrezno institucionalno organiziranost. Ta mora upoštevati strokovno zahtevnost in heterogenost področja, nujnost poznavanja značilnosti območij ter možnost stalnega spremljanja dinamike procesov, kar zahteva stalen neposreden stik z dogajanjem in ljudmi na območju.

INSTITUCIONALNA ORGANIZIRANOST UPRAVLJANJA VODA

Slika 14: Institucionalna organiziranost upravljanja z vodami s poudarkom na teritorialni razpršenosti služb po povodjih in porečjih

Vir: MOP, 2004

Glavni odgovorni nosilec upravljanja z vodami je ministrstvo, pristojno za vode, znotraj katerega so naloge razdeljene med ožjim ministrstvom in njegovimi organi v sestavi, predvsem Agencijo Republike Slovenije za okolje in Inšpektoratom Republike Slovenije za okolje in prostor in njunimi območnimi pisarnami. Za izvajanje glavnih strokovnih nalog upravljanja z vodami je ustanovljen Inštitut za vode RS, ki skupaj z Geološkim zavodom Republike Slovenije in Morsko biološko postajo v Piranu izvajajo naloge s področja površinskih in podzemnih voda, ter morja.

Ministrstvo je nosilec priprave temeljnih dokumentov za izvajanje politike upravljanja z vodami, ter tudi nosilec procesa vključitve javnosti v proces upravljanja z vodami preko konferenc in svetov za vode na posameznem povodju oziroma porečju znotraj vodnih območij. Poleg tega je pristojno za pripravo predpisov, vladnih aktov za rabo vode, varstvo voda (vodovarstvenih območij, območij kopalnih voda, voda primernih za gojenje rib in školjk ter voda pomembnih za življenje rib) ter vladne akte s področja urejanja voda v povezavi z vodnimi in priobalnimi zemljišči, vodno infrastrukturo, ogroženimi območji ter izvajanjem javnih služb urejanja voda. Ministrstvo je pristojno tudi za izvajanje meddržavnih obveznosti in za sodelovanje ter usklajevanje politike in drugih vsebin s področja voda na ravni institucij Evropske komisije.

Pomembne naloge izvajajo tudi službe Agencije Republike Slovenije za okolje. Te naloge so predvsem vezane na skrb za podatkovne zbirke (Vodni kataster in Vodna knjiga), spremljanje stanja voda, ki obsega tako spremljanje količinskega, ekološkega in kemijskega stanja voda in na podlagi tega pripravo upravnih aktov s področja varstva voda (okoljevarstvenih soglasij in dovoljenj vezanih na onesnaževanje voda), rabe voda (vodnih dovoljenj za rabo vode), urejanja voda (vodnih soglasij), skrb za javne službe urejanja voda ter tudi skrb za hidrološke napovedi izrednih dogodkov povezanih s škodljivim delovanjem voda (poplave in plazovi) in dogodki, ki lahko škodljivo delujejo na stanje voda (hidrološke suše). Službe Agencije Republike Slovenije za okolje delujejo tudi po teritorialnem načelu vodnih območij, porečij in povodij, kar omogoča bolj kvalitetno, uporabnikom bolje dosegljivo ter bolj ažurno izvajanje nalog.

Na enak način je organiziran tudi Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor, ki je pristojen za nadzor izvajanja zakona, v okvir katerega bodo v prihodnje vključeni tudi vodovarstveni nadzorniki.

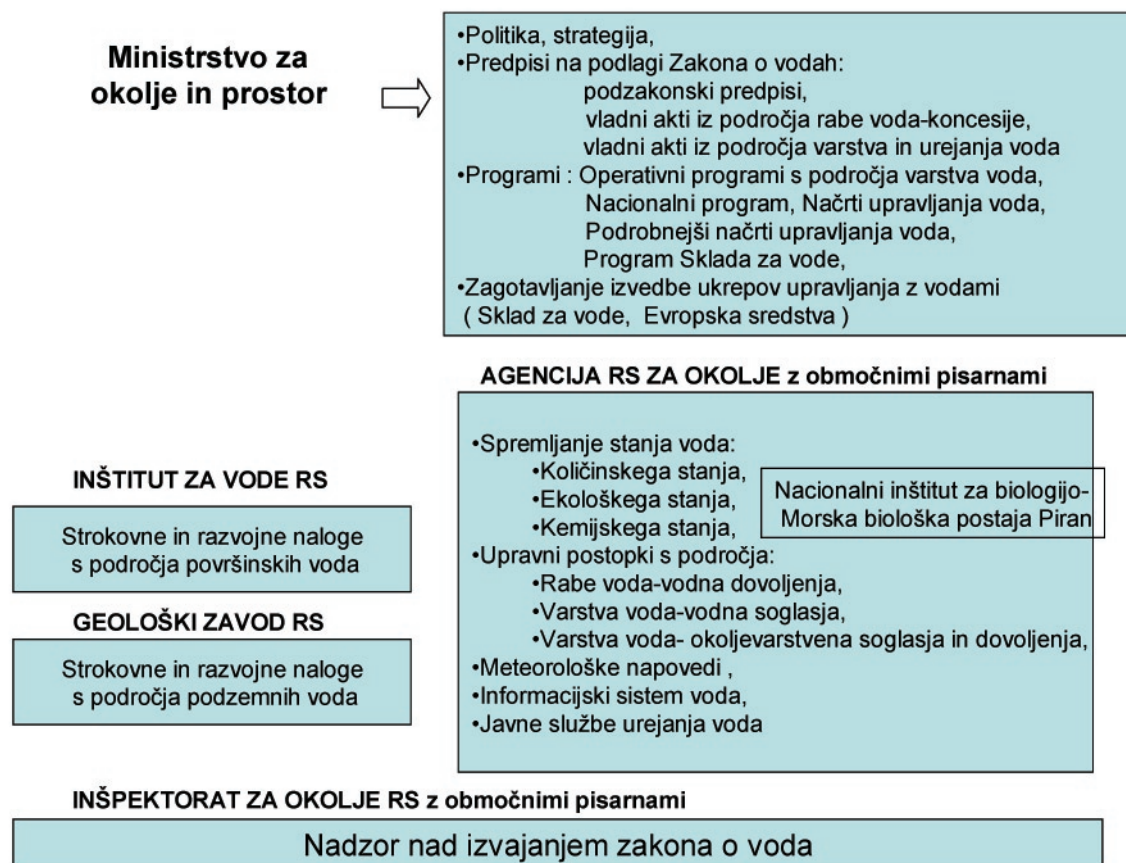
Za podporo izvajanju nalog naštetih institucij, predvsem v smislu razvojnih in strokovnih nalog je bil na podlagi Zakona o vodah ustanovljen Inštitut za vode Republike Slovenije, ki se bo dolgoročno razvil v osrednjo strokovno institucijo za podporo izvajanju aktivnosti državnih institucij na področju voda, predvsem površinskih voda. Za področje podzemnih voda izvaja enake vrste nalog Geološki zavod Republike Slovenije, kot edina specializirana institucija v Sloveniji na tem področju. Za izvajanje varstva morja na način, kot ga predvidevajo skupne evropske usmeritve t.j. Evropska strategija varstva morij bo potrebno organizirati institucijo, ki bo usposobljena za celovito izvajanje strokovnih, operativnih in koordinacijskih nalog, vezanih na problematiko morja. Edina strokovna institucija za problematiko morja deluje v okviru Nacionalnega inštituta za biologijo Morska biološka postaja Piran in v okviru ARSO izvaja naloge spremljanja stanja morja ter zastopa Republike Slovenije v okviru konvencije za varstvo Sredozemskega morja (Barcelonske konvencije).

Glede na obstoječe stanje se preko procesa priprave in izvajanja dokumentov Nacionalnega programa, v vseh navedenih institucijah, ki tvorijo skupaj z izvajalci javnih služb osrednji del dejavnosti upravljanja z vodami, načrtuje tako strokovno kot kadrovske okrepitve.

Vsi navedeni instrumenti, aktivnosti in institucije so usmerjeni k skupnim ciljem upravljanja z vodami, ki so predvsem: doseganje dobrega stanja voda vključno z morjem, zagotavljanje oskrbe prebivalcev s pitno vodo, zagotavljanje varstva voda na varstvenih območjih, doseganje ekonomske cene vode ter zmanjšanje ogroženosti zaradi škodljivega delovanja voda ter v tem smislu tudi h konsolidaciji dejavnosti upravljanja z vodami.

Za doseganje teh ciljev je predvidena v obdobju 2005–2012 priprava in izvajanje operativnih programov in ostalih aktivnosti v okviru Nacionalnega programa upravljanja z vodami, po letu 2012 pa izvajanje Programov ukrepov pripravljenih na podlagi načrtov upravljanja vodnih območij oziroma podrobnejših načrtov upravljanja.

Navedeni cilji in aktivnosti so v veliki meri obveznost, ki jih je RS dolžna, kot članica Evropske skupnosti izvajati v smislu izvajanja skupne evropske politike na področju voda. Nacionalni program pa je dokument, ki aktivnosti usmerja tako, da bodo cilji in aktivnosti obsegali v enaki meri tako mednarodne, kot nacionalne prioritete, usklajene z drugimi področji (regionalno, kmetijsko politiko) ter izvajanje prilagodil nacionalni organiziranosti in finančnim zmožnostim.

Slika 15: Shematski prikaz delitve nalog institucij na področju upravljanja z vodami
Vir: MOP, 2004

I. UPRAVLJANJE Z VODAMI

CILJ: postavitve strokovnih podlag, določitev glavnih ciljev in temeljnih ukrepov za pričetek izvajanja dolgoročnega procesa upravljanja z vodami

Priprava prvega Načrta upravljanja z vodami na vodnem območju Donave in vodnem območju Jadranskega morja in pripadajočih Programov ukrepov

Načrt upravljanja z vodami obsega vsebine, ki jih določa Zakon o vodah, na podlagi predpisov in strokovnih smernic usklajenih in potrjenih s strani držav Evropske skupnosti. O pripravi načrtov, ki poteka po posameznih vsebinskih sklopih mora Slovenija poročati Evropski komisiji, v njuno pripravo pa mora v skladu z zakonom biti vključena tudi javnost.

S prvimi načrti upravljanja z vodami bodo na podlagi določitve lastnosti vodnih območij ter stanja opredeljeni cilji upravljanja, tako na področju varstva voda, urejanja voda, kot tudi glede rabe voda. Za izvedbo ciljev bo pripravljen celovit program ukrepov, ki bo določal temeljne ukrepe ter prioritete izvajanja.

Glavne vsebine za izvedbo so:

- določitev teritorialnih in institucionalnih podlag za upravljanje z vodami (že izvedeno),
- določitev karakteristik vodnih območij (kategorije voda, ekoregije in tipi voda, varstvena območja, obremenitve in vplivi) ter na podlagi tega določena vodna telesa, predvsem tista, ki do leta 2015 morda ne bodo dosegla dobrega stanja, ter analiza ekonomskih instrumentov za rabo vode (končano v letu 2004),
- določitev glavnih značilnosti in stanja urejenosti voda, glede na potencial škodljivega delovanja voda, do konca leta 2006,
- postavitve ustreznega monitoringa spremljanja stanja vodnih teles¹⁸ do konca leta 2006,
- predstavitev vsebinskega in časovnega poteka priprave načrtov upravljanja z vodami na posameznem vodnem območju do konca leta 2007,
- javna obravnava osnutka načrtov upravljanja z vodami na vodnih območjih do konca leta 2008,
- sprejetje in objava načrtov upravljanja z vodami (NUV na vodnem območju Donave in na vodnem območju Jadranskega morja) do konca leta 2009,
- postavitve zbirke podatkov upravljanja z vodami do konca leta 2009,
- instrumenti za doseganje ekonomske cene vode¹⁹, do konca leta 2010.

¹⁸ program vzpostavitve monitoringa je podrobneje opisan v poglavju »Varstvo voda«

¹⁹ program vzpostavitve ekonomskih instrumentov za rabo vode je podrobneje opisan v poglavju »Raba vode«

Prva načrta upravljanja z vodami za posamezno vodno območje skupaj s Programi ukrepov morata biti pripravljena v sodelovanju z javnostmi do konca leta 2008, Vlada Republike Slovenije jih mora potrditi do konca leta 2009, do konca leta 2012 pa morajo biti programi ukrepov izvedljivi. Na njihovi podlagi bi morali biti vsi načrtovani cilji doseženi do leta 2015. Poročilo o pripravi načrta in programa ukrepov, ter kasneje o preveritvi doseganja ciljev in aktivnostih za obnovo načrtov upravljanja, mora Republika Slovenija posredovati Evropski komisiji.

II. VARSTVO VODA

CILJ: Dobro stanje voda do leta 2015

Doseganje dobrega stanja voda bo zagotovljeno s pripravo in izvajanjem operativnih programov in drugih aktivnosti za varstvo voda ter s programom varstva morja.

Program postavitve monitoringa za spremljanje stanja vodnih teles

2006

Za oceno stanja kakovosti voda v posameznem vodnem območju je potrebno vzpostaviti programe monitoringov površinskih in podzemnih voda, ki bodo pripravljene na podlagi analize pritiskov in vplivov in s tem identificiranih ogroženih vodnih teles ter na podlagi dosedanjih rezultatov monitoringov. Rezultati monitoringov bodo služili za oceno kakovosti voda. Kakovost površinskih voda bo na osnovi hidromorfološkega, kemijskega in ekološkega stanja klasificirana v enega od petih kakovostnih razredov, kemijsko stanje vodnih teles podzemnih voda pa bo klasificirano v enega od dveh razredov kakovosti.

Monitoring kakovosti voda bodo sestavljale tri vrste mrež in sicer:

Mreže za pregledne meritve, ki služijo za oceno celovitega stanja voda v vsakem porečju. Pregledne meritve se izvajajo v obdobju enega leta in se ponovijo vsakih šest let, vključujejo pa vse elemente monitoringa.

Mreže za redne meritve so namenjene ugotavljanju stanja voda in ocenjevanju učinkov ukrepov zmanjševanja obremenjevanja. Redne meritve potekajo vsako leto, izvajajo pa se na vodnih telesih, na katerih smo s preglednim monitoringom ali na podlagi analize vplivov in pritiskov ugotovili prekomerno onesnaženje. Vključeni so tisti biološki in hidromorfološki elementi, ki so najbolj občutljivi na pritiske, katerim je podvrženo ogroženo vodno telo, ter nevarne snovi, ki se odvajajo v vodno telo v znatnih količinah.

Mreže za preiskovalne meritve so namenjene ugotavljanju vzrokov za slabo stanje voda v primerih, ko razlog onesnaženja ni znan.

Za pripravo programov in vzpostavitev monitoringov za ugotavljanje kakovosti voda so potrebne še naslednje aktivnosti:

- določitev tipologije in referenčnih razmer za posamezne vodne kategorije površinskih voda,
- določitev vodnih teles površinskih in podzemnih voda ter njihovih značilnosti,
- analiza vplivov in pritiskov (ocena in opredelitev točkovnega in razpršenega onesnaževanja),
- pregled reprezentativnosti obstoječih merilnih mrež in izgradnja novih merilnih mest, ki bodo zagotavljala zanesljivo oceno stanja,
- določitev reprezentativnih merilnih mest preglednega monitoringa in elementov monitoringa za določevanje kakovosti,
- na podlagi analize vplivov in pritiskov in po možnost ob upoštevanju rezultatov preglednih meritev določitev merilnih mest rednega monitoringa,
- določitev za Republiko Slovenijo relevantnih nevarnih snovi,
- določitev standardov kakovosti za kemijske snovi, ki ne spadajo na listo prioritarnih snovi, so pa relevantne za Slovenijo,
- določitev standardov za določevanje ekološkega stanja površinskih voda.

Glede na navedene aktivnosti največji del stroškov predstavlja izgradnja reprezentativne merilne mreže za podzemne vode. Preostali del stroškov bo potreben predvsem za izvedbo preglednega monitoringa.

Operativni program za varstvo voda pred onesnaženjem z nitrati iz kmetijske proizvodnje (2004–2008)

Kmetijska zemljišča pokrivajo 34 % površja Slovenije. Kmetijska dejavnost vpliva tako na kakovost naravnih virov in biološko raznovrstnost, kot tudi na spremembe v krajini. Kljub temu, da se njen delež in pomen v okviru gospodarskih dejavnosti zmanjšuje, se kmetijstvo na zemljiščih, ki so v uporabi, intenzificira. Tako kmetijstvo na teh območjih močno obremenjuje okolje. V obdobju 1990–1998 se je poraba mineralnih gnojil podvojila. Po tem letu je nekoliko padla in leta 2002 dosegla vrednost okoli 400 kg/ha. V strukturi mineralnih gnojil prevladujejo dušična gnojila, ki dosegajo okoli 70 kg/ha. Povprečni vnos dušika z živinskimi gnojili znaša 154 kg/ha kmetijskih zemljišč. Kmetje preintenzivno gnojijo v večjem delu Slovenije, predvsem pa v ravninskem svetu, kjer je možna največja intenzivnost proizvodnje. Neustrezne in predvsem nezadostne so skladiščne kapacitete, zbiralniki kot so lagune, gnojišča ali gnojnične jame, ki morajo biti vodotesni in ne smejo imeti odtoka v površinske ali podzemne vode.

Vnos dušika v tla je mnogo večji od odvzema dušika z rastlinami in s tem predstavlja nevarnost, da se hranila vnašajo v vode in s tem vplivajo na njeno kakovost. Presežki dušika se gibljejo od 24 kg/ha na Portugalskem do 256 kg/ha na Nizozemskem (Eurostat 2000), v Republiki Sloveniji pa predstavljajo v povprečju 64 kg/ha (MOP, 2003). Podzemne vode so skoraj izključni vir pitne vode v Republiki Sloveniji, le-te pa ležijo pod našimi najbolj rodovitnimi, kmetijsko izkoriščanimi površinami. Ena od prednostnih nalog je torej njihova zaščita.

CILJ: Doseganje izboljšanja stanja kakovosti podzemnih voda (doseganje padajočih trendov vsebnosti nitratov v podzemnih vodah na vseh vodonosnikih in znižanje deleža merilnih mest, kjer je mejna vrednost presežena pogosto (25–50 %) ali zelo pogosto (več kot 50 %) in doseganje mejnih vrednosti za nitrati v pitni vodi v skladu pravilnikom o pitni vodi:

– ukrepi za strokovno utemeljeno gnojenje po načelih dobre kmetijske prakse in ob upoštevanju mejnih vrednosti letnih vnosov:

- izgradnja skladiščnih kapacitet živinskih gnojil
- obveznost priprave gnojilnih načrtov na podlagi analize tal
- vključevanje v finančne sheme Programa za razvoj podeželja

2008

– prilagajanje živinorejskih obratov okoljskim standardom – uvajanje najboljših poznanih in preizkušenih tehnologij (BAT) na podlagi referenčnih dokumentov (BREF)

– izdelava programov prilagoditev oziroma sanacijskih programov in pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja 2007
izjeme 2010

Program za zmanjšanje tveganja zaradi uporabe pesticidov

Zagotavljanje zdravstveno ustrezne pitne vode je eden od osnovnih pogojev za varovanje zdravja in zagotavljanja higienskih standardov ljudi. Kemijsko stanje vodnih teles podzemne vode je na določenih območjih že vrsto let slabo prav zaradi vsebnosti določenih vrst pesticidov. Problematika pesticidov v pitni vodi je vezana na tiste vodooskrbne sisteme, ki uporabljajo kot vir pitne vode podzemne vode. V pitni vodi so bile ugotovljene presežene mejne vrednosti za pesticide: atrazin, desetilatrazin, diklorobenzamid, metolaklor, klorotoluron, na viru tudi prometrin. Vlada Republike Slovenije je zato na podlagi podatkov, pridobljenih z imisijskim monitoringom in drugimi oblikami spremljanja stanja okolja, že sprejela Uredbo o določitvi statusa zaradi pesticidov ogroženega območja vodonosnikov in njihovih hidrografskih zaledij, s katero je določila ukrepe celovite sanacije, pogoje in obveznosti za odpravo vzrokov in virov obremenjevanja ter nosilce izvajanja ukrepov. Na območjih, ki so zaradi vsebnosti pesticidov v podzemni vodi, ogrožena, se v okviru državnega monitoringa stanja okolja izvajajo tudi pogostejše meritve kakovosti podzemne vode z namenom, da se učinke ukrepov spremlja in na podlagi izmerjenih trendov onesnaženosti podzemne vode tudi ustrezno ukrepa pri nadzoru uporabe fitofarmaceutskih sredstev. Z uredbo se uveljavljajo prepovedi uporabe tistih fitofarmaceutskih sredstev, zaradi katerih so vodna telesa podzemne vode čezmerno obremenjena, nadzor prepovedi pa se izvaja neposredno in na podlagi meritev aktivnih snovi v tleh.

Aktivnosti na tem področju potekajo tudi v okviru Evropske skupnosti z pripravo posebne tematske strategije za trajnostno rabo pesticidov²⁰. V Republiki Sloveniji se bo skladno s pripravo strategije zagotavljalo spremljanje in izvajanje ciljev in ukrepov, ki jih strategija predvideva.

CILJI:

- doseganje izboljšanja stanja podzemnih voda in doseganje mejnih vrednosti za pesticide v pitni vodi ter virih pitne vode, skladno s Pravilnikom o pitni vodi,
- zmanjšati nevarnost in tveganje uporabe pesticidov na okolje in vodno okolje,
- izboljšati kontrolo uporabe pesticidov,
- zamenjava nevarnih aktivnih sestavin pesticidov z manj nevarnimi,
- promocija kmetovanja ob zmanjšani uporabi pesticidov ali brez njihove uporabe,
- transparenten sistem monitoringa in poročanja o uspehih doseganja ciljev in razvoj ustreznih kazalcev.

Možni ukrepi, ki bodo podrobneje opredeljeni v okviru strategije so naslednji:

- vključevanje programov za zmanjšanje nevarnosti, tveganja in odvisnosti od rabe pesticidov v načrte upravljanja povodij ali v programe razvoja podeželja,
- vpeljava dobrih praks v okviru upravljanja povodij z obveznimi sporazumi med kmeti in vodarji,
- spodbujanje raziskav in programa monitoringa za spremljanje ostankov pesticidov v živilih, vodi, tleh ter izdelava tematskih kart ranljivosti tal za izpiranje pesticidov v vode,
- harmonizacija DDV na območju Evropske skupnosti za pesticide,
- redno poročanje o nacionalnih programih za zmanjšanje tveganja in vpeljava kazalcev.

Operativni program odvajanja in čiščenja odpadnih voda (2004–2015)

Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode je program koordiniranih ukrepov države in občin za postopno doseganje ciljev varstva okolja pred obremenjevanjem zaradi nastajanja komunalne odpadne vode. S tem programom so dana izhodišča za normativno razporejanje, tako v času kot kraju, ter smotno porabo finančnih sredstev, ki so trenutno na voljo za investicije in investicijsko vzdrževanje na področju komunalnega opremljanja za namene odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode.

Ureditev odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode je za Republiko Slovenijo glede na višino potrebnih vlaganj največja okoljska investicija, ki je dolgoročna in za katero je pričakovati, da se ji bodo v obdobju do leta 2013 zastavili novi robni pogoji tako glede rokov izvedbe, predvsem pa glede stopnje varstva, ki jo morajo posamezni ukrepi odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode zagotoviti. Poglavitni cilj tega programa je, da se izpolnijo zahtevani okoljski cilj, s finančnimi sredstvi, ki v letnem povprečju v obdobju izvajanja tega programa v obdobju od 2005 do 2017 ne bodo presegala višine sredstev, ki so bila v letu 2003 na voljo investicijam in investicijskemu vzdrževanju objektov javne kanalizacije.

CILJ: zagotavljanje ustreznega zbiranja, odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih voda

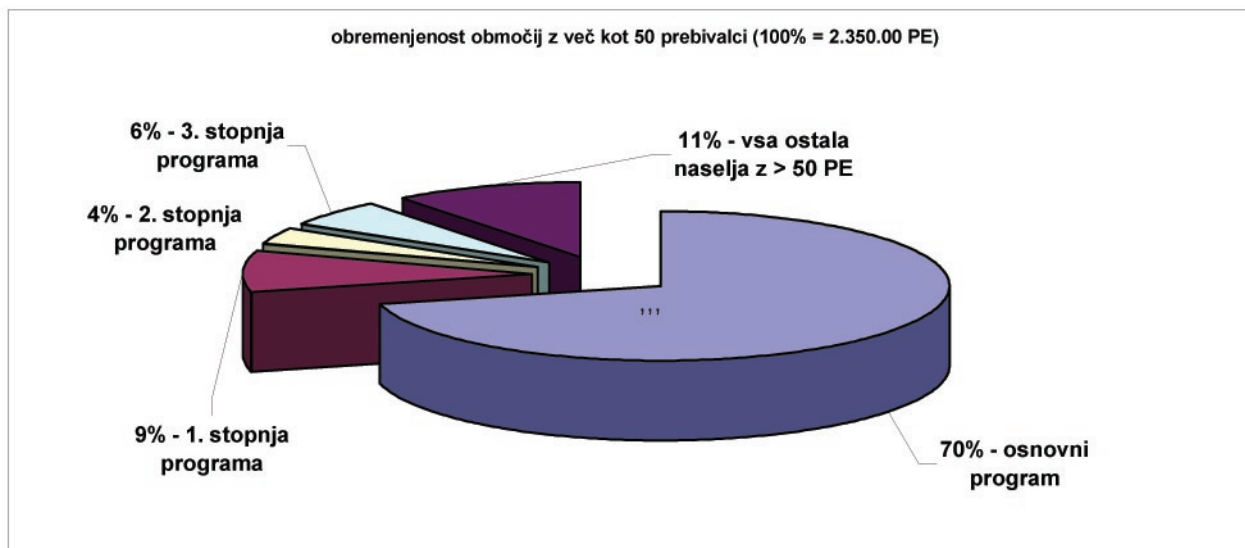
Program obsega:

- Obveznosti izgradnje čistilnih naprav s pripadajočim kanalizacijskim omrežjem za območja poselitve
> 100.000 PE	2005
– Obveznosti izgradnje čistilnih naprav s pripadajočim kanalizacijskim omrežjem za območja poselitve	
15.000 – 100.000 PE	2010
– Obveznosti izgradnje čistilnih naprav s pripadajočim kanalizacijskim omrežjem za območja poselitve	
2.000 – 15.000 PE	2015
– Obveznosti izgradnje čistilnih naprav s pripadajočim kanalizacijskim omrežjem za območja poselitve	
> 10.000 PE na občutljivih območjih	2008

Program obsega ukrepe s katerimi s katerimi je treba zagotoviti naslednje obveznosti:

- izpolnjevanje zahtev v zvezi z doseganjem dobrega kemijskega stanja površinskih in podzemnih vodah do leta 2013,
- izpolnjevanje zahtev glede predpisanih standardov kakovosti površinskih in podzemnih voda, če so namenjene oskrbi prebivalstva s pitno vodo,
- preprečevanje pojava eutrofikacije površinskih voda na občutljivih območjih in
- izpolnjevanje zahtev glede okoljskih standardov kakovosti za površinske vode, ki veljajo za kopalne vode.

²⁰ COM(2002)349 final

Slika 16: Obremenjenost območij naselij ali delov naselij zaradi nastajanja komunalne odpadne vode, v katerih prebiva več kot 50 prebivalcev.

Vir: MOP, 2004

Operativni programi za zmanjšanje onesnaženja površinskih voda z nevarnimi snovmi, kot so živo srebro in nevarni klorirani ogljikovodiki iz razpršenih virov ter prednostne snovi in nevarne snovi iz seznama II (2004-2008)

Namen programov zmanjševanja onesnaževanja z nevarnimi snovmi je postopno prenehanje emisij prednostno nevarnih snovi ter zmanjševanje emisij ter uhajanja ostalih nevarnih snovi, ki se posredno ali neposredno odvajajo v vodno okolje in imajo nanj škodljive učinke. Programi zajemajo tako točkovne kot razpršene vire emisij posamezne snovi. Končni cilj spodaj navedenih programov je doseganje dobrega kemijskega in ekološkega stanja v predpisanem časovnem razporedu.

CILJ: Ustavitve oziroma postopno odpravljanje odvajanja emisij ali uhajanja prednostno nevarnih snovi 2020

Operativni program zmanjševanja onesnaževanja vodnega okolja z emisijami živega srebra iz razpršenih virov onesnaževanja

V Republiki Sloveniji sta bila ugotovljena le dva pomembna vira razpršenih emisij živega srebra in sicer zobozdravstvena dejavnost (uporaba živosrebrih amalgamov) in zgorevanje fosilnih goriv (cementarne in termoelektrarne) z atmosfersko depozicijo. Vsi ostali razpršeni viri so zanemarljivi in ustrezno regulirani že z obstoječimi ukrepi. Posebna pozornost je v programu namenjena območju Soče in Idrije, kjer je koncentracija živega srebra v okolju povišana zaradi naravno pogojenih geoloških razmer in antropoloških vplivov v preteklem obdobju izkoriščanja rudnika.

Poleg tega program temelji tudi na uveljavljanju že sprejetih predpisov. To so predvsem predpisi, ki se nanašajo na omejevanje emisij iz različnih industrijskih in drugih dejavnosti z določitvijo mejnih emisijskih vrednosti emisij živega srebra v okolje ter predpisi, ki določajo standarde kakovosti v površinskih, podzemnih vodah, v bioti ter standarde kakovosti za pitno vodo.

Zaradi tega program obsega le dva ključna sklopa ukrepov:

- vzpostavitev sistema za zbiranje amalgamov iz zobozdravstvenih ordinacij in posledično zmanjševanje onesnaževanja z živim srebrom,
- nadaljevanje preučevanja transporta in depozicije živega srebra v rekah, rečnih naplavinah in v prsti ter akumulacije živega srebra v prehranjevalnih verigah kopenskih in vodnih ekosistemov na območju Idrije in Soče

2004–2008

Operativni program zmanjševanja onesnaževanja z nevarnimi kloriranimi ogljikovodiki iz razpršenih virov onesnaževanja

Program zmanjševanja onesnaževanja zajema 15 kloriranih ogljikovodikov, ki so razvrščeni v tri skupine oziroma kategorije:

- V prvi skupini so obravnavani tisti, za katere bodo neposredno veljala določila evropske uredbe, ki se nanaša na izvajanje Stockholmske konvencije in Protokola o POP-sih, zaradi česar zanje dodatni ukrepi niso potrebni. V to skupino spadajo: aldrin, dieldrin, endrin, heksaklorobenzen, DDT in heksaklorocikloheksan vključno z lindanom;
- Druga skupina obsega nevarne klorirane ogljikovodike, za katere je bilo ugotovljeno, da so v Republiki Sloveniji prisotni v zanemarljivih količinah in naj ne bi imeli negativnega vpliva na površinske vode. Za to skupino snovi, v katero sodijo pentaklorofenol, heksaklorobutadien, triklorobenzen, tetraklorometan in 1,2-dikloroetan dodatni ukrepi niso potrebni;
- V tretjo skupino so uvrščeni nevarni klorirani ogljikovodiki, ki se po razpoložljivih podatkih v Republiki Sloveniji uporabljajo v večjih količinah. Za ravnanje z njimi so že uvedeni nekateri ukrepi, poleg tega pa bo v okviru tega programa preučena potreba po nekaterih dodatnih ukrepih. V tej skupini so: trikloroeten, tetrakloroeten in triklorometan.

Za to skupino nevarnih snovi program predvideva predvsem ukrepe za obrate za kemično čiščenje tekstilij, in sicer:

- doseganje mejnih emisijskih vrednosti za emisije tetrakloroetilen v kemičnih čistilnicah in uporaba najboljših dostopnih tehnologij za kemično čiščenje 2007
- identifikacija vseh virov in ugotavljanje stanja 2005
- spremljanje emisij in nadzor nad ravnanjem z odpadnim tetrakloroetilnom (odstranjevanje kontaktne vode in drugih nevarnih odpadkov) 2007

Operativni programi zmanjševanja onesnaževanja površinskih voda s prednostnimi snovmi in z ostalimi nevarnimi snovmi

Namen programa je določitev nevarnih snovi, ki jih evropski predpisi ne urejajo, imajo pa v slovenskem prostoru lahko zaradi velike uporabe pomembne negativne vplive na vodno okolje in s tem na dobro ekološko stanje površinskih voda. Za te snovi je potrebno zagotoviti potrebne ukrepe zmanjševanja ali preprečevanja onesnaževanja in spremljanje stanja vodnega okolja na nacionalnem nivoju. Poleg omenjenih snovi, so v ta program vključene tudi t.i. prednostne snovi, ki so na evropskem seznamu okvirne vodne direktive in katerih standardi kakovosti bodo določali dobro kemijsko stanje površinskih voda.

CILJI :

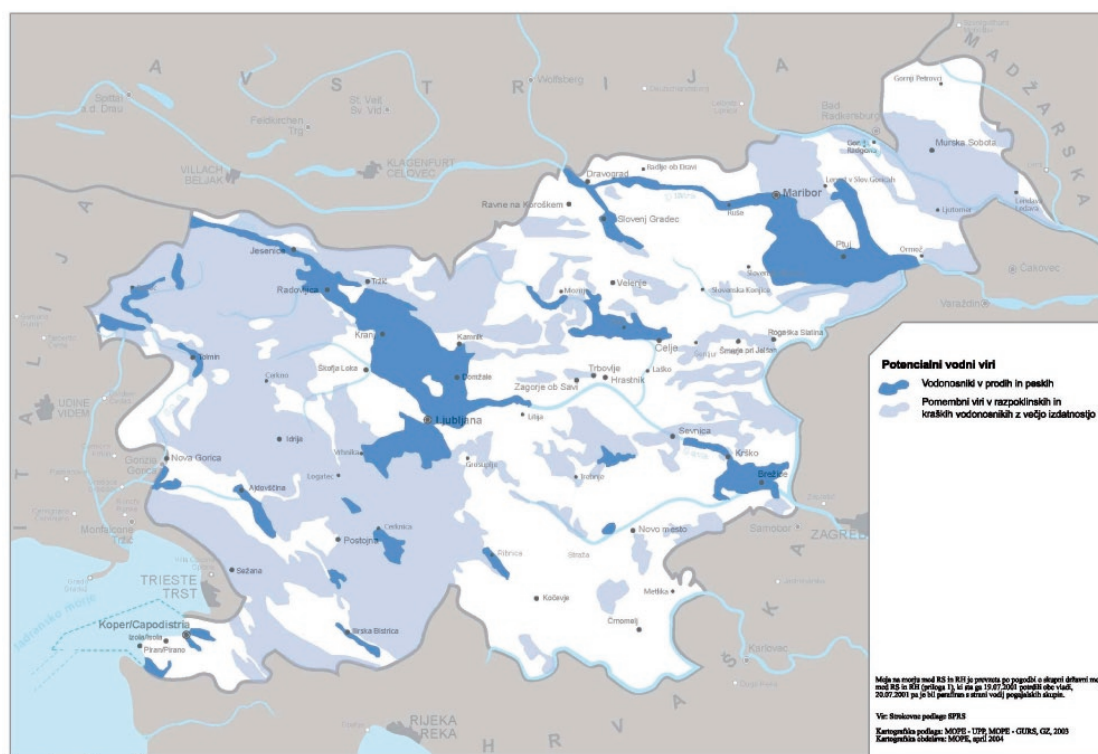
- priprava seznama onesnaževal pomembnih za Republiko Slovenijo 2005
- pregledni monitoring površinskih voda za snovi, za katere je evidentirana velika poraba na območju Republike Slovenije, spremljanje stanja vodnega okolja se trenutno ne izvaja²¹ 2005–2006
- pregledni monitoring površinskih voda za snovi, ki se uvrščajo med prednostne snovi krovne vodne direktive, spremljanje stanja vodnega okolja se ne izvaja²² 2005–2006
- nadaljevanje spremljanja stanja v površinskih vodah²³ 2005–2006
- določitev standardov kakovosti površinskih voda (prednostne in ostale snovi)²⁴ 2006
- modifikacija obstoječih standardov kakovosti²⁵ 2006
- ugotavljanje stanja v površinskih vodah ter določitev ukrepov po potrebi²⁶ 2007–2008

Varstvo voda na vodovarstvenih območjih

V letu 2004 je bil vzpostavljen register vodovarstvenih območij v obliki geokodirane baze podatkov na podlagi predpisov občin, ki so bili sprejeti pred uveljavitvijo Zakona o vodah, torej pred prehodom pristojnosti varstva voda, ki se uporabljajo za odvzem ali so namenjene za javno oskrbo s pitno vodo ali za proizvodnjo pijač na državni nivo.

CILJ: preprečevanje onesnaževanja ali druge vrste obremenjevanja, ki bi lahko vplivalo na zdravstveno ustreznost ali količinsko stanje vodnega telesa ali njegovega dela, ki se uporablja za odvzem ali je namenjeno za javno oskrbo s pitno vodo ali za proizvodnjo pijač:

- vzpostavitev vodovarstvenih območij na območjih poselitve, kjer je več kot 15.000PE 2006
- vzpostavitev vodovarstvenih območij na območjih poselitve, kjer je manj kot 15.000PE 2009

Slika 17: Potenciali za oskrbo s pitno vodo

Vir: Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (Uradni list RS, 76/04)

²¹ antimon, arzen, barij, kobalt, kositer, selen, srebro, titan, toluen, cianidi, cianurjev klorid (triklorotriazin), dibutilkositrove spojine, dimetilamin, dimetoat, epiklorhidrin, etilbenzen, fluoridi, foksini, heksakloroetan, kaptan

²² diuron, endosulfan, izoproturon, klorfenvinfos, klorpirifos, pentaklorobenzen, trifluralin, bor, benzen, bromirani difeniletri, DEHP, diklorometan, kloroalkani, nonilfenoli, oktilfenoli, tributilkositrove spojine

²³ 2,4-D, alaklor, atrazin, simazin, baker, cink, krom, nikelj, svinec, amonijev dušik, fosfati, nitritni dušik, PCB

²⁴ 2,4-D, diuron, endosulfan, izoproturon, klorfenvinfos, klorpirifos, pentaklorobenzen, simazin, trifluralin, amonijev dušik, fosfati, nitritni dušik, PAO, bromirani difeniletri, DEHP, diklorometan, kloroalkani, nonilfenoli, oktilfenoli, tributilkositrove spojine

²⁵ Alaklor, atrazin, baker, bor, cink, krom, nikelj, svinec, antracen, naftalen, PAO (fenantren), benzen

²⁶ Velja za vse snovi s seznama onesnaževal pomembnih za RS

Varstvo območij kopalnih voda

Območja kopalnih voda, kjer se običajno kopa večje število ljudi in kopanje ni prepovedano, so bila določena leta 2003 s predpisom o območjih kopalnih voda ter o monitoringu kakovosti kopalnih voda. Območja kopalnih voda, kjer so naravna kopališča (kopališča z upravljavci), pa so določena s predpisi o varstvu pred utopitvami. Za območja kopalnih voda se izvaja monitoring ter vrednotenje kakovosti kopalnih voda v skladu s predpisi o minimalnih higienskih in drugih zahtevah za kopalne vode, na podlagi katerega je na ARSO vzpostavljena baza podatkov o kakovosti (higienski ustreznosti) kopalnih voda v Republiki Sloveniji ter sistem obveščanja preko medijev (internet, TV, lokalni mediji...).

CILJ: ohranjanje kakovosti kopalnih voda ter preprečevanje onesnaževanja ali druge vrste obremenjevanja, ki bi lahko vplivalo na stanje vodnega telesa ali njegovega dela, ki je določeno kot območje kopalne vode, ali na zdravstveno ustreznost kopalne vode na območju kopalne vode.

Za vsa območja kopalnih voda je predvidena izvedba naslednjih aktivnosti:

- pregled vplivnih območij kopalnih voda ter postavitve dodatnega monitoringa v primeru higienske neustreznosti vode 2006
- priprava programa ukrepov za posamična območja kopalnih voda v primeru higienske neustreznosti vode 2009

Varstvo voda, določenih za zahtevano kakovost voda, da se omogoči življenje rib

Z ekološkega in ekonomskega vidika je treba varovati populacije rib pred različnimi škodljivimi posledicami izpustov onesnaževal v vode, kar bi lahko vplivalo na zmanjšanje števila rib določenih vrst, v nekaterih primerih pa celo na izginotje nekaterih vrst. Za doseg cilja so določene salmonidne in ciprinidne vode in mejne vrednosti izbranih parametrov za zagotavljanje zahtevane kakovosti salmonidnih in ciprinidnih voda, ki se ne smejo poslabševati. Varstvo voda v naravnih ali umetnih ribnikih, ki se uporabljajo za intenzivno gojenje rib je urejeno s posebnimi predpisi.

CILJ: Ohranjanje kakovosti voda, da se omogoči življenje pomembnih vrst sladkovodnih rib

Za doseg cilja so predvidene naslednje aktivnosti:

- vzpostavitev monitoringa ter vrednotenje kakovosti sladkih voda na določenih območjih, ki jih je treba zavarovati ali izboljšati, da se omogoči življenje rib 2006
- vzpostavitev baze podatkov o kakovosti sladkih voda, ki jih je treba zavarovati ali izboljšati, da se omogoči življenje rib, ki so v enotni bazi v ARSO 2006
- priprava programa ukrepov za zmanjševanje onesnaženja za posamična območja sladkih voda v primeru preseganja mejnih vrednosti, ki določajo kakovost površinskih voda za življenje sladkovodnih vrst rib 2008

Varstvo voda, določenih za zahtevano kakovost voda, da se omogoči življenje in rast morskih školjk in morskih polžev

Zaradi zagotavljanja visoke kakovosti proizvodov iz užitnih lupinarjev je potrebno na določenih delih morja, kjer je kakovost vode primerna za življenje in rast morskih školjk in polžev, zagotavljati in ohranjati kakovost voda skladno s predpisi. V ta namen so bili v letu 2004 določeni deli morja, kjer je kakovost vode primerna za življenje in rast morskih školjk in polžev, ter vzpostavljen monitoring kakovosti voda in baza podatkov.

CILJ: ohranjanje kakovosti voda, da se omogoči življenje in rast morskih školjk in morskih polžev

Za doseg cilja so predvidene naslednje aktivnosti:

- priprava programa ukrepov za zmanjševanje onesnaženja teh območij v primeru preseganja mejnih vrednosti, ki določajo kakovost voda za življenje in rast lupinarjev 2008

Program varstva morja (morskega okolja)

CILJI: zaščita in ohranjanje morskega okolja

Program je določen na podlagi sprejetih obveznosti varstva morja v okviru Evropske komisije ter v okviru ratificirane Barcelonske konvencije, in njenih protokolov ter na podlagi usmeritev iz gradiv za Evropsko Strategijo varstva morij in obsega:

- Posodobitev in celovito ureditev republiške službe varstva obalnega morja (priprava organizacijskega in tehnološkega koncepta ter investicijskega programa z upoštevanjem predpisov na področju voda, varstva okolja, pomorskega prometa ter naravnih in drugih nesreč) 2006

Pripravo programa ukrepov za izvajanje Evropske strategije varstva morij, ki bo obsegal ukrepe za varstvo biotske raznovrstnosti, zmanjšanje emisij nevarnih snovi, zmanjšanje evtrofikacije, zmanjšanje emisij ogljikovodikov, zmanjšanje vnosa odpadkov, zmanjšanje vplivov pomorskega prometa, zagotovitev zdravega okolja ter pri tem izboljšanje baz znanja in podatkov, potrebnih za zaščito morij, vzpodbujanje sodelovanja med nacionalnimi in mednarodnimi ustanovami 2009

III. RABA VODA

Voda, kot naravni vir je ena od dobrin, ki pogojuje tako obstoj in zdravo življenje, kot tudi gospodarski razvoj. V Republiki Sloveniji neenakomerna razporejenost padavin in raznolikost odtočnih razmer pogojujeta različno razpoložljivost vode za rabo, tako za oskrbo prebivalcev z vodo, kot tudi za druge rabe. Zakonodaja določa pogoje in način rabe vode, kakovostne parametre za uporabnost vode za različne vrste rabe, metodologijo za njeno varstvo ter tudi izhodišča za določanje cene vode.

CILJ: zagotavljanje vodnih količin za vodooskrbo prebivalcev s pitno vodo ter postavitve instrumentov za določanje ekonomske cene vode

Operativni program vodooskrbe

Za zagotavljanje vodnih količin za oskrbo s pitno vodo je v pripravi operativni program, ki bo obsegal: 2005

- analizo obstoječega stanja oskrbe s pitno vodo v Sloveniji,
- spremljanje in nadzor nad različnimi funkcijami vodovodnih sistemov,
- podporo izvajanju zakonodajnih zahtev,
- integracijo vodnega cikla (vodni vir, oskrba s pitno vodo, odvajanje in čiščenje odpadne vode),
- podporo delu občinam in izvajalcem javne službe,

- racionalizacijo izvajalcev javnih služb oskrbe s pitno vodo (združevanje na funkcionalno zaokroženih sistemih),
 - program sanacije obstoječih sistemov za oskrbo s pitno vodo (npr. zamenjava azbestnih cevi, združevanja funkcionalnih območij...),
 - opredelitev lastne vodooskrbe z vidika varovanja vodnih virov in varne oskrbe s pitno vodo.
- Ključni projekti v obdobju do leta 2008 se nanašajo na celovito varovanje vodnih virov in oskrbo prebivalcev s pitno vodo v Beli Krajini (regionalni vodovod), Pomurju (regionalni vodovod) in slovenski Istri z zalednim kraškim območjem (zadrževalnik Padež).

Uvajanje ekonomske cene vode

Voda kot vir življenja je naravna dobrina, za rabo katere velja v skladu z načeli trajnostnega razvoja tako načelo »povzročitelj obremenjevanja plača« stroške povzročene z obremenjevanjem okolja kakor tudi »uporabnik plača za rabo naravne dobrine«. Upoštevajoč dejstvo, da se vse bolj srečujemo s problemom redkosti kakovostne vode kot naravne dobrine kakor tudi z njenim onesnaženjem, velja toliko več pozornosti posvetiti finančnim vidikom omenjene problematike. Politika varstva voda naj preko učinkovitejše cenovne politike vode kot naravne dobrine stimulira uporabnike vode k učinkovitejši rabi le-te.

CILJ: Ekonomska cena rabe vode do 2010

Program doseganja ciljev se deli na dve pomembni aktivnosti :

- analizo obstoječe rabe vode (izvedena v letu 2004) in
- pripravo in uvedbo instrumentov za določanje ekonomskih cen vode za vse vrste rabe 2010

Podrobneje aktivnosti obsegajo :

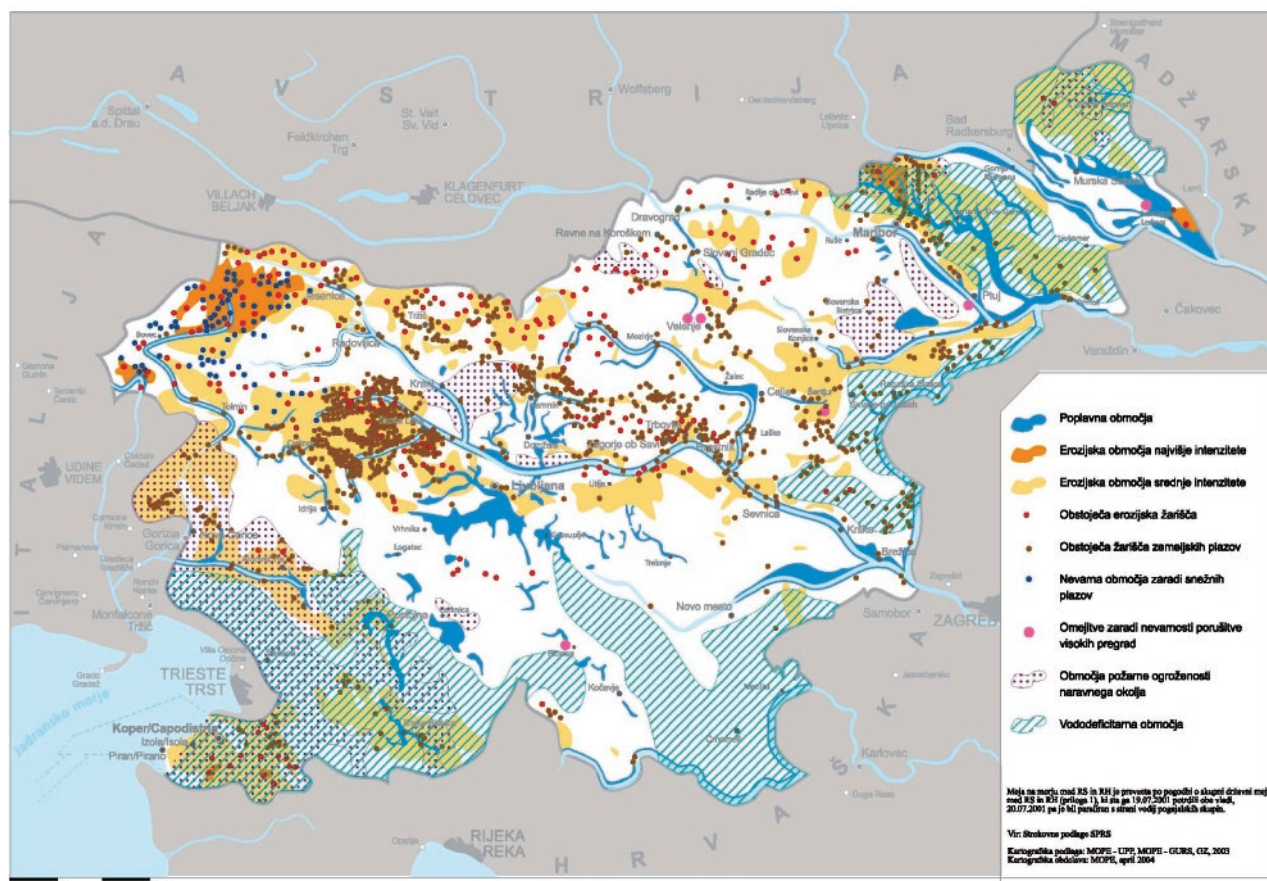
- ugotovitev socio-ekonomskega pomena posamezne vrste rabe vode (gospodinjstva, kmetijstvo, industrija, turizem in druge storitve, hidro-energetika, navigacija, pomorski transport, raba naplavin, ribištvo, vzreja vodnih organizmov za trg, nadzor in ukrepanje pred škodljivim delovanjem voda) z vidika vplivov in pritiskov na rabo vode;
- ocena trendov ključnih gospodarskih sektorjev glede njihovega vpliva na rabo vode (v smislu kakovosti in količin), ki vključuje predvsem sledeče trende:
 - rast prebivalstva;
 - predvidena gospodarska rast po posameznih gospodarskih sektorjih;
 - predviden tehnološki razvoj;
 - spremembe davčne politike;
 - predvidene investicije na področju upravljanja voda;
 - predvidene projekcije oziroma strategije razvoja kmetijstva, industrijske politike, nacionalnega energetskega programa, strategije razvoja prometa;
- vključitev vseh stroškov rabe vode v ceno izvajanja javne službe (oskrba prebivalstva s pitno vodo, odvajanja in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode), kar vključuje finančne stroške izvajanja javne službe (stroški poslovanja, investicijski stroški zagotavljanja infrastrukture potrebne za izvajanje javne službe in stroški investicijskega vzdrževanja) kakor tudi okoljske stroške oziroma ustrezen prispevek različnih vrst rabe vode, razdeljenih vsaj na industrijo, kmetijstvo in gospodinjstva k povračilu stroškov z namenom realizacije načela »povzročitelj obremenjevanja plača« in »uporabnik plača za rabo vode kot naravne dobrine«.

IV. UREJANJE VODA

Sodobno razumevanje naravnih procesov sooča človeka s spoznanjem, da naravnih procesov ni mogoče popolnoma podrediti človekovim interesom, temveč da je prilagajanje človeka naravi dolgoročno, edina možna pot za doseganje trajnega ravnotežja med človekom in naravo.

Te usmeritve, ki so določene z evropsko, kot tudi z slovensko zakonodajo imajo na področju urejanja voda za cilj doseganje trajnostnega, ekološko naravnega urejanja voda in od voda odvisnih ekosistemov ter v tem okviru zmanjšanje ogroženosti življenj in zmanjšanje materialnih škod zaradi prekomernih ali nezadostnih padavin.

Doseganje navedenih ciljev zahteva celovito obravnavo naravnih procesov, njihovih značilnosti in njihovih potencialov za ogrožanje življenj in materialne škode ter prilagoditev življenja ljudi tem procesom. Temu je zato potrebno prilagoditi tudi urejanje voda, ki mora obsegati tako negradbene, kot tudi gradbene ukrepe.

Slika 18: Poplavna, erozijska in vododeficitarna območja v RS

Vir: Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (Uradni list RS, 76/04)

Negradbeni ukrepi – aktivnosti so usmerjeni predvsem v ozaveščanje ljudi o naravnih procesih, o njihovi pojavnosti, potrebnih ravnanjih na območjih nevarnosti, obsegajo izboljšanje hidrometeorološkega napovedovanja, spremljanje in beleženje poplavnih dogodkov, stalno opozarjanje in informiranje javnosti o naravnih nevarnostih poplav in plazov na območju, ustrezno urbanizacijo območij, prilagojeno tako razpoložljivim količinam vode, kot tudi nevarnostim pred poplavami in plazovi. Navedeni ukrepi prispevajo k boljši informiranosti ljudi tako, da:

- na poplavnih območjih prilagodijo poselitev in okoljske ukrepe možnosti pojava poplav ter s tem zmanjšajo ogroženost življenj in materialne škode na najmanjšo možno mero,
- na plazovitih območjih prilagodijo poselitev naravnim nevarnostim,
- organizirajo izvajanje ukrepov v primeru naravnih nesreč in
- na vododeficitarnih območjih življenje in dejavnosti prilagodijo in s tem zmanjšajo negativne vplive na zdravje, okolje in gospodarstvo.

Gradbeni ukrepi so za urejanje voda še vedno potrebni, saj je tekom stoletij človek s svojimi ravnanji, predvsem poselitvijo, močno posegel v naravni proces poplavnih in vodozbirnih območij. Za varovanje obstoječe poselitve v okviru zmanjšanja škodljivih posledic poplav, plazov, kot tudi za zadrževanje in ohranjanje vodnih količin za bogatenje potrebnih vodnih zalog, je z gradbenimi posegi potrebno ohraniti umetno urejen vodni režim. V ta namen se izvajajo gradnje:

- nasipov, pregrad in zadrževalnikov, jezov, utrjenih brežin, prekopov in umetnih kanalov in drugih vodnih objektov, pri čemer ne sme priti do poslabšanja razmer;
- vodnih zajetij, transportnih cevovodov, objektov za bogatenje vodnih količin;
- objektov za izboljšanje hidromorfoloških elementov voda, z namenom vzpostavitve povezav med reko in njenimi površnimi deli, poplavnimi območji ter območji podzemnih voda, kar prispeva k večjemu zadrževanju voda na mestu nastanka kot tudi k izboljšanju ekološkega stanja voda in z vodo povezanih ekosistemov; ter
- sanacije mokrih peskokopov in glinokopov.

Naveden način urejanja voda pomeni uveljavljanje evropske dobre prakse za zmanjševanje posledic škodljivega delovanja voda in pomeni tudi sozvočje z drugimi cilji varstva in rabe voda. Doseganje ciljev bo potekalo na podlagi posameznih aktivnosti in operativnih programov.

Posodobitev in prilagoditev hidrološkega monitoringa ter izboljšanje napovedovanja ekstremnih hidroloških pojavov

CILJ: izboljšanje ocenjevanja količinskega stanja voda ter napovedovanja in opozarjanja pred ekstremnimi hidrološkimi pojavi (hidrološkimi sušami in poplavami)

Za doseganje tega cilja bodo potrebni naslednji ukrepi:

– **Načrt optimiranja mreže hidrološkega monitoringa za potrebe ocenjevanja količinskega stanja voda**

Hidrološki monitoring zasleduje nacionalne cilje, povezane z ugotavljanjem vodnih količin in pretočnih režimov ter ocenjevanjem stanja površinskih (reke, jezera, morje) in podzemnih voda (vodonosniki z medzrnsko in vodonosniki s kraško-razpoklinsko poroznostjo), s poudarkom na ocenjevanju dolgoročnih sprememb v vodnem ciklu.

2006

– **Načrt prilagoditve mreže merilnih mest hidroloških in meteoroloških parametrov za potrebe napovedovanja ekstremnih hidroloških pojavov na porečju Save**

Načrtovanje prilagoditve merilnih mest hidroloških in meteoroloških parametrov bo usmerjeno predvsem v zagotavljanje vhodnih podatkov konceptualnim hidrološkim prognostičnim modelom (npr. WMS, HBV) in v izboljšanje zanesljivosti napovedovanja in opozarjanja pred pojavom hudourniških poplav. V okviru načrta bodo dani posebni poudarki merilni mreži z dežernimi in vodomernimi postajami s samodejnim prenosom podatkov (on-line), zlasti v povirnih delih rek, z namenom povečanja krajevne zanesljivosti opozoril pred hudourniški poplavi in skrajšanja pred opozorilnega časa (lead-time).

2008

– **Uvedba konceptualnega hidrološkega modela za kontinuirano napovedovanje vodnih količin – na porečju Save in porečju Mure**

Porečji Save in Mure predstavljata skoraj dve tretjini ozemlja Slovenije s številnimi poplavnimi območji. Za učinkovito zmanjševanje posledic hidroloških ekstremov bomo sedanjo dnevno deskriptivno napoved vodnatosti rek nadgradili s kvantitativnim kontinuiranim napovedovanjem pretoka. Uvedba hidroloških modelov bo vključevala podatkovno analitično fazo, umerjanje oziroma kalibriranje in preverjanje oziroma verifikiranje. Nadgraditi in prilagoditi bo treba prognostično delovno okolje novim tehnološkim zahtevam in podatkovnim slojem v smislu boljšega informiranja pristojnih državnih služb in javnosti ter integriranosti v mednarodne prognostične sisteme.

2008

– **Nacionalna vodna bilanca za obdobje 1971–2000**

Kot podlaga racionalnejši rabi in urejanju voda na področju zmanjševanja posledic hidroloških suš in zmanjševanja posledic škodljivega delovanja voda je potrebno osnovno vedenje o razpoložljivosti vode, potrebno je poznavanje prostorskih in časovnih karakteristik posameznih elementov vodne bilance. Za potrebe nacionalne vodne bilance se bodo vzpostavile letne in obdobjne vodnobilančne sheme vodnih teles, ki bi poleg osnovnih elementov vodne bilance (padavine, izhlapevanje, odtok) upoštevale tudi spremembe zalog in porabo vode.

2006

Program za zmanjševanje posledic hidroloških suš

CILJ: izboljšanje razpoložljivosti vodnih količin za rabo ter stanje voda in pripadajočih ekosistemov

Program za zmanjševanje posledic hidroloških suš (sprejet bo predvidoma do konca leta 2005) bo v okviru akcijskega programa za zmanjševanje posledic hidroloških suš Republike Slovenije obsegal tako gradbene, kot tudi negradbene ukrepe:

- identifikacija območij površinskih in podzemnih voda, kjer je zaznati pojav ali trende hidroloških suš, 2006
- predlog gradbenih ukrepov za zadrževanje odtoka v povodjih, kjer je vpliv hidroloških suš na stanje voda in pomembne rabe največja (gradnja zadrževalnikov, jezov, obnovitve nekdanjih mokrišč, starih strug, poplavnih logov, bogatenje nizkih pretokov površinskih voda in nivojev podzemnih voda na območjih hidroloških suš), 2006
- aktivnosti za ozaveščanje in izobraževanje javnosti, 2006
- priprava instrumentov za uporabo varčnih tehnologij in praks (kmetijstvo, industrija) ter zmanjševanje izgub in 2008
- začetek izvajanja programa ukrepov v okviru sredstev Vodnega sklada. 2009

Načrt upravljanja zaradi voda ogroženih območij z namenom zmanjševanja škodljivega delovanja voda

CILJ: zmanjšanje ogroženosti pred poplavami

Varstvo pred poplavami v smislu izvajanja najboljših evropskih praks za zmanjševanje poplavne ogroženosti bo obsegalo:

- izdelavo kart poplavnih območij – določitev območij nevarnosti in ogroženosti zaradi poplav 2009
- pripravo načrta upravljanja območij ogroženih zaradi poplav za zmanjševanje poplavne ogroženosti in pripravo programa ukrepov skupaj s pobudami za pričetek priprave lokacijskih načrtov za umestitev gradbenih ukrepov v prostor 2009
- začetek izvajanja gradbenih ukrepov v okviru programa Sklada za vode 2010
- vzpostavitev drugih instrumentov za zmanjšanje posledic poplav (raba prostora, gradbeni standardi, zavarovalništvo) 2009

4.3.2 ZRAK

Onesnaženost zraka pomeni prisotnost snovi v zunanjem zraku, ki škodljivo vplivajo na zdravje ljudi in živali, povzročajo škodo na materialih ali moteče delujejo na ljudi. Te snovi – onesnaževala so prisotne v majhnih količinah, vendar že te majhne količine povzročajo opisane učinke. Onesnaževala pridejo v ozračje iz naravnih in antropogenih virov. Transport le-teh se odvija v atmosferi. Pri majhnih razdaljah je razredčenje dokaj hitro, pri večjih, ko je snov porazdeljena po prostoru, pa je manjše. Primer transporta onesnaževal na velike razdalje je bil prenos radioaktivnih snovi po Evropi zaradi izpusta v Černobilu po nesreči jedrskega reaktorja. Na pogoje redčenja odločilno vplivajo vremenske razmere. Poleg tega je kemijsko stabilnih malo snovi, zato v atmosferi potekajo kemijske reakcije. Nekatere snovi oksidirajo v delce in se počasi izločijo iz sistema z usedanjem ali izpiranjem z dežjem, druge pa se spremenijo v še nevarnejše snovi, na primer pri fotokemijskih reakcijah. Najbolj pogosta onesnaževala so žveplov dioksid, dušikovi oksidi, prašni delci, ogljikov monoksid, benzen, ozon in nekatere težke kovine.

Operativni program za ohranjanje in izboljšanje kakovosti zunanjega zraka

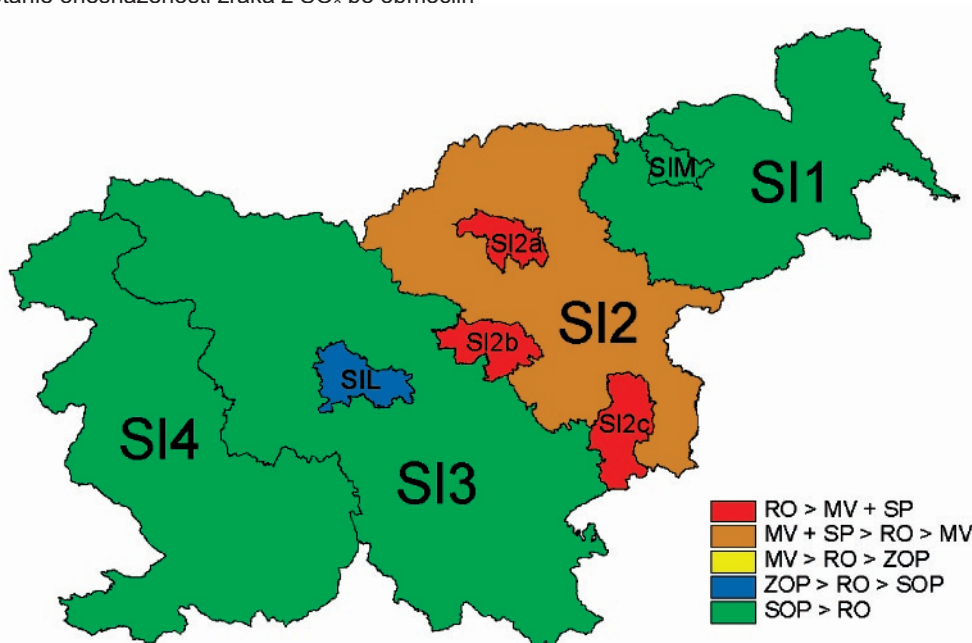
Kakovost zraka ne dosega povsod standardov, ki jih predpisuje zakonodaja. Ocena onesnaženosti zraka z SO₂, NO₂, delci, svincom, CO, benzenom in ozonom (ARSO, 2003), ki je bila narejena na podlagi monitoringa kakovosti zraka, podatkov o emisijah in s pomočjo izračunov koncentracij z disperzijskimi modeli je pokazala, da koncentracije žveplovega dioksida presegajo mejne vrednosti, povečane za sprejemljivo preseganje na območjih Trbovelj, Šoštanja in Krškega, koncentracije ozona pa povsod v Sloveniji presegajo opozorilne vrednosti. Najvišje so na Primorskem, kjer največji delež prispeva transport ozona in njegovih predhodnikov iz Padske nižine. Ob jugozahodnem vetru se oblak ozona širi tudi v notranjost države. Pri takšnih problemih tudi kratkoročni lokalno omejeni ukrepi, kot so zmanjšanje emisij predhodnikov ozona pri znižanju hitrosti avtomobi-

lov na cestah oziroma omejevanje prometa niso učinkoviti. Na izpostavljenih območjih, predvsem ob najbolj obremenjenih cestah, letne mejne vrednosti presegajo tudi koncentracije dušikovega dioksida in delcev (PM₁₀), medtem ko koncentracije ostalih snovi ne presegajo mejnih vrednosti.

CILJ: Doseganje mejnih oziroma ciljnih vrednosti po območjih (4 območja in 2 poseljeni območji – aglomeraciji) za:

- NO_x do leta 2010
- SO₂ in PM₁₀ do leta 2005
- NO₂ in Pb do leta 2010
- CO do leta 2005
- benzen in ozon do leta 2010

Slika 19: Stanje onesnaženosti zraka z SO₂ po območjih

Vir: MOP ARSO, 2003

Legenda:

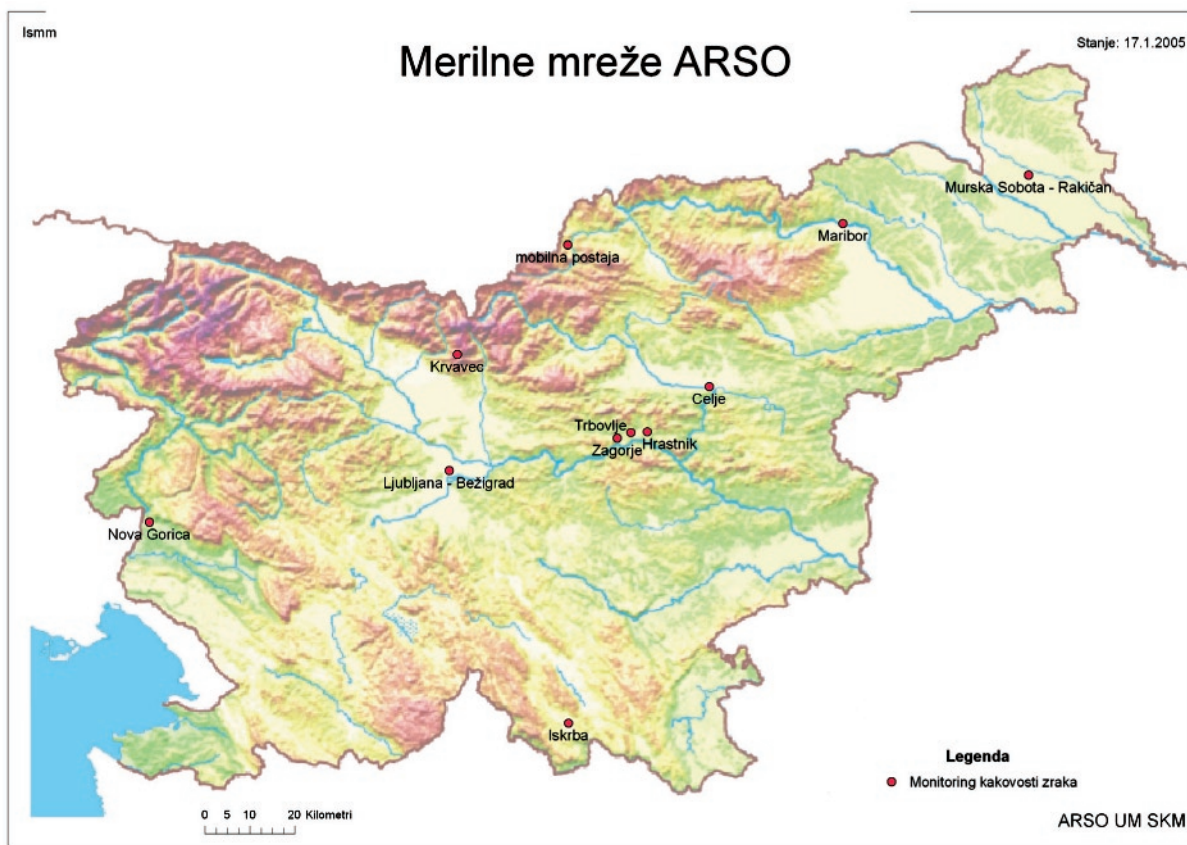
- RO Raven onesnaženosti
- MV Mejna vrednost*
- SP Sprejemljivo preseganje*
- ZOP Zgornji ocenjevalni prag*
- SOP Spodnji ocenjevalni prag*

* Definicije so podane za različne časovne intervale v Uredbi o žveplovem dioksidu, dušikovih oksidih, delcih in svincu v zunanjem zraku (Uradni list RS 52/02)

Osnovni ukrep za doseganje mejnih oziroma ciljnih vrednosti je priprava programov za zmanjševanje onesnaženosti zraka, selektivno za posamezna onesnaževala glede na vzroke onesnaženja po posameznih območjih oziroma aglomeracijah:

- Točkovni viri (emisije iz lokalnih virov) so vzrok za prekoračenje mejnih in alarmnih vrednosti koncentracij žveplovega dioksida. Za te vire je potrebna sicer finančno zahtevna sanacija, ki je za nekatere vire že v teku.
- Med razpršenimi viri so najpomembnejše emisije iz prometa, saj se povečane koncentracije dušikovih oksidov, delcev in benzena pojavljajo predvsem ob najbolj prometnih cestah. Med ukrepi so najpomembnejši:
 - zmanjševanje individualnega prometa na urbanih območjih ob hkratnem povečanju deleža uporabe javnega prometa in izboljšanje le-tega;
 - preusmeritev tovornega prometa na železnice in zmanjšanje osebne potniškega prometa predvsem na krajših razdaljah v mestih;
 - ekonomski ukrepi, kot npr. podražitev parkiranja v mestnih središčih, dosledno kaznovanje za nepravilno parkiranje vozil sočasno s pocenitvijo in izboljšanjem javnega prometa, predvsem v smislu pogostejših voženj, povišanje cestnih pristojbin za tovorna vozila;
 - spodbujanje uporabe osebnih vozil, ki manj onesnažujejo okolje;
 - dosledna kontrola učinkovitosti delovanja katalizatorjev.
- Preprečevanje prekomejnega transporta onesnaževanja z doslednim izpolnjevanjem evropskih mehanizmov v skladu z mednarodnimi pogodbami (protokoli in konvencij) in meddržavnim dvostranskim sodelovanjem.

Slika 20: Merilna mesta za onesnaženost zraka v Sloveniji

Vir: MOP ARSO, 2001

Vzpostavitev reprezentativne državne mreže merilnih mest je nujna za ocenjevanje kakovosti zunanjega zraka v skladu s predpisi in spremljanje učinkovitosti ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka ter zagotavljanje recipročne izmenjave podatkov znotraj območja EU.

Operativni program zmanjševanja emisij v zrak

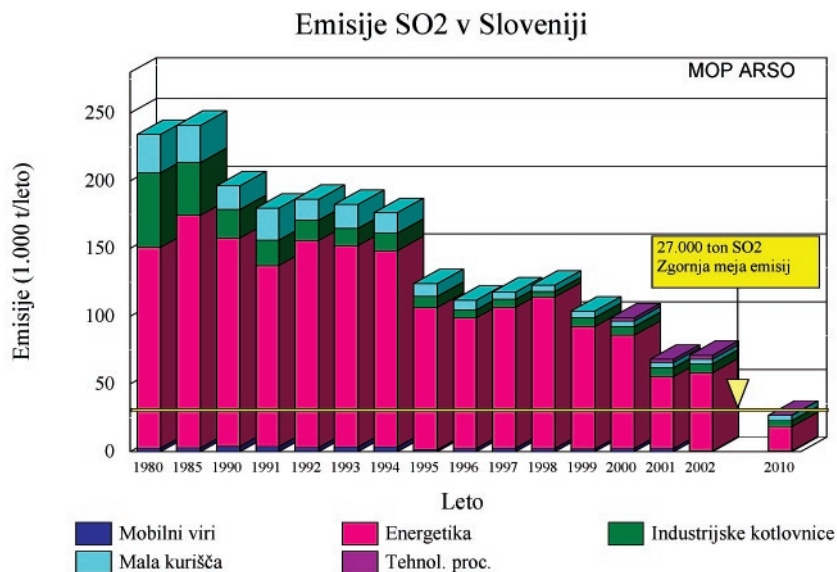
Namen operativnega programa zmanjševanja emisij v zrak (njegov sprejem je predviden v letu 2005) je zagotoviti izboljšanje kakovosti zraka s postopnim zmanjševanjem emisij SO_2 , NO_x , HOS in NH_3 v zrak. Zmanjšanje emisij se bo odrazilo v zmanjšanju nastajanja prizemnega ozona ter zmanjšanju zakisljevanja in eutrofikacije. Operativni program bo vseboval še nabor že izvedenih ter načrtovanih oziroma predvidenih ukrepov za zmanjšanje emisij po posameznih onesnaževalih z okvirno oceno stroškov in pristojnim organom za izvajanje ter ob realnih predpostavkah po sektorjih opredelil najnižje možne emisije snovi tudi po letu 2010.

CILJ: zmanjšanje nacionalnih emisij za SO_2 , NO_x , HOS in NH_3 do leta 2010:

- SO_2 – z 71 kt v letu 2002 na 27 kt do leta 2010
- NO_x – z 60 kt v letu 2002 na 45 kt do leta 2010
- HOS – z 48 kt na 40 kt v letu 2010 (38 kt v letu 2002)
- NH_3 – na 20 kt v letu 2010 (19 kt v letu 2002)

Emisije SO_2 : Največji delež k celotni emisiji SO_2 prispevajo termoelektrarne in toplarne, in sicer 87 % v letu 2002. V letu 1995 se je emisija SO_2 znatno zmanjšala, največ zaradi delovanja odžveplovalne naprave na bloku 4 v TE – Šoštanj, pa tudi zaradi nižje vsebnosti žvepla v tekočih gorivih. Nadaljnje znatnejše zmanjšanje je opazno po letu 2001, skladno z začetkom obratovanja odžveplovalne naprave na 5 bloku TE – Šoštanj. V letu 2010 pa skupna emisija SO_2 ne bi smela presežati 27.000 ton, skladno z zastavljenimi cilji.

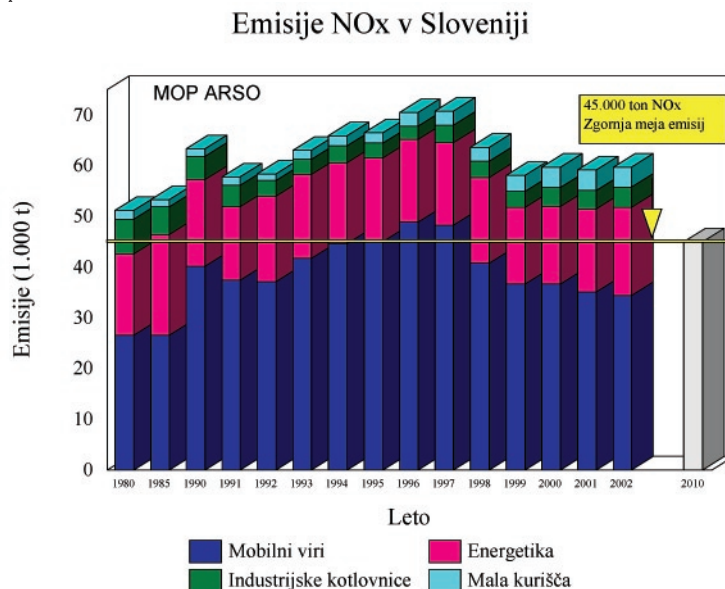
Slika 21: Emisije SO_2

Vir: MOP ARSO, 2004

Emisije NO_x: Največji delež k celotnim emisijam NO_x prispevajo mobilni viri (cestni promet), in sicer 58 % v letu 2002. Po letu 1992 se je emisija NO_x začela povečevati, zlasti zaradi povečane gostote prometa z motornimi vozili, naraščanje je bilo izredno veliko, kljub vedno večjemu številu vozil s katalizatorji. Po letu 1997 se je emisija NO_x opazno znižala zaradi zmanjšane porabe goriv iz sektorja promet z motornimi vozili. V letu 2010 pa skupna emisija NO_x ne bi smela presežati 45.000 ton, skladno z zastavljenimi cilji.

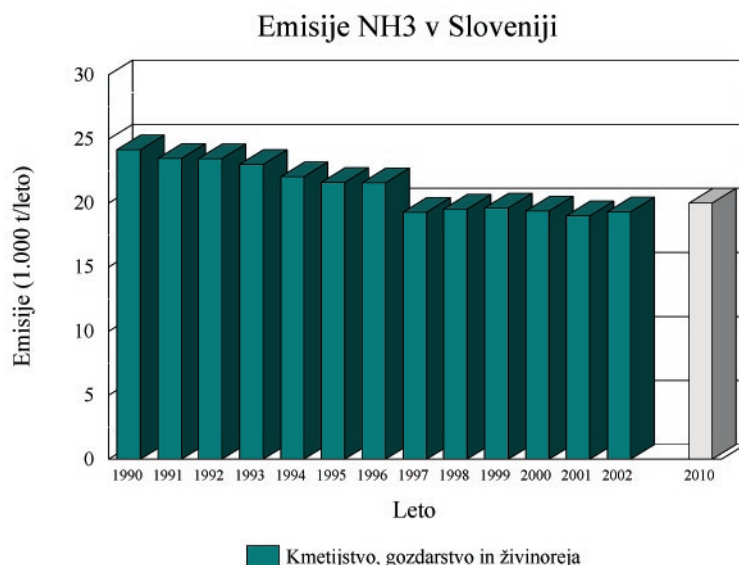
Slika 22: Emisije NO_x

Vir: MOP ARSO, 2004

Emisije NH₃ in hlapnih organskih substanc so nižje od zastavljenih ciljev za leto 2010, predvideni ukrepi pa bodo omogočali povečevanje emisij.

Slika 23: Emisije NH₃

Vir: MOP ARSO, 2004

Predvideni ukrepi v okviru operativnega programa zmanjševanja emisij se bodo nanašali na zmanjševanje emisij iz naslednjih sektorjev:

Energetika

Glede na delež v strukturi emisij, največji delež ukrepov odpade na sektor energetike. Zmanjšale se bodo predvsem emisije iz velikih kurilnih naprav, kjer nova zakonodaja predvideva zmanjšanje koncentracij škodljivih snovi v dimnih plinih in omejeno število ur obratovanja. Določene naprave bodo morale izpolniti pogoje za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja predvsem v smislu zmanjševanja emisij in porabe energije. Zmanjšanje emisij se pričakuje tudi na podlagi Nacionalnega energetskega programa, ki sledi Kjotskim ciljem in se posledično odraža tudi v zmanjšanju emisij SO₂ in NO_x.

Promet

Povečevanje deleža dizelskih goriv in zmanjševanje porabe bencina v prometu bo imelo pozitivne učinke na zmanjšanje emisij hlapnih organskih spojin in toplogrednih plinov, a negativne na emisije trdnih delcev in dušikovih oksidov. Skupno zmanjšanje emisij je predvsem posledica strožjih emisijskih normativov za nova motorna vozila, hkrati pa se je bistveno izboljšala tudi kakovost motornih goriv.

Industrija

Emisije hlapnih organskih topil iz industrije (uporaba topil in različni proizvodni procesi) morajo upravljalci naprav skladno s predpisi zmanjšati najkasneje do konca oktobra 2007. Glavni ukrepi v tem sektorju se nanašajo predvsem na zamenjavo obstoječih tehnologij z najboljšimi možnimi ter zmanjšanje porabe topil in uporabo drugih vrst topil.

Kmetijstvo

Ukrepi, ki bodo vplivali na zmanjšanje emisij amonijaka, so vezani na sektor kmetijstvo in v glavnem opredeljeni v okviru okoljskih ukrepov Programa razvoja podeželja in v načelih dobre kmetijske prakse. Pri tem imata največji učinek izvajanje gnojenja skladno z navodili za izvajanje dobre kmetijske prakse pri gnojenju ter ukrep spodbujanja planinske paše.

Goethenburški protokol in Direktiva o dovoljenih nacionalnih emisijah (NEC direktiva) zahtevata tudi podatke o škodljivih učinkih fotooksidantov (žveplovih, dušikovih spojin, ozona in njegovih prekurzorjev ter težkih kovin) in kritičnih vrednostih za posamezna onesnaževala glede na učinke. V zvezi s tem potekata na nivoju EU dva programa in sicer:

- program za spremljanje učinkov onesnaženega zraka na naravno vegetacijo in kmetijske rastline (ICP-Vegetation), katerega težišče je ugotavljanje škodljivih učinkov fotooksidantov na kmetijske rastline in naravno vegetacijo, sledenje depozicije težkih kovin in dušikovih spojin v naravne in agroekosisteme, izračun kritičnih obremenitev po regijah, ugotoviti nevarnost za zdravje ljudi in ekosisteme in temu ustrezno revidirati protokole.

- program za spremljanje kritičnih vrednosti za posamezna onesnaževala glede na učinke (ICP- Modelling and mapping), v okviru katerega države pripravljajo podatke o obsegu onesnaženosti, razširjenosti in kritičnih vrednostih za posamezna onesnažila glede na učinke.

Za ovrednotenje stanja pri nas glede na stanje in ciljne vrednosti emisij po protokolu in direktivi je sodelovanje Slovenije v obeh programih nujno potrebno, za kar bo potrebno zagotoviti ustrezno institucionalno organiziranost.

Operativni program zmanjševanja emisij v zrak iz velikih kurilnih naprav

Velika kurilna naprava je naprava, namenjena proizvodnji energije z močjo $P_{vh} \geq 50$ MW, pri čemer se uporablja z zgorevanjem goriv pridobljena toplota. Med velike kurilne naprave ne sodijo sežigalnice odpadkov, dizelski, bencinski in plinski motorji, velike kurilne naprave pri katerih se produkti zgorevanja uporabljajo neposredno v proizvodnem procesu in obstoječe plinske turbine.

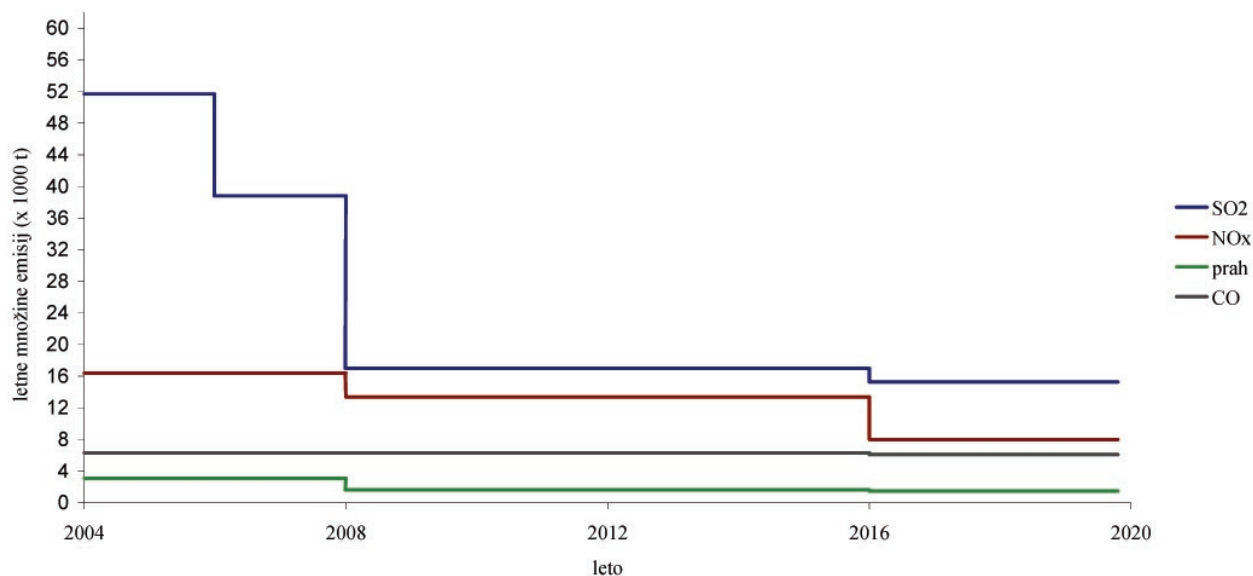
CILJ: zmanjšanje emisij SO₂, NO_x, CO in prahu iz starih in obstoječih velikih kurilnih naprav in zagotavljanje, da skupne letne množine emisij iz vseh naprav ne bodo presežene

Cilji programa bodo doseženi z upoštevanjem mejnih vrednosti emisij in omejevanjem obratovanja:

– JPE₅, TEŠ_{12(3/1)4}, TEŠ_{(3/2)1}, TEŠ₅, TE-TOL₁₋₃ in TET: naprave morajo upoštevati mejne koncentracije onesnaževal SO₂, NO_x, CO in prahu v dimnih plinih,
 – JPE₁₋₄ in TE-TOL₄₋₅: napravi do konca 2007 obratujeta nespremenjeno, po letu 2007 pa morata upoštevati časovno omejitev (20 000 ur v obdobju od 1.1.2008 do 31.12.2015). Po letu 2015 prenehata z obratovanjem.

Skupne letne množine emisij SO₂, NO_x, CO in prahu iz kurilnih naprav po posameznih obdobjih so izračunane na osnovi največjega doseženega letnega volumskega pretoka dimnih plinov posamezne kurilne naprave v obdobju 2000-2004 in mejnih koncentracij glede na vrsto goriva in vhodno toplotno moč kurilne naprave iz obstoječe zakonodaje. Skupne letne množine emisij so prikazane na sliki 24. Delež emisij iz velikih kurilnih naprav k skupnim nacionalnim množinam emisij je 63,1 % za SO₂ oziroma 29,9 % za NO_x.

Slika 24: Skupne letne emisije iz kurilnih naprav po posameznih obdobjih in predviden potek zmanjševanja

Vir: MOP, 2005

4.3.3 KEMIKALIJE

Na področju kemikalij se v okviru EU pripravlja uredba (t.i. Reach uredba), ki bo predvidoma sprejeta leta 2006. Sistem REACH²⁷ obsega pridobivanje novih in dodatnih podatkov o nevarnih lastnostih snovi in njihovih učinkih za ljudi in okolje za potrebe registracije, spremljanja uporabe snovi in pripravkov ter izdelavo kemijskih varnostnih analiz in poročil. Določa sodelovanje z dobavitelji snovi in zagotavljanje celovitih ocen in ukrepov za zmanjševanje tveganja, evaluacijo snovi in pripravo prioritarnih seznamov snovi za podrobnejše ocene. Administrativni in nadzorni sistem za izvajanje nove kemijske zakonodaje ter vzpostavitev strokovnih in svetovalnih služb za pomoč proizvajalcem, uvoznikom in uporabnikom snovi pri izvajanju kemijske zakonodaje je vzpostavljen v okviru Urada Republike Slovenije za kemikalije.

Na osnovi Stockholmske konvencije in Protokola o obstojnih organskih onesnaževalih (POPs protokol) h Konvenciji o onesnaževanju zraka na velike razdalje (CLRTAP) določa Uredba EU o obstojnih organskih onesnaževalih²⁸ prepoved ali omejitev proizvodnje, dajanja v promet in uporabe ter zmanjšanja izpustov kemikalij ter druge ukrepe glede odpadkov s ciljem zaščite zdravja ljudi in okolja.

Vzpostavitev sistema registracije, evaluacije in avtorizacije kemikalij (REACH)

CILJ: Vzpostavitev sistema ravnanja s kemikalijami (registracija, evaluacija, avtorizacija), ki bo do leta 2020 privedel do ukinitve uporabe in proizvodnje kemikalij, ki škodljivo vplivajo na zdravje ljudi in okolje

– Registracija kemikalij:

REACH uvaja splošno obveznost proizvajalcev in uvoznikov snovi v količinah nad eno tono, da pridobijo dovolj podatkov o teh snoveh da s temi podatki omogočijo varno uporabo snovi in ustrezno zmanjševanje tveganja, ki ga te snovi lahko povzročajo. Posebni postopki so predpisani tudi za registracijo snovi, ki so sicer vgrajene v končnih izdelkih, vendar pa imajo katero od nevarnih lastnosti in se pri uporabi teh izdelkov lahko sproščajo v okolje. Proizvajalci morajo pristojnim organom v državah članicah za vsako snov dostaviti tehnični dosje, ki vsebuje podatke o snovi in o ukrepih za obvladovanje tveganja, za snovi v količinah nad deset ton pa tudi posebno varnostno poročilo, iz katerega so razvidna možna tveganja in izbira predlaganih ukrepov za njihovo obvladovanje. Za pridobivanje teh podatkov morajo, če je to potrebno, proizvajalci in uvozniki izvesti tudi dodatne preskuse. Za racionalizacijo obremenitev in stroškov za industrijo in pristojne organe pa omogoča sodelovanje več proizvajalcev in skupinsko registracijo.

²⁷ Usklajen sistem ravnanja s kemikalijami v EU, ki opredeljuje registracijo, evaluacijo in avtorizacijo kemikalij

²⁸ 850/2004

Proizvajalci in uvozniki morajo pri registraciji snovi upoštevati in obravnavati vsa tveganja, ki jih povzročajo različni načini uporabe teh snovi. Podatke o načinih uporabe snovi morajo pridobiti od svojih odjemalcev oziroma nadaljnjih uporabnikov. Če nadaljnji uporabniki proizvajalcu snovi določenega načina uporabe ne sporočijo, morajo oceno tveganja za tako uporabo narediti sami. Prav tako proizvajalcem ni potrebno dobavljati snovi nadaljnjim uporabnikom za tiste namene, za katere ne morejo zagotoviti ustrezne podpore pri obvladovanju tveganja.

Nadaljnji uporabniki morajo na podlagi podatkov, pridobljenih od dobaviteljev, oceniti in ovrednotiti varnost svoje uporabe snovi in uvesti potrebne ukrepe za obvladovanje tveganja. Če so te uporabe upoštevane in ovrednotene pri registraciji, ki jo je opravil proizvajalec, lahko nadaljnji uporabniki uporabljajo ukrepe, ki jih je v svojem predlogu že predvidel proizvajalec.

– Evaluacija kemikalij:

S postopkom evaluacije REACH vzpostavlja mehanizme za spremljanje in nadzor izvajanja predpisanih obveznosti in preprečevanje nepotrebnega ponavljanja preskušanja kemikalij na živalih. Dva nivoja evaluacij obsegata evaluacijo tehničnih dosjejev in evaluacijo posameznih snovi. Pri evaluaciji dosjejev bodo pristojni organi preverjali ustreznost in popolnost teh dosjejev glede na registracijske zahteve in odločali o potrebnosti in upravičenosti dodatnih preskusov snovi na živalih. Z evaluacijo snovi pa bodo pristojni organi lahko podrobneje obravnavali in proučili tiste snovi, za katere bo obstajala bojazen povečanega tveganja za ljudi ali okolje. Na podlagi opravljene evaluacije snovi se bodo od proizvajalcev in uvoznikov lahko zahtevale dodatne raziskave in podatki, na podlagi katerih se sprejemajo odločitve o potrebnih nadaljnjih ukrepih za omejevanje tveganja. Evaluacijo bodo predvidoma izvajali pristojni organi držav članic v sodelovanju z Agencijo za kemikalije v okviru EU. Agencija bo pripravljala seznam prioritarnih snovi, ki bodo vstopile v postopek evaluacije in jih po posebnem ključu razdeljevala med posamezne države članice. V postopku evaluacije bodo države članice odločitve sprejemale po posebnem postopku z medsebojnim sodelovanjem in jih po uskladitvi ponovno predale v izvajanje Agenciji.

– Avtorizacija kemikalij:

Uporaba snovi, ki imajo posebej zaskrbljujoče lastnosti in promet s temi snovmi za te namene, sta urejeni z avtorizacijo. Postopek avtorizacije poteka za vse snovi, ki lahko zaradi svojih posebnih značilnosti predstavljajo tako veliko tveganje, zato jih je potrebno obravnavati po posebnem postopku, ki omogoča oceno in ovrednotenje tega tveganja za vsako uporabo posebej še pred začetkom njihove uporabe. V to skupino spadajo med drugim rakotvorne in mutagene snovi (skupin 1 in 2), snovi, strupene za razmnoževanje (skupin 1 in 2) obstojne, bioakumulativne in strupene ali zelo obstojne in zelo bioakumulativne, ter motilci hormonskega ravnotežja.

Avtorizacija omogoča uporabo teh snovi le na podlagi ocene tveganja in zadovoljivih možnosti nadzora tega tveganja, oziroma, če so socialno-ekonomske koristi take uporabe (ob dejstvu, da jih ni mogoče nadomestiti, z manj nevarnimi alternativami) večje od tveganja, ki ga taka uporaba povzroča. Uporabniki ali druge osebe, ki bodo take snovi dajali v promet, bodo morali od Agencije za kemikalije v določenem roku pridobiti dovoljenje za vsak namen uporabe. Breme dokazovanja, da je tveganje, ki ga povzroča uporaba snovi sprejemljivo, se z tem sistemom prenaša s pristojnih državnih organov na industrijo.

Avtorizacija učinkuje tudi na vse nadaljnje uporabnike, ki lahko uporabljajo te snovi le za namene, za katere je bila pridobljena avtorizacija in le pod pogoji, določenimi z avtorizacijskim dovoljenjem.

– Vzpostavitev administrativno-nadzornega sistema v okviru Urada Republike Slovenije za kemikalije za nadzor in izvajanje nove kemijske zakonodaje in strokovno-svetovalnih služb za pomoč proizvajalcem, uvoznikom in uporabnikom snovi pri izvajanju nove kemijske zakonodaje

2005–2006

Za izvajanje procesa registracije in opravljanje ključnih nalog v procesu evaluacije, pripravljanje poročil ter mnenj za potrebe avtorizacije se ustanavlja centralna evropska Agencija za kemikalije. Agencija bo opravljala tehnične, strokovne in administrativne naloge sistema in zagotavljala enotno politiko na nivoju EU ter usmerjala države članice, ki bodo sodelovale pri pridobivanju novih informacij o snoveh, ter ocenjevale in soodločale v procesu evaluacije.

Nacionalni izvedbeni načrt za upravljanje z obstojnimi organskimi onesnaževali

Obstojna organska onesnaževala (Persistent Organic Pollutants – POPs) so kemijske snovi, ki potujejo preko meja, daleč stran od virov izpusta, so obstojne v okolju, se bioakumulirajo skozi prehranjevalno verigo in predstavljajo tveganje za zdravje človeka in okolja. Evropska skupnost je tako ob Stockholmski konvenciji o obstojnih organskih onesnaževalih in Protokolu o obstojnih organskih onesnaževalih h Konvenciji o prekomernem onesnaževanju zraka na velike razdalje v letu 2004 sprejela Uredbo o obstojnih organskih onesnaževalih, ki je začela veljati 20. maja 2004. Na ta način se je osnoval skupen zakonit okvir za prenehanje proizvodnje, dajanja v promet in uporabe namerno proizvedenih obstojnih organskih onesnaževal²⁹, katerih lastnosti je treba upoštevati tudi v okviru relevantnih ocenitvenih in avtorizacijskih shem.

CILJ: zaščita zdravja ljudi in okolja pred obstojnimi organskimi onesnaževali z uporabo previdnostnega načela

Izvedbeni načrt na tem področju, ki bo pripravljen do konca leta 2005 bo obsegal naslednje ukrepe za zmanjšanje in odpravo izpustov:

– prepoved proizvodnje, dajanja v promet in uporabe snovi iz Priloge I³⁰ Uredbe EU o obstojnih organskih onesnaževalih (same snovi, v pripravkih ali kot del proizvodov),

– omejitev proizvodnje, dajanja v promet in uporabe snovi iz Priloge II³¹ (same snovi, v pripravkih ali kot del proizvodov),

– vzpostavitev nadzora uporabe in upravljanja z prijavljenimi zalogami (> 100 kg) in odpadki prepovedanih snovi,

– popis in nadzor nad izpusti za D/F, HCB, PAH in PCB pri sežiganju.

Drugi predvideni ukrepi na tem področju so:

– Identifikacija in sanacija divjih odlagališč obstojnih organskih pesticidov;

– Epidemiološka študija ugotavljanja vsebnosti PCB-jev v ljudeh in drugih živih bitjih;

– Vzpostavitev informacijskega sistema s ciljem spremljanja, zbiranja in diseminacije podatkov o POPs-ih, o ukrepih za njihovo zmanjševanje, preprečevanje in opuščanje, o dejavnostih industrije ipd;

²⁹ aldrin, dieldrin, DDT (1,1,1-trikloro-2,2-bis(4-klorofenil)etan), endrin, heptaklor, klordan, mireks, toksafen, heksaklorobenzen, poliklorirani bifenili (PCB-ji), dioksini, furani, heksabromobifenil, klordekon, heksacikloheksan (HCH), vključno z lindanom in policiklični aromatski ogljikovodiki (PAH-i)

³⁰ Seznam snovi iz Priloge I: aldrin, klordan, dieldrin, endrin, heptaklor, heksaklorobenzen, mireks, toksafen, poliklorirani bifenil (PCB)

³¹ Seznam snovi iz Priloge II: DDT

- Odstranitev oziroma uničenje starih zalog obstojnih organskih pesticidov;
- Ureditveni in ocenjevalni program za pesticide;
- Programi monitoringa za spremljanje o prisotnosti dioksidov, furanov in PCB v okolju;
- Tehnične pomoči nerazvitim državam, državam z ekonomijo v tranziciji in nevladnim organizacijam.

4.3.4 HRUP

Hrup je vsak zvok, ki vzbuja nemir, moti človeka in škoduje njegovemu zdravju ali počutju in škodljivo vpliva na okolje. Zaradi vse večjega števila virov hrupa, ki naraščajo z vsakim dnem, zaradi naraščajoče intenzitete emisij teh virov, velikega števila pritožb prebivalstva ter predvsem zaradi naraščajoče skrbi družbe za te probleme, je področje hrupa v naravnem in življenjskem okolju urejeno z zakonodajo. Predpisi na tem področju razvrščajo naravno in življenjsko okolje v štiri stopnje varstva pred hrupom, regulirajo način določanja in vrednotenja ravni hrupa, mejne vrednosti ravni hrupa v naravnem in življenjskem okolju ter ukrepe za zmanjšanje in preprečevanje čezmernega hrupa.

Cilji okoljske politike na tem področju vključujejo znižanje sedanje ravni okoljskega hrupa oziroma preprečevanje pojavljanja novih virov hrupa. Viri hrupa pa so vsi objekti in naprave, katerih uporaba ali obratovanje povzroča v okolju stalen ali občasen hrup. Skladno z zahtevami direktiv EU je potrebna vpeljava operativnih programov in predpisanih ukrepov za zmanjšanje onesnaženja okolja s hrupom.

Operativni program varstva pred hrupom (karte obremenjenosti s hrupom in načrti ukrepov za zmanjšanje hrupa)

CILJ: Določitev stopnje izpostavljenosti prebivalstva okoljskemu hrupu (izdelava strateških kart hrupa in načrtovanje ukrepov za zmanjšanje hrupa) ter informiranje javnosti o izpostavljenosti hrupu

Izdelava strateških kart hrupa

1. faza do 30.6.2007 za:

- aglomeracije z več kot 250.000 prebivalci,
- za kraje blizu glavnih cest, ki imajo letni pretok vozil več kot 6 milijonov,
- za kraje blizu glavnih železnic z več kot 60.000 prevozov letno in
- za okolico največjega letališča.

2. faza do 30.6.2012 za:

- aglomeracije z več kot 100.000 prebivalci,
- za kraje blizu glavnih cest, ki imajo letni pretok vozil več kot 3 milijone,
- za kraje blizu glavnih železnic z več kot 30.000 prevozov letno.

Na osnovi izdelanih kart hrupa se določi oziroma oceni število bivališč, šol in bolnišnic na določenem območju ter število ljudi, ki je izpostavljeno čezmernim ravne hrupa, ter izdela načrt ukrepov za zmanjšanje števila ljudi, ki so permanentno izpostavljeni čezmernemu hrupu.

Načrti ukrepov za zmanjšanje širjenja hrupa v okolje do 18.7.2008:

- zmanjšanje emisije hrupa na samem viru, to je zmanjšanje njegove zvočne moči,
- omejevanje širjenja hrupa s funkcionalnimi pregradami,
- zaščita bivalnih prostorov z izboljšano zvočno izolacijo oken ter zvočno izolacijo fasadnih ali obodnih elementov.

Drugi ukrepi za preprečevanje povečevanja hrupa:

- načrtovanje namenske rabe prostora,
- zmanjšanje hrupa prometa (trajnostno načrtovanje prometnih tokov, uporaba manj hrupnih načinov transporta oziroma tehnični ukrepi pri virih hrupa, zamenjava vozil z manj hrupnimi vozili, vpeljava omejitve hitrosti, promocija javnega prometa, zmanjšanje stika med pnevmatikami in voziščem),
- zmanjšanje širjenja hrupa od vira do za hrup občutljivih objektov z namestitvijo protihrupnih ograj ter
- zaščita stanovanjskih območij s pasivno protihrupno zaščito izpostavljenih stavb.

4.3.5 ELEKTROMAGNETNA SEVANJA

Elektromagnetna sevanja (EMS) so prisotna povsod v človekovem naravnem in bivalnem okolju. Človek je izpostavljen EMS iz naravnih in umetnih virov v frekvenčnem obsegu med 0 do 300 GHz. V primerjavi z naravnimi sevanji je intenziteta umetno ustvarjenih sevanj močno narasla, saj se znanstveno tehnološka revolucija nezadržno nadaljuje in se srečujemo z novimi viri, ki uporabljajo različne dele elektromagnetnega spektra. Glavni viri EMS, ki jim je človek izpostavljen so: naprave za proizvodnjo, prenos in uporabo električne energije, gospodinjstva, industrijska in medicinska oprema; telekomunikacijske naprave, kot so mobilna telefonija, radijski in televizijski oddajniki ter radarji. Zaradi vedno večje izpostavljenosti EMS se v javnosti širi zaskrbljenost, da lahko izpostavljenost EMS povzroči različne vplive na zdravje.

Previdnostne ocene, da nekateri telefoni in druge telefonske naprave niso dovolj varne pred sevanjem, je treba resno upoštevati, ker se posledice te vrste ogrožanja zdravja ljudi lahko pokažejo šele dolgoročno.

CILJ: Izdelava kart obremenjenosti območij z elektromagnetnim sevanjem

Na podlagi zbranih in obdelanih poročil o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu za vire EMS in izračunov na osnovi modelov se izdela prostorski prikaz sevalne obremenitve območij obremenjenih z EMS. Karte obremenjenosti območij služijo kot pomoč pri odločanju v upravnih postopkih v zvezi s posegi v prostor, kjer se pojavljajo EMS v naravnem in življenjskem okolju, ter informiranju prebivalstva o območjih obremenjenih z EMS.

V zvezi s tem so predvideni naslednji ukrepi:

- posnetek stanja obremenjenosti okolja z visokonapetostnimi viri nizkofrekvenčnih in visokofrekvenčnih virov

EMS

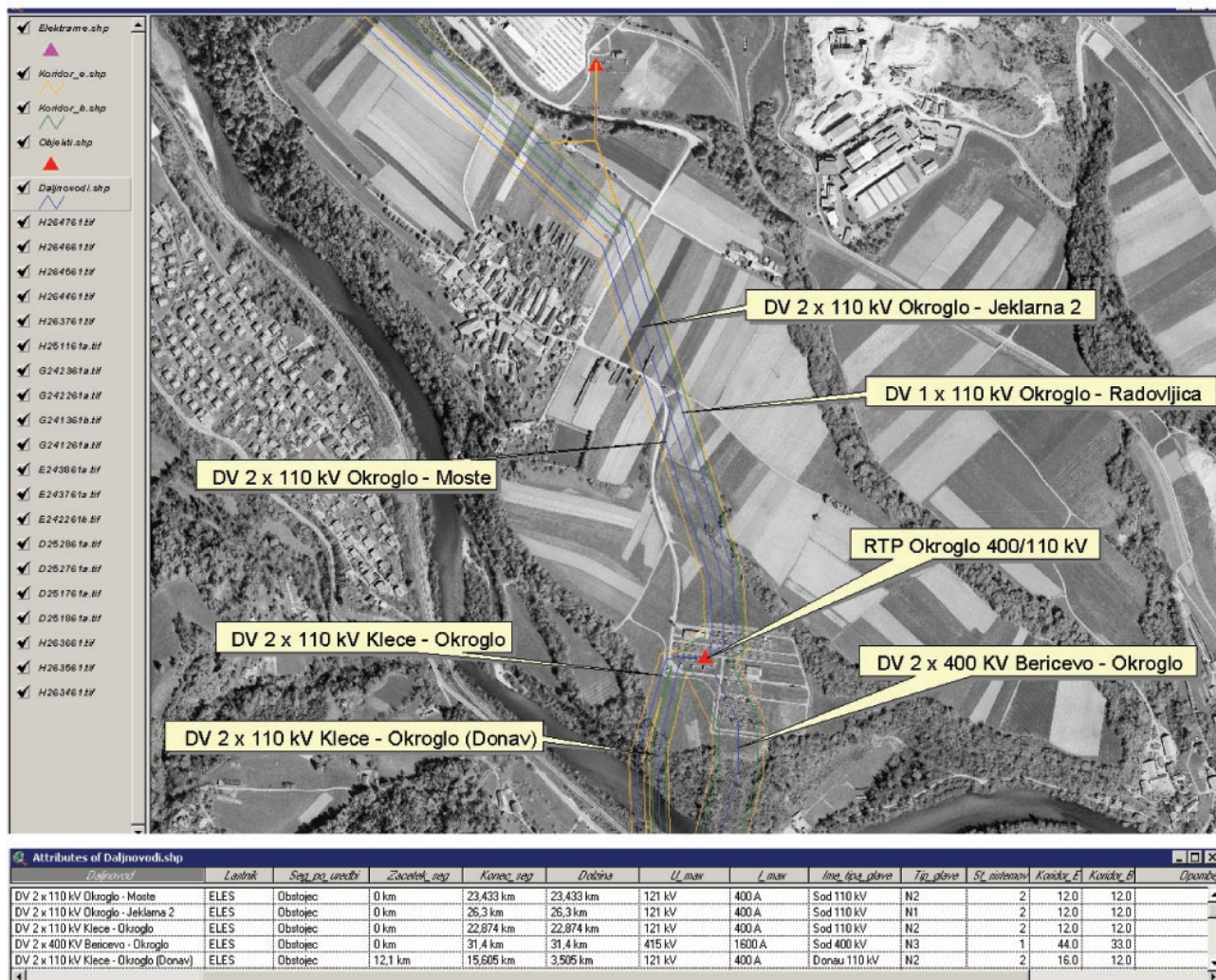
2005

- vzpostavitev in vzdrževanje prostorskega informacijskega sistema za EMS, kot del enotnega okoljskega informacijskega sistema

2006

Drugi ukrepi v zvezi z EMS se nanašajo na:

- promocija znanstvenih izsledkov in izhodišč ključnih mednarodnih organizacij s področja EMS (Forum EMS in druge nevladne organizacije) 2005
- izobraževanje prebivalstva o problematiki EMS (informiranje in ozaveščanje) 2005
- izobraževanje delavcev v nadzornih ter upravnih službah na državni in lokalni ravni 2006

Slika 25: Prikaz obremenitve okolja z nizkofrekvenčnimi viri EMS

Vir: MOP ARSO, 2004

4.3.6 URBANO OKOLJE

Večina prebivalcev živi v mestih. Tako so pritiski na okolje v mestih veliki in zato je tudi učinek okoljskih problemov v mestih še posebej močno čutiti. Zmanjševanje biotske raznovrstnosti, izginjanje zelenih površin, propadajoče in zanemarjene stavbe, degradirana območja, hrup, slab zrak, onesnaženost pitne vode, kopičenje odpadkov, gost promet – vse to znižuje kakovost življenja v mestih in posredno povzroča različne zdravstvene probleme. Zaradi takšnega stanja se prebivalci mest vse hitreje in pogosteje selijo na obrobja, s čimer povzročajo širjenje mestnega območja. Z ustvarjanjem spalnih naselij, še bolj pa z razpršeno gradnjo se učinki okoljskih problemov samo še stopnjujejo, saj se s tako poselitvijo promet še povečuje, z gradnjo nove infrastrukture pa še dodatno posega v kmetijske površine, kulturno krajino in naravno okolje. Zelo očiten je tudi trend gradnje novih nakupovalnih centrov na obrobju mest, kar dodatno povzroča povečanje prometa in obremenjujočih posegov v okolje z dodatno infrastrukturo. Hkrati pa mnogo kje mestna središča propadajo in izumirajo.

Da bi se mesta celoviteje, dosledneje, učinkoviteje in sistematičneje lotila urejanja številnih okoljskih vprašanj, hkrati pa dvignila raven kakovosti življenja v mestih in zagotovila bolj zdravo življenje, je Evropska Komisija pristopila k izdelavi tematske strategije za urbano okolje. Tematska strategija za urbano okolje³² je ena od sedmih predvidenih strategij v okviru 6. akcijskega okoljskega programa in bo predvidoma sprejeta decembra 2005.

V več letnem procesu priprave strategije in na osnovi izkušenj iz različnih programov, projektov in mrežij, ki zadevajo urbana območja³³, pri katerih sodelujejo tudi nekatera slovenska mesta, so se oblikovale prednostne teme za urbano okolje: načrt

³² COM(2004)60 final

³³ Aalborg + 10, ICLEI (International Council for Local Environmental Initiatives), Eurocities, European Sustainable Cities and Towns Campaign, Lokalna Agenda 21, LASALA, DISCUS, ipd.

in sistem ravnanja z okoljem, trajnostni transport, trajnostne metode in tehnike gradnje, trajnostno urbanistično načrtovanje ter okoljske raziskave in usposabljanje³⁴.

V procesu pripravljavanja strategije se izpostavlja tudi nekaj ugotovljenih dejstev, ki splošno veljajo za vsa evropska mesta: torej da več kot 80 % prebivalcev EU živi v mestih ali v njihovem neposrednem zaledju; da so različni sektorski načrti, ki se sprejemajo na občinah izolirani in pogosto ne upoštevajo dovolj okoljska načela oziroma okoljevarstvene cilje; da imajo okoljski oddelki v občinski upravi prešibko vlogo; da občinskim upravam primanjkuje instrumentov, mehanizmov in menagerskih orodij za izvrševanje načrtov, programov, strategij ipd. Zato je upravljanje opredeljeno kot eno temeljnih vprašanj za izboljšanje kakovosti urbanih območij v EU. Skladno in usklajeno upravljanje odpravi potencialne konflikte med oddelki in vzpostavlja sinergijo med sektorskimi politikami v prizadevanju za trajnostnost, kar temelji tudi na 6. členu Amsterdamske pogodbe, ki izpostavlja integracijo okolja v ostale sektorje.

V strategiji je predlagana definicija načrta upravljanja z urbanim okoljem, po kateri je to strateški dokument, ki postavi kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne okoljske cilje in politike za urbana območja. Ta določa jasno vizijo, celovito strategijo in akcijski načrt za doseganje izmerljivih ciljev, vključno s časovnim potekom. V najširšem smislu naj bi načrt pomenil organiziranje vseh urbanih zadev, ki so povezane z okoljem. Načrt je bistveni sestavni del razvojne strategije za celotno urbano območje. Proces je podoben kot pri LA 21, vendar okrepljen in učinkovitejši zaradi formalne povezanosti z ostalimi sektorskimi politikami. Bistveno je, da so v pripravo načrta vključene najrazličnejše javnosti oziroma da javna uprava vzpostavlja partnerstva z različnimi akterji na svojem območju. Predlagana je tudi opredelitev urbanega območja in sicer, da je urbano območje oziroma aglomeracija tisti del ozemlja oziroma gre za takšno poselitve, kjer živi več kot 100.000 prebivalcev. Sicer pa bi se o določitvi takšnega urbanega območja odločila vsaka država zase, pri čemer naj bi veljalo, da sem vsekakor sodijo najmanj vsa mesta nad 100.000 prebivalci in vsa glavna mesta. Vsekakor naj bi načrt upravljanja z urbanim okoljem zajel funkcionalna območja in ne bi sledil zgolj administrativnim mejam.

Načrt upravljanja z okoljem zajema širše mestno območje in povezuje različna okoljska vprašanja: porabo energije, emisije toplogrednih plinov, porabo vode, čiščenje odpadne vode, odpadke, hrup, kakovost zraka, naravo, promet in mobilnost, prostorsko načrtovanje, tveganja, trajnostno gradnjo, problematiko zdravja. Sistem ravnanja z okoljem (npr. EMAS) pa je tisti, ki omogoča izvedbo zastavljenih okoljskih ciljev in programov, posvetovanja z različnimi zainteresiranimi, zagotavlja oceno stanja, poročanje in nenehno izboljševanje, opredeljuje strukturo delovanja, odgovornost, postopke, redno poročanje javnosti in je hkrati pripomoček za izboljšanje ravnanja z okoljem v občinski upravi. Sistem torej poskrbi, da pristojni izpolnjujejo svoje okoljske obveznosti in da se uporabljajo sredstva za doseganje trajnostnega razvoja.

Predlog je, da je osnovni namen urbanega načrta uveljavljanje nenehnega, izmerljivega izboljšanja okolja v urbanih območjih, doseganje konkretnih pozitivnih učinkov na kakovost življenja v mestih in da pripeljejo do zmanjšanja obremenjevanja mest svojih zaledij, pa tudi regionalno in globalno. Med predlaganimi vsebinami, ki v največji možni meri sledijo tistim iz Aalborgske Listine, so: kakovost življenja in zdravje ljudi, podnebne spremembe (ublažitev, prilagoditev), varstvo naravnih sistemov in habitatov, boljše upravljanje z viri in odpadki, integracija okolja v urbane razvojne politike, izpolnjevanje obveznosti iz EU zakonodaje in reševanje največjih problemov. Med izrazitejšimi okoljskimi problemi urbanih območij se izpostavlja promet, pri čemer naj trajnostni urbani promet zajema najširše mestno območje in pokriva vse vrste prevozov, obravnava okoljske, socialne in ekonomske vidike transporta in spodbuja uporabo javnih prevoznih sredstev, kolesarjenje in hojo, dostopnost oziroma zmanjšanje prometa nasploh. Pomembno vlogo ima trajnostno urbanistično načrtovanje, ki zagotavlja uravnoteženo rabo zemljišč, aktivno prenavo vključno s skrbjo za ohranjanje kulturne dediščine, zagotavlja preureditev in ponovno rabo degradiranih mestnih območij, upošteva izrabo zemljišč z uravnoteženjem na eni strani prevelike poselitve in na drugi strani pretirane razpršene gradnje. Glavna zahteva takšnega načrtovanja je tudi upoštevanje morebitnih okoljskih tveganj.

Politika trajnostnega razvoja urbanih območij zahteva celovit pristop, saj so okoljske zadeve na urbanih območjih zapletene in prepletene, v urejanje teh vprašanj so vključeni različni akterji, poleg tega pa gre največkrat za mnogovrstne rešitve. Ob okoljskih je seveda treba upoštevati tudi gospodarske, socialne in kulturne vidike razvoja urbanih območij. Brez dvoma pa glavna teža reševanja okoljskih problemov v mestih sloni na občinskih upravah. Glede na to, da so mestne občine – lahko pa tudi ostale – po zakonu o varstvu okolja zavezane, da pripravijo program varstva okolja in operativne programe za svoja širša območja, je smiselno vanje vključiti ustrezne vsebine iz strategije.

Z vidika občinskih uprav pa predstavljajo praktično orodje, s katerim je mogoče spremljati napredek mest pri doseganju trajnosti, tudi tako imenovani skupni evropski kazalci iz dokumenta »Približevanje lokalnemu trajnostnemu profilu«³⁵. Kazalci omogočajo tudi ugotavljanje, kako uspešna je občina v primerjavi z drugimi, pri čemer spoznava svoje prednosti in slabosti. Pet glavnih kazalcev je obveznih – zadovoljstvo državljanov z občino, prispevek občine k podnebnim spremembam, mobilnost in javni prevoz v občini, razpoložljivost javnih zelenih površin in storitev v občini, kakovost zraka, med dodatnimi, prostovoljnimi pa so še: pot otrok iz šole, trajnostno upravljanje občinskih uprav in podjetij v občini, obremenjenost s hrupom, trajnostna raba tal in izdelki, ki spodbujajo trajnost.

CILJ: Postavitev dolgoročne, enotne in celovite politike za izboljšanje kakovosti življenja v urbanih območjih s kazalci in oživitve mest tako, da postanejo atraktivna za prebivalce, ne škodujejo zdravju in zagotavljajo visoko kakovost življenja.

Za doseg ciljev so predvideni naslednji ukrepi:

– predstavitev strategije za urbano okolje	2005
– ustanovitev delovne skupine za urbano okolje	2005
– priprava navodil občinam za pripravo programov varstva okolja s kazalci	2006
– postavitve pilotnega projekta v mestni občini	2007

4.4 ODPADKI IN INDUSTRIJSKO ONESNAŽEVANJE

4.4.1 ODPADKI

Ugotovitev izpred nekaj let je, da je področje odpadkov eno slabše rešenih vprašanj varstva okolja. Z vzpostavitvijo prepoznavnega pravnega reda se je področje sistemsko uredilo, posledično pa je zaznati pozitivne trende pri ravnanju z vsemi vrstami odpadkov. Predvsem intenzivno uveljavljanje novejših zakonodaj po letu 1998 rezultira v pravni ureditvi, ki obsega

³⁴ http://www.europa.eu.int/comm/environment/urban/home_en.htm

³⁵ http://www.europa.eu.int/comm/environment/urban/common_indicators.htm

veliko skupino podzakonskih aktov sprejetih na podlagi Zakona o varstvu okolja. Okvirni oziroma osnovni predpis, ki ureja področje odpadkov, je Pravilnik o ravnanju z odpadki. Tega dopolnjujeta dve hčerinski skupini predpisov. V prvo spadajo predpisi, ki obravnavajo posamezne vrste odpadkov (npr.: ravnanje z odpadnimi olji, embalažo in odpadno embalažo, baterijami, ipd.) in v drugo predpisi, ki obravnavajo zahteve po posameznih dovoljenjih in pogoje o obratovanju objektov in naprav za ravnanje z odpadki (odlaganje, sežiganje, mehansko in biološko obdelavo odpadkov ipd.).

Vprašanje radioaktivnih odpadkov ureja Zakon o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in o jedrski varnosti. V skladu z njim je ravnanju s temi odpadki posvečen, v Državnem zboru sprejet "Nacionalni program ravnanja z radioaktivnimi odpadki", kot samostojen podprogram Nacionalnega programa varstva okolja. Zato radioaktivnih odpadkov v nadaljevanju ne obravnavamo.

Strateške usmeritve za ravnanje z odpadki v Sloveniji iz sredine devetdesetih let so opredelile štiri glavne skupine odpadkov: komunalni in njim podobni odpadki, gradbeni odpadki, odpadki iz rudarstva in energetike ter industrijski odpadki. Za vse te skupine so bili postavljeni cilji ravnanja in ukrepi. Novejša klasifikacija odpadkov, ki jih razporeja po viru nastanka v klasifikacijske skupine (20 skupin), hkrati pa jih deli v istem klasifikacijskem seznamu na nevarne in nenevarne, zahteva drugačen pristop. Pravila ravnanja s posameznimi vrstami odpadkov iz klasifikacijskega seznama urejajo posamezni izvršilni predpisi, ki jim sledijo operativni programi ali programi ravnanja. Programi določajo konkretne ukrepe in stroške izvajanja.

Skupne značilnosti celotnega področja so predvsem v jasni usmeritvi k čim večji ponovni uporabi in predelavi odpadkov, na kar se navezuje integralno upravljanje s snovnimi tokovi in viri. Vse bolj izrazito so izražene potrebe po upravljanju z življenjskimi cikli, ki zamenjuje reševanje problema odpadkov ob koncu življenjske dobe, torej takrat, ko dobrina ali izdelek postane odpadek. Operativni programi in programi izvajanja s skupnimi izhodišči in usmeritvami tvorijo celoto na področju ravnanja z odpadki, ki se vsebinsko navezuje na nacionalni program varstva okolja in je njen sestavni del. Generalni cilji in usmeritve, ki so skupni posameznim operativnim programom in programom ravnanja oziroma iz njih izhajajo so:

- zapiranje krožnih snovnih tokov v smislu definiranja in obravnave življenjskih ciklov virov in dobrin z opredelitvijo optimalnih deležev uporabe in predelave odpadkov na osnovi cost-benefit analiz,

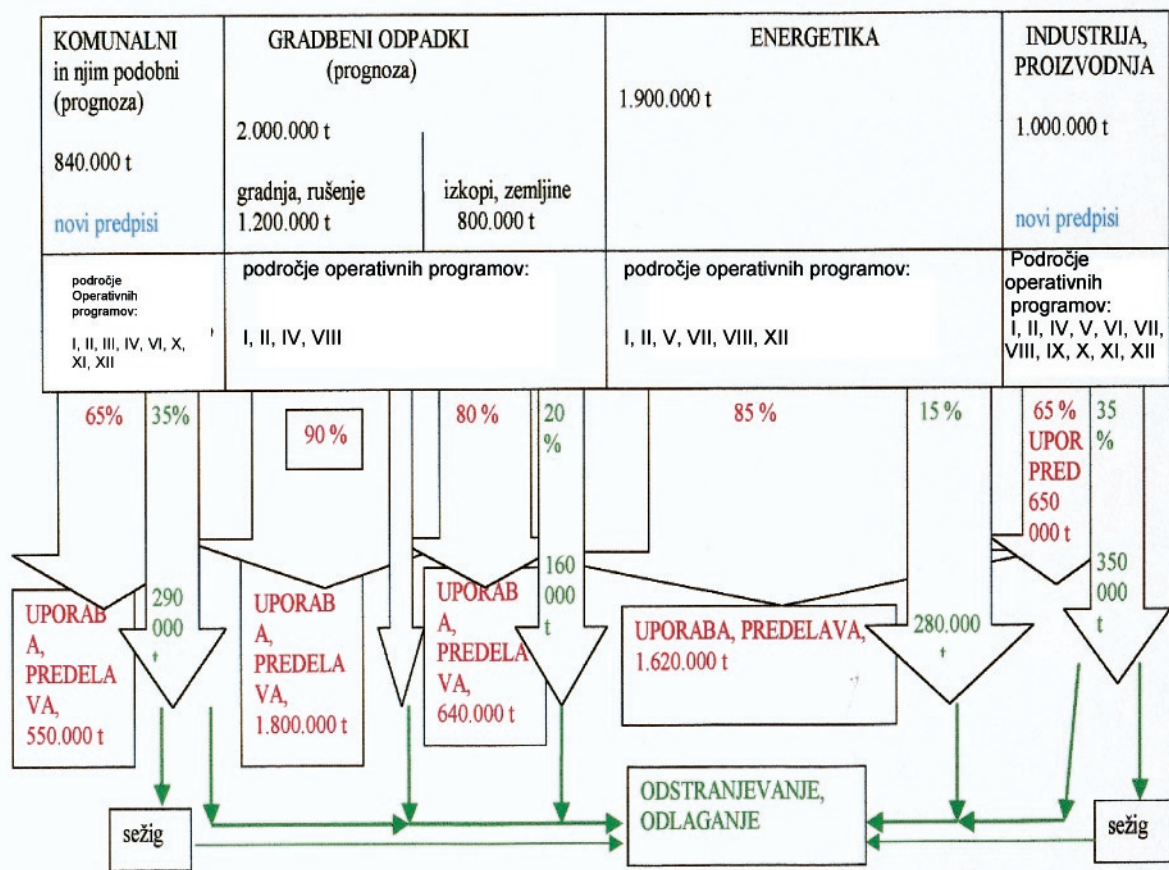
- zmanjševanje količin odpadkov z integracijo proizvodnih in porabniških vzorcev in navad, življenjskih navad, tehnoloških izboljšav, ekonomskih aktivnosti in ukrepov, demografskih sprememb z namenom jasne opredelitve povezanosti in medsebojnih interakcij med:

- nastajanjem in preprečevanjem nastajanja odpadkov, upravljanja z viri in integralno gospodarsko politiko;
- z upoštevanjem in vključevanjem parcialnih usmeritev in ciljev kot so kemikalije, IPPC, motorna vozila, električna in elektronska oprema in podobno;

- promocija preprečevanja nastajanja odpadkov, promocija predelave (recikliranja) odpadkov, postavitve manjkajočih standardov in deležev predelave odpadkov;

- zmanjševanje vplivov na okolje (predvsem v povezavi z odlaganjem odpadkov: emisije TGP, izcedne vode), prenos odgovornosti za odpadke oziroma izrabljen proizvod na proizvajalce, uvajanje ekonomskih instrumentov (okoljskih taks).

V obdobju do leta 2008 je sestavni del nacionalnega programa varstva okolja za področje odpadkov 12 programov kot sledi v nadaljevanju. Odnos posameznih programov in korelacija s Strateškimi usmeritvami RS za ravnanje z odpadki je prikazana spodaj.

Operativni program odstranjevanja odpadkov s ciljem zmanjšanja količin odloženih biorazgradljivih odpadkov

Ena od osnovnih usmeritev na področju ravnanja z odpadki je čim večji delež ponovne uporabe in predelave odpadkov. Vendar ima ta usmeritev svoje realne omejitve. Prve izhajajo iz možnosti ločenega zbiranja na izvoru, ki nikoli ni popolna, saj izločitveni potencial vedno zaostaja za količinami odpadkov, kar je najbolj značilno za komunalne odpadke. Tudi dolgoročno ni realno pričakovati odpravo nastajanja odpadkov, hkrati s tem pa imajo tudi sodobne tehnologije predelave in recikliranja odpadkov svoje stranske produkte v obliki odpadkov. Temu se tudi dolgoročno ne bo mogoče izogniti. Posamezni materiali so bolj ali manj primerni za proizvodnjo enakih ali novih izdelkov in imajo omejeno število ciklov predelave. Te objektivne zakonitosti in danosti je nujno upoštevati pri ravnanju z odpadki na vseh nivojih in časovnih horizontih. Tako bo odstranjevanje odpadkov tudi dolgoročno sestavni del celotnega sistema ravnanja z odpadki.

Operativni program odstranjevanja odpadkov s strategijo zmanjševanja odloženih količin biološko razgradljivih odpadkov je sektorski program, ki izhaja iz nekaterih podzakonskih aktov, deloma pa je vezan na druge podobne programe na področju ravnanja z odpadki kakor tudi na druga področja okolja in z njim povezanih aktivnosti kot so zaščita podtalnice in tal ter emisije toplogrednih plinov.

Na izvajalskem nivoju je učinkovitost sistema ravnanja z odpadki med drugim značilno odvisna od objektov ter naprav za ravnanje z odpadki in njihovih omrežij. Operativni program je projektno naravnani z opredelitvijo usmeritev in prioritet v izgradnjo sodobne in učinkovite infrastrukture. Tehnično-tehnološke in ekonomske značilnosti objektov in naprav za ravnanje z odpadki, še posebej za predelavo in odstranjevanje odpadkov narekujejo za komunalne odpadke izgradnjo infrastrukture v obliki regijskih oziroma medobčinskih centrov za ravnanje z odpadki.

CILJI:

- v postopke pred odstranjevanjem odpadkov usmeriti vsaj 65 % ali več od nastalih količin komunalnih odpadkov in jih (v neto iznosu) snovno izrabiti vsaj 42 % ali več,
 - izločiti vse kuhinjske odpadke in jih biološko predelati,
 - obdelati preostanke odpadkov tako, da vsebnost skupnega organskega ogljika (TOC) ne bo presegala 5 %,
 - termično obdelati preostanke odpadkov, kjer mejne vrednosti 5 % TOC z drugimi postopki ni mogoče doseči in tiste organske odpadke pri katerih je taka obdelava nujna,
 - zmanjšati količine odloženih biorazgradljivih odpadkov od 47 % v strukturi odloženih odpadkov na 16% do leta 2013 ali 2015, oziroma v povprečju 5 % letno,
 - zmanjšati potencial nastajanja in emisij toplogrednih plinov za 1162 kt CO₂ ekvivalentov do leta 2012.
- Ukrepi, ki bodo omogočali doseganje ciljev so:
- zapiranje obstoječih odlagališč, za katera je prilagajanje veljavnim predpisom ekonomsko neupravičeno ali tehnično težko izvedljivo,
 - rekonstrukcija in širitev obstoječih odlagališč, ki bodo obratovala do konca leta 2008,
 - izgradnja nove infrastrukture za obdelavo, predelavo in odstranjevanje odpadkov prioriteto kot regijskih centrov za ravnanje z odpadki in državnih naprav za termično obdelavo.

Operativni program ravnanja z nevarnimi odpadki**CILJI:**

- nadaljevanje trenda zmanjševanja nastajanja količin nevarnih odpadkov, in sicer od 5 do 10 % na letni ravni,
 - izboljšanje in racionalizacija ravnanja z nevarnimi odpadki z boljšim izkoristkom domačih obstoječih zmogljivosti oziroma vzpostavitev in delovanje mreže objektov in naprav, tj. centrov za ravnanje z nevarnimi odpadki,
 - zagotavljanje dokončnega odstranjevanja nevarnih odpadkov, kadar domače zmogljivosti ne obstajajo, v okviru infrastrukture znotraj EU,
 - doseganje vsaj 1 kg zbranih nevarnih frakcij na leto na prebivalca v naslednjih letih v okviru izvajanja občinskih javnih služb ravnanja s komunalnimi odpadki.
- Cilji se bodo zagotavljali v okviru operativnega programa, ki bo sprejet do konca 2005 z naslednjimi ukrepi:
- Vzpodbujanje uvajanja čistejših tehnologij (BAT) oziroma postopkov pred obdelave (vključno z interno predelavo in internim odstranjevanjem) nastalih nevarnih odpadkov bo bistveno pripomoglo k zmanjševanju nastajanja količin nevarnih odpadkov.
 - Z boljšim izkoriščanjem obstoječih objektov in naprav za predelavo (npr. sežiganje) nevarnih odpadkov se dosega upoštevanje načela samozadostnosti in bližine.
 - Za odstranjevanje nevarnih odpadkov, kadar ne obstajajo domače zmogljivosti, se izrablja obstoječo infrastrukturo znotraj EU, zlasti npr. pri odpadnih baterijah, PCB/PCT.
 - Za doseganje cilja količine zbranih nevarnih frakcij v okviru izvajanja občinskih javnih služb ravnanja s komunalnimi odpadki, je bistvenega pomena vključevanje ciljnih javnosti, tj. gospodinjstev, in sicer s stalnim ozaveščanjem, prednostno na nivoju občin.

Operativni program zbiranja komunalnih odpadkov

Zbiranje komunalnih odpadkov je prva faza pri ravnanju s komunalnimi odpadki in v najbolj neposrednem stiku s posamezniki. Zato je promocija in ozaveščanje pri uvajanju ločenega zbiranja komunalnih odpadkov po posameznih frakcijah nujni spremljevalni ukrep pri vzpostavitvi sistema zbiranja ločenih frakcij komunalnih odpadkov. Zbiralnice, zbirni centri in zbiranje ločenih frakcij z dopolnilnim sistemom premičnih zbiralnic je osnovno ogrodje zbiranja, kjer se poleg drugih ločenih frakcij zbira tudi drobna prodajna embalaža, ki je komunalni odpadke.

Organski kuhinjski odpadki in drugi biorazgradljivi odpadki so frakcija komunalnih odpadkov, ki ima vrsto neugodnih lastnosti, ki zahtevajo posebnosti pri ravnanju in predelavi, ob neustreznem ravnanju pa vir emisij v obliki toplogrednih plinov in izcednih voda. Na drugi strani pa je predelava te frakcije v kompost pri manjših količinah dobro izločene frakcije dokaj preprosta. Zato je uvajanje kompostiranja v lastnih (vrtnih) kompostnikih, kjer je to mogoče, skupaj s promocijo vključiti v program ločenega zbiranja. Kjer pa posamezniki nimajo možnosti lastnega kompostiranja pa je zbiranje biološko razgradljivih odpadkov sestavni del ločenega zbiranja preostalih frakcij oziroma ena od ločeno zbranih frakcij, ki se predela v malih komunalnih kompostarnah ali kompostarnah.

Program je v pripravi in bo predvidoma sprejet do konca leta 2005.

CILJI:

- postavitve zbiralnic za ločene frakcije komunalnih odpadkov na vsakih 500 prebivalcev v strnjenih območjih poselitve,
- postavitve zbirnih centrov za zbiranje ločenih frakcij komunalnih odpadkov po prinašalnem sistemu praviloma v vsaki občini, na vsakem območju strnjene poselitve z več kot 8.000 prebivalci in v večjih poselitvenih aglomeracijah na vsakih 80.000 prebivalcev,
- vzpostavitev zbiralnic nevarnih frakcij komunalnih odpadkov na vsakem območju strnjene poselitve z več kot 25.000 prebivalci in v večjih poselitvenih aglomeracijah na vsakih 60.000 prebivalcev,
- vzpostavitev dopolnilnega sistema zbiranja ločenih frakcij komunalnih odpadkov s premičnimi zbiralnici,
- vzpostavitev sistema zbiranja organskih kuhinjskih odpadkov iz gostinstva in gospodinjstev ter njihovo biološko predelavo,
- zagotavljanje biološke predelave bioloških kuhinjskih odpadkov iz gospodinjstev v hišnih kompostnikih, v malih komunalnih kompostarnah na območjih poselitve z več kot 10 prebivalci/ha in več kot 500 prebivalci ter prevzemanje in zagotavljanje biološke predelave na gosteje poseljenih in večjih območjih.

Operativni program ravnanja z embalažo in odpadno embalažo**CILJI:**

- 50 % predelave skupne mase odpadne embalaže do konca leta 2007 (od tega 25 % skupne mase naslednjih materialov: papir in lepenka, plastika, les, kovine in steklo in od tega najmanj 15 % mase posameznega materiala),
- 60 % masni delež predelave do konca leta 2012 (55 – 80 % masni delež reciklaže, od tega steklo 60 %, papir in karton 60 %, kovine 50 %, plastika 22,5% (izključno recikliranje nazaj v plastiko), les 15%.

Program z vidika posameznih področij aktivnosti in sicer oblikovanja politike na področju ravnanja z embalažo in odpadno embalažo, institucionalne organiziranosti, načrtovanja in vzpostavitve objektov in naprav, spremljanja, nadzora in poročanja, in vključevanje ciljnih javnosti, določa ukrepe po naslednjih vsebinskih sklopih:

- zmanjševanje količin embalaže in preprečevanje nastajanja odpadne embalaže;
- vzpostavitev in delovanje sistema ravnanja z odpadno embalažo;
- doseganje deležev recikliranja in predelave odpadne embalaže po posameznih vrstah materialov;
- vzpostavitev in delovanje sistema vračljive embalaže;
- preprečevanje zapostavljanja uvoženih izdelkov in oviranja trgovanja ali povzročanja motenj konkurenčnosti;
- upoštevanje standardov izdanih v podporo izvajanju zahtev na področju ravnanja z embalažo in odpadno embalažo;
- vzpostavljane ekonomskih instrumentov za doseganje ciljev;
- vključevanje ciljnih javnosti;
- vzpostavitev in delovanje informacijskega sistema in sistema poročanja;
- spremljanje in nadzor.

Z uvedbo za slovenske razmere najprimernejših ekonomskih in finančnih instrumentov bomo še dodatno pospeševali izvajanje nacionalnega sistema ravnanja z odpadno embalažo, prednostno glede embalaže nevarnih snovi, ter s posebnim poudarkom na vzpodbujanju prebivalstva po spremembah vedenjskih navad glede izbire embalaže.

Operativni program ravnanja z odpadnimi olji**CILJI:**

- v obdobju do konca leta 2006 nadgradnja obstoječega sistema ravnanja z odpadnimi olji v Sloveniji, tj. postavitve dodatnih objektov za prevzemanje in zbiranje odpadnih olj z namenom povišanje stopnje evidentiranih količin zbranih odpadnih olj s sedanjih 35% na 50% nastalih količin odpadnih olj oziroma bo letna količina zbranih odpadnih olj večja od 30 % letne količine prodanih mazalnih olj,

– dokončna sanacija odlagališč gudrona v Pesniškem dvoru, v Studencih in na Bohovi, ureditev odlagališča nevarnih odpadkov v Metavi, sanacija odlagališča Globovnik, sanacija odlagališč komunalnih odpadkov, ki se bodo v okviru regijskih konceptov ravnanja s komunalnimi odpadki zaprla do leta 2008, ter sanacija drugih starih bremen.

Prednostne naloge pri nadgradnji sistema ravnanja z odpadnimi olji so posvečene izboljšanju vključevanja (ozaveščanja) ciljnih javnosti, upoštevanje pri tem poseben poudarek področju kmetijstva, industrije in gospodinjstev, nadgradnji in delovanju informacijskega sistema (clearing center) in pripravi enotnih standardov glede opremljenosti objektov in naprav pri ravnanju z odpadnimi olji. V okviru programa ukrepov sanacije neurejenih odlagališč in starih bremen se kot prednostni cilj postavlja sanacija odlagališča gudrona v Pesniškem dvoru.

Operativni program ravnanja z baterijami in akumulatorji**CILJI:**

- preprečevanje trženja baterij s presežno dopustno vsebnostjo težkih kovin (Hg, Cd),
- vzpostavitev in izvajanje sistema celovitega ravnanja z odpadnimi baterijami in akumulatorji, in sicer v prvih letih prednostno baterij in akumulatorjev, ki vsebujejo nevarne snovi, v naslednjih letih pa vseh vrst baterij in akumulatorjev danih na slovenski trg, ter v okviru tega prednostno:
 - omogočiti potrošnikom brezplačno prepuščanje odpadnih baterij in akumulatorjev na določenih prevzemnih mestih,
 - omogočiti ločeno zbiranje odpadnih baterij in akumulatorjev ter njihovo nadaljnjo predelavo (recikliranje) in odstranitev ostankov iz predelave,
 - dosegati postavljene posamezne stopnje (deleže) zbranih odpadnih baterij in akumulatorjev (npr. v kg/prebivalca, v % zbranih od danih na trg),
 - uvajanje posebnega označevanja baterij glede vsebnosti težkih kovin.

Prednostne naloge so v izvajanju ukrepov vzpodbujanja delovanja sistema prepuščanja odpadnih baterij in akumulatorjev na prevzemnih mestih pri trgovcih, s poudarkom predvsem na vzpostavitvi in izvajanju programa ozaveščanja in izobraževanja ciljnih javnosti, prednostno potrošnikov (kupcev) ter trgovcev, ter ukrepov za izboljšanje nadzora glede obveznosti dobaviteljev po zagotavljanju prevzema odpadnih baterij in akumulatorjev.

Operativni program odstranjevanja PCB/PCT**CILJ:**

- do leta 2010 odstraniti PCB polnitve in dekontaminirati PCB naprave, če je koncentracija PCB v polnitvah večja od 500 mg/kg,
- do konca leta 2006 za opremo in naprave, ki vsebujejo manj kot 500 mg PCB/kg, izdelati celovit načrt za zbiranje in odstranjevanje.

V okviru programa ukrepov je prednosten celovit pregled nad PCB napravami, dekontaminiranimi PCB napravami in morebitno skladiščenimi PCB odpadki, nad objekti za vmesno skladiščenje in za druge potrebne manipulacije zaradi prevoza v odstranjevanje, zagotoviti za okolje sprejemljivo dekontaminacijo, prevoz, izvoz in odstranjevanje (z izdajo ustreznih dovoljenj) za opravljanje dejavnosti na področju ravnanja z nevarnimi odpadki, zagotoviti zamenjavo PCB olj ali s PCB kontaminiranih olj zaradi zmanjšanja tveganja za okolje in zdravje ljudi. Zagotoviti je potrebno zanesljivo in mednarodno primerljivo izvajanje analiz PCB odpadkov in izdelati načrt za zbiranje in odstranjevanje opreme, ki vsebuje manj kot 5 dm³ PCB.

Operativni program ravnanja z gradbenimi odpadki

Ob stalnem trendu gospodarske rasti in s tem povezanih dejavnosti v gradbeništvu, se nastajanje gradbenih odpadkov ne zmanjšuje, na drugi strani pa se v zadostni meri ne izrablja njihov potencial glede sinergističnega učinka na zmanjševanje potreb po rabi naravnih virov, tj. nekovinskih mineralnih surovin (kamenih agregatov) za potrebe gradbeništva.

CILJ: vzpostavitev in delovanje učinkovitega sistema ravnanja z gradbenimi odpadki (v obdobju do leta 2008), ki obsega:

- ločeno zbiranje na mestu nastanka in ponovno uporabo gradbenih odpadkov (vsaj 30 % nastalih gradbenih odpadkov),
- snovno predelavo (recikliranje) in uporabo pridobljenih gradbenih materialov (vsaj 40% nastalih gradbenih odpadkov),
- sežiganje oziroma uporabo lesa v gradbenih odpadkih kot gorivo,
- ponovno uporabo gradbenih odpadkov iz zemeljskih izkopov v višini okrog 30 % nastalih gradbenih odpadkov iz zemeljskih izkopov,
- uporabo preostanka gradbenih odpadkov po predelavi (okrog 20 %) in gradbenih odpadkov iz zemeljskih izkopov (okrog 50 %), in
- odlaganje neuporabnih preostankov gradbenih odpadkov (do 10 %) in gradbenih odpadkov iz zemeljskih izkopov (do 20 %) na odlagališčih inertnih odpadkov oziroma na obstoječih odlagališčih nenevarnih odpadkov.

Dolgoročno, v obdobju do leta 2012, se z upoštevanjem in uporabo mehanizmov trajnostnega razvoja, tj. spodbujanjem trajnostne proizvodnje in potrošnje glede nekovinskih mineralnih surovin za potrebe gradbeništva (kamenih agregatov) ob istočasnem povečanju porabe gradbenih materialov iz predelave gradbenih odpadkov, zmanjšuje njihovo porabo, in sicer s sedanjih okrog 7,5 do 8 ton/prebivalca na okrog 5 do 5,5 ton/prebivalca.

V okvir ravnanja z gradbenimi odpadki se vključujejo tudi azbestni odpadki, odpadki, ki vsebujejo azbest in azbestno-cementni odpadki. Slednjih je bilo v preteklosti vgrajeno daleč največ, njihova življenjska doba pa je med trideset in štirideset let. Podatki kažejo, da je približno četrtina individualnih stavb še krita z azbestno-cementno kritino, glede na regijo pa pri tem izstopa Podravska regija, kjer je po ocenah še 30 % individualnih stavb kritih z azbest-cementno kritino. Tudi dolžina še vgrajenih azbestno-cementnih vodovodnih cevi se glede na posamezna področja razlikuje, v povprečju pa je vgrajenih še okoli 200 km teh cevi na upravno enoto. Od proizvedenih izdelkov, ki so vsebovali azbest, so nekateri trajno vgrajeni v objekte: brizgani ometi, izolacijska sredstva, lepila ali izolacijske mase.

CILJI:

- registracija objektov in naprav, v katerih je vgrajenih več kot 1.000 kg materialov, ki vsebujejo šibko vezani azbest,
- zagotovitev odlaganja odpadkov, ki vsebujejo trdno vezan azbest, na odlagališča nenevarnih odpadkov,
- z odpadki, ki vsebujejo šibko vezani azbest in se jih ne obdela s postopkom utrjevanja, se ravna na način, da se jih izvozi na odstranjevanje v tujino,
- pri odstranjevanju materialov, ki vsebujejo azbest, iz objektov, inštalacij in naprav se mora dela izvajati na način, da se bo preprečevalo oziroma čim bolj zmanjšalo emisije azbestnih vlaken v okolje, pri čemer se mora upoštevati tudi določila predpisov, ki zagotavljajo varovanje delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti azbestu pri delu.

Program zmanjševanja in preprečitve obremenjevanja okolja za proizvodnjo TiO₂ – Cinkarna Celje

Edini proizvajalec titanovega dioksida v Sloveniji je Cinkarna Celje, d.d., kjer teče proizvodnja po sulfatnem postopku že od leta 1973 in je nosilni program Cinkarne. Za preprečevanje in postopno zmanjšanje onesnaževanja je pripravljen program za progresivno zmanjšanje in odpravo onesnaževanja zaradi odpadkov iz proizvodnje.

CILJI:

- zmanjševanje in preprečevanje obremenjevanja okolja iz proizvodnje titanovega dioksida,
- izvajanje monitoringa emisij v okolje in stanja okolja,
- zagotavljanje okolju in ljudem neškodljivo odstranjevanje odpadkov,
- spodbujanje preprečevanja nastajanja odpadkov, njihovo recikliranje, predelavo in ponovno uporabo,
- prepoved odmetavanja odpadkov v celinske površinske vode in morje,
- zmanjšanje količine odpadkov na tono proizvedenega titanovega dioksida v skladu s sprejetimi normativi.

Program ukrepov zmanjševanja in preprečevanja onesnaževanja zaradi odpadkov iz proizvodnje titanovega dioksida za obdobje od leta 2004 do konca leta 2007 se nanaša na tehnološke spremembe za zagotavljanje predpisanih vrednosti emisij snovi v okolje ter na vzpostavitev predpisanega načina izvajanja in obsega monitoringa emisije snovi v okolje in monitoringa onesnaženosti okolja.

V programu so zajete tudi ostale aktivnosti Cinkarne Celje d.d. na področju varstva okolja, predvsem glede odprave prašenja iz razklopnih stolpov, posodobitve nevtralizacije, odprave obremenjevanja Hudinje zaradi odvajanja tehnološke odpadne vode in sanacije mokrega odlagališča sadre (prehod na suho odlaganje sadre).

Program ravnanja z izrabljenimi motornimi vozili

Stopnja motorizacije v Sloveniji strmo narašča. Število registriranih osebnih motornih vozil je od 455.000 v letu 1983 naraslo do 870.000 vozil. Povprečna starost osebnih motornih vozil je 6,4 leta. Iz izkustvenih podatkov, da je povprečna

življenjska doba posameznega vozila 15 let je ocenjeno število osebnih motornih vozil, ki postanejo odpadki med 50.000 in 60.000 vozil letno.

Slovenija je kot eno od obvez pri vstopu v EU pravno uredila odjavo izrabljenih motornih vozil, predelavo oziroma razgradnjo v obliki koncesionirane državne javne službe in financiranje razgradnje. Program ravnanja z izrabljenimi motornimi vozili se omejuje na doseganje zastavljenih ciljev in po potrebi uvajanje morebitnih dodatnih ukrepov na osnovi sprotnih analiz.

CILJI:

- zagotoviti enotni sistem zbiranja na celotnem območju Republike Slovenije in 100% zajem izrabljenih motornih vozil,
- doseganje deležev ponovne uporabe, predelave in reciklaže (85 % do konca leta 2006 in 95 % do konca leta 2014) ter odprava starih bremen,
- ustrezno ravnanje z nevarnimi snovmi.

Najpomembnejša ukrepa, ki sta hkrati bistvena razlika v primerjavi s sistemi ravnanja z izrabljenimi motornimi vozili v drugih državah članicah sta:

- odločitev, da gre za projekt e-uprave, ki ga vodi Ministrstvo za okolje in prostor, sodelujeta pa tudi Ministrstvo za notranje zadeve ter Ministrstvo za promet ter seveda Center Vlade za informatiko ter
- odločitev za centralno vodenje projekta kot spletne aplikacije, ki je vezana na centralni register motornih vozil pri Ministrstvu za notranje zadeve.

Program ravnanja z izrabljenimi avtomobilskimi gumami

Ocene kažejo, da nastane okoli 9.000 ton izrabljenih avtomobilskih gum letno. Trend naraščanja je v korelaciji s številom registriranih vozil, spreminjanjem življenjske dobe vozila, letno prevoženih kilometrov in nekaterimi drugimi manj pomembnimi spremenljivkami.

Ravnanje je urejeno s koncesionirano državno javno službo. Koncesionarji pa so v prvem letu podeljene koncesije zbrali okrog 5.000 ton, kar je pod pričakovanji.

CILJI:

- vzpostavitev enotnega sistema zbiranja na celotnem območju Republike Slovenije;
 - preprečevanje neustreznega odlaganja;
 - hkratno zagotavljanje različnih možnosti predelave in odstranjevanja.
- Ukrepi, ki bodo za doseganje ciljev še potrebni so naslednji:
- povečan nadzor inšpekcijskih služb pri zavezancih za uporabo storitev javne službe ravnanja z izrabljenimi avtomobilskimi gumami,
 - obveščanje imetnikov izrabljenih avtomobilskih gum,
 - analiza ustreznosti financiranja javne službe.

Program ravnanja z odpadno električno in elektronsko opremo

CILJI:

- vzpostavitev sistema zbiranja na celotnem območju Republike Slovenije vključno z nadgradnjo sistema zbiranja ločenih frakcij komunalnih odpadkov,
- izločanje nevarnih snovi in ustrezno ravnanje z njimi,
- do konca leta 2007 zbrati najmanj 4 kg na prebivalca/leto,
- doseči deleže ponovne uporabe, predelave in reciklaže do konca leta 2007 in sicer 50 % za male gospodinske pripomočke in 75 % za velike gospodinske naprave.

Predvideni so naslednji ukrepi:

- predpisati (pravno urediti) pravila ravnanja in definirati vloge ter odgovornost akterjev,
- vzpostaviti (nadgraditi) za slovenske razmere primeren sistem zbiranja,
- zagotoviti razgradnjo in predelavo v obliki in obsegu, ki bosta zagotavljala doseganje ciljev.

4.4.2 INDUSTRIJSKO ONESNAŽEVANJE

Industrijske naprave in obrati, ki s svojim obratovanjem povzročajo obremenjevanje okolja, bodo skladno z določili Zakona o varstvu okolja morali za svoje obratovanje pridobiti okoljevarstvena dovoljenja oziroma dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov.

Najkasneje do 31. oktobra 2007 bodo okoljevarstvena dovoljenja morali pridobiti upravljavci obstoječih naprav, ki povzročajo onesnaževanje večjega obsega – to so velike termoelektroenergetske naprave, naprave za proizvodnjo in predelavo kovin (jeklarne, talilnice, livarne, galvane), naprave nekovinske industrije (cementarne, proizvodnja apna, stekla, keramike), naprave kemične industrije, naprave za predelavo, odlaganje in sežig odpadkov, za proizvodnjo celuloze in papirja, usnja, za obdelavo tekstila, za proizvodnjo hrane, mleka in pijače ter klavnice, kafilerije, velike farme perutnine in prašičev. Navedene naprave bodo za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja morale prikazati obvladovanje onesnaževanja okolja z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami – to so okolju najprimernejši industrijsko uveljavljeni postopki proizvodnje. Ob uvajanju sprememb v obstoječe naprave bodo upravljavci morali okoljevarstveno dovoljenje pridobiti pred začetkom obratovanja, za nove obrate pa pred začetkom gradnje.

Tudi za obratovanje drugih naprav, ki s svojim obratovanjem povzročajo emisije v zrak, vode, tla ali ki predelujejo ali odstranjujejo odpadke, morajo njihovi upravljavci pridobiti okoljevarstvena dovoljenja. Že izdana ustrezna vodna dovoljenja in dovoljenja za predelavo ali odstranjevanje odpadkov za te obrate do roka njihove veljavnosti štejejo za okoljevarstvena dovoljenja.

Okoljevarstvena dovoljenja bodo morali pridobiti tudi upravljavci obratov, ki pri svojem obratovanju proizvajajo, skladiščijo ali uporabljajo večje količine nevarnih snovi in zaradi tega v teh obratih lahko pride do večjih nesreč z nevarnimi snovmi. Upravljavci takšnih obratov si morajo prizadevati, da do večjih nesreč ne pride in tudi zagotoviti ustrezno pripravljenost nanje, da so posledice večjih nesreč za ljudi in okolje čim manjše. Od leta 1971 se je v evropskem prostoru zgodilo blizu 30 nesreč, od katerih je vsaka zaradi nenadzorovanega izpusta nevarnih snovi povzročila tako škodljive posledice, da je umrlo več kot 25 ljudi na nesrečo. Več nesreč je tudi močno onesnažilo okolje, predvsem vode. Tudi v Republiki Sloveniji smo že bili priče večjim nesrečam z nevarnimi snovmi, a obseg njihovih posledic za ljudi in okolje ni bil tako velik.

Do 1. januarja 2005 bodo dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov morali pridobiti upravljavci naprav, ki pri svoji proizvodnji v znatni meri uporabljajo energijo iz fosilnih virov. Emisije toplogrednih plinov bodo določene z obsegom emisijskih kuponov, ki jih bo za napravo pridobil upravljavec bodisi na podlagi državnega načrta razdelitve emisijskih kuponov bodisi z nakupom emisijskih kuponov na prostem trgu.

Predvideno število dovoljenj, ki bodo izdana za obstoječe naprave in obrate je naslednje:

- okoljevarstvena dovoljenja za naprave, ki lahko povzročajo onesnaževanje večjega obsega (170 naprav/obratov);
- okoljevarstvena dovoljenja za druge naprave (1000 naprav/obratov);
- okoljevarstvena dovoljenja za obrate z večjimi količinami nevarnih kemikalij (50 naprav/obratov);
- dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov (100 naprav/obratov).

Program celovitega preprečevanja in nadzorovanja onesnaževanja okolja

Obstoječe naprave morajo uskladiti rabo naravnih virov in energije ter emisije v okolje do 30. oktobra 2007, razen za 15 obratov, ki so uveljavili prehodno obdobje (do 30. oktobra 2008, 2010 ali 2011).

CILJ: zmanjševanje onesnaženja okolja in porabe energije v velikih industrijskih obratih

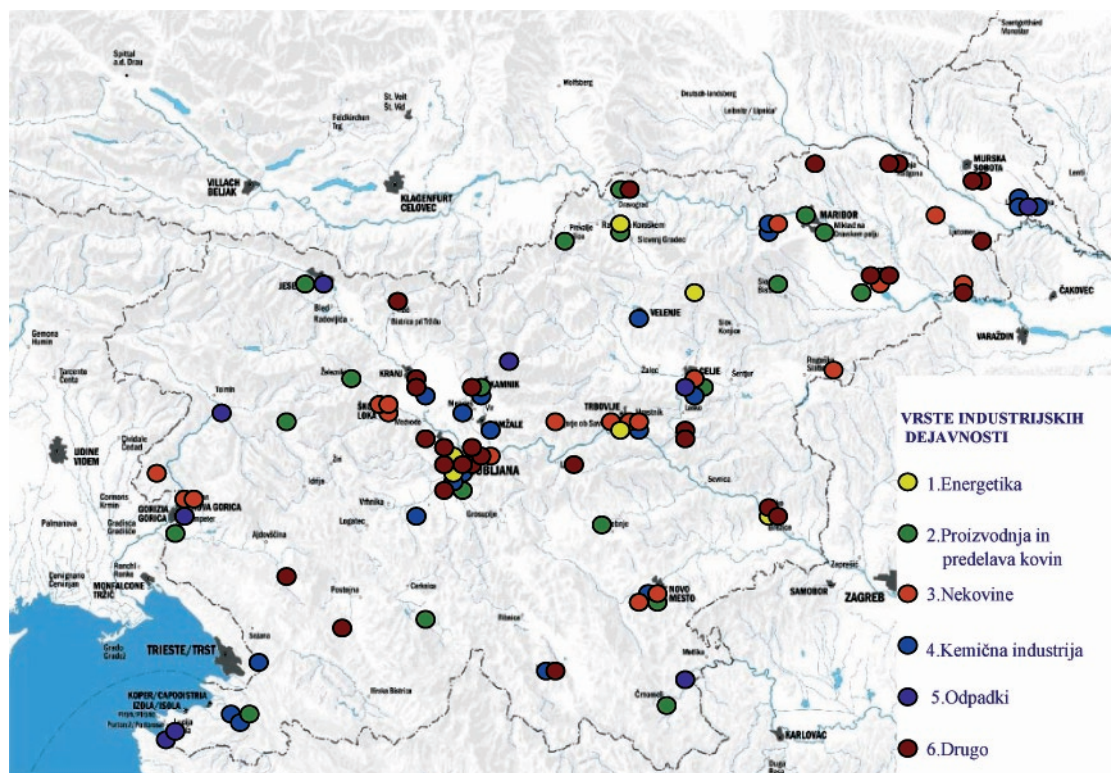
Predvideni ukrepi so naslednji:

- uvajanje najboljših razpoložljivih tehnik

Upravljavci naprav bodo izdelali program za prilagoditev svojih vplivov na okolje vplivom, ki jih omogoča uporaba najboljših razpoložljivih tehnik. Te za posamezne vrste proizvodnje oziroma dejavnosti opredeljujejo referenčni dokumenti EU (t. im. BREF) in drugi viri. V svojih programih bodo upravljavci naprav na podlagi analize obstoječega stanja (emisije v zrak, vode in tla, ravnanje z odpadki, poraba energije, ...) določili ukrepe za doseganje ciljnih vrednosti vplivov na okolje, ki bodo zagotavljali pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja.

- okoljevarstvena dovoljenja, ki jih bodo upravljavci lahko pridobili na podlagi zagotovil da:

- preprečujejo onesnaževanje okolja zlasti z uporabo najboljših razpoložljivih tehnik,
- lahko preprečijo onesnaženje večjega obsega,
- preprečujejo, predelujejo ali odstranjujejo odpadke skladno s predpisi,
- učinkovito rabijo energijo,
- preprečujejo nesreče in zmanjšujejo njihove vplive,
- bodo v primeru dokončnega prenehanja obratovanja preprečili onesnaževanje okolja in vzpostavili zadovoljivo stanje okolja.

Slika 26: Naprave, ki lahko povzročijo onesnaževanje večjega obsega

Vir: MOP, 2004

Program zmanjševanja tveganja za okolje zaradi večjih nesreč z nevarnimi snovmi

V Sloveniji trenutno obratuje 23 obratov z večjo količino nevarnih kemikalij in 26 obratov z manjšo količino nevarnih kemikalij, ki se zaradi možnosti večjih nesreč z nevarnimi snovmi obravnavajo kot povzročitelji obremenjevanja okolja, za katere veljajo posebni okoljski ukrepi.

CILJ: preprečiti večje nesreče in zmanjšati njihove posledice

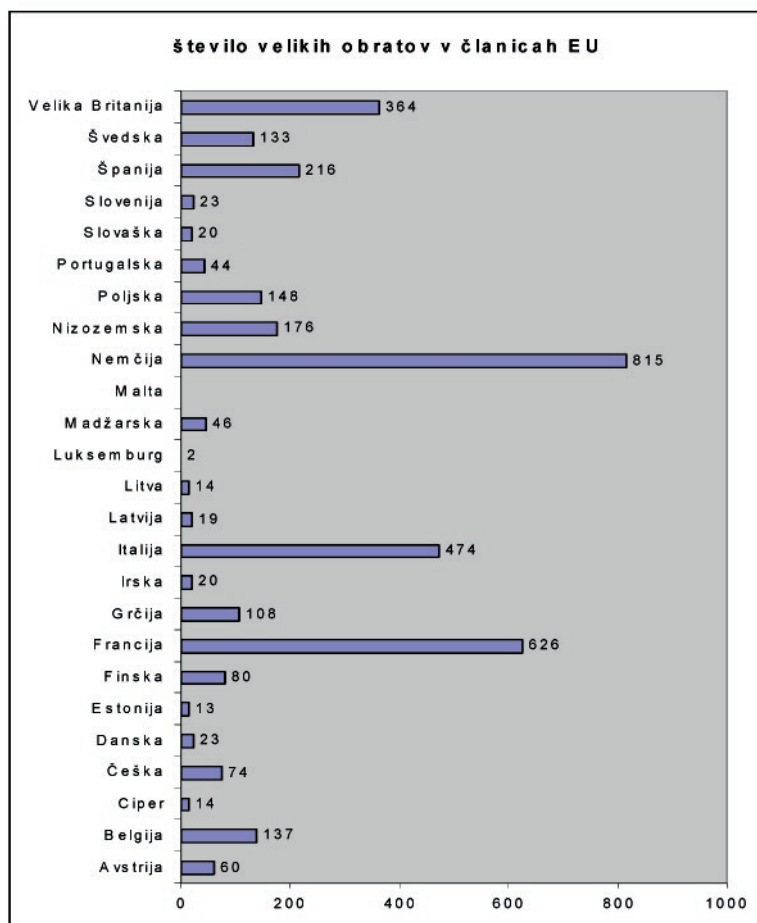
Predvideni ukrepi so naslednji:

– okoljevarstvena dovoljenja

Upravitelji obratov, kjer lahko pride do večjih nesreč z nevarnimi snovmi, bodo za pridobitev okoljevarstvenih dovoljenj izdelali varnostna poročila ali druge dokumente, s katerimi bodo zadovoljivo prikazali, da z ustreznimi ukrepi preprečujejo možne večje nesreče in da so ustrezno pripravljeni za primer takšne nesreče, da zmanjšajo škodljive posledice nesreč na ljudi in okolje.

– okoljska izhodišča za upoštevanje nevarnosti večjih nesreč z nevarnimi snovmi

Okoljska izhodišča bodo prikazala območja omejene rabe prostora zaradi obratovanja obratov, v katerih lahko pride do večjih nesreč in določila merila za načrtovanje posegov v okolje s ciljem, da se obremenitev ljudi in okolja zaradi možnih posledic večjih nesreč z novimi posegi v okolje ne poveča.

Slika 27: Število obratov z večjo količino nevarnih snovi v članicah EU, kjer lahko pride do večje nesreče
Vir: MOP, 2004

– načrti zaščite in reševanja

Upravitelji obratov bodo izdelali načrte zaščite in reševanja za primer nesreče z nevarnimi snovmi.

5. POMEMBNI AKTERJI VARSTVA OKOLJA

5.1 DRŽAVNA IN OBČINSKA UPRAVA

Državna in občinska uprava s sistematičnim urejanjem vprašanj varstva okolja predstavljata osrednja akterja varstva okolja v Republiki Sloveniji. Določanje minimalnih okoljskih standardov, izdajanje predpisov ter izvrševanje zakonodaje so osnovni mehanizmi uprave v zvezi s sistematičnim urejanjem področja. Poleg teh obveznih mehanizmov, pa imata državna in občinska uprava na voljo tudi mnoge neobvezne mehanizme, kot so priprava in izvajanje programov varstva okolja, spodbujanje okolju prijaznejše proizvodnje, proizvodov in ravnanj, ozaveščanje javnosti o varstvu okolja ter informiranje javnosti o stanju okolja, za katere se izkaže, da imajo lahko tudi velik vpliv na izboljšanje stanja okolja.

Državna uprava

Vloga državne uprave je, da s sistemskim urejanjem varstva okolja na nacionalni ravni zagotavlja minimalne standarde okolja in tudi izboljševanje njegovega stanja v celotni državi. Zato ima državna uprava vrsto nalog, ki izhajajo iz te njene centralne vloge.

Državna uprava pripravlja nacionalne politike s področja varstva okolja ter na njih temelječo zakonodajo in programe varstva okolja. Predvsem je pomembno, da je odgovorna tudi za izvrševanje te zakonodaje in programov varstva okolja. Pri oblikovanju politik, zakonodaje in programov varstva okolja mora zagotoviti javnosti, da se lahko v to oblikovanje aktivno vključi.

Državna uprava je zadolžena, da spremlja stanje okolja v RS ter vodi registre okoljskih informacij in o stanju okolja obvešča javnost. Spremljanje stanja okolja je pomemben element varstva okolja, saj se na podlagi okoljskih podatkov lahko oblikujejo ustrezne politike varstva okolja oziroma izdelajo programi za izboljšanje njegovega stanja. Poleg tega morajo biti ti podatki na razpolago javnosti, da je le ta obveščena o kakovosti okolja, v katerem živimo.

Za stimuliranje zmanjševanja onesnaževanja so lahko izredno učinkoviti tudi razni ekonomski in finančni instrumenti varstva okolja, kot so okoljske dajatve, trgovanje s pravicami do emisije, zavarovanja, bančne garancije, krediti z ugodnejšo obrestno mero za naložbe, ki prispevajo k varstvu okolja ipd. Zmanjševanje onesnaževanja lahko državna uprava stimulira s spodbudami iz državnega proračuna, ki so namenjene za spodbude za posege v okolje, s katerimi se občutno zmanjša poraba snovi in energije ter s tem preprečuje in zmanjšuje obremenjevanje okolja, spodbude za okolju prijazno proizvodnjo ipd..

Državna uprava mora zagotavljati tudi gospodarske službe varstva okolja, s katerimi obvladuje onesnaževanje oziroma varstvo okolja na državni ravni. Obvezne državne gospodarske javne službe so službe za ravnanje z radioaktivnimi odpadki, sežiganje komunalnih odpadkov, ravnanje z živalskimi odpadki, zbiranje, predelava ali odstranjevanje določenih drugih vrst odpadkov, izvajanje meritev, pregledovanje in čiščenje kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov zaradi varstva okolja in učinkovite rabe energije, varstva človekovega zdravja in varstva pred požarom ter monitoring hidroloških, erozijskih, geoloških, seizmoloških ter drugih geofizikalnih pojavov in monitoring stanja okolja.

Za doseganje ciljev tega nacionalnega programa varstva okolja bo morala državna uprava glede na naloge in možnosti v naslednjih letih zagotoviti čimbolj učinkovito izvrševanje zakonodaje ter se osredotočiti na ekonomske in finančne instrumente in zagotoviti ustrezne spodbude. Med ekonomskimi in finančnimi instrumenti bo potrebno dati večji poudarek na ustrezne oblike finančnega jamstva (zavarovanja, bančne garancije, kavcije in druge oblike varščin,...) za uvajanje okolju prijaznih tehnologij in naložb, ki prispevajo k varstvu okolja ter na kredite z ugodno obrestno mero za take naložbe. Nadaljevati bo potrebno z ustrezno politiko okoljskih dajatev in postopoma ukiniti okolju škodljive spodbude ter izjeme za plačilo dajatev. Dokončno bo potrebno vzpostaviti trg s pravicami do emisije toplogrednih plinov. Državna uprava bo vzpostavila politiko in začela z izvajanjem javnih naročil, kjer bo kot ekonomsko prednost upoštevala tudi okoljske zahteve za proizvode oziroma tehnologije, na podlagi katerih so bili naročeni proizvodi proizvedeni. Z izvajanjem zelenih javnih naročil bo tako državna uprava postavljala zgled in s promocijo zelenih nabav spodbujala industrijo k razvoju okolju prijaznejših tehnologij.

Prioritetno bo potrebno določiti vrste spodbud, način njihovega dodeljevanja in merila za dodeljevanje spodbud za posege v okolje, s katerimi se občutno zmanjša poraba snovi in energije ter s tem preprečuje in zmanjšuje obremenjevanje okolja, spodbud za rabo obnovljivih virov energije, učinkovite rabe energije in soproduktne toplote in električne energije, spodbud za okolju prijazno proizvodnjo ipd.. Poleg tega se bo državna uprava usmerila tudi v izobraževanje in ozaveščanje javnosti v zvezi z varstvom okolja.

Občinske uprave

Občine so tiste, ki morajo zagotavljati ravnotežje med kakovostjo življenja in razvojem gospodarstva, zato se soočajo z različnimi pomembnimi temami: z zagotavljanjem kakovosti življenja, vplivi okolja na zdravje prebivalcev, z okoljskimi tveganji, ki nastanejo zaradi industrijskih in drugih gospodarskih subjektov ter prometnih tokov (trajnostni transport), z urejanjem urbanih področij, ohranjanjem narave na področju občine ipd.. Ker je občina stičišče okoljskih izzivov, lahko občinske uprave sprejmejo ukrepe, ki so potrebni za zagotavljanje kakovosti okolja glede na njihove potrebe in stanje okolja v občini.

Pri oblikovanju svojih politik varstva okolja, ki morajo biti usklajene z nacionalnimi politikami, morajo v obzir vzeti okoliščine in posebnosti okolja ter zahteve glede kakovosti okolja, ki veljajo v občini. Lokalni programi varstva okolja, ki jih v skladu z zakonodajo lahko sprejme občina, bodo obravnavali predvsem kazalce, ki se nanašajo na kakovost zraka, kakovost vode, porabo vode, porabo energije, emisije toplogrednih plinov, ravnanje z odpadki in obvladovanje hrupa. Za izvajanje programov lahko občina pripravi ustrezne predpise in izvaja podrobnejši monitoring okolja. Da bi vzpodbudila manjše onesnaževanje okolja ima občina tudi možnost, da uvede okoljske dajatve ali dodeli spodbude za tiste subjekte, ki s svojimi ukrepi zagotavljajo manjše onesnaževanje okolja.

Občinska uprava mora zagotavljati tudi gospodarske javne službe varstva okolja, s katerimi obvladuje onesnaževanje oziroma varstvo okolja na svojem področju. Obvezne občinske gospodarske javne službe, ki jih mora zagotoviti, so služba za oskrbo s pitno vodo, odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode, zbiranje in prevoz komunalnih odpadkov, odlaganje ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov in urejanje ter čiščenje javnih površin.

Ker je pomen ukrepov varstva okolja v občini za zagotavljanje ustreznega okolja na nacionalni ravni velik, je potrebno v naslednjih letih dati večji poudarek na razvijanju ustreznih politik in programov varstva okolja, ki se sprejmejo na lokalni ravni. Pri tem je potrebno dati poudarek na urejanje prometnih tokov (trajnostni transport), učinkovito rabo energije in vode, ravnanje z odpadki in odpadnimi vodami ter na zagotavljanje ustrezne kakovosti zraka in ravni hrupa. Zagotoviti je treba, da se občine lotijo urejanja okoljskih vprašanj sistematično, oblikujejo lastne okoljske cilje in jim prilagodijo programe varstva okolja ter jih ustrezno izvajajo. Za učinkovito izvajanje svojih nalog na področju varstva okolja se občinskim upravam priporoča, da uvedejo ustrezen sistem ravnanja z okoljem, za večje pa se priporoča sistem EMAS ali ISO 14001. Tudi občinska uprava bo morala vzpostaviti politiko in začeti z izvajanjem javnih naročil, kjer bo kot ekonomsko prednost upoštevala tudi okoljske zahteve za same proizvode oziroma tehnologije, na podlagi katerih so bili naročeni proizvodi proizvedeni.

5.2 IZVAJALCI JAVNIH SLUŽB VARSTVA OKOLJA

Storitve javnih služb varstva okolja so za varstvo okolja ključne. Obseg teh storitev, izvajalce ter zavezanca določajo posebni predpisi, praviloma pa so namenjene zagotavljanju varstva okolja na področjih, kjer zaradi zahtevnosti opravil ali pa zaradi zahtev po enakem dostopu do javnih dobrin, ni možno pričakovati, da bi upravljali z okoljem ali naravnimi dobrinami uporabniki sami. Storitve javnih služb varstva okolja so praviloma obvezne, izvajajo pa se na državni in občinski ravni.

Državne javne službe varstva okolja so ustanovljene za posebna ravnanja z odpadki, predvsem nevarnimi in na področjih ravnanja, ki niso specifično povezana z območjem posamezne občine, ampak s celotnim gospodarskim prostorom Republike Slovenije. Izvajalci državnih služb varstva okolja so koncesionarji, torej podjetja, ki so morala izkazati svojo usposobljenost pri samem izboru za koncesionarja. Praviloma so to specializirana podjetja, ki se zavedajo svojega poslanstva, tako da svoje storitve izvajajo v skladu z načeli varstva okolja. Izvajalci državnih javnih služb so tudi pod stalnim nadzorom, tako s strani uprave kot inšpektorata, za njih pa je značilno tudi stalno sodelovanje s podjetji iz drugih držav EU, ki imajo podobna pooblastila. V teku je projekt stalne elektronske povezave med ministrstvom in izvajalci državnih javnih služb z namenom, da je pregled nad izvajanjem njihovih storitev državni upravi dostopnejši, kar bo gotovo pripomoglo k uvajanju ukrepov večje učinkovitosti, tako ekonomske kot okoljske.

Do leta 2007 mora Republika Slovenija uvesti učinkovit sistem nadzora nad obratovanjem malih in srednjih kurilnih naprav, predvsem tistih na fosilna goriva. V skladu z Zakonom o varstvu okolja bodo izvajalci tega projekta bivši izvajalci občinske javne službe varstva okolja na področju merjenja emisij, čiščenja in pregledovanja kurilnih naprav. S prevzemom te občinske javne službe se bo na nivoju države vzpostavila glede števila zaposlenih delavcev največja državna javna služba varstva okolja, ki bo v končnem obsegu zaposlovala okoli 500 delavcev. Organizacija te službe in vzpostavitev učinkovitih postopkov nadzora njenega delovanja ter zagotovitev njene ekonomičnosti in usposobljenosti njenih izvajalcev je na področju državnih javnih služb varstva okolja za obdobje 2004 – 2008 največji in tudi najzahtevnejši projekt.

Na področju ravnanja z odpadki bodo podeljene koncesije še za nekatera specialna ravnanja z odpadki. Tako se bodo izvajalcem javne službe ravnanja z odpadnimi gumami pridružili izvajalci javnih služb ravnanja z izrabljenimi motornimi vozili, odpadno električno in elektronsko opremo in predvidoma tudi z nevarnimi odpadki, zlasti tistimi, ki nastajajo večinoma v gospodinjstvih, zberejo pa jih izvajalci občinske javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki.

Stanje na področju občinskih javnih služb varstva okolja, ki se nanašajo na oskrbo s pitno vodo, ravnanje s komunalnimi odpadki in odvajanje ter čiščenje komunalne odpadne vode, pa je zaskrbljujoče. Vprašljiva je predvsem razdrobljenost teh javnih služb, ki pokrivajo premajhna območja, da bi lahko bile te službe ekonomsko učinkovite in strokovno usposobljene za vedno zahtevnejše naloge na vseh področjih, kjer izvajajo svoje storitve. Primerjalno z drugimi podobnimi ureditvami javnih služb na tem področju v EU, bi moralo učinkovito podjetje izvajanja občinske javne službe varstva okolja imeti v oskrbi najmanj 100.000 prebivalcev.

Z večjim nadzorom nad določanjem lastne cene storitev javne službe in tistega dela cen storitev javne službe, ki je namenjen investicijam ali investicijskemu vzdrževanju, bo ministrstvo vzpostavilo pogoje, katerih posledica bo združevanje teh služb v okviru skupnih interesov več občin. Za združevanje posameznih opravil pri izvajanju občinskih javnih služb varstva okolja bodo dani pogoji najprej pri pripravi in izvajanju skupnih investicij v infrastrukturo javnih služb ter nekaterih specialističnih opravil, kot je na primer monitoring čiščenja odpadne komunalne vode ali analiz komunalnih odpadkov pred njihovim odstranjevanjem.

Najnovejši predpisi vezani na okoljske podatke zagotavljajo namenski vir države za sofinanciranje izgradnje komunalne infrastrukture obveznih občinskih javnih služb varstva okolja. V postopku sprejemanja državnega proračuna, v skladu z zakonom o javnih financah, se bo vsako leto pripravil in sprejel tudi državni načrt razvojnih programov vezanih na izgradnjo komunalne infrastrukture. S tem bo država zagotovila sredstva za izvajanje prioritarnih nalog, ki izhajajo iz že sprejetih dokumentov, kot sta Operativni program odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih voda in Operativni program odstranjevanja odpadkov s ciljem zmanjšanja količin odloženih biorazgradljivih odpadkov za obdobje do leta 2008 ter programov vezanih na oskrbo s pitno vodo, ki so še v pripravi. Razpis za pripravo predlogov investicijskih projektov, ki se bodo sofinancirali iz okoljskih dajatev bo prvič objavljen v letu 2005 za obdobje 2006–2008. Do sofinanciranja iz zbranih sredstev okoljskih dajatev bodo upravičeni le projekti, ki bodo uvrščeni v načrt razvojnih programov države in bodo istočasno vključeni tudi v načrte razvojnih programov občin. MOP bo izdalo tudi posebno navodilo za občine za pripravo investicijskih projektov, ki se bodo sofinancirali iz okoljskih dajatev.

Navodilo bo županom in nosilcem izvajanja nalog pred oddajo predlogov investicijskih projektov, omogočilo:

- preveritev usklajenosti pripravljene dokumentacije z zakonodajo,
- preveritev pravilnosti nekaterih postopkov pred začetkom izvajanja projekta,
- preveritev ekonomske upravičenosti posameznega projekta in tako posredno racionalizacijo porabe javnih sredstev,
- povečanje preglednosti ob sočasni uporabi enostavnih orodij za spremljanje projektov v posamezni občini in
- izboljšanje notranje organizacije dela in uvajanje enotnih postopkov za spremljanje procesov dela.

Za poenostavitev spremljanja dokumentacije in stanja nad vsemi projekti bo MOP skupaj s Centrom vlade za informatiko razvilo informacijski sistem, ki bo tudi občinam omogočal enovito ureditev dokumentacije vezane na posamezen investicijski projekt. V ta namen je bila oblikovana nova verzija spletne Projektna pisarne. Občine bodo po pridobitvi gesla in uporabniškega imena lahko v ustrezne mape referenčnega modela projekta same dodajale digitalne zapise dokumentov kot so npr. poročila, zapisniki in situacije. Tako želimo poenostaviti in poenotiti delo vsem, ki se ukvarjajo z množico dokumentov, ki jih nalaga veljavna zakonodaja in spremljajo vsako investicijo.

Za obdobje 2004–2008 bodo za izvajanje občinskih javnih služb varstva okolja izdelani vsi operativni programi, katerih namen je prvenstveno zagotoviti take pogoje za izvajanje teh javnih služb, da bodo na koncu tega obdobja izpolnjene zahteve glede odlaganja komunalnih odpadkov, glede odvajanja odpadne komunalne vode na območjih, ki so občutljiva zaradi evtrofikacije, in glede režimov varstva podzemne vode na vodovarstvenih območjih, zlasti v zvezi z onesnaženjem z nitrati in pesticidi.

S postopno integracijo sedanjih izvajalcev občinskih javnih služb v večje organizacijske enote bodo tudi dani pogoji za uvajanje sistema EMAS ali ISO 14001 v ta delovna okolja.

V zvezi s strokovnim usposabljanjem izvajalcev občinskih javnih služb varstva okolja si bo ministrstvo prizadevalo, da bo pri tem združevanje izvajalcev javnih služb v okviru Gospodarske Zbornice Slovenije imelo pomembno vlogo.

5.3 OKOLJSKE NEVLADNE ORGANIZACIJE

Nevladne organizacije (NVO) so del civilne družbe (organizirana in registrirana oblika javnosti), ki je pomembnejši akter sodelovanja na področju okolja, saj gre za interesno povezane posameznike, ki se zavedajo svoje družbene odgovornosti. Skupen interes, ki povezuje ljudi različnih poklicev, strokovnih znanj in izkušenj, omogoča širši pogled na interesno področje, pa tudi širši spekter idej, zaradi česar lahko ponujajo inovativne in alternativne pristope in rešitve problemov, njihova participacija pa povečuje legitimnost v postopkih priprave strateških dokumentov.

Na področju okolja je najpomembnejše delovanje okoljskih nevladnih organizacij, to je tistih, ki se zaradi svojega namena ustanovitve ali svojega delovanja prepoznavajo kot okoljske nevladne organizacije. Namen delovanja nevladnih organizacij na področju okolja in narave je uveljavljanje načel varstva okolja in narave ter trajnostnega razvoja na vseh ravneh političnega odločanja in delovanja. Najpomembnejše področje delovanja okoljskih in naravovarstvenih nevladnih organizacij je nedvomno vplivanje na oblikovanje politike in zakonodaje v Sloveniji, kakor tudi na ravni Evropske skupnosti, in pa ozaveščanje javnosti na področju okolja in trajnostnega razvoja.

Trenutno je evidentiranih okoli 140 NVO, ki delujejo na področju okolja oziroma, ki se prepoznavajo kot okoljske, pri čemer je aktivnih okoli 110, od tega jih je približno 30 aktivnih tudi na ravni sistemskega urejanja okoljskega sektorja. Podrobnejša analiza o stanju NVO je bila nazadnje narejena leta 2001 v okviru REC Regionalnega centra za okolje za srednjo in vzhodno Evropo (zbornik Modri ljudje za modro nebo 2). Analiza je pokazala, da je izmed treh četrtin evidentiranih društev, 10 zasebnih zavodov in 2 ustanovi (fundaciji). Polovica okoljskih NVO ima sedež v Ljubljani, ostala polovica v drugih mestih in na podeželju. Več kot 60 % okoljskih NVO deluje na lokalni ravni, nekatere tudi na državni in mednarodni. Samo tretjina NVO deluje izključno na okoljskem in naravovarstvenem področju, ostale pa delovanje kombinirajo z drugimi – večinoma s kulturnimi, potrošniškimi, športnimi dejavnostmi in dejavnostmi na področjih turizma ter kmetijstva. Osnova delovanja NVO je prostovoljno delo, samo 12 % NVO si lahko privoščijo stalno ali začasno zaposleno osebje za vodenje projektov. 20 % NVO ocenjuje svoje finančno stanje (v letu 2000) kot ugodno za izvajanje projektov, 50 % NVO pa označuje svoje finančne razmere kot slabe, zelo slabe ali nestabilne. Med problemi in ovirami za uspešno delovanje je prav nezadostno financiranje na prvem mestu. Najpomembnejša finančna vira sta članarina in razpisi za projekte na državni ravni. Pridobivanje sredstev iz mednarodnih virov je šibko, prav tako tudi ustvarjanje prihodka s storitvami, prodajo izdelkov in svetovanjem.

Možnosti nadaljnega razvoja nevladnih organizacij

Ob obstoječih pogojih gredo predvidevanja glede nadaljnega razvoja NVO na eni strani v povečanje aktivnosti v močnejših NVO, povečala se bo tudi specializiranost, na drugi strani pa v nadaljnje upadanje številčnosti NVO, predvsem izven Ljubljane. Deloma bo upad nadomestilo mreženje NVO, ki je v porastu. Tak trend je le delno sprejemljiv, saj je na področju okolja izredno pomembna razpršenost aktivno delujočih okoljskih organizacij in njihova geografsko ustrezna razporeditev. Pričakovati je, da se bodo pogoji za delovanje nevladnih organizacij na podlagi strateških dokumentov, kot so Strategija Vlade Republike Slovenije za sodelovanje z nevladnimi organizacijami in Strategija sistemskega razvoja NVO v Sloveniji za obdobje 2003-2008, ki so jo pripravile nevladne organizacije, postopoma izboljšali. Predviden je tudi podpis sporazuma o sodelovanju med vlado in nevladnimi organizacijami, kar bi pomenilo dodaten izraz podpore in priznavanja vloge nevladnega sektorja s strani države.

Prenos javnih pooblastil na okoljske nevladne organizacije

Nevladne organizacije lahko delno ali pa v celoti prevzamejo izvajanje nekaterih javnih funkcij in pooblastil. Kljub sistemski neurejenosti prenosa javnih pooblastil že obstajajo pravne podlage in možnosti za tak prenos (možnosti so določene v posameznem zakonu, koncesije, delno tudi javni razpisi in javna naročila). Predvsem bo morala država v zakonodaji proaktivno vzpostavljati možnosti za izvajanje posameznih javnih funkcij tudi s strani okoljskih NVO, kar pomeni zagotavljanje ustrezne vključenosti okoljskih NVO v pripravo predpisov, ki se nanašajo na varstvo okolja in ohranjanje narave, ki bodo v tem procesu lahko same ugotovile in izrazile možnosti prenosa javnih funkcij. Te bi bile lahko naslednje:

- promocija varstva okolja z različnimi aktivnostmi, ki dvigujejo raven ozaveščenosti pomena zdravega okolja in trajnostno naravnega ravnanja z njim;
- ozaveščanje in izobraževanje javnosti, predstavnikov nevladnih organizacij, javnih uslužbencev na vseh ravneh, predstavnikov gospodarstva z namenom spreminjanja vedenjskih vzorcev v procesu sodelovanja organov oblasti in javnosti ter krepitev skupne odgovornosti za trajnostno naravnano ravnanje z okoljem;
- izobraževanje o pomenu in vlogi okoljskih nevladnih organizacij, možnostih dostopa do okoljskih informacij in sodelovanja v procesih odločanja in pripravljanja dokumentov na področju okolja;
- izobraževanje za projektno sodelovanje občin in NVO;
- strokovna funkcija – pomoč na specialnih področjih (priprava raznih strokovnih podlag, mnenj in podobno, izvajanje raziskav na specifičnih področjih), uvajanje inovacij in alternativnih rešitev problemov;
- funkcija nadzora: okoljske nevladne organizacije so lahko zaradi specifičnih kvalitete, ki jih v okviru državne uprave ni možno zagotoviti, zelo učinkovit nadzornik (predvsem tam, kjer zaradi premalo kapacitet država ne more zagotoviti celovitega nadzora);
- monitoring na posameznih področjih, ki ga je dolžna izvajati država ali občina;
- sodelovanje pri oblikovanju in upravljanju zavarovanih območij;
- vzpostavitev in vodenje registra vseh okoljskih nevladnih organizacij v Republiki Sloveniji;
- izvajanje funkcije »izvoznik« znanja in izkušenj na področju okolja v JV Evropo;
- zagotavljanje informacij iz specifičnih področij (baze podatkov, zlasti na področjih, ki niso vsebovana v Letnem programu statističnih raziskovanj Statističnega urada Republike Slovenije);
- razvoj spletnih strani NVO, kot referenčnih baz podatkov;
- lokalne NVO lahko postanejo e-informacijska točka (tudi vzpostavljane specializiranih knjižnic, kot referenčnih baz podatkov);
- vključevanje NVO v prenos informacij o novih tehnologijah in izdelkih (potrošniki velikokrat zaupajo v informacijo, dano s strani NVO strokovnjakov);
- sodelovanje NVO pri promociji turizma in razvoja turističnih krajev;
- vse možne oblike vključevanja nevladnih organizacij v pripravo dokumentov in odločitev ter v sestavo organov, pristojnih za okolje; vključevanje v strukture, ki pomenijo povezavo med subjekti varstva okolja in gospodarskimi subjekti.

Cilji in ukrepi

Zakon o varstvu okolja podarja vlogo širše javnosti oziroma NVO. Poseben položaj daje tistim nevladnim organizacijam, ki delujejo v javnem interesu na področju varstva okolja. V postopkih izdaje okoljevarstvenega soglasja in okoljevarstvenega dovoljenja za naprave, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, bodo imele položaj stranskega udeleženca in s tem možnost uveljavljanja pravnih sredstev. Prav zaradi tega je v zakonu predviden poseben postopek za ugotavljanje tega javnega interesa, ki se zaključi z odločbo ministra, nevladne organizacije pa bodo morale za pridobitev tega statusa izpolnjevati predpisane pogoje. Zakon omogoča pridobiti takšen status tudi drugim ustanovam in zavodom, ne le društvom po določbah zakona o društvih. NVO daje, poleg že omenjenih pravic, tudi nekatere druge možnosti sodelovanja v sprejemanju odločitev na področju varstva okolja in oblikovanju okoljskih politik. Najpomembnejše poslanstvo okoljskih in naravovarstvenih nevladnih organizacij je torej vplivanje na oblikovanje politike in zakonodaje v Republiki Sloveniji, na ravni Evropske skupnosti in ozaveščanje javnosti na področju okolja in trajnostnega razvoja. Povečanje in vsebinsko poglobljanje sodelovanja države z NVO na področju okolja je nujen dolgoročen proces, pri čemer bo morala država posebno pozornost nameniti:

- zagotavljanju pogojev NVO za izvajanje participativne funkcije;
 - razširitvi partnerstva iz države na občine, ostala ministrstva (predvsem ministrstvo pristojna za šolstvo, zdravstvo, gospodarstvo, promet, informacijsko družbo), univerze in druge subjekte participacije (tudi sodelovanje med NVO in gospodarskim sektorjem npr. pri uvajanju okolju prijaznih tehnologij);
 - obojestranskemu razumevanju procesa sodelovanja pri pripravi in sprejemanju pomembnih dokumentov (programov, usmeritev, zakonov), ki mora upoštevati določila Aarhuške konvencije predvsem glede zagotavljanja vseh potrebnih informacij, pomembnih za pripravo dokumenta, primerno dolga časovna obdobja za posamezne faze v postopku za pripravo in sprejem dokumentov, dovolj zgodnje in pravično vključitev javnosti v proces ter upoštevanje mnenj in pripomb NVO z jasnimi obrazložitvami v primeru nesprejema;
 - spreminjanju splošne klime in vzorcev obnašanja glede vloge NVO ob polnem spoštovanju načel različnosti in komplementarnosti, zavzemanje za demokratične, na medsebojnem zaupanju temelječe procese sodelovanja.
- Na podlagi izhodišč in z upoštevanjem načel so za krepitev delovanja okoljskih NVO predvideni naslednji ukrepi:
- zagotovitev dodatnih sredstev v okviru proračunske postavke, namenjene sofinanciranju dejavnosti okoljskih NVO ((več)letno programsko financiranje, letno projektno financiranje, financiranje koalicijskih in mrežnih projektov in programov),
 - vzpostavitev oziroma zagotavljanje sodelovanja na medresorskem nivoju,
 - izvajanje rednih srečanj med ministrstvom, pristojnim za okolje in prostor in med ministrstvom, pristojnim za energijo, in NVO (polletna, letna srečanja oziroma po izkazani potrebi),
 - vzdrževanje proaktivnega informiranja o dejavnostih ministrstva (spletne strani, bilten Okolje&Prostor).

5.4 GOSPODARSTVO

Gospodarstvo izraža in uveljavlja svoje interese na področju okolja preko Gospodarske zbornice Slovenije (Službe za varstvo okolja – SVO) in Obrtne zbornice Slovenije. Kot zastopnik gospodarstva in ob upoštevanju celovitega pristopa k varstvu okolja sodelujeta pri oblikovanju politike in zakonodaje na področju okolja, hkrati pa s pozitivnim odnosom do okolja prispevata k hitrejši uveljavitvi okoljskih zahtev v praksi.

Gospodarska zbornica Slovenije (GZS) zastopa interese gospodarstva, svetuje, informira, ter nudi poslovne storitve, s čimer veča konkurenčno sposobnost članov in s tem prispeva k razvoju skupnosti. Članstvo v GZS združuje pravne in fizične osebe po Zakonu o gospodarskih družbah, javna podjetja in zadrage ter podružnice tujih gospodarskih subjektov, ki opravljajo pridobitno dejavnost v Republiki Sloveniji, banke in druge finančne organizacije ter zavarovalnice, ki imajo sedež v Republiki Sloveniji. V register članov je bilo konec leta 2003 vpisanih 62.477 članov. Njihovo število se je v letu 2003 povečalo za 926. GZS vsako leto izvede preko 120.000 svetovanj, organizira preko 40 poslovnih konferenc, organizira skupinske udeležbe na več kot 40 sejnih, izvede preko 300 seminarjev s 6.000 udeleženci in 4.700 izobraževalnimi urami, izda okoli 100.000 javnih listin, razdeli preko 100.000 pisnih informacij, izda več kot 200 informativnih in strokovnih publikacij, vzdržuje obsežne spletne strani na internetu z 2 mio. obiski.

GZS že več let uvaja najnovejše standarde kakovosti v svoje poslovanje, saj se zaveda, da mora služiti, kot pozitivno ogledalo svojim članicam. Na podlagi strateških usmeritev GZS in ob upoštevanju pomembne prelomnice v slovenskem gospodarstvu, kot je vstop v EU, daje zbornica velik poudarek na izvajanju aktivnosti za lažji prehod na izpolnjevanje zahtev, ki jih prinaša članstvo v EU. Posebna skrb je posvečena potrebam srednjih in malih podjetij, tehnološko-poslovni revitalizaciji podjetij, utrjevanju socialnega partnerstva in večanju pomena izobraževanja. GZS uresničevanje in uspešnost ciljev vrednoti s kakovostnimi in količinskimi merili in svoje delovanje sproti prilagaja novim zahtevam glede na rezultate opravljenih vrednotenj.

Najvišji organ GZS je skupščina GZS. Skupščina voli upravni odbor GZS na čelu s predsednikom, ki vodi delo zbornice. V številnih odborih in delovnih telesih sistema GZS sodeluje preko 1500 predstavnikov gospodarstva. Organizacijska struktura GZS je zelo razvejana, da bi zadostila potrebam in interesom svojih članic. Strokovne službe nudijo oporo pri oblikovanju stališč gospodarstva, opravljajo različne svetovalne in druge poslovne storitve za potrebe članstva in izvajajo pomembna javna pooblastila. Svoje interese pa lahko članice uveljavljajo neposredno tudi v območnih zbornicah, organiziranih po regionalnem načelu, in hkrati v združenjih dejavnosti ter v Združenju podjetnikov Slovenije.

V prvi polovici leta 2002 je bila vzpostavljena Služba za varstvo okolja (SVO) kot posebna organizacijska enota GZS. Služba nadaljuje s strokovnim delom na področju okolja, ki se je sicer na zbornici začelo že v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja, intenziviralo pa v času vključevanja v EU. Pri svojem delovanju služba izhaja iz skupnih ciljev GZS, kjer ima svoje mesto tudi potreba po uveljavljanju trajnejšega razvoja. Skrb za okolje se mora povezovati s socialno pravičnostjo, ob pravici vseh ljudi do gospodarskega razvoja in z njim povezane blaginje. Ločitev prekomernega onesnaževanja in porabe naravnih virov od ekonomskega in socialnega razvoja je smernica za uveljavitev trajnostnega razvoja. Ker je poudarek na strokovnem delu, delovanje službe ni omejeno na posamezno panogo ali regijo. Pomoč, informacije, svetovanja so namenjena vsem članom ne glede na velikost podjetja ali registracijo dejavnosti. V okviru svojih prizadevanj namenja posebno pozornost in pomoč podjetjem pri urejanju vprašanj industrijskega onesnaževanja, tveganj in ravnanja z odpadki. Prav na področju ravnanja z odpadki se je pojavil nov pristop, ki je celovitejši in se je pojavil najprej pri odpadni embalaži, nato pri izrabljenih motornih

vozilih, ravno v tem času pa se uvaja tudi pri odpadni električni in elektronski opremi. Ta pristop terja pomislek o ravnanju z izrabljenim izdelkom že pri njegovem načrtovanju in vstopu na trg. Težišče reševanja problemov usmerja od končnega uporabnika nazaj k proizvajalcu, ter terja usklajeno delovanje različnih gospodarskih subjektov.

Ob tem pa se GZS zaveda tudi pomena prostovoljnih pristopov, ki se v največji meri kažejo v uvajanju sistemov ravnanja z okoljem v podjetjih, najsi je to preko programov odgovornega ravnanja, sistema v skladu z zahtevami ISO 14001, EMAS, čiste proizvodnje ali ekoprofita, če se omejimo na tiste, ki se najpogosteje pojavljajo v našem prostoru. GZS si bo prizadevala tudi k večji uveljavitvi ekološkega označevanja proizvodov ob možnosti, ki jih ponuja evropski sistem eco-label, z značilnim logotipom marjetice in izzivi skupnega evropskega trga, saj se zaveda, da se v evropskem prostoru vse bolj uveljavlja celostna proizvodna politika. Vse večji pomen pridobivajo tudi ekonomski inštrumenti, kot so okoljske dajatve in trgovanje z emisijami.

O aktualnih dogajanjih GZS obvešča podjetja, ob tem da poudarja rešitve ter prednosti in ne ovire. Okolje je zahtevno področje, ki nudi tudi prednosti na področju zmanjšanja stroškov in boljšega obvladovanja proizvodnje in poslovanja. Pozitivno in odkrito komuniciranje o okolju je naporno, vendar lahko predstavlja vezni člen dobrih odnosov med podjetji, njihovimi sosedi in širšo skupnostjo.

Glavno poslanstvo GZS je spoznavanje praktičnih problemov podjetij in nudenje pomoči pri iskanju ustreznih rešitev. V ta namen organizira delavnice, spodbuja medsebojno sodelovanje podjetij in medsebojno izmenjavo dobrih praks. GZS želi biti razpoznavna po čim večji strokovnosti, odprtosti in pozitivni naravnosti pri iskanju rešitev za probleme, ki se pojavljajo pri njenih članih. Ker je okolje globalno, GZS ne more delovati brez sodelovanja in podpore v širši družbi oziroma povezave z vsemi zainteresiranimi stranmi, najsi je to doma, kjer vodi dialog med gospodarstvom in državo ali v tujini, kjer ima možnost uveljavljanja domačih interesov, kot članica Eurochambers in preko delovanja v panožnih evropskih združenjih, kot je to na primer CEFIC.

Predpisi določajo, da morajo upravljavci obstoječih naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje večjega obsega (t.i. IPPC naprave) svoje naprave prijaviti in nato vložiti vloge, upravni organi pa morajo v šestih mesecih o vlogi odločiti. Pot do popolne vloge oziroma upravni postopek za izdajo dovoljenj bo razmeroma zahteven in vključuje tudi sodelovanje javnosti. Glede na zelo kratek čas, v katerem bo potrebno pregledati in obdelati veliko število vlog, ki bodo vsebovale številne podatke in priloge na vnaprej predpisanih obrazcih, bo potrebno upravni postopek izdajanja okoljevarstvenih dovoljenj organizirati na osnovi dogovora z gospodarskimi združenji. Ministrstvo si bo prizadevalo za sporazum z GZS in Kmetijsko zbornico, v katerem bodo določeni roki za oddajo vlog za posamezne vrste naprav in s katerim bo omogočen skladen in gladek potek izdajanja okoljevarstvenih dovoljenj.

Prostovoljni sporazumi med oblastnimi organi in industrijo pridobivajo v EU na pomenu in dokazujejo aktiven odnos gospodarstva do okoljske politike. Z njimi je možno doseči večjo zavezanost industrije pri izvrševanju dogovorjenih ciljev kot z naloženimi obveznostmi v obliki zakonskih predpisov. Večinoma se z njimi dogovorijo strožja merila od predpisanih. Pri nas je takšna oblika sodelovanja šele na začetku, saj je osnovni pogoj zanjo visoka skladnost podjetij z obstoječo zakonodajo in transparentnost okoljskih ciljev politike. Gospodarstvo upravičeno pričakuje večjo učinkovitost upravnih organov, manj birokracije in nižje stroške nadzora nad izvajanjem predpisov, zato si bo ministrstvo prizadevalo za večjo vlogo prostovoljnih sporazumov z gospodarstvom.

Obrtna zbornica Slovenije (OZS) že desetletja uspešno povezuje najmanjše gospodarske subjekte, ki zaradi svoje majhnosti potrebujejo na eni strani zastopnika ter svetovalca na drugi strani, zato je zanje pomoč zbornice nepogrešljiva. Nastala je na željo in zahtevo obrtnikov in danes deluje kot osrednja institucija znanja, izobraževalnih in svetovalnih storitev za obrtnike in male podjetnike. Združuje vse fizične in pravne osebe, ki opravljajo pridobitno dejavnost v RS kot obrtno dejavnost, obrti podobno dejavnost ali domačo oziroma umetnostno obrt, za obrtne zadrage in oblike njihovega združevanja. V OZS je združenih preko 47.000 članov, ki se glede na svojo prevladujočo dejavnost povezujejo v 29 strokovnih sekcij, en začasni odbor in odbor obrtnih zadrug. V Republiki Sloveniji je 62 območnih obrtnih zbornic, ki se združujejo v obrtno zbornični sistem.

OZS izraža in uveljavlja svoje kratkoročne in dolgoročne poslovne in strokovne interese v Republiki Sloveniji in EU preko strokovnih sekcij, ki delujejo v okviru zborničnega sistema. Sekcije in odbor svoje aktivnosti usmerjajo na zakonodajo, pogoje in kakovost poslovanja, izobraževanje in dopolnilno izobraževanje članov, promocijo panoge, mednarodno sodelovanje, spodbujanje sodelovanja sorodnih dejavnosti ter na pripravo strokovne literature in obveščanje članov.

Najvišji organ OZS je skupščina in šteje od 82 do 94 poslanskih mest. Skupščino sestavljajo poslanci iz območnih obrtnih zbornic, sekcij, odbor obrtnih zadrug ter združenje delodajalcev obrtnih dejavnosti Slovenije (ZDODS).

OZS opravlja za svoje članstvo štiri izjemno pomembne naloge:

- zastopanje interesov obrti in malega gospodarstva v odnosu do države (ko gre za zakonodajo, pogoje gospodarjenja, razvoj, socialno partnerstvo),
- informiranje članstva o zakonodaji, možnostih razvoja in priložnostih,
- opravljanje različnih storitev (izobraževanje, svetovanje, odpiranje trgov, promocija),
- izvajanje javnih pooblastil (poklicno izobraževanje, izdajanje dovoljenj in licenc).

Po vključitvi v EU je Republika Slovenija postala še posebej zanimiva za države jugovzhodne Evrope zaradi možnosti skupnega nastopanja na tujih trgih in tudi lažjega vključevanja v nove integracijske procese. Dobro sodelovanje je vzpostavljeno z večino partnerskih zbornic in organizacij na tem področju, npr. v članstvu OZS v Evropskem združenju obrti ter malih in srednjih podjetij (UEAPME), ki je krovnno združenje nacionalnih združenj in zastopa več kot 10 milijonov evropskih podjetij ter se zavzema, da bi evropski parlament, evropska komisija in ostale pomembne EU institucije posvečale večjo pozornost temu pomembnemu segmentu evropskega gospodarstva. V okviru UEAPME se posamezna pomembna področja podrobneje obravnavajo v okviru odborov, pri čemer velja omeniti, da je OZS še posebej aktivna v odborih za strukturne sklade, socialne zadeve, poklicno izobraževanje in prehrano. OZS sodeluje s Slovenskim gospodarskim in raziskovalnim združenjem v Bruslju, ki pomaga pri uveljavljanju njenih stališč glede posameznih predlogov ali odločitev Evropske komisije in drugih EU institucij. Z vstopom Republike Slovenije v EU se je sistem poslovanja z nekaterimi tradicionalnimi trgovinskimi partnerji spremenil in je predvsem malim podjetjem prinesel veliko sprememb, ki jih OZS spremlja in skuša pomagati.

OZS se s svetovalno dejavnostjo ukvarja že od začetka svojega delovanja in hkrati je to tudi ena od temeljnih nalog. V juniju 2004 je bila vzpostavljena Svetovalna mreža Obrtne zbornice Slovenije, ki nudi poleg splošnih tudi specializirane informacije z različnih področij, poleg tega izvaja tudi svetovanje s področja varstva okolja. OZS preko svoje svetovalne službe vzpodbuja svoje člane k učinkovitemu izvajanju zakonodaje na področju varstva okolja, hkrati pa tudi k razvoju okoljske odgovornosti in uveljavljanju skrbi za okolje ob gospodarski rasti. Področje svetovanja je razširjeno tudi na tehnično zakonodajo, standarde, njihovo uporabo in povezavo med njimi, ki z vstopom v EU še bolj pridobiva na pomenu. Predvsem gre za velike spremembe

pri zakonodaji t.i. novega pristopa oziroma implementacije direktiv, ki zahtevajo CE označevanje tehnično zahtevnejših vrst proizvodov, svetuje pa tudi na področju prostega pretoka blaga, splošne varnosti proizvodov, označevanja proizvodov, tržnih zahtev in odgovornosti proizvajalcev, uvoznikov in posrednikov. OZS svetuje v zvezi s primernimi standardi za uporabo na posameznih področjih delovanja – v smislu tako obvezne kot neobvezne uporabe.

6. MEDNARODNE AKTIVNOSTI

Republika Slovenija je majhna država in kot takšna izjemno dovzetna za nezaželene vplive z druge strani njenih meja. Če želimo ohraniti svoje okolje čisto in zdravo, ni dovolj, da le sledimo zgledom EU in ostalih držav. Tako znotraj EU kot tudi v svetu mora Republika Slovenija zavzemati proaktivno vlogo na področju varstva okolja in ohranjanja narave. Le tako bo uspešno zaščitila svoje okolje.

Potreba po medsebojnem sodelovanju držav pri varovanju okolja izhaja iz same narave okoljskih vprašanj, pri majhnih in obenem tako raznolikih državah kot je Republika Slovenija, pa še posebej prihaja do izraza. Veliko tovrstnega sodelovanja poteka na osnovi sklenjenih mednarodnih pogodb, mnogo pa tudi *ad hoc* – na podlagi vzajemno izkazanega interesa za sodelovanje.

Med najbolj konkretna vprašanja mednarodnega sodelovanja pri varovanju okolja sodijo tista, ki zadevajo obmejna območja in sosednje države. Večinoma se rešujejo na načine in po poteh, ki so ustaljene že dalj časa. Nobenega razloga ni videti za dvome, da bo tako tudi v prihodnje, zaradi krepitve stabilnosti območja in povezanosti v EU s tremi od štirih sosednjih držav je realno pričakovati še bolj neposredno in še bolj vsebinsko sodelovanje.

Republika Slovenija leži tik nad zahodnim Balkanom, ki je bilo v deklaraciji ministrske konference »Okolje za Evropo« Kijev 2003 poleg vzhodne Evrope opredeljeno kot eno od dveh prednostnih območij za odločno ukrepanje in čimprejšnje korenite spremembe za izboljšanje stanja okolja³⁶. V skladu z načelom skupne vendar porazdeljene odgovornosti do vprašanj varstva okolja v mednarodni skupnosti je Republika Slovenija zaradi svoje zemljepisne bližine in pridobljenih izkušenj pri izvedbi lastne tranzicije še posebno odgovorna za zagotavljanje podpore prizadevanjem za krepitev okoljske komponente trajnostnega razvoja na območju zahodnega Balkana. Pri tem nikakor ne gre zgolj za finančno pomoč. Prenos izkušenj iz obdobja tranzicije, pripravljenost za hiter nasvet v posameznih konkretnih primerih in pomoč pri vključevanju kake države ali regije z zahodnega Balkana v projekt, do katerega bi sicer imela težji dostop, so ukrepi, ki včasih na naši strani zahtevajo predvsem pripravljenost in delovni čas. Brez dvoma je v takšnih primerih razmerje med stroški na eni strani in koristnostjo ukrepa na drugi močno in prid slednjega.

Sodelovanje pri reševanju regionalnih in svetovnih problemov varstva okolja ni le del splošne zunanje politike, temveč glede na naravo okoljske problematike tudi neobhoden del vsake in s tem tudi slovenske nacionalne politike varstva okolja. V okviru dogovorjenih prioritet in načinov lahko vsaka država odloči, kje in s kakšnimi sredstvi bo za izboljševanje stanja na posameznih področjih dosegla kar največji učinek.

Z zaključkom svoje tranzicije je Republika Slovenija prenehala prejemati mednarodno razvojno pomoč, na voljo ostajajo le še lastni potenciali in razvojni instrumenti EU. Vsakršna mednarodna izmenjava izkušenj in storitev bo v prihodnje še bolj kot doslej morala sloneti na lastnih močeh in še več kot to: na podlagi številnih mednarodnih dokumentov je Republika Slovenija kot razvita država dolžna drugim državam zagotavljati razvojno pomoč. Za čim boljši učinek tovrstnih aktivnosti bi bilo optimalno, da bi bil na nacionalni ravni vzpostavljen konsenz glede prioriteten vsebinskih in zemljepisnih področij delovanja. Pri tem bi seveda veljalo upoštevati celoten sklop političnih in gospodarskih interesov Republike Slovenije.

S tem ko je Republika Slovenija prenehala biti posojiljemalka in postala donatorka pri pomembnih mednarodnih finančnih institucijah, se je spremenil tudi njen položaj v odnosu do sprejemanja odločitev. Republika Slovenija si bo aktivno prizadevala, da bodo projekti, ki so finančno podprti s strani mednarodnih finančnih institucij (kot so Svetovna banka, Evropska investicijska banka, Evropska banka za obnovo in razvoj in Mednarodni denarni sklad), ustrezali strogim pogojem varstva okolja in narave, trajnostnega razvoja in sodelovanja javnosti v postopkih odločanja, ter da bo v ta proces vključeno tudi slovensko gospodarstvo. Republika Slovenija se bo zavzemala za večji delež podpore za projekte obnovljivih virov energije.

Fizična majhnost in finančne omejitve nobene suverene države ne odvezujejo politične odgovornosti za dogajanje na področju okolja v mednarodni skupnosti. Spremljati in ustrezno vključevati se je treba tudi v nekatere področja, za katera bi se nepozornemu opazovalcu utegnilo zdeti, da ob kopici konkretnih problemov ne sodijo v okvir neposrednih skrbi za varstvo okolja. Včasih pride do razmer, ko je na kocko postavljena naravna dediščina ali vrednote, ki ne glede na svoje nahajališče pripadajo celemu svetu. V takšnih primerih si prav nobena država ne bi smela dovoliti izmikanja pri odločanju, še posebno v primeru načelnih opredeljevanj o posameznih problemih v OZN ali v okviru konvencij, ki urejajo vprašanja okolja svetovnega pomena.

Članstvo v EU lahko Republiki Sloveniji brez dvoma v marsičem olajša sodelovanje pri reševanju mednarodnih vprašanj varstva okolja, saj so možnosti pridobivanja informacij, izmenjava strokovnih mnenj, stališč in medsebojno zastopanje bistveno olajšane. Seveda pa to nikakor ni pravilo, na katerega bi se veljalo zanašati vedno in povsod. Potrebe in interesi posameznih držav se bodo ponekod še vedno razhajali, zato dolžnost in odgovornost za dogajanje na tem področju prej ko slej ostajata tam kot doslej.

6.1 SODELOVANJE IN VKLJUČEVANJE V MEDNARODNE OKOLJSKE SPORAZUME

Glede na to, da so bile zaradi potrebe po varstvu okolja v svetu že sprejete številne konvencije, ki dajejo temu varstvu pravni okvir tako na globalni kot na regionalni ravni, lahko današnji čas opredelimo bolj kot obdobje, ko je treba že sprejete mednarodne obveznosti temeljito izvajati. Republika Slovenija je pogodbenica večine t.i. globalnih konvencij s področja okolja v okviru Združenih narodov, ki so nastale kot posledica potrebe po mednarodnem sodelovanju pri reševanju globalnih vprašanj varstva okolja in kasneje tudi uveljavitve ideje trajnostnega razvoja.

I. V naslednjih treh letih se bo Republika Slovenija na globalni ravni aktivneje vključevala v implementacijo konvencij in protokolov s področja biotske raznovrstnosti, mednarodne trgovine z ogroženimi rastlinskimi in živalskimi vrstami, ohran-

³⁶ dokument ECE/CEP/94/Rev.1, točka 22

janja in trajnostne rabe mokrišč, varstva zraka in podnebja, prehoda nevarnih odpadkov preko meja ter varstva oziroma degradacije tal.

Na področju ohranjanja biodiverzitete bo Republika Slovenija zlasti aktivna pri izvajanju:

- Konvencije o biološki raznovrstnosti,
- Kartagenskega protokola o biološki varnosti.

Konvencija o biološki raznovrstnosti – je za Republika Slovenijo začela veljati 9.7.1996. V letu 2004 je bilo v Kuala Lumpurju, Malezija 7. zasedanje konference pogodbenic, kjer je bilo kot ključna prioriteta nadaljnjega razvoja in izvajanja te konvencije dogovorjeno, da je treba do leta 2010 znatno zmanjšati izgubo biološke raznovrstnosti na globalni ravni. Pri tem je pomembno izvajati *in-situ* varstvo in zagotavljati trajnostno rabo komponent biološke raznovrstnosti. Ta cilj bodo države dosegle med drugim tudi z ustanavljanjem zavarovanih območij povezanih v regionalne in globalne mreže teh območij.

Republika Slovenija ima, poleg drugih, naslednja mokrišča, ki so biotsko izjemno raznovrstna: poplavna ravnica Mure, Drava od Maribora do Središča ob Dravi, Krakovski gozd, Dobrava in Jovsi, Ljubljansko barje, kraško porečje Ljubljaničnice s Cerkniškim in Planinskim poljem, Rakovim Škocjanom ter dolini Pivke in Nanoščiце, Bohinjsko jezero z zaledjem, Čezsoški prodi in Vrbulje.

Izmed teh območij bo Republika Slovenija do leta 2008 predlagala vsaj 4 nove t.i. ramsarske lokalitete. To pomeni uvrstitev območij na seznam mednarodno pomembnih mokrišč v okviru Ramsarske konvencije, zaradi česar se ekološko stanje uvrščenih območij ne sme poslabšati. Do leta 2008 bodo v Republiki Sloveniji tudi pripravljeni načrti upravljanja in monitoring za območja v Natura 2000. Ta območja izpolnjujejo pogoje za različna zavarovanja in predstavljajo več kot 35% slovenskega ozemlja. Republika Slovenija se bo za doseg cilja zmanjšanja izgub biološke raznovrstnosti usklajevala tudi na nivoju EU.

Kartagenski protokol o biološki varnosti – je za Republika Slovenijo začel veljati 11. septembra 2003, v letu 2004 pa je bilo v Kuala Lumpurju prvo zasedanje pogodbenic. Pogodbenice so si postavile za cilj do naslednjega zasedanja pripraviti predlog mednarodnih pravil in postopkov na področju odgovornosti in nadomestil za škodo, ki nastane zaradi čezmejnega gibanja živih spremenjenih organizmov. Republika Slovenija bo na tem področju sodelovala pri pripravi strokovnih podlag za mednarodna pravila in postopke na področju odgovornosti in nadomestila za škodo.

Konvencija o mednarodni trgovini z ogroženimi rastlinskimi in živalskimi vrstami – je za Republika Slovenijo začela veljati 23.4.2000, od 2. do 14. oktobra 2004 pa bo v Bangkoku že 13. konferenca pogodbenic te konvencije. Na dnevni red tega zasedanja bo na pobudo Republike Slovenije, po usklajevanju v EU, uvrščen predlog za spremembo dodatka II h konvenciji in sicer prepoved trgovine z morskim datljem (*Lithophaga lithophaga*). Republika Slovenija bo pripravila ustrezno gradivo za priručnik določanja (identification sheet) in informacijo o tej vrsti. Glede na dejstvo, da je Republika Slovenija ena od pomembnejših držav uvoznic nekaterih rastlinskih vrst in vstopna država za trg EU, bo v naslednjem obdobju povečala svoje aktivnosti v Odboru za rastline (Plants Committee).

Konvencija ZN o spremembi podnebja – je za Republika Slovenijo začela veljati 29. 2. 1996. V okviru te konvencije je za našo državo najpomembnejše izvajanje Kjotskega protokola. Republika Slovenija ga je ratificirala 10.7.2002, veljaven pa je postal 16. februarja 2005. Republika Slovenija bo na tem področju delovala v skladu s strategijo EU. Skupaj z drugimi državami članicami si bo Republika Slovenija prizadevala za svetovno vodstvo EU na področju podnebnih sprememb, še posebej v pogovorih o reševanju izziva spreminjanja podnebja po letu 2012. Republika Slovenija bo v mednarodnih pogajanjih aktivno podpirala zmanjševanje emisij toplogrednih plinov v skladu z najnovejšimi spoznanji IPCC. Pri izvajanju Kjotskega protokola bo v naslednjem obdobju dana prioriteta sprejemanju in izvajanju politik varčne in učinkovite rabe energije, rabi obnovljivih virov energije, trajnostni mobilnosti, zmanjševanju količine odpadkov, recikliranju in ponovni rabi odpadkov ter trajnostnemu kmetovanju. Prioriteta bo tudi ozaveščanje, izobraževanje in informiranje o spreminjanju podnebja. Določen poudarek bo dan tudi uveljavljanju mehanizmov Kjotskega protokola.

Pri izvajanju Kjotskega protokola bo v Republiki Sloveniji v naslednjem obdobju dana določena prioriteta uveljavljanju njegovih mehanizmov in sicer:

– mehanizma skupnega izvajanja – pogodbenice sodelujejo pri zmanjševanju skupnih antropogenih emisij toplogrednih plinov tako, da si med seboj delijo enote zmanjšanja emisij toplogrednih plinov kot rezultat skupnih projektov in

– mehanizma čistega razvoja – pogodbenice iz aneksa I (industrializirane države) pomagajo pogodbenicam, ki niso v aneksu I konvencije, da pridejo preko tovrstnih projektov do novih, okolju prijaznih tehnologij; pogodbenice iz aneksa I, udeleženke v teh projektih, pa lahko tako potrjeno zmanjšanje emisij toplogrednih plinov uveljavljajo kot del izpolnitve obveznosti za količinsko zmanjševanje emisij po protokolu.

Do leta 2005 bo v Republiki Sloveniji tudi vzpostavljen sistem trgovanja z emisijami kot tretjim mehanizmom izvajanja Kjotskega protokola. Nacionalni organ za potrjevanje projektov v okviru mehanizmov skupnega izvajanja in čistega razvoja bo v Republiki Sloveniji MOP.

Republika Slovenija je h **Konvenciji Združenih narodov o boju proti dezertifikaciji v tistih državah, ki doživljajo hudo sušo in/ali dezertifikacijo** pristopila junija 2001, veljati pa je začela 28.9.2001. Konvencija se nanaša na degradacijo tal v najširšem pomenu besede, s ciljem izboljšanja življenjskih razmer, in zavezuje vlade podpisnic k spodbujanju dolgoročnih strategij, ki bodo usmerjene k povečevanju pridelovalne sposobnosti zemljišč, sanaciji degradiranih zemljišč, ter ohranjanju in trajnostnemu gospodarjenju s talnimi in vodnimi viri, še zlasti na lokalni ravni.

Obveznost Republike Slovenije v letu 2005 je priprava programa varovanja tal oziroma boja proti degradaciji tal, ki bi omogočil pripravo strokovnih podlag za celovito gospodarjenje s tlemi, vključno s predlogom institucionalne organiziranosti oziroma porazdelitve nalog. RS mora za poznavanje in določitev dejavnikov, ki povzročajo degradacijo tal oziroma sušo vzpostaviti državni monitoring kakovosti tal³⁷ ter razviti sistem napovedovanja in opozarjanja pred ekstremnimi hidrološkimi pojavi³⁸.

³⁷ glej tudi poglavje 4.2.3 Tla

³⁸ glej tudi poglavje 4.3.1 Nacionalni program upravljanja z vodami

Republika Slovenija je pogodbenica **Baselske konvencije o nadzoru prehoda nevarnih odpadkov preko meja in njihovega odstranjevanja** od 7. oktobra 1993. Letos pa bo v Ženevi od 25. do 29. oktobra 7. zasedanje pogodbenic te konvencije kjer bodo pogodbenice razpravljale tudi o programu izvajanja te konvencije do leta 2010. Posebna pozornost bo posvečena obstojnim organskim onesnaževalom (POP) in ravnanju z njimi. Republika Slovenija se bo zavzemala za strateško povezovanje te konvencije s Stockholmsko konvencijo o obstojnih organskih onesnaževalih (1. konferenca pogodbenic te konvencije bo maja 2005) in Rotterdamsko konvencijo o postopku soglasja po predhodnem obveščanju za določene nevarne kemikalije in pesticide v mednarodni trgovini (1. konferenca te konvencije bo septembra 2004), ki se vsaka na svojem področju ukvarjajo z obstojnimi organskimi onesnaževali. Tako povezovanje bi pomenilo celovit pristop k reševanju problematike obstojnih organskih onesnaževal, hkrati pa bi pocenilo delo in izboljšalo pretok informacij med strokovnjaki s tega področja.

II. Na regionalni ravni je zaradi pomena, ki ga ima voda, pomembno sodelovanje držav pri varstvu voda. Republika Slovenija aktivno sodeluje pri izvajanju **Barcelonske konvencije o varstvu morskega okolja in obalnih območij Sredozemlja ter njenih protokolov**, ki za Republiko Slovenijo veljajo od leta 1994. V zadnjem času si je Republika Slovenija pridobila pomembno vlogo pri izvajanju Mediteranskega akcijskega programa (MAP), kar se odraža zlasti s pripravo Načrta ravnanja v primeru onesnaženja zaradi nesreč v severnem Jadranu in Sporazuma med Slovenijo, Italijo in Hrvaško o izvajanju tega načrta. Ta sporazum namerava Republika Slovenija podpisati v letu 2005 oziroma takoj, ko bodo za to izpolnjeni pogoji. Do leta 2005 bo tudi izdelan program upravljanja s slovensko obalo (CAMP). Cilj tega programa je zmanjšanje pritiskov in vplivov na morsko okolje.

Sekretariat Barcelonske konvencije je tudi vključen v pripravo Strategije varstva morja, ki jo pripravlja Evropska komisija z namenom integracije evropske okoljske politike v različne sektorske politike. Na ta način želi EU doseči primerljive standarde v vseh morjih na območju Evrope. Strategija daje poudarek trajnostnemu upravljanju z morjem in preprečevanju onesnaževanja morskega okolja z nevarnimi snovmi. Novembra 2005 bo v Republiki Sloveniji 14. zasedanje konference pogodbenic konvencije, kjer bodo, poleg Strategije varstva morja, predstavljeni tudi prvi rezultati vplivov balastnih voda na severni Jadran in predlog načrta upravljanja z balastnimi vodami za ta del Jadrana.

Konvencija o sodelovanju pri varstvu in trajnostni uporabi reke Donave je za Republiko Slovenijo začela veljati 22. 10. 1998. Za izvajanje te konvencije je ustanovljena Mednarodna komisija za varstvo reke Donave. Decembra 2004 bo komisija organizirala ministrsko zasedanje na Dunaju, na katerem bo, med drugim, predstavljen tudi mednarodni načrt upravljanja povodja reke Donave. V pripravo tega zasedanja se je aktivno vključila tudi Evropska komisija.

Republika Slovenija aktivno sodeluje pri izvajanju Donavske konvencije, pri čemer se naslanja na načela in vsebine Direktive 2000/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2000, ki določa okvir za delovanje Skupnosti na področju vodne politike. Dejavnost je pri koordinaciji aktivnosti usklajevanja nacionalnih načrtov upravljanja z vodami na celotnem povodju Donave in s tem pri pripravi skupnega mednarodnega načrta upravljanja z vodami.

Republika Slovenija je imela tudi vodilno vlogo pri nastajanju **Okvirnega sporazuma o Savskem bazenu**, kjer gre za sodelovanje med državami bivše Jugoslavije (Slovenije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine ter Srbije in Črne gore) v porečju Save in ga je v letu 2004 tudi ratificirala. Države podpisnice Okvirnega sporazuma o Savskem bazenu so izbrale Republiko Slovenijo za depozitarja. Republika Slovenija aktivno sodeluje tudi pri vzpostavitvi Stalne komisije za reko Savo ustanovljene s sporazumom, ki bo v naslednjih letih pripravila program razvoja po načelih trajnosti za savsko porečje s poudarkom na rabi Save kot plovne poti.

Z namenom čezmejnega reševanja skupnih problemov v alpskem prostoru so alpske države (Avstrija, Francija, Italija, Lihtenštajn, Monako, Nemčija, Slovenija, Švica) in EU ratificirale **Konvencijo o varstvu Alp – Alpsko konvencijo**. Republika Slovenija je konvencijo podpisala 29. marca 1993, ratificirala pa 22. marca 1995. Konvencija je za Republiko Slovenijo začela veljati 22. avgusta 1995. Besedilo konvencije je razmeroma splošno, posamezni izvedbeni protokoli pa podrobneje urejajo področja energije, gorskega gozda, hribovskega kmetijstva, urejanja prostora in trajnostnega razvoja, turizma, varstva narave in urejanja krajine, varstva tal ter prometa. Državni zbor Republike Slovenije je 28. novembra 2003 z zakonom ratificiral vseh osem izvedbenih protokolov Alpske konvencije in Protokol o reševanju sporov. Protokoli so za Republiko Slovenijo začeli veljati 28. aprila 2004.

Okoljski ministri pogodbenic Alpske konvencije so na svojem VIII. zasedanju v Garmisch-Partnekirchnu (Nemčija), 16. novembra 2004 naredili velik korak k učinkovitejšemu izvajanju Alpske konvencije in njenih protokolov, ko so sprejeli Večletni program dela Alpske konference v katerem so začrtani skupni cilji in aktivnosti pogodbenic in teles Alpske konvencije za obdobje, ki presega dvoletno predsedovanje Alpski konferenci s strani posamezne pogodbenice. S sprejetjem Večletnega programa dela Alpske konference so pogodbenice sprejele skupno začrtane cilje in aktivnosti ter za naslednjih šest let v ospredje postavile šest prioritet – pripravo Poročila o stanju Alp (opazovanje in interpretacija razvojnih gibanj), pripravo in izvedbo skupnih projektov v okviru štirih ključnih vsebin (mobilnost, dostopnost, tranzitni promet; družba, kultura, identiteta; turizem, prosti čas, šport; narava, kmetijstvo in gozdarstvo, kulturna krajina), preverjanje izvajanja in po potrebi dopolnitev pogodbe, izboljšanje odnosov z javnostmi, spodbujanje izmenjave izkušenj in sodelovanja ter sodelovanje z drugimi gorskimi območji in konvencijami.

III. Na bilateralni ravni Republika Slovenija sodeluje na področju varstva okolja zlasti pri varstvu voda. Za varstvo, nadzor in monitoring za posamezne mejne reke z Italijo, Avstrijo, Madžarsko in Hrvaško ima Republika Slovenija sklenjene dvostranske sporazume, za varstvo morja pa je sklenjen tristranski sporazum med Slovenijo, Italijo in Hrvaško. Sodelovanje med sosednjimi državami se izvaja z vsakoletnimi zasedanji teh komisij, ki so ustanovljene s posameznimi sporazumi. Rezultati dela teh komisij so pri izvajanju evropskih predpisov s področja varstva voda za Republiko Slovenijo kot članico EU zelo koristni in uporabni. Dosedanje delo komisij z morebitnimi manjšimi dopolnili lahko razumemo kot primer dobre prakse za izvajanje Direktive 2000/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2000, ki določa okvir za delovanje Skupnosti na področju vodne politike. Republika Slovenija bo v naslednjih letih še posebej okrepila tovrstno sodelovanje s sosednjimi državami.

Republika Slovenija je tudi podpisala ali sprejela nekatere mednarodne sporazume, ki pa jih še ni ratificirala in sicer:

- Protokol o strateški presoji vplivov na okolje h Konvenciji o presoji čezmejnih vplivov na okolje,
- Protokol o registrih izpustov in prenosov onesnaževal,
- Protokol o odgovornosti in povračilu za škodo, ki je posledica prehoda nevarnih odpadkov preko meja in njihovega odstranjevanja,
- Protokol o vodi in zdravju h Konvenciji o varstvu čezmejnih vodnih tokov in mednarodnih jezer.

Pri odločanju o ratifikaciji teh mednarodnih sporazumov bo Republika Slovenija sledila programu EU na tem področju.

Republika Slovenija je sodelovala v postopku priprave Protokola o civilni odgovornosti in povračilu za škodo zaradi čezmejnih učinkov industrijskih nesreč na čezmejnih vodotokih h Konvenciji iz leta 1992 o varstvu čezmejnih vodnih tokov in mednarodnih jezer in h Konvenciji iz leta 1992 o čezmejnih učinkih industrijskih nesreč, ki je bil na voljo za podpis v Kijevu leta 2003, vendar se takrat ni odločila za njegov podpis. Do leta 2008 pa bo Republika Slovenija tudi pripravila pobudo za pristop k temu protokolu.

7. KOMUNICIRANJE IN IZOBRAŽEVANJE

Pomembni premiki, ki so se v Sloveniji zgodili v zadnjem obdobju tudi na področju politike oziroma delovanja državnih institucij, nas intenzivno pomikajo proti državam z dolgoletno tradicijo demokracije. Na ravni makrodružbenih dogajanj lahko govorimo o splošnem mednarodnem trendu gibanja k participatorni demokraciji in o naraščanju možnosti za sodelovanje civilne ter strokovne javnosti v procesih političnega odločanja. Na mikro ravni pa s tem hkrati narašča tudi možnost vključevanja organizirane laične javnosti za preverjanje njihovih strokovnih odločitev. Formalne in neformalne oblike aktivne participacije postopoma nadomeščajo pasivno informiranje javnosti in se umeščajo kot pomemben segment celovite strategije odnosov z javnostmi. Sodelovanje javnosti je lahko učinkovito zgolj tedaj, kadar je del neke širše strategije in je vpeto v procese odločanja.

7.1 OBVEŠČANJE IN DOSTOP DO INFORMACIJ

Celovito in pravočasno obveščanje javnosti o aktivnostih na področju varstva okolja je enostranski proces, v katerem prejemnik praviloma ostane pasiven in pošiljatelj nima povratnih informacij o dosegu sporočila. Ob ustreznem zagotavljanju možnosti dostopa do okoljskih informacij pa predstavlja osnovni pogoj za nadgradnjo – prestop k dvosmernemu aktivnemu procesu: *komunikaciji*³⁹.

Pravne možnosti dostopa do okoljskih informacij temeljijo na:

- Zakonu o varstvu okolja⁴⁰, predvsem v prvem in drugem odstavku 13. člena, ki deklarirata, da so okoljski podatki javni, dostop do njih pa ima vsakdo v skladu z zakonom;

- Zakonu o dostopu do informacij javnega značaja (ZDIJZ)⁴¹, s katerim je bil na področju dostopa do informacij javnega značaja narejen velik korak. ZDIJZ je konkretiziral pravico posameznika do pridobitve informacije javnega značaja in je zagotovil zakonsko varstvo;

- Konvenciji o dostopu do informacij, udeležbi javnosti pri odločanju in dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah – Aarhuški konvenciji⁴²; konvencija pogodbenicam nalaga pri načrtih, programih in politikah v zvezi z okoljem, da javnosti zagotovijo potrebne informacije, sprejmejo ustrezne praktične oziroma druge ukrepe, da zagotovijo pregledno in pravično udeležbo javnosti pri pripravi načrtov in programov v zvezi z okoljem;

- tudi evropska Direktiva o dostopu do okoljskih informacij⁴³ deklarira, da povečan dostop javnosti do informacij o okolju in razširjanje teh informacij prispevata k boljši zavesti o okoljskih zadevah, svobodni izmenjavi mnenj, bolj učinkoviti udeležbi javnosti pri postopku odločanja o okoljskih zadevah in navsezadnje k boljšemu okolju (v pravni red držav članic bo prenesena v letu 2005).

V pravnem smislu je torej narejen velik korak naprej k formaliziranju vsebinskih procesov obveščanja in dostopanja do okoljskih informacij, ki se v Sloveniji že odvijajo, hkrati pa predstavljajo dober pravni temelj za nadaljnje procese in aktivnosti krepitve participativne demokracije. Država sama spoznava, da se odločitve sprejemajo večinoma v stanju participativnega deficita, kar slabi njihovo moč. Izkušnje kažejo, da se odločitve, dosežene na temelju družbenega konsenza, uresničujejo hitreje in bolj učinkovito. Civilna družba je tako pomemben in perspektivno nujen udeleženec družbenega konsenza, kar je še posebej izpostavila Strategija Vlade Republike Slovenije za sodelovanje z nevladnimi organizacijami (2003), ki je tej obliki organizirane in registrirane javnosti pripoznala pomemben vpliv »na celovit in trajnostno naravnan družben razvoj, porast družbene blaginje, kakovosti življenja ter socialne varnosti«.

V odnosu med nevladnimi organizacijami in državo je tako na eni strani pomembno, da so nevladnim organizacijam dostopne informacije, s katerimi razpolaga država, na drugi strani pa tudi, da nevladne organizacije državo informirajo o svojih zaznavah, podatkih in ugotovitvah. Država mora biti zainteresirana za te podatke, zato so potrebne takšne spremembe vzorcev obnašanja in komuniciranja na obeh straneh, ki bodo vodile k partnerskemu sprejemanju in razumevanju različnosti, kar je pogoj za medsebojno zaupanje in konstruktivni dialog. Strah uradnikov pred aktivnostmi nevladnih organizacij bo morala nadomestiti informiranost in ozaveščenost o njihovi vlogi, pogosto čustveno aktivistični pristop nevladnih organizacij pa večja profesionalnost v izrabljanju možnih pravnih sredstev.

MOP svojo dejavnost na področju obveščanja in dostopa javnosti do informacij izvaja z naslednjimi aktivnostmi:

- sodelovanje z mediji (sporočila za javnost, novinarske konference, odgovori na prispevke v medijih, odgovori na vprašanja novinarjev, odgovori za evrofon),

- spletne strani,

- izdajanje biltena Okolje&prostor,

- izdajanje tematskih publikacij (ozaveščevalne zbirke, plakati, brošure, priročniki),

- dogodki in ozaveščevalne akcije (Evropski teden mobilnosti),

- komunikacijske podpore projektov, programov, ukrepov (npr. Mednarodni okoljski dnevi, Partnerstvo za vodne vire, Natura 2000, ravnanje z izrabljenimi motornimi vozili).

³⁹ Že v 39. členu Ustave Republike Slovenije je pravica svobode izražanja (del komunikacije) zapisana skupaj s pravico do pridobitve informacij javnega značaja.

⁴⁰ Uradni list RS, 41/04

⁴¹ Uradni list RS, 24/03

⁴² Uradni list RS, 62/04

⁴³ 2003/4/EC

7.2 SODELOVANJE JAVNOSTI PRI ODLOČANJU

Za uspešno izvajanje trajnostnega razvoja je sodelovanje javnosti – ob predpostavki, da so vzpostavljeni mehanizmi, infrastruktura in zakonodaja, ki to omogočajo na vladni in civilni strani – ključno. Uravnoteženost ekonomskih, socialnih in okoljskih ciljev v strategijah trajnostnega razvoja ne more biti opredeljena samo s pomočjo politike in znanosti. Odločitve o razvojnih strateških usmeritvah namreč zahtevajo družbeni konsenz, to pa zahteva sodelovanje prebivalcev. Zaradi tega je vključevanje različnih interesnih skupin ključnega pomena za oblikovanje odločitev od priprave do izvedbe. Prav zgodnje vključevanje in sodelovanje javnosti pri pripravi razvojnih strateških dokumentov zagotavlja, da ti dokumenti zadovoljujejo potrebe širšega števila ljudi, ustvarjajo pripadnost, zmanjšujejo interesne konflikte in večajo pobudo za udeležanje načrtov. Rezultat sodelovanja javnosti je dokument, ki je uresničljiv.

NVO so del organizirane oblike javnosti. Čeprav ne morejo nadomestiti sodelovanja javnosti v celoti, so pomembni akterji, ki lahko prispevajo znaten delež k pripravi, izvajanju in vrednotenju strateških dokumentov, zakonov in podzakonskih predpisov.

Sodelovanje NVO poleg tega tudi zagotavlja:

- v proces priprave dokumentov so vključena znanja in izkušnje, ki jih imajo NVO na posameznih okoljskih področjih,
- v proces so vključene tudi skupine, ki sicer nimajo formalnih možnosti za sodelovanje in so zaradi različnih razlogov marginalizirane,
- s sodelovanjem se krepí medsebojno zaupanje med sektorji, ne samo pri načrtovanju, temveč tudi pri udeležanju sprejetih odločitev,
- strateški dokumenti odsevajo vzajemne koristi različnih deležnikov (načelo zmagam – zmagaš),
- sodelujoče NVO se identificirajo z dokumentom, poveča se pripadnost ter s tem možnosti za uspešno implementacijo,
- prioritetni izzivi so umeščeni v ustrezne politične razprave,
- oblikuje se jasna delitev odgovornosti med partnerji za izvajanje ukrepov strateškega dokumenta,
- vzpostavita se solidarnost in kohezija, ki povečata učinkovitost in zmanjšata riziko interesnih konfliktov kot zaviralcev razvoja.

CILJI:

- odpreti politični prostor za vse akterje civilne družbe,
- dvigovanje kulture odprtosti in prostega dostopa do informacij,
- zagotavljanje aktivne participacije različnih javnosti v zakonodajnih procesih ministrstva,
- povezovanje različnih okoljskih akterjev,
- proaktivna vloga okoljskih akterjev do množičnih medijev,
- nadgradnja celovitega informacijskega sistema varstva okolja.

Cilji bodo doseženi z naslednjimi ukrepi:

- medsektorsko povezovanje za izvajanje skupnih projektov,
- uvajanje rednih delovnih srečanj MOP-NVO in po potrebi tudi za druge interesne skupine,
- vključevanje NVO v pripravo strateških dokumentov in predpisov,
- prenos javnih funkcij na NVO (npr. okoljski informacijski center, ki bo posredoval različne »zelene« informacije in nasvete vsem javnostim),
- prenova spletnih strani ministrstva v skladu s Strategijo delovanja in razvoja državne uprave RS na svetovnem spletu,
- usposabljanje in ozaveščanje javnih uslužbencev na vseh nivojih glede pravice dostopa do okoljskih podatkov,
- izdelava navodil o pridobivanju okoljskih informacij.

7.3 OZAVEŠČANJE

Eden od ukrepov doseganja ciljev trajnostnega razvoja je okoljsko ozaveščanje oziroma krepitev zavesti o skupni odgovornosti za stanje v okolju in vzpodbujanje pripravljenosti za spreminjanje sistema vrednot in življenjskega sloga vseh prebivalcev Republike Slovenije.

V skladu s ključnimi okoljskimi prednostnimi nalogami EU in Nacionalnega programa varstva okolja bomo s pomočjo različnih komunikacijskih kanalov, orodij in aktivnosti skušali krepiti okoljsko in etično zavest ter razvoj vrednot in spremembe navad prednostno pri naslednjih področjih: podnebne spremembe, narava in biotska raznovrstnost, okolje in zdravje ter kakovost življenja, ravnanje z odpadki ter potrošništvo. Pri tem bomo aktivneje sodelovali predvsem z vsemi pomembnimi akterji varstva okolja ter znanstvenimi in raziskovalnimi institucijami, podjetji, in, z namenom doseganja večjega učinka, spodbujali povezovanje obstoječih ter razvoj novih programov na področju ozaveščanja. Konkretni cilji ozaveščanja in ukrepi so predstavljeni v drugih poglavjih nacionalnega programa. Posebno pozornost bi morali nameniti še naslednjim ciljem:

- zmanjšanje porabe vode v gospodinjstvih in onesnaževanja vodnih virov,
- zmanjšanje porabe energije v gospodinjstvih in uporaba obnovljivih virov energije,
- zmanjšanje količin gospodinjstevskih odpadkov na izvoru, doslednejše ločevanje odpadkov v gospodinjstvih,
- povečanje uporabe alternativnih oblik mobilnosti in odgovornejša raba avtomobila
- uveljavljanje principov trajnostne potrošnje in proizvodnje,
- zmanjšanje porabe energije – uvajanje OVE,
- ustrezni rabi prostora na od voda ogroženih območjih.

Ukrepi, ki bodo omogočali doseganje ciljev so naslednji:

- izvajanje kontinuiranih ozaveščevalnih tematskih kampanj v podporo normativnim in finančnim ukrepom,
- spodbujanje novih in integracija obstoječih programov ozaveščanja,
- spodbujanje partnerstev z deležniki,
- sodelovanje in spodbujanje občin pri promociji trajnostne mobilnosti in ozaveščanje o vplivih avtomobilskega prometa ter prednostih alternativnih načinov prevoza,

- uvajanje zelenih javnih naročil,
- ozaveščanje širše javnosti o trajnostni potrošnji,
- spodbujanje promocije trajnostne proizvodnje,
- ozaveščanje o trajnostnem razvoju,
- promocija in ozaveščanje o okolju prijaznem kmetovanju.

7.4 VZGOJA IN IZOBRAŽEVANJE

Okoljska vzgoja in izobraževanje mora temeljiti na konceptu vseživljenjskega učenja, ki je vodilo v razvoju izobraževalnih sistemov v Evropi in po svetu.

Vseživljenjsko učenje na področju okolja bomo uveljavljali tako, da bomo predvsem:

- zagotavljali splošen in nenehen dostop do učenja za pridobitev ali obnavljanje znanj in spretnosti, potrebnih za trajnostni razvoj;
- dvignili raven vlaganj v človeške vire in razvijali nove modele (so)financiranja s posebnim poudarkom na javno-zasebnih partnerstvih in integriranih regionalnih strategijah;
- razvijali odprt, prilagodljiv in prehodni sistem izobraževanja in usposabljanja, ki bo vsakemu posamezniku oziroma skupini v vseh okoljih ponudil različne možnosti za izobraževanje in učenje ter priznavanje formalno, neformalno in informalno (naključno, priložnostno) pridobljenega znanja;
- razvijali učinkovite metode učenja in poučevanja in uporabo informacijsko-komunikacijskih tehnologij in storitev informacijske družbe ter zagotavljali kakovostno izobraževanje in usposabljanje strokovnih delavcev;
- razvijali pristope in modele za ugotavljanje in razvoj kakovosti okoljske vzgoje in izobraževanja na različnih ravneh izobraževalnega sistema,
- zagotavljali enostaven dostop do kakovostnega informiranja in svetovanja o učnih možnostih za vsa okolja.

Z okoljsko vzgojo in učenjem bomo zagotavljali pogoje in razmere za trajnejše zmanjšanje negativnih vplivov na naravo oziroma okolje v širšem pomenu. K temu bo pripomogla tudi pripravljenost vseh segmentov družbe, da spremeni obstoječi sistem vrednot in življenjski slog.

Za uspešno izvajanje procesov okoljske vzgoje in izobraževanja je nujno aktivno vključevanje in sodelovanje nosilcev pedagoškega dela, resornih ministrstev in pristojnih institucij, občin, nevladnih organizacij ipd. Prenos nekaterih izobraževalno-ozaveščevalnih javnih funkcij na nevladne organizacije kot dopolnilo formalnim procesom izobraževanja je lahko učinkovit ukrep pri krepitev aktivne vloge posameznika pri varstvu okolja in narave, spreminjanju družbenih navad in uveljavljanju trajnostnega razvoja.

V skladu s ključnimi okoljskimi prednostnimi nalogami EU (podnebne spremembe, narava in biotska raznovrstnost, okolje in zdravje ter kakovost življenja, naravni viri in odpadki) ter vizijo (Razvoj Slovenije po načelih trajnostnega razvoja) so cilji okoljske vzgoje in izobraževanja v formalnem, neformalnem in informalnem učenju za vse starostne skupine v Republiki Sloveniji do leta 2008:

- izboljšati splošno poznavanje okolja in zakonitosti trajnostnega razvoja;
- uveljaviti koncept trajnostnega razvoja kot integralni del razvoja Slovenije;
- zagotoviti sistemsko in infrastrukturno podporo obstoječim okoljskim programom, njihovo povezavo in razvoj novih;
- vključiti okoljske programe in aktivnosti v obstoječe mreže in razvijati nove.

Ukrepi za doseganje navedenih ciljev so naslednji:

- vzpostavitev in okrepitev medsektorskega povezovanja (MOP- MŠŠ);
- priprava dodatnih okoljskih vsebin in njihova integracija v naravoslovne in družboslovne predmete v vse stopnje izobraževalnega sistema;
- pripraviti ponudbo interdisciplinarnih seminarjev in delavnic za pedagoške delavce;
- opredelitev vsebin za prenos javnih funkcij s področja vzgoje in izobraževanja v formalnih in neformalnih oblikah;
- revidirati obstoječe in razvijati nove vsebine programa Eko šol kot enega od načinov izvajanja vsebin 6. okoljskega akcijskega programa ter v program vključevati tudi druge usposobljene akterje varstva okolja (NVO);
- odpiranje vzgojno-izobraževalnih procesov navzven predvsem na izvedbeni ravni;
- priprava in vzpostavitev posebne spletne strani oziroma stičišča z zbirom aktivnosti s področja vzgoje in izobraževanja;
- izdaja izobraževalnih publikacij (npr. o trajnostnem razvoju, trajnostni potrošnji, uvajanju zelenih javnih naročil).

8. FINANCIRANJE

Vsled vse bolj restriktivne monetarne in fiskalne politike dobiva ekonomska politika varstva okolja oziroma uveljavitev ekonomskih instrumentov za izvajanje okoljevarstvene politike prioritetni pomen. Skladno z določili novega Zakona o varstvu okolja⁴⁴ povzročitelj obremenitve krije vse stroške predpisanih ukrepov za zmanjševanje onesnaževanja ter tveganja za okolje, rabo okolja ter odpravo posledic obremenjevanja okolja.

Da bi lahko "pokrili" razkorak med potrebnimi in zagotovljenimi finančnimi sredstvi nabora ukrepov za izvrševanje politike varstva okolja, ki jo po programski strani vključuje NPVO, bo omenjeni razkorak potrebno "pokriti" s progresivno vzpostavitev sistema "onesnaževalec plača", ki ni le vrsta fiskalnih virov, temveč pomeni predvsem povečanje učinkovitosti ravnanja fizičnih in pravnih oseb v okolju ter trajnostne rabe naravnih dobrin. Ekonomski instrumenti zagotavljajo vključitev okoljskih stroškov v poslovne stroške posameznih ekonomskih subjektov, hkrati pa so lahko ustrezna motivacija za zmanjševanje onesnaženja oziroma integracija ekonomske in okoljevarstvene politike. Do sedaj so v Republiki Sloveniji uvedene sledeče okoljske dajatve: taksa za obremenjevanje voda, vodna povračila, taksa za obremenjevanje zraka z emisijami CO₂, taksa za obremenjevanje okolja zaradi odlaganja odpadkov, taksa za obremenjevanje okolja zaradi nastajanja izrabljenih motornih vozil in taksa za obremenjevanje okolja zaradi uporabe mazalnih olj in tekočin. Njihovi sedanji in predvideni finančni učinki so prikazani v tabeli 2.

⁴⁴ Uradni list RS, 41/04

Tabela 2: Finančni učinki okoljskih dajatev v obdobju do 2008 (v mio SIT)

Okoljska dajatev	2004	2005*	2006*	2007*	2008*
Vodna povračila	3.389	4.000	4.000	4.000	4.000
Povračilo za vodne pravice – HE	900	900	1.000	1.000	1.000
Taksa za obremenjevanje voda	16.700*	11.700	11.700	10.000	10.000
Taksa CO ₂ ⁴⁵	14.100	9.800	10.000	10.000	10.000
Taksa zaradi odlaganja odpadkov	3.300*	3.500	4.000	6.000	6.000
Taksa zaradi uporabe mazalnih olj	1.168	1.000	1.000	1.000	1.000
Taksa na izrabljena motorna vozila IMV	1.828	1.800	1.800	1.800	1.800
Taksa na elektronsko in električno opremo	-	300	600	800	1.100
SKUPAJ	41.385	33.000	34.100	34.600	34.900

Vir: Ministrstvo za finance, Generalni carinski urad, Proračun RS- MOP in ARSO

* ocena

Pomembnost uvedenih okoljskih dajatev v Republiki Sloveniji je toliko večja, saj te v večinskem deležu pomenijo namenska sredstva za financiranje ukrepov NPVO, kar narekuje finančno zahtevna implementacija zakonodaje varstva okolja. Taksa za obremenjevanje voda, kot namenski vir financiranja izvajanja NPVO, se je izkazala za zelo učinkovito, saj so vsi zavezanci za plačilo takse za komunalno odpadno vodo v vseh preteklih letih uveljavljali oprostitev plačila takse v celoti. Na tem področju so bila tako vsa zbrana sredstva tudi v celoti namensko porabljena za izvedbo sanacijskih in drugih del za zmanjšanje obremenjevanja okolja. V posameznem letu se je tako financirano približno 300 investicijskih projektov na področju odvajanja in čiščenja odpadnih voda. S podobnimi izkušnjami se lahko pohvalimo na področju ravnanja z odpadki, kjer je z uvedbo takse zaradi obremenjevanja okolja zaradi odlaganja odpadkov zagotovljen ustrezen finančni vir za doseg zastavljenih ciljev in izvajanje predpisov, ki so vezani na odlaganje odpadkov. Poleg navedene vloge takse kot ene od oblik državnih pomoči in vira sredstev za financiranje zmanjševanja obremenjevanja okolja, so takse pomemben mehanizem za doseganje zastavljenih in predpisanih ciljev, predvsem pa zmanjševanje količin odpadkov na izvoru, odlaganje čim manjših količin in čim bolj inertnih odpadkov, zmanjševanje količin deleža biološko razgradljivih odpadkov, pospeševanje ločenega zbiranja posameznih frakcij komunalnih odpadkov in postopno večanje obsega obdelave in izrabe odpadkov. Sredstva zbrana iz naslova takse za obremenjevanje okolja zaradi uporabe mazalnih olj so namensko porabljena za sanacijo starih bremen, predvsem gudronskih jam. Javno služba razgradnje izrabljenih motornih vozil je v celoti financirana z zbranimi sredstvi iz naslova takse za obremenjevanje okolja zaradi nastajanja izrabljenih motornih vozil.

Da bi zagotovili uresničevanje ciljev trajnostnega gospodarskega razvoja, mora varstvo okolja postati ekonomska kategorija, ki bo povečala učinkovitost programsko zastavljenih prioritetenih ciljev politike varstva okolja že v kratkoročnem obdobju.

V skladu s prednostnimi ukrepi za spodbuditev razvoja varstva okolja je torej potrebno povečati učinkovitost javno finančnih sredstev in vzpostaviti pravne in ekonomske mehanizme za uveljavitev koncepta trajnostnega gospodarskega razvoja, ki bo posredno sledil nacionalnim prioritetam politike varstva okolja v skladu s cilji in za to predvidenimi ukrepi Nacionalnega programa varstva okolja.

V naslednjem kratkoročnem obdobju želi Ministrstvo za okolje in prostor v prvi vrsti preveriti učinkovitost obstoječih okoljskih dajatev (taksa za obremenjevanje zraka z emisijami CO₂, taksa za obremenjevanje voda, vodna povračila) in vzpodbujanje trajnostnega sistema ravnanja z odpadki in zmanjševanja količin odpadkov na izvoru, ki naj povrnejo stroške škode obremenjevanja okolja, povzročene v preteklem času in postanejo tako imperativ trajnostnega gospodarskega razvoja. V nadaljevanju se bo politika usmerila v vzpostavitev pravnih in ekonomskih mehanizmov za uveljavitev ekonomske cene rabe vode ter trajnostnega upravljanja z naravnim dobrom. Skrb za varstvo okolja narekuje spremembe v strukturi in usmeritvi posameznih že uvedenih okoljskih dajatev ter razširitev palete ekonomskih instrumentov varstva okolja skladno z opredelitvijo v predpisih, ki urejajo varstvo okolja: trgovanje s pravicami do emisije, finančna jamstva za namene varstva okolja, skupne naložbe v projekte varstva okolja, uvedba znaka za okolje in sistema okoljskega vodenja organizacij. Skladno z usmeritvami 6. akcijskega okoljskega programa Skupnosti je ključna prioriteta NPVO dolgoročno ukinitve za varstvo okolja negativnih subvencij; zato je visoko na listi prioritet politike varstva okolja v naslednjem kratkoročnem obdobju do leta 2008 tudi ohranitev namenske porabe sredstev zbranih iz naslova okoljskih dajatev in razširitev palete okoljskih dajatev z uvedbo takse za obremenjevanje okolja zaradi nastajanja odpadne elektronske opreme in izdelkov bele tehnike ter takse za obremenjevanje okolja zaradi nastajanja odpadnih baterij.

8.1 PODNEBNE SPREMEMBE

Zmanjšanje emisij toplogrednih plinov

Zmanjšanje emisij toplogrednih plinov je tesno povezano s smerjo gospodarskega razvoja, ki določa način oskrbe z energijo ter njeno porabo v industriji in storitvenem sektorju ter na drugi strani z načinom zadovoljevanja življenjskih potreb. Stroški in viri financiranja ukrepov za doseganje zmanjšanja emisij toplogrednih plinov so podrobneje opredeljeni v Operativnem programu⁴⁶.

V Republiki Sloveniji je že uveljavljenih nekaj instrumentov, ki so ciljno usmerjeni v doseganje ciljev politike na področju sprememb podnebja, npr. taksa za obremenjevanje zraka z emisijo ogljikovega dioksida ter taksa za obremenjevanje okolja zaradi odlaganja odpadkov, ki cilja na zmanjšanje količine odloženih biorazgradljivih odpadkov. Že uvedeni so tudi drugi instrumenti: finančne spodbude oziroma subvencije promocije obnovljivih virov energije, ugodne odkupne cene za električno energijo

⁴⁵ znesek ne vključuje CO₂ dajatve za pogonska goriva, vključene v trošarinsko dajatev

⁴⁶ Operativni program zmanjševanja emisij toplogrednih plinov (julij, 2003)

od kvalificiranih proizvajalcev ter oprostitve plačila trošarinske dajatve za energente, katerim se v trošarinskem skladišču doda biogorivo kot pogonsko gorivo skladno s predpisi, ki urejajo plačilo trošarin.

Zakon o varstvu okolja uvaja projektno naravnane mehanizme, katerih namen je doseganje zmanjšanja emisij toplogrednih plinov na stroškovno najugodnejši način in tako v začetku leta 2005 uvaja vzpostavitev trgovanja s pravicami emitirati toplogredne pline ter daje pravno podlago za stimuliranje skupnih naložb v projekte zmanjšanja obremenjevanja okolja (neposredne naložbe sredstev proračuna Republiki Sloveniji in občin v skupno naložbo, oprostitve ali zmanjšanje plačila okoljskih dajatev za skupno naložbo, odkup enot zmanjšanja emisij skladno z ratificirano in objavljeno mednarodno pogodbo).

Predviden povečan obseg proračunskih prilivov iz naslova zmanjšanja oprostitve plačila takse za omejevanje zraka z emisijo ogljikovega dioksida v prihodnjih letih do leta 2008, ko je predvideno, da vsi porabniki goriv za uporabo goriv plačajo v ceni za nabavo goriva v celoti tudi znesek omenjene takse bo omogočil povečanje obsega nepovratnih sredstev namenjenih za financiranje izvedbe ukrepov zamenjave uporabe fosilnih goriv z obnovljivimi viri energije oziroma subvencioniranja izrabe obnovljivih virov energije (kot so biomasa, sončna energija, geotermalna energija) pri obstoječih napravah za ogrevanje, ukrepov rekonstrukcije obstoječih naprav za oskrbo naselij s toploto ter izvedbo ukrepov zmanjšanja toplotnih izgub objektov, ki so v lasti Republike Slovenije in občin ter občanov.

Iz sredstev proračuna Republike Slovenije se bo v naslednjih letih financirala dejavnost službe za pripravo evidenc emisij toplogrednih plinov organizirane v okviru Agencije Republike Slovenije za okolje.

Snovi, ki povzročajo tanjšanje ozonskega plašča

Stroške izvajanja operativnega programa ravnanja s haloni in klorofluoroogljikovodiki (CFC), ki se bodo pojavljali v povezavi z zajemanjem, zbiranjem, odstranjevanjem ter uničevanjem halonov, njihovim nadomeščanjem z nadomestnimi sredstvi oziroma nakupom nove opreme ter izvajanjem programov dodatnega usposabljanja in izpopolnjevanja za pridobitev ustreznih znanj za varno ravnanje z ozonom škodljivimi snovmi bodo morali kriti lastniki halonov in opreme iz lastnih sredstev.

8.2 NARAVA IN BIOTSKA RAZNOVRSTNOST

Ohranjanje biotske raznovrstnosti in naravnih vrednot

Programska politika ohranjanja narave je ena od prioritet NPVO, njeno izvajanje pa izključno v domeni Republike Slovenije, zato bo velik delež sredstev proračuna Republike Slovenije v prihodnjem obdobju do leta 2008 namenjen ohranjanju biotske raznovrstnosti in naravnih vrednot, saj bodo proračunska sredstva v celoti financirala ukrepe za ohranitev visoke stopnje biotske raznovrstnosti.

Glede na cilje evropske direktive o pticah⁴⁷ in direktive o habitatih⁴⁸ bodo prioriteto financirani ukrepi za pripravo in izvedbo programov upravljanja posebnih varstvenih območij, vključevanje NATURA 2000 usmeritev v druge načrte, kot so gozdnogospodarski, lovsko-gojitveni in ribiško-gojitveni načrti, načrti upravljanja povodij ter ustanovitve in upravljanje upravljavcev posebnih varstvenih območij oziroma nadgradnja obstoječih javnih zavodov in koncesionarjev za NATURO 2000, ter izobraževanje ekip, komunikacija in ozaveščanje ter promocija za obiskovalce posebnih varstvenih območij. Z namenom izboljšati učinkovitost varstvenih ukrepov ter sprotne ugotavljanja stanja v naravi je treba zagotoviti monitoring biotske raznovrstnosti in naravnih vrednot ter ukrepov izvajanja politike ohranjanja narave prednostno na območjih Natura 2000 ter habitatov rastlinskih in živalskih vrst, katerih varstvo je v interesu EU. S tem je povezana tudi nujna vzpostavitev oziroma izpopolnitev informacijskega sistema na področju ohranjanja narave. Sredstva proračuna Republike Slovenije bodo nadalje namenjena izvedbi renaturacijskih projektov v smislu sanacij ter izboljšav habitatov, odkupu čim večjega dela zemljišč, pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti in kompenzacije zaradi izgube razvojnih pravic ter izplačilo odškodnin za škodo, ki jo povzročajo živali zavarovanih vrst. Dodatni kmetijski okoljski ukrepi na območjih Nature 2000, usklajeni s kmetijsko politiko in upravljavskimi načrti na teh območjih, bodo financirani s pomočjo sredstev evropskih skladov (Program razvoja podeželja, EKUJS program – Evropski kmetijski, usmerjevalni in jamstveni sklad). Dodatno financiranje investicijskih in renaturacijskih ukrepov bomo spodbujali s programi strukturnih skladov, programe za promocijo uravnoteženega razvoja pa s sredstvi kohezijskega sklada (vključno z programi LEADER, INTERREG) in LIFE III – Narava.

Za izvedbo programov upravljanja območij NATURA 2000 je treba zagotoviti nadgradnjo obstoječe strukture upravljalcev zavarovanih območij (javnih zavodov in koncesionarjev). Z izpopolnitvijo celotne kadrovske in organizacijske strukture na področju ohranjanja narave, vključevanjem nevladnih organizacij v varstvena prizadevanja ter z izboljšanjem usklajenosti znanstveno – raziskovalnih programov s potrebami varstva narave je treba zagotoviti tudi izvajanje drugih nalog na področju ohranjanja biotske raznovrstnosti in varstva naravnih vrednot.

V skladu s sklepom Konference pogodbenic Okvirne konvencije ZN o spremembi podnebja lahko države pogodbenice Kjotskega protokola del svojih obveznosti zmanjšanja emisij toplogrednih plinov dosežejo s povečanjem ponora CO₂, ki je posledica neposrednih človekovih dejavnosti v gozdarstvu in ravnanju z zemljišči po letu 1990. To dovoljenje znaša za Slovenijo 0,36 Mt CO₂ v gozdarstvu, dodatno pa tudi iz naslova zaraščanja zemljišč. Upoštevajoč izpolnjevanje pogojev, ki jih določa prej omenjena Konvencija, da morajo biti ponori posledica neposrednih človekovih dejavnosti, se ocenjuje, da bo v Sloveniji mogoče izkoristiti polovico dovoljenega ponora, torej 840 Kt CO₂. Iz navedenega torej izhaja, da so gozdovi oziroma ohranjanje narave pomemben element doseganja tudi ciljev na področju klimatskih sprememb oziroma zmanjšanja emisij toplogrednih plinov, ki je eno od prioritetenih področij NPVO. Da bi ohranili in še povečali te potencialne, ki jih prinaša ohranjenost narava in znotraj nje gozdovi, so prej navedeni ukrepi ohranjanja biotske raznovrstnosti in naravnih vrednot ključna prioriteta varstva okolja. Za izvajanje omenjenih ukrepov se predvideva finančna sredstva, zbrana iz naslova takse na obremenjevanje zraka z emisijo CO₂, namensko porabiti tudi za izvajanje programov politike ohranjanja narave.

Gozdovi

Prilagoditev (posodobitev) in izvajanje monitoringa poškodovanosti gozdov bo omogočilo financiranje s sredstvi proračuna RS in s pomočjo sredstev evropskih skladov.

⁴⁷ 79/409/EEC

⁴⁸ 92/43/EEC

Tla

Predviden pregled stanja onesnaženosti tal ter vzpostavitev državnega monitoringa tal bo v celoti financirano s sredstvi proračuna Republike Slovenije.

Gensko spremenjeni organizmi

Vzpostavitev monitoringa ravnanja z gensko spremenjenimi organizmi, pripravo nacionalne liste varnih gensko spremenjenih organizmov ter priprava pravil ravnanja in določitev meril vrednotenja eksternih stroškov za soobstoj bo v celoti financirano s sredstvi proračuna Republike Slovenije.

8.3 KAKOVOST ŽIVLJENJA**Vode**

Na podlagi določil Zakona o vodah⁴⁹ se uvaja ekonomsko vrednotenje rabe vodnega ali morskega dobra. V skladu s tem je uvedeno plačilo za vodno pravico, ki jo je na podlagi vodnega dovoljenja ali koncesije v skladu z določbami novega Zakona o vodah potrebno pridobiti za vsako rabo vodnega ali morskega dobra, ki presega meje splošne rabe voda. Skladno z obveznostmi direktive Evropskega parlamenta in Sveta EU 2000/60/EC o skupni politiki do voda, ki določa okvir za delovanje Skupnosti na področju vodne politike ter Skupno strategijo o implementaciji Vodne direktive in jo Zakon o vodah povzema, morajo vsi uporabniki vode (gospodinjstva, industrijski sektor, kmetijstvo) plačevati ekonomsko ceno rabe vode skladno svoji rabi vode (količinski in kakovostni obremenitvi), torej ceno, ki bo poleg stroškov poslovanja oziroma obratovanja, kapitala ter (investicijskega) vzdrževanja, vključevala tudi okoljske stroške ter stroške izkoriščanja vode kot naravnega vira. Zakon o vodah v slovenski pravni red skupaj s predvidenimi podzakonskimi akti vnaša vzpostavitev pravnih in ekonomskih mehanizmov za uveljavitev ekonomske cene vode ter proračunskega sklada za vode.

Pomemben vir financiranja ukrepov varstva voda na področju čiščenja in odvajanja komunalnih odpadnih voda je v preteklih letih predstavljala taksa za odpadno vodo, katere sredstva je zavezanec za plačilo lahko usmeril v izvajanje sanacijskih ali drugih del za zmanjšanje obremenjevanja voda do zneska sredstev, ki jih vloži v to izvedbo. Na podlagi zadovoljivih rezultatov in z namenom povečanja učinkovitosti javnofinančnih sredstev bo MOP s spremembo pravne podlage, ki ureja takso za obremenjevanje voda, upravičene stroške za oprostitev oziroma zmanjšanje plačila takse uskladi s prioriteta Operativnega programa odvajanja in čiščenja odpadnih komunalnih in padavinskih voda, ki ga bo v kratkem sprejela Vlada Republike Slovenije. Poleg omenjenega mehanizma takse za odpadne vode je izgradnja infrastrukture za izvajanje javnih služb oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja odpadnih voda financirana s sredstvi iz proračuna občin in sredstev proračuna RS za sofinanciranje, z evropskimi sredstvi kohezijskega sklada ter s sredstvi regionalnih državnih pomoči in regionalnih spodbud občinam in iz naslova pokrivanja investicijskih stroškov v delu cene za uporabo infrastrukture kot delu cene občinskih javnih služb varstva okolja. Omenjeni viri sredstev financiranja ukrepov varstva voda se s tendenco povečevanja pričakujejo tudi v naslednjem srednjeročnem obdobju.

Pomemben element ekonomske politike varstva voda je tudi predvidena reorganizacija in racionalizacija javnih služb oskrbe prebivalstva s pitno vodo, izvajanja javne službe odvajanja in čiščenja odpadne komunalne in padavinske vode ter ustrezna politika cen občinskih javnih služb varstva okolja.

Poleg investicijskih sredstev za financiranje izgradnje infrastrukture za izvajanje javne službe je z vzpostavitvijo proračunskega sklada za vode omogočena realizacija vlaganj v izgradnjo vodne infrastrukture, ki je neizogibna za urejanje voda in za zagotavljanje primernega varstva pred škodljivim delovanjem voda.

Sredstva proračuna Republike Slovenije se bodo v naslednjem obdobju usmerjala v financiranje izvedbe ukrepov predvidenih s Programi ukrepov na podlagi Načrtov upravljanja voda s ciljem doseganja dobrega stanja voda.

Zrak

Nabor ukrepov vključuje pripravo operativnega programa za ohranjanje in izboljšanje kakovosti zunanje zraka in posodobitev reprezentativne mreže merilnih mest za ugotavljanje kakovosti zunanje zraka kar bo v celoti bremenilo odlive proračuna Republike Slovenije.

Zmanjšanje emisij SO₂, NO_x, CO iz obstoječih velikih kurilnih naprav bo dosežen z ustreznimi ukrepi upravljavcev naprav vključujoč pokritje stroškov prilagoditve.

Kemikalije

Medtem ko bo vzpostavitev sistema ravnanja s kemikalijami (registracija, evalvacija, avtorizacija kemikalij) kakor tudi vzpostavitev sistema za nadzor ter organizacija strokovno svetovalne službe za pomoč proizvajalcem, uvoznikom in uporabnikom kemikalij v celoti financirana iz proračunskih postavk Urada za kemikalije v okviru Ministrstva za zdravje, bodo stroški ukrepov za prilagoditev in ustrezno zmanjšanje izpustov gospodarskih družb, ki omenjene snovi proizvajajo oziroma dajejo v prost promet ali uporabljajo v celoti bremenili omenjene povzročitelje obremenjevanja skladno s uveljavitvijo načela plačila za obremenjevanje.

Hrup

Izdelava strateških kart hrupa za določene aglomeracije kot ključni ukrepi, predvideni na področju bodo v naslednjem srednjeročnem obdobju financirana s sredstvi proračunskih postavk proračuna MOP.

Elektromagnetna sevanja

Na področju elektromagnetnega sevanja bodo sredstva proračuna RS v naslednjem srednjeročnem obdobju namenjena financiranju posnetka stanja obremenjenosti okolja z visokofrekvenčnimi viri EMS, visokonapetostnimi viri nizkofrekvenčnih virov EMS ter vzpostavitev in vzdrževanje enotnega informacijskega sistema ter za tipsko certificiranje virov sevanja.

⁴⁹ Uradni list RS, 57/02

Okolje v urbanih območjih

Sredstva proračuna Republike Slovenije bodo namenjena pripravi strateških smernic za okolje v urbanih območjih, za trajnostno gradnjo in trajnostno mobilnost. Sistem upravljanja z okoljem ter načrt za trajnostno mobilnost za mesti Ljubljana in Maribor bodo financirana iz sredstev proračuna omenjenih mestnih občin.

8.4 ODPADKI IN INDUSTRIJSKO ONESNAŽEVANJE**Odpadki**

Rekonstrukcija in širitev obstoječih odlagališč, izgradnja nove infrastrukture za obdelavo, predelavo in odstranjevanje odpadkov prioriteto kot regijskih centrov za ravnanje z odpadki in državnih naprav za termično obdelavo odpadkov so ukrepi na področju ravnanja z odpadki, ki bodo delno financirani s sredstvi proračuna Republike Slovenije, sredstvi občinskih proračunov in sredstvi evropskega kohezijskega sklada.

Da bi pospešili izvedbo omenjenih ukrepov ter z namenom povečanja učinkovitosti javnofinančnih sredstev bo MOP sredstva zbrana iz naslova takse za odlaganje odpadkov usmerilo v izvajanje prioritarnih ukrepov opredeljenih v Operativnem programu ravnanja s komunalnimi odpadki tako, da bodo upravičeni stroški za oprostitev takse za odlaganje odpadkov opredeljeni kot investicijski stroški infrastrukture skladno s prioriteta Operativnega programa na področju izvajanja javne službe zbiranja, predelave in odstranjevanja komunalnih odpadkov v skladu s predpisi, ki urejajo oskrbovalne in organizacijske standarde javne službe. V prihodnjih letih se pričakuje tudi reorganizacija javnih služb zbiranja, predelave in odstranjevanja komunalnih odpadkov ter ustrezno politiko cen javne službe.

Zmanjšanje količin odpadkov na izvoru oziroma trajnostnega načina ravnanja z odpadki je vzpodbudila in pospešila uvedba ekonomskih instrumentov na področju. Tako se bo že uvedeni taksi za obremenjevanje okolja zaradi uporabe mazalnih olj in taksi za obremenjevanje okolja zaradi nastajanja izrabljenih motornih vozil pridružila še taksa na obremenjevanje okolja zaradi nastajanja odpadne elektronske opreme in izdelkov bele tehnike ter taksa za obremenjevanje okolja zaradi nastajanja odpadnih baterij.

Proračun Republike Slovenije v svojih proračunskih postavkah za naslednja leta poleg investicijskih transferov financiranja izgradnje infrastrukture javne službe zbiranja in odlaganja komunalnih odpadkov in dokončne sanacije odlagališč gubrona v Pesnici in odlagališča Globovnik vključuje tudi financiranje vzpostavitve enotnega informacijskega sistema zbiranja in zajema izrabljenih motornih vozil, odpadne električne in elektronske opreme ter izrabljenih avtomobilskih gum na ozemlju Republike Slovenije.

Industrijsko onesnaževanje

Ukrepi zmanjšanja industrijskega onesnaževanja, ki vključujejo predvsem uvajanje najboljših razpoložljivih tehnik v proizvodne procese in pridobitev okoljevarstvenih dovoljenj za obratovanje naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje večjega obsega predstavljajo izključno strošek upravljavcev omenjenih naprav.

Za izvedbo finančno najzahtevnejših programov ukrepov NPVO bi bila do leta 2008 predvidoma potrebna sredstva, prikazana v tabeli 3.

Tabela 3: Financiranje ključnih programov ukrepov v obdobju do 2008 (v mio SIT)

Program	Finančni vir	2005*	2006*	2007*	2008*
– Urejanje voda – zmanjšanje posledic hidroloških suš – zmanjšanje škodljivega delovanja voda hidrološki monitoring	Vodna povračila in plačila za vodno pravico	2.710	3.645	3.900	4.200
Vodooskrba	Vodna povračila	340	355	300	300
	Proračun RS	–	600	1.400	1.500
	EU	–	1.400	3.600	4.000
Varstvo voda pred onesnaženjem z nitrati iz kmetijske proizvodnje	Proračun RS***	4.000	4.000	4.000	4.000
Odvajanje in čiščenje odpadnih voda	Taksa za obr. voda	10.500	9.500	7.500	7.500
	Proračun*	2.000	2.000	2.000	2.000
	Ostali viri**	3.800	4.800	5.800	5.800
Odstranjevanje odpadkov (brez naprav za termično obdelavo)	Taksa zaradi odlaganja odpadkov	3.500	4.000	6.000	6.000
	Proračun*	800	800	800	800
	EU	4.000	4.000	4.000	4.000
Ravnanje z odpadnimi olji (sanacija starih bremen)	Taksa za odpadna olja	340	700	800	900
Ravnanje z izrabljenimi motornimi vozili	Taksa za izrabljena motorna vozila	550	900	1.200	1.400
Ravnanje z odpadno električno in elektronsko opremo	Taksa za električno in elektronsko opremo	200	500	700	1.000

Program	Finančni vir	2005*	2006*	2007*	2008*
Ohranjanje biotske raznovrstnosti in naravnih vrednot (vključno z Natura 2000 območji)	CO ₂ taksa	370	670	870	1.100
	proračun RS	1.240	1.240	1.240	1.240
	Ukrepi kmetijsko gozdarske politike (dodatni ukrepi na Natura območjih) ***	500	3.000	6.000	8.170
Spodbujanje obnovljivih virov energije	CO ₂ taksa	1.000	2.000	3.000	4.000
	Proračun RS	850	850	850	850
Spremljanje stanja okolja –monitoring	Proračun RS	620	620	620	620
SKUPAJ		37.320	45.580	54.580	59.380

* vključuje sredstva Proračuna RS, občinskih proračunov, evropskih skladov

** vključuje posojila za infrastrukturo in sredstva tekočega financiranja investicij

*** finančna shema Programa razvoja podeželja in evropskega kmetijskega, usmerjevalnega in jamstvenega sklada (MKGP)

9. SPREMLJANJE IZVAJANJA

Poročilo o stanju okolja 2002 (PSO 2002) in vrednotenje na podlagi izbranih kazalcev sta podala osnovo za pripravo in usmeritve NPVO ter definiranje konkretnih ukrepov za naslednje obdobje. Tudi v bodoče je spremljanje izvajanja NPVO predvideno s pripravo poročila o izvajanju NPVO, ki je skladno z zakonom o varstvu okolja sestavi del poročila o okolju. V ta namen je pripravljena tabela (Priloga 2) opredelila spremljanje izvajanja v obliki doseganja zastavljenih ciljev ali izvajanja opredeljenih ukrepov do določenih rokov. V njej so po posameznih področjih prevzeti cilji in ukrepi, ter ukrepi v podporo izvajanja programa, ki se nanašajo predvsem na promocijo in izobraževanje na področju varstva okolja.

Tabela opredeljuje tudi začetni nabor kazalcev, s katerimi bomo spremljali stanje okolja, pritiske na okolje, trende in spremembe v okolju in s tem tudi izvajanje zastavljenih ciljev v NPVO. Skladno z razvojem novih kazalcev v okviru Evropske skupnosti, se bo njihov nabor usklajeval in dopolnjeval tudi na nacionalni ravni. Navedeni kazalci so tako, kot je to bilo že pri PSO 2002, mednarodno primerljivi v okviru EU, saj bodo uporabljeni metodološki listi Evropske agencije za okolje, ki rabijo za pripravo poročil o okolju držav članic EU. Gre torej tudi za sočasno izvajanje redne državne obveznosti Republike Slovenije glede poročanja Evropski komisiji in Evropski agenciji za okolje ter v okviru predpisanih t.i. strukturnih kazalcev tudi za spremljanje in poročanje glede doseganja ciljev Lizbonske strategije na področju okolja.

Minister pristojen za okolje ustanovi posebno skupino za spremljanje izvajanja, ki jo sestavljajo tudi predstavniki civilne družbe. Enkrat letno skupina pripravi poročilo in z njim seznani ministra. Na podlagi ugotovitev poročila skupine se sprejmejo potrebni ukrepi za prilagajanje morebitnim novim razmeram.

Št. 801-01/90-02/287

Ljubljana, dne 24. novembra 2005

EPA 292-IV

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
France Cukjati, dr. med. l.r

Priloga 1: Operativni programi in druge aktivnosti na podlagi NPVO in direktive ter drugi strateški dokumenti EU, oz. mednarodne pogodbe, ki jih določajo

Programi / ukrepi	EU direktiva (oz. strateški dokument EU) / mednarodna pogodba
4.1 PODNEBNE SPREMEMBE	
1. Zmanjševanje emisij toplogrednih plinov	
Operativni program zmanjševanja emisij toplogrednih plinov (julij 2003)	4. člen Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja (1992) in 10. člen Kjotskega protokola (1997)
Državni načrt RS o razdelitvi pravic za emisije toplogrednih plinov za obdobje 2005–2007 (maj, 2004)	9. člen direktive o emisijskem trgovanju EU (2003/87/EC)
2. Stratosferski ozon	
Operativni program ravnanja s haloni (julij 2003)	Uredba EU 2037/2000 o snoveh, ki tanjšajo ozonski plašč – sklep X/7 sprejet na 10. konferenci pogodbenic Montrealskega protokola (1987)
Operativni program ravnanja s klorofluorogljikovodiki (CFC) (julij 2003)	Uredba EU 2037/2000 o snoveh, ki tanjšajo ozonski plašč – sklep XI/16 sprejet na 11. konferenci pogodbenic Montrealskega protokola (1987)
4.2 NARAVA IN BIOTSKA RAZNOVRSTNOST	
1. Nacionalni program varstva narave	94. člen Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, 22/03)
Operativni program ukrepov ohranjanja biotske raznovrstnosti s programom upravljanja Natura 2000 območij	6. člen Konvencije o biološki raznovrstnosti (1992)
Operativni program varstva naravnih vrednot	6. člen Habitatne direktive (92/43/EEC) in direktive o pticah (79/409/EEC)
2. Spremljanje stanja gozdnih ekosistemov	
Državni program Forest Focus	8. člen Uredbe EU 2152/2003 o monitoringu poškodovanosti gozdov (Forest Focus)
3. Tla	
Pregled stanja onesnaženosti tal in vzpostavitev monitoringa	Tematska strategija varstva tal (v pripravi) COM(2002)179 final
4. Gensko spremenjeni organizmi	
Mednarodna trgovina z GSO	Kartagenski Protokol o biološki varnosti h Konvenciji o biološki raznovrstnosti (1992)
Sledljivost in detekcija GSO	Life sciences and biotechnology – A Strategy for Europe (COM/2002/27 final)
Zagotavljanje soobstoja konvencionalnih, gensko spremenjenih in ekoloških pridelkov	Soobstoj gensko spremenjenih poljščin s konvencionalnim in ekološkim kmetovanjem (COM/2003/556/EC)

Programi / ukrepi	EU direktiva / mednarodna pogodba
4.3 KAKOVOST ŽIVLJENJA	
1. Nacionalni program upravljanja z vodami	54. člen Zakona o vodah (Uradni list RS, 67/02) in Direktiva o vodah (2000/60/EC)
I. Varstvo voda	
1. Operativni program za varstvo voda pred onesnaženjem z nitrati iz kmetijske proizvodnje (april, 2004)	5. člen Nitratne direktive (91/676/EEC)
2. Operativni program odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih in padavinskih voda	17. člen direktive o čiščenju in odvajanju komunalnih odpadnih voda (91/271/EEC)
<i>Operativni programi za zmanjšanje onesnaženja površinskih voda z nevarnimi snovmi:</i> 3. Operativni program zmanjševanja onesnaženja z živim srebrom iz razpršenih virov 4. Operativni program zmanjševanja onesnaženja z nevarnimi kloriranimi ogljikovodiki iz razpršenih virov 5. Operativni programi zmanjševanja onesnaževanja površinskih voda s prednostnimi in drugimi nevarnimi snovmi	7. člen Direktive o emisijah nevarnih snovi v vodno okolje (76/464/EEC) in hčerinske direktive: – živo srebro (82/176/EEC in 84/156/EEC) – klorirani ogljikovodiki (86/280/EEC, 88/347/EEC in 90/415/EEC) – kadmij (83/513/EEC), heksaklorocikloheksan (84/491/EEC) in ostale prednostne snovi (Aneks X.: 2000/60/EC – Direktiva o vodah)
6. Program za zmanjšanje tveganja zaradi uporabe pesticidov	Tematska strategija trajnostne rabe pesticidov – v pripravi COM(2002)349 final
7. Varstvo voda, določenih za zahtevano kakovost voda, da se omogoči življenje rib	5. člen Direktive o kakovosti voda za življenje rib (78/659/EEC)
8. Varstvo voda, določenih za zahtevano kakovost voda, da se omogoči življenje in rast morskih školjk in morskih polžev	5. člen Direktive o kakovosti voda za življenje lupinarjev (79/923/EEC)
9. Varstvo območij kopalnih voda	4. člen Direktive o kopalnih vodah (76/160/EEC) in 77. člen Zakona o vodah (Uradni list RS, 67/02)
10. Varstvo voda na vodovarstvenih območjih	74. člen Zakona o vodah (Uradni list RS, 67/02) in 7. člen direktive o vodah (2000/60/EC)
11. Program varstva morja (morskega okolja)	Tematska strategija o morskem okolju – v pripravi COM(2002)539 final

II. Urejanje voda	
1. Posodobitev in prilagoditev hidrološkega monitoringa ter izboljšanje napovedovanja ekstremnih hidroloških pojavov 2. Program za zmanjševanje posledic hidroloških suš 3. Načrt upravljanja območij ogroženih zaradi poplav v smislu uvajanja Evropskih najboljših praks za zmanjševanje poplavne ogroženosti	Skupna strategija izvajanja vodne direktive (maj, 2001); Najboljše evropske prakse za preprečevanje poplav, varstvo pred njimi in ublažitve njihovih posledic - Nadzor nad nevarnostmi poplav – preprečevanje, zaščita in ublažitev posledic poplav COM(2004)472 final - Delovno gradivo EU v zvezi s problematiko hidroloških suš
III. Raba vode	
1. Operativni program vodooskrbe	
2. Uvajanje ekonomske cene vode	9. člen Direktive o vodah (2000/60/EC)
Zrak	
1. Operativni program za varstvo zraka (vključno s programom državnega monitoringa kakovosti zraka)	7. člen Krovne direktive o kakovosti zraka (96/62/EC) Tematska strategija o kakovosti zraka – v pripravi Program za čist zrak (CAFE Programme) COM(2001)245
2. Operativni program zmanjševanja emisij v zrak	6. člen Direktive o zgornji meji nacionalnih emisij – NEC (2001/81/EC) in Goethenburški protokol (1999) h konvenciji CLTRAP
3. Operativni program zmanjševanja emisij v zrak iz velikih kurilnih naprav (april, 2004)	3. člen Direktive o emisijah iz velikih kurilnih naprav – LCP (2001/80/EC)
Kemikalije	
1. Vzpostavitev sistema ravnanja s kemikalijami (REACH)	Predlog uredbe EU (REACH) COM 2003 0644 (03) – White Paper on the Strategy for a future Chemicals Policy COM(2001)88
2. Nacionalni izvedbeni načrt za upravljanje z obstojnimi organskimi onesnaževali	8. člen Uredbe EU o obstojnih organskih onesnaževalih – POPs (850/2004) in 7. člen Konvencije o obstojnih organskih onesnaževalih – POPs in POPs protokol h konvenciji CLTRAP
Hrup	
1. Operativni program varstva pred hrupom (karte obremenjenosti s hrupom in načrti ukrepov za zmanjšanje hrupa)	8. člen Direktive o okoljskem hrupu (2002/49/EC)
Elektromagnetno sevanje	
Urbano okolje	Priporočila EU o elektro–magnetnem sevanju Tematska strategija za urbano okolje – v pripravi COM(2004)60

Programi / ukrepi	EU direktiva / mednarodna pogodba
4.4 ODPADKI IN INDUSTRIJSKO ONESNAŽEVANJE	
Odpadki	Tematska strategija o preprečevanju in recikliranju odpadkov – v pripravi COM(2003)301 final
1. Operativni program odstranjevanja odpadkov s ciljem zmanjšanja odloženih biorazgradljivih odpadkov (april, 2004)	5. člen Direktive o odlaganju odpadkov (99/31/EC)
2. Operativni program ravnanja z nevarnimi odpadki	6. člen Direktive EU o nevarnih odpadkih (91/689/EEC) in 17. člen Krovne direktive EU o odpadkih (75/442/EEC)
3. Operativni program zbiranja komunalnih odpadkov	odlaganje odpadkov (99/31/EC) embalaža (94/62/EC)
4. Operativni program ravnanja z embalažo (2002)	14. člen Direktive EU o ravnanju z embalažo (94/62/EC)
5. Operativni program ravnanja z odpadnimi olji (2003)	Direktiva o odpadnih oljih (75/439/EEC) in 7. člen Krovne direktive EU o odpadkih (75/442/EEC)
6. Operativni program ravnanja z baterijami in akumulatorji (2003)	6. člen Direktive EU o baterijah in akumulatorjih (91/157/EEC)
7. Operativni program ravnanja s PCB/PCT (2003)	11. člen Direktive EU o ravnanju s PCB/PCT (96/59/EEC)
8. Operativni program zmanjševanja in preprečitve obremenjevanja okolja za proizvodnjo TiO ₂	9. člen Direktive EU o odpadkih iz proizvodnje TiO ₂ (78/176/EEC in dopolnitve 82/883/EEC in 92/112/EEC)
9. Operativni program ravnanja z gradbenimi odpadki (vključno z odpadki, ki vsebujejo azbest)	Delovni program EU na področju ravnanja z gradbenimi odpadki
10. Program ravnanja z izrabljenimi motornimi vozili	Izrabljena motorna vozila (2000/53/EC)
11. Program ravnanja z izrabljenimi avtomobilskimi gumami	
12. Program ravnanja z odpadno električno in elektronsko opremo	Odpadna električna in elektronska oprema (2002/95/EC in 2002/96/EC)
Industrijsko onesnaževanje	
1. Program uvajanja najboljših razpoložljivih tehnologij (BAT) v industrijske obrate	Direktiva EU o celovitem preprečevanju in nadzorovanju onesnaževanja okolja – IPPC (96/61/EEC)
2. Program zmanjševanja tveganja za okolje zaradi večjih nesreč z nevarnimi snovmi	Direktiva EU o obvladovanju nevarnosti večjih nesreč – Seveso II (96/82/EC in 2003/105/EC)

Priloga 2: Spremljanje izvajanja ukrepov in/ali doseganja ciljev po področjih

Področje	Kazalci stanja in vpliva	Vsebinski cilj in kvantifikacija cilja	Kazalci gonilnih sil in obremenitev	Spremljanje izvajanja ukrepov	Kazalci odziva
Podnebne spremembe	Padavine in temperature Spreminjanje obsega ledenika	Zmanjševanje emisij toplogrednih plinov 8 % v obdobju 2008–2012 glede na leto 1986	Emisije toplogrednih plinov	priprava letnih poročil o evidencah emisij TGP vzpostavitev sistema trgovanja s pravicami emisij analiza ranljivosti na podnebne spremembe in prilagajanje nanje – organizacija strokovne skupine za spremljanje ponorov za področje rabe tal, spremembe rabe tal in gozdarstva	letno 2005 2006 2005
		30 % nižja poraba energije v novih stavbah			
		možnost znižanja porabe energije v javnem sektorju za 15 %.			
		16 % delež SPT-ja do leta 2012 v proizvodnji električne energije;			
		2 % delež biogoriv v prometu do leta 2005 in 5,75 % do leta 2010;			
		zmanjšanje energetske intenzivnosti (za 30 % do leta 2015 v primerjavi z letom 2000);	Energetska intenzivnost		
		12 % delež obnovljivih virov energije v celotni energetske oskrbi države do leta 2010;			
Tanjšanje ozonskega plašča	-	Preprečevanje izpuščanja v atmosfero in omejevanje uporabe snovi, ki povzročajo tanjšanje ozonskega plašča do 31. 12. 2005 zamenjava z nadomestnimi sredstvi in prenehanje uporabe halonov in predvidena dokončna odstranitev in uničenje halonov	Poraba snovi, ki povzročajo tanjšanje ozonskega plašča	- zamenjava z nadomestnimi sredstvi in prenehanje uporabe halonov za namene »nujne uporabe in dokončna odstranitev in uničenje halonov« - prenehanje uvoza CFC in izdelkov zaradi potreb bistvenega pomena ter uporaba ustreznih MDI brez CFC, - dokončen zajem CFC iz hladilno zamrzovalnih in klimatskih naprav	2005 2005 2012

Področje	Kazalci stanja in vpliva	Vsebinski cilj in kvantifikacija cilja	Kazalci gonilnih sil in obremenitev	Spremljanje izvajanja ukrepov	Kazalci odziva
	-	do 31.12.2012 dokončen zajem CFC iz hladilno zamrzovalnih in klimatskih naprav.	-	-	
Narava	Biodiverzitetni index		50	Priprava in sprejem operativnega programa za ohranjanje biotske raznovrstnosti z ukrepi:	Zavarovana območja
Ohranjanje biotske raznovrstnosti	Stanje najbolj ranljivih sestavin biotske raznovrstnosti (vrst in habitatnih tipov)			- sprejetje načrtov upravljanja, določitev upravljavcev za območja Natura 2000 - vzpostavitev centralne enote za zavarovana območja, povečanje deleža zavarovanih območij različnih kategorij za 5% ter uskladitev dveh ustanovitvenih aktov za širša zavarovana območja in 20 za ožja zavarovana območja - vključitev površin, pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti v kmetijsko okoljske ukrepe Programa razvoja podeželja - dograditev in izpolnitev sistema izplačevanja odškodnin - vzpostavitev standarda za zadrževanje živali v ujetništvu - vzpostavitev sistema spremljanja stanja biotske raznovrstnosti na osnovi sklopa kazalcev - izobraževanje in ozaveščanje o pomenu biotske raznovrstnosti s poudarkom na omrežju Natura 2000	
	Stanje ohranjenosti nekaterih pogostih vrst in habitatnih tipov, ki lahko nakazujejo spremembe v stanju manj ranljivih sestavin biotske raznovrstnosti				2005

		Velike zveri			Priprava in sprejem operativnega programa upravljanja populacij velikih zveri (medved, volk, ris)	2005	
	Stanje nekaterih invazivnih tujerodnih vrst	Tujerodne vrste			Priprava in sprejem operativnega programa ravnanja s tujerodnimi invazivnimi vrstami	2006	
Ohranjanje naravnih vrednot					Priprava in sprejem operativnega programa varstva naravnih vrednot z ukrepi: - vzpostavitev pogodbenega varstva oz. skrbništva - zavarovanje naravnih vrednot kot ožja zavarovana območja ali v okviru širših zavarovanih območij - obnovitev, ureditev oz. zaščita naravnih vrednot - vzpostavitev sistema ex-situ varstva za minerale in fosile - izpopolnitev informacijskega sistema za naravne vrednote - izobraževanje in ozaveščanje o pomenu varstva naravnih vrednot	2006	
Gozdovi	Poškodovanost gozdov in osutost dreves	Zagotavljanje stabilnosti in vitalnosti gozdov			vzpostavitev državne mreže za monitoring poškodovanosti gozdov ter spremljanje stanja in vrednotenje poškodovanosti gozdov	2004-2008	
Tla	Raba tal in pokrovnost	Čim manjši negativni vpliv na tla in okolja	Onesnažena območja		- zaključiti s pregledom stanja onesnaženosti tal - vzpostavitev državnega monitoringa tal	2008 2006	

Področje	Kazalci stanja in vpliva	Vsebinski cilj in kvantifikacija cilja	Kazalci gonilnih sil in obremenitev	Spremljanje izvajanja ukrepov	Kazalci odziva
Gensko spremenjeni organizmi				- vzpostavitev administrativnih postopkov za izdajo dovoljenj 2005/06 - vzpostavitev nadzora ravnanj z GSO 2006 - pravna ureditev zagotavljanja soobstoja gensko spremenjenih posevkov s konvencionalnim in ekološkim kmetovanjem 2006 - vzpostavitev administrativnih postopkov za čezmejno gibanje GSO in zagotoviti dostop do informacij potrebnih za izvajanje kontrole uvoza/izvoza 2006	
Vode					
Upravljanje z vodami				- določitev karakteristik vodnih območij (ekoregij, tipologije vodnih teles, varstvenih območij, obremenitev in vplivov) in določitev vodnih teles za doseganje dobrega stanja voda 2005 - postavitev programov za izvajanje monitoringa stanja vseh vodnih teles 2006 - objava načrtov upravljanja z vodami (NUV na vodnem območju Donave in na vodnem območju Jadranskih rek z morjem) 2009	
Varstvo voda	Kakovost vodotokov BPK in amoniak v vodotokih Fosfor v jezerih Hranila v rekah	Doseganje dobrega ekološkega stanja voda			

Področje	Kazalci stanja in vpliva	Vsebinski cilj in kvantifikacija cilja	Kazalci gonilnih sil in obremenitev	Spremljanje izvajanja ukrepov	Kazalci odziva
	Nitrati v podzemnih vodah	nitrati iz kmetijskih virov	Poraba mineralnih gnojil Bilanca hranil	- vključitev izplačil za izpolnjevanje zahtev Nitratne direktive v Program razvoja podeželja 2004–06 - izdelava programov prilagoditev za 21 velikih živinorejskih obratov 2007	Izvajanje nitratne direktive
		čiščenje in odvajanje komunalnih odpadnih voda <i>izgradnja čistilnih naprav</i>	Čiščenje odpadnih voda	- izgradnja čistilnih naprav s pripadajočim kanalizacijskim omrežjem za območja poselitve > 100.000 PE 2005 - izgradnja čistilnih naprav s pripadajočim kanalizacijskim omrežjem za območja poselitve 15.000 – 100.000 PE 2010 - izgradnja čistilnih naprav s pripadajočim kanalizacijskim omrežjem za območja poselitve 2.000 – 15.000 PE 2015 - izgradnja čistilnih naprav s pripadajočim kanalizacijskim omrežjem za območja poselitve > 10.000 PE na občutljivih območjih 2008	-
	Pesticidi v podzemnih vodah	Zmanjšanje onesnaženja voda z izpusti nevarnih snovi		- priprava seznama onesnaževal pomembnih za RS 2005 - izvajanje preglednega monitoringa površinskih voda za prednostne nevarne snovi 2005–06 - določitev oz. modifikacija standardov kakovosti za te snovi 2006 - določitev ukrepov glede na stanje voda 2007–08 - na območju Idrije in Soče preučevanje transporta in depozicije živega srebra v rekah, rečnih naplavinah in v prsti ter akumulacije živega srebra v prehranjevalnih verigah kopenskih in vodnih ekosistemov - vzpostavitev sistema za zbiranje amalgamov iz zobozdravstvenih ordinacij 2004–08	-
				2005	
				2005–06	
				2006	
				2007–08	
				2004–08	
				2005	

Področje	Kazalci stanja in vpliva	Vsebinski cilj in kvantifikacija cilja	Kazalci gonilnih sil in obremenitev	Spremljanje izvajanja ukrepov	Kazalci odziva
				- identifikacija vseh virov onesnaževanja z nevarnimi kloriranimi oglikovodiki in ugotavljanje stanja 2005 - doseganje mejnih emisijskih vrednosti za emisije tetrakloroetilena v kemičnih čistilnicah in uporaba najboljših dostopnih tehnologij za kemično čiščenje 2007	
	Kakovost pitne vode	vodovarstvena območja		- vzpostavitev vodovarstvenih območij na območjih poselitve, kjer je več kot 15.000 PE 2006 - vzpostavitev vodovarstvenih območij na območjih poselitve, kjer je manj kot 15.000 PE 2009	-
	Kakovost kopalnih voda	kopalne vode		- pregled vplivnih območij kopalnih voda ter postavitev dodatnega monitoringa v primeru higienske neustreznosti vode 2006 - priprava programa ukrepov v primeru higienske neustreznosti vode 2009	-
	Nevarne snovi v morskih organizmih	varstvo voda za življenje rib		- vzpostavitev monitoringa in baze podatkov za vrednotenje kakovosti sladkih voda na določenih območjih, ki jih je treba zavarovati ali izboljšati, da se omogoči življenje rib 2006 - priprava programa ukrepov v primeru preseganja mejnih vrednosti 2008	-
	Nevarne snovi v morskih organizmih	varstvo voda za življenje in rast morskih školjk in polžev		- priprava programa ukrepov v primeru preseganja mejnih vrednosti 2008	-
	Hranila v obalnih vodah Klorofil v somornici, obalni in morski vodi	varstvo morja	Nenamerno izlivanje nafte iz ladij	- posodobitev in celovita ureditev republiške službe varstva obalnega morja 2006 - program za izvajanje strategije morij EU 2009	-

Področje	Kazalci stanja in vpliva	Vsebinski cilj in kvantifikacija cilja	Kazalci gonilnih sil in obremenitev	Spremljanje izvajanja ukrepov	Kazalci odziva
Raba vode	Letni nivo podtalnic	Zagotavljanje vodnih količin za vodooskrbo prebivalcev s pitno vodo	Indeks rabe vode	- priprava operativnega programa vodooskrbe 2005 - priprava in uvedba instrumentov za določanje ekonomskih cen vode za vse vrste rabe 2010	
Urejanje voda	Letna rečna bilanca			- načrt optimiranja mreže hidrološkega monitoringa za potrebe ocenjevanja količinskega stanja voda 2006 - načrt prilagoditve mreže merilnih mest hidroloških in meteoroloških parametrov za potrebe napovedovanja ekstremnih hidroloških pojavov na porečju Save 2008 - uvedba konceptualnega hidrološkega modela za kontinuirano napovedovanje vodnih količin na porečju Save in porečju Mure 2008 - nacionalna vodna bilanca za obdobje 1971–2000 (publikacija) 2006	
Zrak		zmanjševanje škodljivega delovanja voda	Škoda nastala zaradi naravnih nesreč	- priprava programa za zmanjšanje posledic hidroloških suš 2005 - priprava načrta upravljanja zaradi voda ogroženih območij z namenom zmanjšanja škodljivega delovanja voda: - varstvo pred poplavami 2009	
	Pogostost prekorajitev mejnih vrednosti za ozon, SO ₂ , NO ₂ , PM10	ohranjanje in izboljšanje kakovosti zunanega zraka	Emisije SO ₂ Emisije NO ₂ Emisije NH ₃ Emisije HOS Emisije SO ₂ in NO ₂ iz energetike	- priprava operativnega programa za ohranjanje in izboljšanje kakovosti zunanega zraka za ozon (vključno s posodobitvijo reprezentativne državne mreže merilnih mest za ugotavljanje kakovosti zunanega zraka) 2005 - Doseganje mejnih oz. ciljnih imisijskih vrednosti za: - SO₂, PM10 in CO 2005 - NOx, NO₂, Pb, benzen in ozon 2010 - priprava operativnega programa za zmanjšanje nacionalnih emisij za SO₂, NOx, HOS in NH₃ 2005	

Področje	Kazalci stanja in vpliva	Vsebinski cilj in kvantifikacija cilja	Kazalci gonilnih sil in obremenitev	Spremljanje izvajanja ukrepov	Kazalci odziva
Kemikalije				in doseganje ciljnih vrednosti: - SO ₂ – na 27 kt (z 71 kt v 2002) - NO _x – na 45 kt (z 58 kt v 2002) - HOS – na 40 kt (38 kt v 2002) - NH ₃ – na 20 kt (19 kt v 2002) - zmanjševanje emisij SO ₂ , NO _x , CO in prahu iz starih in obstoječih velikih kurilnih naprav v Sloveniji	2010 2008
				- vzpostavitev sistema ravnanja s kemikalijami (registracija, evaluacija, avtorizacija kemikalij – REACH) - vzpostavitev administrativno–nadzornega sistema za nadzor in izvajanje nove kemijske zakonodaje in strokovno–svetovalnih služb za pomoč proizvajalcem, uvoznikom in uporabnikom snovi pri izvajanju kemijske zakonodaje - priprava operativnega program prepovedi in/ali omejitve proizvodnje, dajanja v promet in uporabo ter zmanjševanja izpustov obstojnih organskih onesnaževal ter ukrepov glede odpadkov, ki take snovi vsebujejo	2007 2005–06 2005
Hrup				- Izdelava strateških kart hrupa za aglomeracije z več kot 250.000 prebivalci, za kraje blizu glavnih cest, ki imajo letni pretok vozil več kot 6 mio, za kraje blizu glavnih železnic z več kot 60.000 prevozov letno in za okolico največjega letališča	2007
				- Izdelava strateških kart hrupa za aglomeracije z več kot 100.000 prebivalci, za kraje blizu glavnih cest, ki imajo letni pretok vozil več kot 3 mio, za kraje blizu glavnih železnic z več kot 30.000 prevozov letno	2012
Elektromagnetno sevanje				- posnetek stanja obremenjenosti okolja z visokonapetostnimi viri nizkofrekvenčnih in visokofrekvenčnih virov EMS	2005

Področje	Kazalci stanja in vpliva	Vsebinski cilj in kvantifikacija cilja	Kazalci gonilnih sil in obremenitev	Spremljanje izvajanja ukrepov	Kazalci odziva
				- vzpostavitev in vzdrževanje enotnega prostorskega informacijskega sistema 2006	
Okolje v urbanih območjih					
Okolje v urbanih območjih				- predstavitev EU strategije o urbanem okolju in ustanovitev delovne skupine za urbano okolje 2005 - priprava navodil občinam za pripravo programov varstva okolja s kazalci (vključno s postavitvijo pilotnega projekta v mestih občini) 2006	
Odpadki	Neposredni vnos snovi	odstranjevanje odpadkov <i>v postopke pred odstranjevanjem odpadkov usmeriti vsaj 55% ali več od nastalih količin komunalnih odpadkov in jih (v neto iznosu) snovno izrabiti vsaj 42% ali več,</i> <i>izločiti vse kuhinjske odpadke in jih biološko predelati</i> <i>obdelati preostanke odpadkov tako, da vsebnost TOC ne bo presegala 5%</i> <i>termično obdelati preostanke odpadkov, kjer mejne vrednosti 5% TOC z drugimi postopki ni mogoče doseči in tiste organske odpadke pri katerih je taka obdelava nujna</i> <i>zmanjšati količine odloženih bioodpadkov od 47% v strukturi odloženih odpadkov na 16% do leta 2013 ali 2015, oziroma v povprečju 5% letno</i> <i>zmanjšati potencial nastajanja in emisij TGP za 1162 kt CO₂ ekvivalentov do leta 2012</i>	Odloženi nenevarni odpadki	- zapiranje obstoječih odlagališč, za katera je prilagajanje veljavnim predpisom ekonomsko neupravičeno ali tehnično težko izvedljivo - rekonstrukcija in širitev obstoječih odlagališč, ki bodo obratovala do konca leta 2008 - izgradnja nove infrastrukture za obdelavo, predelavo in odstranjevanje odpadkov prioriteto kot regijskih centrov za ravnanje z odpadki in državnih naprav za termično obdelavo	

Področje	Kazalci stanja in vpliva	Vsebinski cilj in kvantifikacija cilja	Kazalci gonilnih sil in obremenitev	Spremljanje izvajanja ukrepov	Kazalci odziva
		komunalni odpadki	Nastajanje komunalnih odpadkov	Priprava Operativnega programa zbiranja komunalnih odpadkov: 2005 - postavitev zbiralnic za ločene frakcije komunalnih odpadkov na vsaj 500 prebivalcev v strnjjenih območjih poselitve - postavitev zbirnih centrov za zbiranje ločenih frakcij komunalnih odpadkov po prinašalnem sistemu praviloma v vsaki občini, na vsakem območju strnjene poselitve z več kot 8.000 prebivalci in v večjih poselitvenih aglomeracijah na vsaj 80.000 prebivalci - vzpostavitev zbiralnic nevarnih frakcij komunalnih odpadkov na vsakem območju strnjene poselitve z več kot 25.000 prebivalci in v večjih poselitvenih aglomeracijah na vsaj 60.000 prebivalcev - vzpostaviti dopolnilni sistem zbiranja ločenih frakcij komunalnih odpadkov s premičnimi zbiralnicami - vzpostaviti sistem zbiranja organskih kuhinjskih odpadkov iz gostinstva in gospodinjstev ter njihovo biološko predelavo, zagotoviti biološko predelavo bioloških kuhinjskih odpadkov iz gospodinjstev v hišnih kompostnikih, v malih komunalnih kompostarnah na območjih poselitve z več kot 10 prebivalci/ha in več kot 500 prebivalci ter prevzemanje in zagotavljanje biološke predelave na gosteje poseljenih in večjih območjih	
		nevarni odpadki	Nastajanje nevarnih odpadkov Uvoz in izvoz nevarnih odpadkov	Priprava operativnega programa ravnanja z nevarnimi odpadki 2005	
		zmanjšati nastajanje količin nevarnih odpadkov, 5 % do 10 % na letni ravni zagotoviti dokončno odstranjevanje nevarnih odpadkov, kadar domače zmogljivosti ne obstajajo, v okviru infrastrukture znotraj EU doseči vsaj 1 kg zbranih nevarnih frakcij na leto na prebivalca letno v okviru izvajanja občinskih javnih služb ravnanja s komunalnimi odpadki odpadna embalaža 50 % predelane skupne mase odpadne embalaže 60 % masni delež predelane odpadne embalaže			2007 2012

Področje	Kazalci stanja in vpliva	Vsebinski cilj in kvantifikacija cilja	Kazalci gonilnih sil in obremenitev	Spremljanje izvajanja ukrepov	Kazalci odziva
		odpadna olja	Odpadna olja	- nadgradnja obstoječega sistema ravnanja z odpadnimi olji za povišanje stopnje količin zbranih odpadnih olj s sedanjih 35% na 50% nastalih količin odpadnih olj - dokončna sanacija odlagališč gudrona v Pesnici, Studencih in Bohovi, ureditev odlagališča nevarnih odpadkov v Metavi, sanacija odlagališča Globovnik, sanacija odlagališč komunalnih odpadkov, ki se bodo zaprla do leta 2008	2006
		odpadne baterije in akumulatorji		- uvedba sistema celovitega ravnanja z odpadnimi baterijami in akumulatorji ter vzpostavitev evidence baterij in akumulatorje - prepoved trženja baterij s presežno dopustno vsebnostjo težkih kovin in uvajanje posebnega označevanja baterij	2006
		PCB/PCT		- odstranitev PCB polnitvev in dekontaminacija PCB naprav, ki vsebujejo manj kot 500 mg PCB/kg ter izdelava celovitega načrta za zbiranje in odstranjevanje - odstranitev PCB polnitvev in dekontaminacija PCB naprav, če je koncentracija PCB v polnitvah večja od 500 mg/kg	2006
		gradbeni odpadki (vključno z azbestnimi odpadki)		- vzpostavitev in delovanje učinkovitega sistema ravnanja z gradbenimi odpadki (vključno z azbestnimi odpadki)	2010
				- registracija objektov in naprav, ki imajo vgrajenih več kot 1.000 kg materialov, ki vsebujejo šibko vezani azbest - zagotavljanje doslednega ločevanja azbestnih odpadkov od ostalih gradbenih odpadkov pri izvajanju gradbenih del - zagotavljanje odstranjevanja azbestnih odpadkov	2008
		odpadki iz proizvodnje TiO ₂		- dokončna sanacija obstoječih odlagališč mokre sadre in prehod na novo tehnologijo, tj. suhega odlaganja sadre	2007
		izrabljena motorna vozila		- vzpostavitev enotnega sistema zbiranja na celotnem območju RS	2005
		100 % zajem izrabljenih motornih vozil 85% delež ponovne uporabe, predelave in reciklaže do konca 2006			

Področje	Kazalci stanja in vpliva	Vsebinski cilj in kvantifikacija cilja	Kazalci gonilnih sil in obremenitev	Spremljanje izvajanja ukrepov	Kazalci odziva
		izrabljene avtomobilske gume		- vzpostavitev enotnega sistema zbiranja na celotnem območju RS	
		odpadna električna in elektronska oprema <i>zbrati vsaj 4 kg na prebivalca/leto do konca 2007 doseganje deležev ponovne uporabe, predelave in reciklaže – 50 % za male in 75 % za velike gospodinjstve pripomočke oz. naprave do konca 2007</i>		- vzpostavitev sistema zbiranja na celotnem območju RS s ciljem zbrati	
Industrijsko onesnaževanje				- uvajanje najboljših razpoložljivih tehnik in izdaja okoljevarstvenih dovoljenj za velike industrijske obrate/naprave (ok. 150 obratov/naprav)	2007
Integracija okoljskih vsebin v sektorske politike				- vpeljava in izvajanje celovite presoje vplivov na okolje za plane, programe in politike, ki imajo vpliv na okolje in priprava okoljskih izhodišč	2005
Okoljske tehnologije		-		priprava Operativnega programa spodbujanja uporabe okoljskih tehnologij - določitev prioriteten okoljskih tehnologij za RS in njihovih ciljnih učinkov na okolje ter razvoj gospodarstva - vključitev gospodarskih in raziskovalnih subjektov v aktivnosti iz EU programa o okoljskih tehnologijah - določitev in sprostitev finančnih instrumentov za delitev tveganja pri investiranju v okoljske tehnologije - sprostitev finančnih instrumentov za spodbujanje tehnologij obnovljivih energijskih virov in energijsko učinkovitih tehnologij - revizija okolju škodljivih subvencij - zelena naročila oziroma spodbujanje nabav (javnih in privatnih) okoljskih tehnologij ter okolju prijaznih proizvodov in storitev - zvečanje okoljske zavesti podjetij in potrošnikov (promocija »od množine h kakovosti«, čistejša tehnologije, eko dizajn, okoljski standardi ipd).	

Področje	Kazalci stanja in vpliva	Vsebinski cilj in kvantifikacija cilja	Kazalci gonilnih sil in obremenitev	Spremljanje izvajanja ukrepov	Kazalci odziva
Spodbujanje trajnostne proizvodnje in potrošnje		-		- priprava priročnika o trajnostni potrošnji - vzpostavitev osrednjega centra za okoljske informacije	2005 2004–08
Krepitev okoljskih nevladnih organizacij				- zagotovitev dodatnih sredstev v okviru proračunske postavke, namenjene sofinanciraju dejavnosti okoljskih NVO ((več)letno programsko financiranje, letno projektno financiranje, financiranje koalicijskih in mrežnih projektov in programov), vzpostavitev oz. zagotavljanje sodelovanja na medresorskem nivoju, - izvajanje rednih srečanj med Ministrstvom za okolje, prostor in energijo in NVO (polletna, letna srečanja oz. po izkazani potrebi), - vzdrževanje proaktivnega informiranja o dejavnostih ministrstva (spletne strani, bilten Okolje&Prostor)	2005–08
Ekonomska politika varstva okolja		-		- uvajanje okoljske reforme javnih financ	2005–08
Ozaveščanje in izobraževanje na področju varstva okolja		-		- Izvajanje kontinuiranih ozaveševalnih tematskih kampanij v podporo normativnim in finančnim ukrepom - Sodelovanje in spodbujanje občin pri promociji trajnostne mobilnosti in ozaveščanje o vplivih avtomobilskega prometa ter prednostih alternativnih načinov prevoza - Promocija/ozaveščanje o okolju prijaznem kmetovanju - Vzpostavitev in okrepitev medsektorskega povezovanja (MOP–MŠŠ) - Priprava dodatnih okoljskih vsebin in njihova integracija v naravoslovne in družboslovne predmete v vse stopnje izobraževalnega sistema - Pripravi ponudbo interdisciplinarnih seminarjev in delavnic za pedagoške delavce - Opredelitev vsebin za prenos javnih funkcij s področja vzgoje in izobraževanja v formalnih in neformalnih oblikah - Razvijati program Eko šol kot enega od načinov izvajanja vsebin 6. okoljskega akcijskega programa - Odpiranje vzgojno–izobraževalnih procesov navzven predvsem na izvedbeni ravni - Priprava in vzpostavitev posebne spletne strani/ stičišča z zbirom aktivnosti s področja vzgoje in izobraževanja	2004–08

Indikatorji stanja ohranjenosti narave

Ugotavljanje stanja ohranjenosti narave zaradi lastnosti živih bitij in dinamičnosti v naravi zahteva posebno obravnavo. Zato so podrobneje kot v drugih poglavjih NPVO predstavljeni možni indikatorji, ki bi lahko nakazovali doseganje ciljev NPVO – NPVN v naravi. Razdeljeni so v dva sklopa.

Prvi sklop je pripravljen tako da daje indikativni odgovor na vprašanje doseganja ciljev NPVN ter nekaterih ciljev politik EU:

- Ali se ohranja oziroma dosega ugodno stanje (s poudarkom na obsegu in kvaliteti) indikatorskih (pogostih in ogroženih) vrst in habitatnih tipov?
- Ali se ohranja oziroma dosega ugodno stanje (poudarkom na obsegu in kvaliteti) habitatov vrst in habitatnih tipov, za katere so opredeljena območja, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti (EPO, območja Natura 2000)?
- Ali se ohranja čim bolj naravna sestava biocenoz?
- Ali so ukrepi EU učinkoviti pri doseganju ciljev?

Ta sklop nakazuje stanje ohranjenosti s tremi indikatorji:

- stanje najbolj ranljivih sestavin biotske raznovrstnosti (vrst in habitatnih tipov),
- stanje ohranjenosti nekaterih pogostih vrst in habitatnih tipov, ki lahko nakazujejo spremembe v stanju manj ranljivih sestavin biotske raznovrstnosti, in
- stanje nekaterih invazivnih tujerodnih vrst.

Drugi sklop je pripravljen tako, da lahko nakazuje spremembe v stanju celotne biotske raznovrstnosti in daje indikativni odgovor na vprašanje doseganja cilja NPVO in cilja naravovarstvene politike EU:

- Ali se v Republiki Sloveniji ohranja visoka stopnja biotske raznovrstnosti?
- Kakšno je stanje biotske raznovrstnosti in njegov trend?
- Ali bo izguba biotske raznovrstnosti zaustavljena (do 2010)?

Ta sklop nakazuje stanje spremembe v stanju celotne biotske raznovrstnosti s indikatorjem »indeks biotske raznovrstnosti« v treh različicah. Prva različica upošteva stanje višjih taksonomskih skupin (npr. razreda ali reda) pri katerih je ocenjeno, da je večina vrst te taksonomske skupine in njena razširjenost v Republiki Sloveniji poznana oziroma je lahko poznana v kratkem času. Druga (poenostavljena) različica je indeks vrst do katerih ima Republika Slovenija posebno odgovornost. Tretja različica takšnega indikatorja je sestavljena iz dveh indikatorjev prvega sklopa.

Priloga 3: Lista oznak in okrajšav

ARSO	Agencija Republike Slovenije za okolje
BAT	Najboljša razpoložljiva tehnika (<i>Best Available Technique</i>)
BDP	Bruto domači proizvod
BF	Biotehniška fakulteta
BREF	Referenčni dokumenti za najboljše razpoložljive tehnike (<i>Best Available Technique Reference Document</i>)
CFC	Klorofluoroogljikovodiki (<i>Chlorofluorocarbon</i>)
CLRTAP	Konvencija o onesnaževanju na velike razdalje
CPVO	Celovita presoja vplivov na okolje
DDV	Davek na dodano vrednost
EEA	Evropska agencija za okolje (<i>European Environmental Agency</i>)
EPO	Ekološko pomembna območja
EU	Evropska unija
EUR	Euro
EMAS	Sistem okoljevarstvenega vodenja organizacij (<i>Environmental management and audit scheme</i>)
EMS	Elektromagnetna sevanja
GEF	Globalni sklad za okolje (<i>Global Environmental Facility</i>)
GIS	Gozdarski inštitut Slovenije
GSO	Gensko spremenjeni organizmi
GZS	Gospodarska zbornica Slovenije
HCFC	Delno halogenirani klorofluoroogljikovodiki (<i>Hydrochlorofluorocarbon</i>)
HFC	Delno halogenirani fluoroogljikovodiki (<i>Hydrofluorocarbon</i>)
IPP	Integralna politika do proizvodov (<i>Integrated product policy</i>)
IPPC	Celovito preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja (<i>Integrated pollution prevention and control</i>)
IRSzV	Inštitut Republike Slovenije za vode
JPE	Javno podjetje enrgetika
MOP	Ministrstvo za okolje in prostor (od decembra 2004 dalje)
MOPE	Ministrstvo za okolje, prostor in energijo (do decembra 2004)
MNZ	Ministrstvo za notranje zadeve
MŠŠ	Ministrstvo za šolstvo in šport
NPVN	Nacionalni program varstva narave
NPVO	Nacionalni program varstva okolja
NVO	Nevladne organizacije
NUV	Načrt upravljanja z vodami
OZN	Organizacija združenih narodov
PCB	Polikloriranibifenili
PCT	Polikloriranitetrafenili
PE	Populacijski ekvivalent
PFC	Perfluorirani ogljikovodiki
POP	Obstojna organska onesnaževala (<i>Persistent organic pollutants</i>)
PPP	Onesnaževalec plača (<i>polluter pays principle</i>)
PSO 2002	Poročilo o stanju okolja 2002
PVO	Presoja vplivov na okolje
REACH	Sistem ravnanja s kemikalijami (registracija, evaluacija, avtorizacija) (<i>Registration, evaluation and authorisation of chemicals</i>)
SKOP	Slovenski kmetijsko-okoljski program
SIT	Slovenski tolari
SLO	Slovenija
SPT	Soproizvodnja toplote in energije
SURS	Statistični urad Republike Slovenije
TGP	Toplogredni plini
TEŠ	Termoelektrarna Šoštanj
TE-TO	Termoelektrarna Toplana Ljubljana
TET	Termoelektrarna Trbovlje
TOC	Skupni organski ogljik (<i>Total organic carbon</i>)
UMAR	Urad za makroekonomske analize in razvoj
UNFCCC	Okvirna konvencija Združenih narodov o spremembi podnebja
URSK	Urad Republike Slovenije za kemikalije
ZON	Zakon o ohranjanju narave
ZVO	Zakon o varstvu okolja

MINISTRSTVA

4. Pravilnik o obrazcu za ugotovitev rezidentskega statusa po 4. točki prvega odstavka 7. člena ZDOH-1

Na podlagi 250. člena Zakona o davčnem postopku
(Uradni list RS, št. 25/05 – uradno prečiščeno besedilo, 96/05
– ZRTVS-1 in 109/05) izdaja minister za finance

P R A V I L N I K o obrazcu za ugotovitev rezidentskega statusa po 4. točki prvega odstavka 7. člena ZDOH-1

1. člen

S tem pravilnikom se določa vsebina obrazca za ugotovitev rezidentskega statusa po 4. točki prvega odstavka 7. člena Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 70/05 – uradno prečiščeno besedilo; v nadaljnjem besedilu: ZDoh-1).

2. člen

Davčni zavezanec oziroma davčna zavezanka (v nadaljnjem besedilu: davčni zavezanec) predloži vlogo za ugotovitev rezidentskega statusa na obrazcu, ki je Priloga 1 tega pravilnika in njegov sestavni del, v skladu z navodilom za izpolnjevanje, ki je Priloga 2 tega pravilnika in njegov sestavni del.

3. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 424-08-140/2005/7
Ljubljana, dne 20. decembra 2005
EVA 2005-1611-0201

dr. Andrej Bajuk l.r.
Minister
za finance

PRILOGA 1

**UGOTOVITEV REZIDENTSKEGA STATUSA
PO 4. TOČKI PRVEGA ODSTAVKA 7. ČLENA ZDoh-1****1. Identifikacija posameznika**

Osebnostno ime:	Davčna številka:	Davčno leto:
Naslov bivališča v Republiki Sloveniji:	Telefon:	
Ali želite na zgornji naslov v Republiki Sloveniji prejemati uradno pošto (ustrezno označite (✓))? ☐ - da ☐ - ne	Državljanstvo:	
Datum prihoda v Republiko Slovenijo (dd.mm.LLLL):	Datum rojstva (dd.mm.LLLL):	

2. Splošno

Ali ste prišli v Slovenijo izključno zaradi zaposlitve kot tuj strokovnjak (ustrezno označite (✓))? ☐ - da ☐ - ne
Ali ste bili davčni rezident Slovenije v kateremkoli času petih let pred prihodom v Slovenijo (ustrezno označite (✓))? ☐ - da ☐ - ne
Ali imate v lasti nepremičnino v Sloveniji (ustrezno označite (✓))? ☐ - da ☐ - ne
Ali boste bivali v Sloveniji skupno manj kot 365 dni v tekočem in naslednjem davčnem letu (ustrezno označite (✓))? ☐ - da ☐ - ne

3. Podatki o zaposlitvi v Republiki Sloveniji

Naziv in naslov delodajalca v Sloveniji:
Delovno mesto v Sloveniji (opis):
Opis strokovnega dela (poklic), ki ga bo posameznik opravljal pri delodajalcu v Sloveniji:
Visokošolska ali univerzitetna izobrazba (ustrezno označite (✓))? Če je odgovor da, vpišite vrsto izobrazbe in institucijo, pri kateri je dosežena: ☐ - da ☐ - ne
Ustrezno označite (✓): ☐ Posameznik je tuji učitelj, profesor ali lektor v izobraževalni, kulturni ali znanstveni ustanovi v Sloveniji, ☐ Posameznik je tuji raziskovalec ali znanstvenik v znanstveno raziskovalni ustanovi v Sloveniji, ☐ Posameznik je tuji strokovnjak v jedrskih objektih ali drugih ustanovah za jedrsko energijo v Sloveniji, ali ☐ Posameznik je drugi tuji strokovnjak.
Obdobje opravljanja dela pri delodajalcu v Sloveniji (od dd.mm.LLLL do dd.mm.LLLL):
Ali je posameznik prišel v Slovenijo na usposabljanje in izpopolnjevanje (ustrezno označite (✓))? ☐ - da ☐ - ne

4. IZPOLNI DELODAJALEC V SLOVENIJI

Potrjujem, da bo posameznik, naveden v točki 1, na podlagi sklenjene pogodbe o zaposlitvi opravljal delo, opisano v točki 3 in da so drugi podatki, navedeni na obrazcu, po podatkih s katerimi razpolagam, točni in pravilni.	
V _____, dne _____ žig	_____ podpis odgovorne osebe

5. IZPOLNI ZAVOD ZA ZAPOSLOVANJE REPUBLIKE SLOVENIJE

Potrjujemo, da:

- a) v regiji, področju dejavnosti, poklicu, kjer oziroma v katerem se bo posameznik zaposlil, ni prepovedi zaposlovanja tujcev, ki jih je sprejela Vlada RS,
- b) i) posamezniku iz 1. točke ni bilo izdano delovno dovoljenje v zadnjih petih letih
ii) je bilo posamezniku iz 1. točke izdano delovno dovoljenje v zadnjih petih letih in sicer v obdobju oddo

V _____, dne _____
žig

_____ podpis odgovorne osebe

V/Na....., dne.....
(podpis zavezanca/ke oz. pooblaščenca/ke)

Priloge:

- ☐ - izpolnjen vprašalnik »Ugotovitev rezidentskega statusa (prihod v Republiko Slovenijo)«
- ☐ - fotokopija veljavnega dovoljenja za zaposlitev, ali fotokopija Prijave-odjave zaposlitve delavca iz EU (Obr. TUJ/EU-zap.)
- ☐ - potrdilo o stopnji, vrsti izobrazbe ter instituciji, pri kateri je izobrazba dosežena
- ☐ - pooblastilo

PRILOGA 2**Navodilo za izpolnjevanje obrazca za ugotovitev rezidentskega statusa po 4. točki prvega odstavka 7. člena ZDOH-1**

V skladu s 4. točko prvega odstavka 7. člena Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 70/05 – UPB2; v nadaljevanju: ZDoh-1) je ne glede na 6. člen tega zakona, davčni zavezanec nerezident Slovenije, če izpolnjuje naslednje pogoje:

- je fizična oseba, ki bo bivala v Sloveniji izključno zaradi zaposlitve kot tuj strokovnjak za dela, za katera v Sloveniji ni dovolj ustreznega kadra,
- ni bila rezident v kateremkoli času petih let pred prihodom v Slovenijo,
- ni lastnik nepremičnine v Sloveniji in
- bo bivala v Sloveniji skupno manj kot 365 dni.

Tuji strokovnjak je tuja fizična oseba (tj. oseba, ki ni državljan Slovenije), ki se na podlagi pogodbe o zaposlitvi zaposli pri delodajalcu v Sloveniji, ima posebna znanja, ki jih v Sloveniji ni ali ni dovolj, bo zaradi zaposlitve bivala v Sloveniji, in ima najmanj visokošolsko ali univerzitetno izobrazbo.

Ustrezno izpolnjen obrazec za ugotovitev rezidentskega statusa davčni zavezanec predloži davčnemu organu. Obrazec mora pred predložitvijo davčnemu organu predložiti v izpolnitev Centralni službi Zavoda za zaposlovanje Republike Slovenije. Obrazcu priloži izpolnjen vprašalnik »Ugotovitev rezidentskega statusa (prihod v Republiko Slovenijo)«. Vprašalnik pridobi pri davčnem organu.

Obrazec mora davčni zavezanec predložiti davčnemu organu pred uveljavljanjem ugodnosti iz mednarodnih pogodb o izogibanju dvojnega obdavčevanja.

Vpisovanje podatkov o posamezniku

Davčni zavezanec vpiše zahtevane podatke o sebi: osebno ime, davčno številko, davčno leto, podatke o bivališču v Sloveniji (naselje, ulica, hišna številka in pošta), telefonsko številko, državljanstvo, rojstne podatke (dd.mm.LLLL) ter datum prihoda v Slovenijo (dd.mm.LLLL). Zavezanec ustrezno označi s ✓ v kvadratu pred besedo »da« ali »ne«, ali želi na navedeni naslov prejemati uradno pošto.

Vpisovanje splošnih podatkov

Zavezanec ustrezno označi s ✓ v kvadratih pred besedami »da« ali »ne«, ali je prišel v Slovenijo izključno zaradi zaposlitve kot tuj strokovnjak, ali je bil davčni rezident Slovenije v kateremkoli času petih let pred prihodom v Slovenijo, ali ima v lasti nepremičnino v Sloveniji, in ali bo bival v Sloveniji skupno manj kot 365 dni v tekočem in naslednjem davčnem letu.

Vpisovanje podatkov o zaposlitvi v Sloveniji

Zavezanec vpiše firmo (ime, s katerim delodajalec posluje) in naslov (oziroma sedež) delodajalca v Sloveniji ter naziv delovnega mesta in poklica, ki ga bo opravljal pri delodajalcu v Sloveniji.

Zavezanec ustrezno označi s ✓ v kvadratu pred besedo »da« ali »ne«, ali ima visokošolsko ali univerzitetno izobrazbo. V primeru, da je odgovor »da«, vpiše vrsto izobrazbe in institucijo, pri kateri je bila izobrazba dosežena.

Zavezanec ustrezno označi s ✓ v kvadratu eno izmed naslednjih možnosti: ali je tuji učitelj, profesor ali lektor v izobraževalni, kulturni ali znanstveni ustanovi v Sloveniji, ali je tuji raziskovalec ali znanstvenik v znanstveno raziskovalni

ustanovi v Sloveniji, ali je tuji strokovnjak v jedrskih objektih ali drugih ustanovah za jedrsko energijo v Sloveniji, oziroma ali je drugi tuji strokovnjak. Zavezanec vpiše obdobje opravljanja dela pri delodajalcu v Sloveniji (od dd.mm.LLLL do dd.mm.LLLL) in ustrezno označi s $\sqrt{\quad}$ v kvadratu pred besedo »da« ali »ne«, ali je prišel v Slovenijo na usposabljanje in izpopolnjevanje.

Potrdilo delodajalca o zaposlitvi zavezanca v Sloveniji

Delodajalec, kateremu zavezanec predloži obrazec za ugotovitev rezidentskega statusa, potrdi podatke o delu, opisanem med podatki o zaposlitvi zavezanca v Sloveniji ter točnost in pravilnost drugih podatkov, navedenih na obrazcu, s katerimi razpolaga, z odtisom žiga in podpisom odgovorne osebe in obrazec vrne zavezancu.

Potrdilo zavoda za zaposlovanje Republike Slovenije o zaposlitvi tujca

Centralna služba Zavoda za zaposlovanje Republike Slovenije (v nadaljevanju Zavod), kateri zavezanec predloži obrazec za ugotovitev rezidentskega statusa, potrdi, da v regiji, področju dejavnosti, poklicu, kjer oziroma v katerem se bo posameznik zaposlil, ni prepovedi zaposlovanja tujcev, ki jih je sprejela Vlada Republike Slovenije, z označbo črke »a«. V primeru, da zavezancu v zadnjih petih letih ni bilo izdano delovno dovoljenje, Zavod označi črki »b)« in »i)« oziroma črki »b)« in »ii)«, če je bilo zavezancu v zadnjih petih letih izdano delovno dovoljenje. V tem primeru Zavod vpiše tudi obdobje za katerega je bilo izdano delovno dovoljenje. Zavod potrdi podatke, navedene na obrazcu, s katerimi razpolaga, z odtisom žiga in podpisom odgovorne osebe in obrazec vrne zavezancu.

5. Pravilnik o prenehanju veljavnosti Pravilnika o uradnem zdravstvenem nadzoru nad živali

Na podlagi četrtega odstavka 16. člena Zakona o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živali (Uradni list RS, št. 52/00, 42/02 in 47/04 – ZdzPZ), izdaja minister za zdravje

P R A V I L N I K

o prenehanju veljavnosti Pravilnika o uradnem zdravstvenem nadzoru nad živali

1. člen

Z dnem uveljavitve tega pravilnika preneha veljati Pravilnik o uradnem zdravstvenem nadzoru nad živali (Uradni list RS, št. 73/03, 45/04 in 97/04).

2. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 0220-32/2005

Ljubljana, dne 27. decembra 2005

EVA 2005-2711-0143

Andrej Bručan l.r.
Minister
za zdravje

6. Pravilnik o ukrepih za ugotavljanje, preprečevanje in zatiranje virusnega rinopneumonitisa kopitarjev (Rhinopneumonitis equi)

Na podlagi četrtega odstavka 13. člena, četrtega odstavka 14. člena in drugega odstavka 15. člena Zakona o veterinarstvu (Uradni list RS, št. 33/01, 110/02-ZGO-1, 45/04–ZdZPKG in 62/04 – odl. US) izdaja ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

P R A V I L N I K

o ukrepih za ugotavljanje, preprečevanje in zatiranje virusnega rinopneumonitisa kopitarjev (Rhinopneumonitis equi)

1. člen

(splošna določba)

Ta pravilnik določa ukrepe za ugotavljanje, preprečevanje in zatiranje virusnega rinopneumonitisa kopitarjev – Rhinopneumonitis equi (v nadaljnjem besedilu: bolezen).

2. člen

(obveščanje, poročanje in prijavljanje)

Obveščanje, poročanje in prijavljanje bolezni poteka v skladu s pravilnikom, ki ureja kužne bolezni živali.

3. člen

(sum bolezni)

(1) Na bolezen se sumi, če se pri živalih pojavijo naslednji klinični znaki:

- povišana telesna temperatura (40–41 °C);
- vnetje sluznice nosu, žrela, sapnika in sapnic;
- nosni izcedek, na začetku serozen, nato gnojen;
- apatičnost, neješčnost;
- povečane submandibularne bezgavke;
- pri nekaterih živalih lahko tudi živčne motnje – nekoordinirana hoja, paraliza repa in okončin;
- abortusi;
- rojevanje mrtvih ali slabo vitalnih žrebet, ki poginejo kmalu po rojstvu.

(2) Uradni veterinar na sumljivem gospodarstvu opravi epizootološko poizvedovanje in odredi naslednje ukrepe:

- ločitev zdravih živali od živali, za katere se sumi, da so zbolele,
- izvedbo potrebnih laboratorijskih preiskav,
- zaporo gospodarstva.

4. člen

(potrditev bolezni)

(1) Šteje se, da je bolezen uradno potrjena, če se potrdi s patohistološkim pregledom oziroma se dokaže prisotnost virusa v vzorcih nosnih brisov bolnih živali ali organih poginjenih živali oziroma se s seroneutralizacijskim testom v dveh parnih vzorcih krvi dokaže serokonverzija specifičnih protiteles, v nasprotnem primeru se šteje, da je bolezen uradno izključena.

(2) Uradni veterinar na okuženem gospodarstvu poleg ukrepov iz prejšnjega člena odredi še naslednje ukrepe:

- a) imetniku živali:
 - ločitev bolnih od zdravih živali oziroma od živali, za katere se sumi, da so zbolele,
 - omogočiti odvzem vzorcev za laboratorijsko preiskavo,
 - prepoved razmnoževanja,
 - prepoved premikov iz in na gospodarstvo, razen prometa v klavnico za zakol,

– obvezno vakcinacijo kopitarjev (žrebcev, kobil in kastratov), ki se vodijo na sejme, trge, treninge, razstave in tekmovanja,

– čiščenje in razkuževanje v skladu s 6. členom tega pravilnika;

b) veterinarski organizaciji, da pošlje v preiskavo trupla poginulih in abortiranih živali, brise iz nosu, grla ali žrela oziroma krvne vzorce sumljivih živali in zagotovi neškodljivo uničenje trupel poginulih živali.

5. člen

(odvzem vzorcev, laboratorijski testi in metode)

Odvzem vzorcev, pošiljanje materiala na diagnostične preiskave, laboratorijski testi in metode za preiskave se izvedejo v skladu s pravilnikom, ki ureja kužne bolezni živali.

6. člen

(čiščenje in razkuževanje)

Čiščenje in razkuževanje prevoznih sredstev, opreme in drugih predmetov, ki so bili v stiku z okuženimi živalmi ali živalmi, sumljivimi na okužbo, izvede na podlagi navodil in pod nadzorom uradnega veterinarja organizacija, ki ima v skladu s pravilnikom, ki ureja pogoje za izvajanje veterinarske dejavnosti dezinfekcije, dezinsekcije in deratizacije, koncesijo za opravljanje te dejavnosti.

7. člen

(prenehanje bolezni)

(1) Ukrepi iz 4. člena tega pravilnika ostanejo v veljavi do prenehanja bolezni.

(2) Šteje se, da je bolezen prenehala vsaj 28 dni potem, ko:

- so bili izvedeni vsi predpisani ukrep,
- so bili rezultati predpisanih preiskav po zdravljenju negativni,
- je bila opravljena končna DDD.

8. člen

(stroški)

Stroški preiskav in zdravljenja bremenijo imetnika živali.

9. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z uveljavitvijo tega pravilnika preneha veljati Navodilo o ukrepih za ugotavljanje, preprečevanje in zatiranje konjskega arteritisa (Arteritis equi) in konjskega virusnega rinopneumonitisa (Rhinopneumonitis equi) (Uradni list RS, št. 82/99 in 33/01-ZVet-1).

10. člen

(uveljavitev)

Ta pravilnik začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 323-02-609/2005

Ljubljana, dne 14. decembra 2005

EVA 2005-2311-0240

Marija Lukačič l.r.

Ministrica

za kmetijstvo, gozdarstvo
in prehrano

7. Pravilnik o ukrepih za ugotavljanje, preprečevanje in zatiranje infekcijskega metritisa kopitarjev (CEM) – Metritis contagiosa equorum

Na podlagi četrtega odstavka 13. člena, četrtega odstavka 14. člena in drugega odstavka 15. člena Zakona o veterinarstvu (Uradni list RS, št. 33/01, 110/02-ZGO-1, 45/04 – ZdZPKG in 62/04 – odl.US) izdaja ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

P R A V I L N I K

o ukrepih za ugotavljanje, preprečevanje in zatiranje infekcijskega metritisa kopitarjev (CEM) – Metritis contagiosa equorum

1. člen

(splošna določba)

Ta pravilnik določa ukrepe za ugotavljanje, preprečevanje in zatiranje infekcijskega metritisa kopitarjev – Metritis contagiosa equorum (v nadaljnjem besedilu: CEM).

2. člen

(obveščanje, poročanje in prijavljanje)

Obveščanje, poročanje in prijavljanje CEM poteka v skladu s pravilnikom, ki ureja kužne bolezni živali.

3. člen

(sum bolezni)

(1) Na CEM se sumi, če se pri kopitarjih ženskega spola pojavijo naslednji klinični znaki:

1. pri akutni obliki:

- sluzasto gnojni ali sivo-beli izcedek iz nožnice,
- predčasni estrus (skrajšan pojavni cikel);

2. pri kronični obliki:

- bolezen lahko poteka tudi brez kliničnih znakov.

(2) Veterinar na sumljivem gospodarstvu opravi epizootološko poizvedovanje in izvede naslednje ukrepe:

- ločitev zdravih živali od živali, za katere se sumi, da so zbolele,
- potrebne laboratorijske preiskave.

4. člen

(potrditev bolezni)

(1) Šteje se, da je CEM pri kopitarjih uradno potrjen, če je ugotovljen bakteriološki povzročitelj in so izvidi laboratorijskih preiskav pozitivni, v nasprotnem primeru se šteje, da je CEM uradno izključen.

(2) Uradni veterinar na okuženem gospodarstvu poleg ukrepov iz prejšnjega člena odredi še naslednje ukrepe:

1. imetniku živali:

- ločitev zdravih od bolnih živali oziroma od živali, za katere se sumi, da so zbolele,
- po opravljeni preiskavi izločitev nosilcev bolezni,
- prepoved razmnoževanja kopitarjev, dovzetnih za CEM,
- omejitev premikov z in na gospodarstvo, razen prometa v klavnico za zakol,
- okužene breje kobile morajo žrebetiti v ločenih prostorih od zdravih kobil,
- posteljico je treba po porodu neškodljivo uničiti,
- da omogoči izvedbo zdravljenja živali,
- zagotavljanje higienskih razmer v objektu, ki preprečujejo širjenje CEM,
- čiščenje in razkuževanje v skladu s 6. členom tega pravilnika;

2. veterinarski organizaciji:

- a) popis in pregled vseh kopitarjev na okuženem gospodarstvu;

b) da pošlje v preiskavo vzorce:

– predsemenske tekočine ali semena in genitalnih brisov prepucija, uretre in fosse urethralis žrebcev; vzorci se žrebcom odvzamejo dvakrat v razmaku 7 dni,

– vzorce brisov klitorisa (fossa in sinusi) in vsaj enkrat v pojatvi iz maternične sluznice kobil; brejim kobilam se odvzamejo samo klitorisni brisi; vzorci se kobilam odvzamejo dvakrat v razmaku 7 dni;

c) kontrolo po izvedenem zdravljenju, pri čemer se prvi vzorci odvzamejo najmanj 14 dni po zadnjem dnevu zdravljenja, ko so bili vsi rezultati preiskav iz prejšnje točke negativni, in sicer:

– pri žrebcih je treba odvzeti vzorce trikrat v razmaku 7 dni,

– pri vseh kobilah: je treba odvzeti vzorce trikrat v razmaku 7 dni in sicer klitorisne brise in tri brise maternične sluznice v treh zaporednih pojativah;

3. odobrenemu osemenjevalnemu središču:

– premestitev okuženega žrebca v izolacijski prostor;

– uničenje semena, pridobljenega od žrebcev v osemenjevalnem središču ali v naravnem pripustu v obdobju od zadnjega negativnega rezultata preiskav do prenehanja ukrepov;

– promet s semenom je dovoljen šele potem, ko so rezultati preiskav po zdravljenju iz točke 2c) tega člena negativni.

5. člen

(odvzem vzorcev, laboratorijski testi in metode)

Odvzem vzorcev, pošiljanje materiala na diagnostične preiskave, laboratorijski testi in metode za preiskave se izvedejo v skladu s pravilnikom, ki ureja kužne bolezni živali.

6. člen

(čiščenje in razkuževanje)

Čiščenje in razkuževanje prevoznih sredstev, opreme in drugih predmetov, ki so bili v stiku z okuženimi živalmi ali živalmi, sumljivimi na okužbo, izvede na podlagi navodil in pod nadzorom uradnega veterinarja organizacija, ki ima v skladu s pravilnikom, ki ureja pogoje za izvajanje veterinarske dejavnosti dezinfekcije, dezinsekcije in deratizacije, koncesijo za opravljanje te dejavnosti.

7. člen

(prenehanje ukrepov)

Ukrepi na okuženem gospodarstvu ostanejo v veljavi, dokler niso izvedeni vsi predpisani ukrepi in so rezultati predpisanih preiskav po zdravljenju negativni.

8. člen

(stroški)

Stroški preiskav in zdravljenja bremenijo imetnika živali.

9. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z uveljavitvijo tega pravilnika preneha veljati Navodilo o ukrepih za ugotavljanje, preprečevanje in zatiranje infekcijskega metritisa kopitarjev – Metritis contagiosa equorum (Uradni list RS, št. 82/99 in 33/01 – ZVet-1).

10. člen

(uveljavitev)

Ta pravilnik začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 323-02-608/2005

Ljubljana, dne 20. decembra 2005

EVA 2005-2311-0243

Marija Lukačič l.r.
Ministrica za kmetijstvo,
gozdarstvo in prehrano

8. Pravilnik o višini pristojbine za opravljanje izpitov, izmeritev čolnov in ugotavljanje njihove sposobnosti za plovbo ter stroškov tiskovin

Na podlagi 74. člena Zakona o državni upravi (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo), za izvrševanje 120., 136., 137., 144. in 152. člena Pomorskega zakonika (Uradni list RS, št. 37/04 – uradno prečiščeno besedilo), za izvrševanje 22. člena Zakona o plovbi po celinskih vodah (Uradni list RS, št. 30/02) ter v povezavi z drugim odstavkom 42. člena in devetega odstavka 76. člena Pravilnika o nazivih in pooblastilih pomorščakov (Uradni list RS, št. 89/05), 29. členom Pravilnika o čolnih in plavajočih napravah (Uradni list RS, št. 45/02 in 89/02), petim odstavkom 2. člena Pravilnika o upravljanju s čolni (Uradni list RS, št. 42/05) in tretjim odstavkom 4. člena Pravilnika o pomorskih knjižicah (Uradni list RS, št. 5/02 in 96/03) izdaja minister za promet

P R A V I L N I K

o višini pristojbine za opravljanje izpitov, izmeritev čolnov in ugotavljanje njihove sposobnosti za plovbo ter stroškov tiskovin

1. člen

(1) Pristojbina za opravljanje izpita za pridobitev pooblastila o osnovni usposobljenosti za delo na ladji znaša 23.500 SIT.

(2) Če je kandidat oproščen opravljanja izpita v delu, ki se nanaša na prvo pomoč, znaša pristojbina za opravljanje izpita iz prejšnjega odstavka 13.400 SIT.

2. člen

Pristojbine za opravljanje izpitov za pridobitev naziva pomorščaka znašajo:

	SIT
– mornar motorist	5.600
– poveljnik in častnik straže na ladji z bruto tonažo do 200	10.400
– poveljnik jahte z bruto tonažo do 500	10.400
– član posadke v sestavi krovne straže	8.000
– častnik, zadolžen za krovno stražo na ladji z bruto tonažo do 500	10.400
– častnik, zadolžen za krovno stražo na ladji z bruto tonažo 500 ali več	40.300
– prvi častnik krova na ladji z bruto tonažo med 500 in 3000	43.300
– poveljnik ladje z bruto tonažo med 500 in 3000	43.300
– prvi častnik krova na ladji z bruto tonažo 3000 ali več	43.300
– član posadke v sestavi strojne straže	8.000
– častnik stroja na ladji s pogonskim strojem z močjo do 750 kW	10.400

– častnik stroja zadolžen za stražo v strojnici na ladji s pogonskim strojem z močjo 750 kW ali več	40.300
– drugi častnik stroja na ladji s pogonskim strojem z močjo 3000 kW ali več	43.300
– radijski elektroniki I. razreda	13.300
– radijski elektroniki II. razreda	13.300
– radijski operater s splošnim pooblastilom	13.300
– radijski operater z omejenim pooblastilom	10.400
– izpit iz predmeta pomorstvo	2.700

3. člen

Pristojbine za opravljanje izpitov za pridobitev posebnih pooblastil pomorščakov znašajo:

	SIT
– požarna varnost	10.400
– osnovna usposobljenost za delo na tankerju	10.400
– varnost tankerjev za prevoz olja	10.400
– varnost tankerjev za prevoz kemikalij	10.400
– varnost tankerjev za prevoz kapljivo tekočih zemeljskih plinov	10.400
– ravnanje s sredstvi za reševanje in rešilnim čolnom	10.400
– ravnanje s hitrim reševalnim čolnom	10.400
– zdravstvena nega na ladji	10.400
– ravnanje z napravami za avtomatsko radar-sko vrisovanje	10.400
– ravnanje z radarjem za opazovanje	10.400
– opravljanje delovnih nalog na komandnem mostu	5.600
– obvladovanje množic na ro-ro potniških ladjah	5.600
– varnost potnikov, varnost tovora in celovitost trupa na ro-ro potniških ladjah	5.600
– obvladovanje izrednih razmer in vedenja ljudi na ro-ro potniških ladjah	5.600
– obvladovanje množic na potniških ladjah, ki niso ro-ro potniške ladje	5.600
– varnost potnikov na potniških ladjah, ki niso ro-ro potniške ladje	5.600
– obvladovanje izrednih razmer in vedenja ljudi na potniških ladjah, ki niso ro-ro potniške ladje	5.600
– ravnanje z nevarnim tovorom v trdem, razsutem ali pakiranem stanju	5.600
– ravnanje z ladjami z neobičajnimi manevrskimi lastnostmi	5.600
– ravnanje z ladjo za prevoz razsutega tovora	5.600

4. člen

Pristojbina za popravni izpit po predmetu znaša 25% vrednosti pristojbine za opravljanje izpita, določenega v 1., 2. in 3. členu tega pravilnika.

5. člen

(1) Pristojbine za izmeritev čolna znašajo:

1. čoln brez krova:	SIT
– do 5 m dolžine	5.000

– nad 5 m do 9 m dolžine	7.000
– nad 9 m do 12 m dolžine	8.000

2. čoln s kabino in delnim krovom ali kabino in celim krovom ali celim krovom brez kabine:	SIT
– do 5 m dolžine	9.000
– nad 5 m do 7 m dolžine	15.000
– nad 7 m do 9 m dolžine	21.000
– nad 9 m do 12 m dolžine	27.000

(2) Pristojbine za ugotavljanje sposobnosti čolnov za plovbo znašajo:

1. čoln na vesla, jadrnica in čoln z nevgrajenim motorjem:	
a) za javni prevoz oseb	SIT
– do 8 potnikov	2.600
– nad 8 potnikov	4.000
b) za ribolov	
– do 5 m dolžine	1.700
– nad 5 m do 7 m dolžine	4.000
– nad 7 m do 12 m dolžine	5.200
c) za osebne namene	
– športna jadrnica, gumijasti gliser in drugi čoln	1.700
– gliser (razen gumijastega), dvotrupni in trotrupni čoln	2.600
2. čoln z vgrajenim motorjem:	
a) za javni prevoz oseb	SIT
– do 10 potnikov	5.200
– nad 10 do 20 potnikov	7.800
– nad 20 do 50 potnikov	8.700
– nad 50 potnikov	13.000
b) za ribolov	
– do 5 m dolžine	1.700
– nad 5 m do 7 m dolžine	5.200
– nad 7 m do 9 m dolžine	10.800
– nad 9 m do 12 m dolžine	13.000
c) za javni prevoz stvari	
– do 2 toni nosilnosti	3.900
– do 3 tone nosilnosti	6.500
– nad 3 tone nosilnosti	13.000
č) za osebne namene	
– športna jadrnica in drugi čoln	2.600
– dvotrupni in trotrupni gliser	3.500
3. čoln, ne glede na vrsto pogona, ki je namenjen opravljanju gospodarske dejavnosti in ni vpisan v vpisnik:	SIT
	500

6. člen

Pristojbina za opravljanje izpita za voditelja čolna, preizkus znanja za upravljanje čolna in izpita za upravljanje z VHF GMDSS postaja znaša:

	SIT
– izpit za voditelja čolna	6.900
– popravni izpit za voditelja čolna	2.000
– preizkus znanja za upravljanje čolna	1.000
– izpit za upravljanje z VHF GMDSS postajo	5.400
– popravni izpit za upravljanje z VHF GMDSS postajo	2.000

7. člen

Pri zamenjavi potrdila o uspešno opravljenem izpitu znaša cena tiskovin 300 SIT.

8. člen

(1) Cena posameznega izvoda ladijskega dnevnika, strojnega dnevnika, radijskega dnevnika in knjige za popis posadke je 3.000 SIT.

(2) Cena pripraviškega dnevnika je 7.000 SIT.

9. člen

Cena pomorske knjižice je 9.500 SIT.

10. člen

Z dnem uveljavitve tega pravilnika preneha veljati Odredba o višini pristojbine za opravljanje strokovnih izpitov za pridobitev naziva člana ladijske posadke v trgovski mornarici, o višini pristojbine za opravljanje izpitov za pridobitev posebnih pooblastil članov posadke morskih ladij, o višini pristojbine za izmeritev čolnov in ugotavljanje njihove sposobnosti za plovbo in o višini pristojbine za opravljanje izpitov za voditelja čolna, preizkusov znanj za upravljanje čolna ter izpit za upravljanje z VHF GMDSS postajo (Uradni list RS, št. 46/01 in 71/01).

11. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 2620-8/2005/7

Ljubljana, dne 23. decembra 2005

EVA 2005-2411-0112

mag. Janez Božič l.r.

Minister
za promet

9. Dopolnitev Programa priprave državnega lokacijskega načrta za hitro cesto na odseku Koper–Dragonja

Na podlagi drugega odstavka 27. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02, 8/03 – popr. in 58/03 – ZZK-1) sprejme minister za okolje in prostor v soglasju z ministrom za promet

D O P O L N I T E V

Programa priprave državnega lokacijskega načrta za hitro cesto na odseku Koper–Dragonja

I.

V Programu priprave državnega lokacijskega načrta za hitro cesto na odseku Koper–Dragonja (Uradni list RS, št. 79/04 in 80/05) se v VII. točki prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»DARS zagotovi vsa sredstva za izdelavo strokovnih podlag iz V. točke tega programa priprave, študije variant, okoljskega poročila, geodetskega načrta, poročila o vplivih

na okolje, revizije poročila o vplivih na okolje ter državnega lokacijskega načrta.«

II.

Ta dopolnitev programa priprave se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 352-08-42/2005 – MM

Ljubljana, dne 29. novembra 2005

EVA 2005-2511-0259

Janez Podobnik l.r.

Minister
za okolje in prostor

Soglašam!

mag. Janez Božič l.r.

Minister
za promet

DRUGI DRŽAVNI ORGANI IN ORGANIZACIJE

10. Sklepi o imenovanju volilnih komisij referendumskih območij

Na podlagi četrtega odstavka 14.b člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 100/05 – UPB1) je Republiška volilna komisija na 10. seji dne 21. 12. 2005 sprejela

S K L E P E

o imenovanju volilnih komisij referendumskih območij

Za izvedbo referendumov v postopku za ustanovitev občine ter za določitev oziroma spremembo njenega območja se v volilno komisijo

referendumskega območja I/1, ki obsega območja naslednjih naselij APAČE, ČRNCI, DROBTINCI, GRABE, JANHOVA, LEŠANE, LUTVERCI, MAHOVCI, NASOVA, NOVI VRH, PLITVICA, PODGORJE, POGLED, SEGOVCI, SPODNJE KONJIŠČE, STOGOVCI, VRATJI VRH, VRATJA VAS, ZGORNJE KONJIŠČE, ŽEPOVCI, ŽIBERCI,

imenujejo:

- za predsednika: Majda Bakan Šiftar, Mladinska 9, Gornja Radgona
- za namestnika predsednika: Danica Dvanajšek, Pobrabska 4, Gornja Radgona
- za člana: Marjan Žula, Prežihova 11, Gornja Radgona
- za namestnika člana: Jože Lebar, Zgornje Konjišče, Apače
- za člana: Igor Zupančič, Lutverci 12, Apače
- za namestnika člana: Alojzija Frajham, Lešane 31, Apače
- za člana: Tomislav Kovač, Grabe 9/a, Apače
- za namestnika člana: Amalija Novak, Apače 26, Apače

Sedež volilne komisije referendumskega območja je: Upravna enota Gornja Radgona, Partizanska 13, Gornja Radgona.

referendumskega območja I/2, ki obsega območja naslednjih naselij BIZELJSKA VAS, BIZELJSKO, BRAČNA VAS, BREZOVICA NA BIZELJSKEM, BUKOVJE, DRAMLJA, DRENOVEC PRI BUKOVJU, GREGOVCE, NOVA VAS OB SOTLI, OREŠJE NA BIZELJSKEM, STARA VAS - BIZELJSKO, VITNA VAS, ŽUPELEVEC,

imenujejo:

- za predsednico: Ivanka Trajkovič, Kregarjeva 49, Brežice
- za namestnika predsednice: Bogdan Matjašič, Kogojeva 3, Brežice
- za člana: Peter Kovačič, Gradišče 2, Bizeljsko
- za namestnika člana: Živko Lupšina, Vinarska 7, Bizeljsko
- za člana: Marija Šemrov, Bizeljska 53, Bizeljsko
- za namestnika člana: Franc Erban, Župelevec 51, Kapele
- za člana: Mitja Vranetič, Kapele 21, Kapele
- namestnika člana: Sanja Veršec, Bizeljska cesta 89a, Bizeljsko

Sedež volilne komisije referendumskega območja je: Upravna enota Brežice, Cesta prvih borcev 18, Brežice.

referendumskega območja I/3, ki obsega območja naslednjih naselij BREZOVEC, CIRKULANE, DOLANE, GRADIŠČA, GRUŠKOVEC, MALI OKIČ, MEDRIBNIK, MEJE, PARADIŽ, POHORJE, PRISTAVA, SLATINA, VELIKI VRH,

imenujejo:

- za predsednika: Barbara Debevec, Jožefe Lackove 35, Ptuj
- za namestnika predsednika: Slavko Vesenjaj, Gajevci 26, Gorišnica
- za člana: Branko Majhen, Gradišča 21, Cirkulane
- za namestnika člana: Tina Toplak, Placerovci 30, Gorišnica
- za člana: Simona Čuš Zamuda, Gajevci 6, Gorišnica
- za namestnika člana: Dani Polajžer, Cirkulane 53a, Cirkulane
- za člana: Janez Jurgec, Gradišča 28, Cirkulane
- za namestnika člana: Jožef Zelenik, Gradišča 137, Cirkulane

Sedež volilne komisije referendumskega območja je: Upravna enota Ptuj, Slomškova 10, Ptuj.

referendumskega območja I/4, ki obsega območja naslednjih naselij AVGUŠTINE, ČREŠNJEVEC PRI OŠTRCU, ČRNEČA VAS, DOBE, DOBROVA PRI KOSTANJEVICI, DOLNJA PREKOPA, DOLŠČE, GLOBOČICE PRI KOSTANJEVICI, GORNJA PREKOPA, GRIČ, IVANJŠE, JABLANCE, KARLČE, KOČARIJA, KOPRIVNIK, KOSTANJEVICA NA KRKI, MALE VODENICE, MALENCE, OREHOVEC, OŠTRC, PODSTRM, RŽIŠČE, SAJEVCE, SLINOVCE, VELIKE VODENICE, VRBJE, VRTAČA, ZABORŠT,

imenujejo:

- za predsednika: Bojan Trampuš, Hmeljska 22 a, Kostanjevica na Krki,
- za namestnico predsednika: Cvetka Ogorevc, Brezje 12, Globoko
- za člana: Franc Štokar, Orehovec 4, Kostanjevica na Krki

- za namestnika člana: Martin Kastelic, Hmeljska cesta 19a, Kostanjevica na Krki
- za člana: Roman Božič, Vodeniška cesta 15, Kostanjevica na Krki
- za namestnika člana: Viljem Punčuh, Resljeva 5, Kostanjevica na Krki
- za člana: Jože Olovec, Vrtnarska pot 1, Leskovec pri Krškem
- za namestnika člana: Martin Kodrič, Mladje 7, Podbočje

Sedež volilne komisije referendumskega območja je: Upravna enota Krško, Cesta krških žrtev 14, Krško.

referendumskega območja I/5, ki obsega območja naslednjih naselij BRODNICE, BRSTOVNICA, DOL PRI LAŠKEM, GLOBOKO, GRAČNICA, KONC, LAZIŠE, LOKAVEC, LOŽE, POVČENO, SENOŽETE, SEVCE, ŠKOFCE, VODIŠKO, STRENSKO, ZABREŽ, RIMSKE TOPLICE, OBREŽJE PRI ZIDANEM MOSTU, SUHADOL, ŠIRJE, VELIKO ŠIRJE, ZIDANI MOST,

imenujejo:

- za predsednika: Milko Škoberne, Leskovca 8, Laško
- za namestnika predsednika: Marija Sladič, Vrhovo 72, Radeče
- za člana: Marjan Kozmus, Jagočje 13/e, Laško
- za namestnika člana: Liljana Lavrič, Trsteniška 5, Rimske Toplice
- za člana: Marko Žveplan, Brodnice 7, Rimske Toplice
- za namestnika člana: Fani Šuhelj, Kajuhova 3, Laško
- za člana: Eva Knez, Na Pristavi 14, Laško
- namestnika člana: Jože Senica, Globoko 8h, Rimske Toplice

Sedež volilne komisije referendumskega območja je: Upravna enota Laško, Mestna ulica 2, Laško.

referendumskega območja I/6, ki obsega območja naslednjih naselij GOČOVA, OSEK, SPODNJA SENARSKA, SPODNJE VERJANE, SVETA TROJICA V SLOVENSKIH GORICAH, ZGORNJA SENARSKA, ZGORNJE VERJANE, ZGORNJI PORČIČ,

imenujejo:

- za predsednika: Jožef Kraner, Zg. Senarska 16 a, Sveta Trojica v Slovenskih Goricah
- za namestnika predsednika: Dragica Kramberger, Gočova 55, Sveta Trojica v Slovenskih Goricah
- za člana: Amadeus Rajter, Slovenska 10, Sveta Trojica v Slovenskih Goricah
- za namestnika člana: Bogoljub Kšela, Mariborska 28, Sveta Trojica v Slovenskih Goricah
- za člana: Darko Fras, Zg. Senarska 15, Sveta Trojica v Slovenskih Goricah
- za namestnika člana: Aleksander Gungl, Zg. Porčič 119, Sveta Trojica v Slovenskih Goricah
- za člana: Avgust Zavernik, Trubarjeva 3, Benedikt
- za namestnika člana: Manja Štok, Brnčičeva 8, Sveta Trojica v Slovenskih Goricah

Sedež volilne komisije referendumskega območja je: Upravna enota Lenart, Trg osvoboditve 7, Lenart.

referendumskega območja I/7, ki obsega območja naslednjih naselij GODENINCI, GRABE, OBREŽ, SREDIŠČE OB DRAVI, ŠALOVCI,

imenujejo:

- za predsednika: Valter Vindiš, Kolodvorska 2, Ormož
- za člana: Vlado Kovačič, Tomaž 19, Sveti Tomaž
- za namestnika člana: Jože Borko, Mladinska 7, Središče ob Dravi
- za člana: Zvonko Ivanuša, Šalovci 40, Središče ob Dravi
- za namestnika člana: Franc Pondrk, Rakovci 44, Sveti Tomaž
- za člana: Roman Medik, Obrež 61/a, Središče ob Dravi

Sedež volilne komisije referendumskega območja je Upravna enota Ormož, Ptujška 6, Ormož.

referendumskega območja I/8, ki obsega območja naslednjih naselij BRATONEČICE, GORNJI KLJUČAROVCI, GRADIŠČE, HRANJIGOVC, KORAČICE, MALA VAS PRI ORMOŽU, MEZGOVCI, PRŠETINCI, RAKOVCI, RUCMANCI, SAVCI, SEJANCI, SENČAK, SENIK, SVETI TOMAŽ, TRNOVCI, ZAGORJE,

imenujejo:

- za predsednika: Janko Keček, Hardek 25a, Ormož
- za člana: Ivan Horvat, Kolodvorska 15, Središče ob Dravi
- za namestnika člana: Marjan Goričan, Savci 81, Sveti Tomaž
- za člana: Jože Raušl, Savci 2, Sveti Tomaž
- za namestnika člana: Mirko Cvtko, Pršetinci 2, Sveti Tomaž
- za člana: Boris Zemlič, Savci 70, Sveti Tomaž

Sedež volilne komisije referendumskega območja je Upravna enota Ormož, Ptujška 6, Ormož.

referendumskega območja I/9, ki obsega območja naslednjih naselij DEŽNO PRI MAKOLAH, JELOVEC PRI MAKOLAH, LOŽNICA, MAKOLE, MOSTEČNO, PEČKE, SAVINSKO, STARI GRAD, STOPNO, STRANSKE MAKOLE, STRUG, ŠTATENBERG, VAROŠ,

imenujejo:

- za predsednico: Alenka Kikec, Gregorčičeva 5, Slovenska Bistrica
- za namestnika predsednika: Boštjan Pogorevc, Sp. Nova vas 17, Slovenska Bistrica
- za člana: Helena Kolar, Makole 5, Makole
- za namestnika člana: Karl Drago Lesjak, Makole 36, Makole
- za člana: Tadej Dubrovnik, Na ajdov hrib 17, Slovenska Bistrica
- za namestnika člana: Nana Flis, Makole 55, Makole
- za člana: Marjan Gorčenko, Pečke 3, Makole
- za namestnika člana: Danica Skerbiš, Stranske Makole 20a, Makole

Sedež volilne komisije referendumskega območja je Upravna enota Slovenska Bistrica, Kolodvorska 10, Slovenska Bistrica.

referendumskega območja I/10, ki obsega območja naslednjih naselij BREZJE PRI POLJČANAH, ČADRAMSKA VAS, GLOBOKO OB DRAVINJI, HRASTOVEC POD BOČEM, KRASNA, KRIŽEČA VAS, LJUBIČNO, LOVNIK, LUŠEČKA VAS, MODRAŽE, NOVAKE, PODBOČ, POLJČANE, SPODNJA BREŽNICA, SPODNJE POLJČANE, STANOVSKO, STUDENICE, ZGORNJE POLJČANE,

imenujejo:

- za predsednika: Nada Vučajnk, Lušečka vas 31, Poljčane
- za namestnika: Jure Kleindienst, Tomšičeva 46, Slovenska Bistrica
- za člana: Adriana Krajnc, Čadramska 27, Poljčane
- za namestnika člana: Vladimir Furman, Kopališka 15, Poljčane
- za člana: Živana Sever, Tomšičeva 20, Slovenska Bistrica
- za namestnika člana: Franc Jug, Laponska 4, Poljčane
- za člana: Matjaž Knez, Čadramska vas 30, Poljčane
- za namestnika člana: Karl Mali, Lušečka vas 64, Poljčane

Sedež volilne komisije referendumskega območja je Upravna enota Slovenska Bistrica, Kolodvorska 10, Slovenska Bistrica.

referendumskega območja I/11, ki obsega območja naslednjih naselij BELI GRİČ, BRUNA VAS, DOLENJE LAKNICE, GORENJA VAS PRI MOKRONOGU, GORENJE LAKNICE, HRASTOVICA, KRIŽNI VRH, LOG, MARTINJA VAS PRI MOKRONOGU, MOKRONOG, MOST, OSTROŽNIK, PUGLED PRI MOKRONOGU, PUŠČAVA, RIBJEK, SLEPŠEK, SREDNJE LAKNICE, SV. VRH, BOGNEČA VAS, BITNA VAS, BREZOVICA, BREZJE, CEROVEC, CIKAVA, ČEŠNJICE, ČILPAH, ČUŽNJA VAS, GORNJE ZABUKOVJE, DOLENJE ZABUKOVJE, DREČJI VRH, GORNJI MOKRONOG, JELŠEVEC, RADNA VAS, PODTUREN, JAGODNIK, ORNUŠKA VAS, ŠTATENBERK, MIRNA VAS, VELIKA STRMICA, VRH, TREBELNO, MALINE, ROJE,

imenujejo:

- za namestnico predsednika: Marta Strnec, Breza 5, Trebnje
- za člana: Jože Mrvar, Dol. Zabukovje 6, Trebelno
- za namestnika člana: Ivan Vovk, Hrastovica 25, Mokronog
- za člana: Irena Florjančič, Ulica Talcev 13, Mokronog
- namestnika člana: Blaž Pavlin, Tomšičeva 3, Trebnje
- za člana: Martin Starič, Radna vas 7, Trebelno
- za namestnika člana: Marjan Starič, Ornuška vas 12, Trebelno

Sedež volilne komisije referendumskega območja je Upravna enota Trebnje, Goliev trg 5, Trebnje.

referendumskega območja I/12, ki obsega območja naslednjih naselij IZLAKE, ŠEMNIK, PODLIPOVICA, OREHOVICA, POLŠINA, ZGORNJI PRHOVEC, ZABREZNIK,

imenujejo:

- za predsednika: Aleš Maček, Narof 41, Izlake
- za namestnika predsednika: Tanja Lavtar, Kandrše 39, Vače

- člana: Jože Prašnikar, Zg. Izlake 16, Izlake
- za namestnika člana: Jože Ključevšek, Obrezija 25, Izlake
- za člana: Janka Pavšek Bantan, Narof 30, Izlake
- za namestnika člana: Janez Razpotnik, Gladež 47, Izlake
- za člana: Lilijana Gošte, Izlake 19, Izlake
- za namestnika člana: Karlo Vidrgar, Narof 42, Izlake

Sedež volilne komisije referendumskega območja je Upravna enota Zagorje ob Savi, Cesta 9. avgusta 5, Zagorje ob Savi.

referendumskega območja I/13, ki obsega območja naslednjih naselij ANKARAN, BARIZONI, CERREJ, HRVATINI, KOLOMBAN, PREMANČAN,

imenujejo:

- za predsednico: Natalija Sakal, Erjavčeva 24, Koper
- za namestnico predsednice: Marinela Maras, Beblerjeva 8, Koper
- člana: Stojan Knafelc, Frenkova 5, Ankaran
- za namestnika člana: Marija Pavlič, Pervanjeva 16, Ankaran
- za člana: Breda Krašna, Jadranska cesta 78, Ankaran
- za namestnika člana: Angel Šav, Ulica Generala Levičnika 48, Koper
- za člana: Anita Baraba, Srebrničeva 15, Ankaran
- za namestnico članice: Nataša Likar, Ulica generala Levičnika 54, Koper

Sedež volilne komisije referendumskega območja je Upravna enota Koper, Trg Brolo 4, Koper.

referendumskega območja I/14, ki obsega območja naslednjih naselij BUKOVICA, DOMBRAVA, OŠEVLJEK, RENČE, VOGRSKO, VOLČJA DRAGA,

imenujejo:

- za predsednika: Igor Mozetič, Žigoni 26, Renče
- za namestnico predsednika: Miloška Bratož, Merljaki 24/a, Renče
- za člana: Sandi Čoha, Renški Podkraj 62, Renče
- za namestnika člana: Ines Mlečnik, Bukovica 31, Volčja Draga
- za člana: Andreja Cajhen, Bukovica 72, Volčja Draga
- za namestnika člana: Silvo Sulič, Volčja Draga 31 b, Volčja Draga
- za člana: Jana Grbec, M. Kogoja 45, Nova Gorica

Sedež volilne komisije referendumskega območja je Upravna enota Nova Gorica, Trg Edvarda Kardelja 1, Nova Gorica.

referendumskega območja I/15, ki obsega območja naslednjih naselij DOLNJE MRAŠEVO, DRGANJA SELA, JURKA VAS, LOKE, PODGORA, POTOK, PRAPREČE PRI STRAŽI, RUMANJA VAS, STRAŽA, VAVTA VAS, ZALOG,

imenujejo:

- za predsednika: Roman Pulko, Pod vinogradi 2, Straža
- za namestnika predsednika: Leila Bdeir, Mušičeva 1, Novo mesto

- za člana: Matej Turk, Novomeška 95, Straža
- za namestnika člana: Janez Barbič, Resa 29, Straža pri Novem mestu
- za člana: Urban Goršič, Gorenje polje 18, Straža pri Novem mestu
- za namestnika člana: Damjan Plut, Zalog 11, Novo mesto
- za člana: Tatjana Medic, Srebrniče 6a, Novo mesto
- za namestnika člana: Zlatko Resman, Novomeška 45, Straža

Sedež volilne komisije referendumskega območja je na Upravni enoti Novo mesto, Seidlova cesta 1, Novo mesto.

referendumskega območja I/16, ki obsega območja naslednjih naselij BELA CERKEV, BREZOVICA, ČELEVEC, DOL PRI ŠMARJETI, DOLENJE KRONOVO, DRAGA, DRUŽINSKA VAS, GORENJA VAS PRI ŠMARJETI, GRADENJE, GRIČ PRI KLEVEVŽU, HRIB, KOGLO, MALA STRMICA, OREŠJE, RADOVLJA, SELA, SELA PRI ZBURAH, STRELAC, ŠMARJEŠKE TOPLICE, ŠMARJETA, VINICA PRI ŠMARJETI, VINJI VRH, ZBURE, ŽALOVIČE,

imenujejo:

- za predsednika: Bogomir Kovič, Westrova 4, Novo mesto
- za namestnico predsednika: Marija Janko, Ul. Slavka Gruma 10, Novo mesto
- za člana: Samo Bedir, Mušičeva 14, Novo mesto
- za namestnika člana: Marjan Gorenjc, Zbure 38, Šmarješke Toplice
- za člana: Saša Jerele, Brezovica 45, Šmarješke Toplice
- za namestnika člana: Jože Perše, Gorenja vas 54, Šmarješke Toplice
- za člana: Darja Voglar, Šmarješke Toplice 273, Šmarješke Toplice
- za namestnika člana: Roman Košale, Gradnje 16, Šmarješke Toplice

Sedež volilne komisije referendumskega območja je na Upravni enoti Novo mesto, Seidlova cesta 1.

referendumskega območja II/1, ki obsega območja naslednjih naselij BREZJE PRI DOBROVI, DOBROVA, DRAŽEVNIK, GABRJE, HRUŠEVO, KOMANIJA, OSREDEK PRI DOBROVI, PODSMREKA, RAZORI, STRANSKA VAS, ŠUJICA,

imenujejo:

- za predsednico: Lidija Leskošek Nikolič, Malči Beličeve 65, Ljubljana
- za namestnico predsednice: Lea Zalokar, Erjavčeva 22, Ljubljana
- za člana: Albin Oven, Polhograjska 57, Dobrova
- za namestnika člana: Andreja Dolinar, Razori 10, Dobrova
- za člana: Anton Potočnik, Pot na Gornje polje 10, Dobrova
- za namestnika člana: Marko Jovič, Gabrje 64, Dobrova
- za člana: Franc Urbančič, Brezje 63, Dobrova
- za namestnika člana: Matjaž Dolinar, Gaberje 50, Dobrova

Sedež volilne komisije referendumskega območja je Upravna enota Ljubljana, Izpostava Vič – Rudnik, Trg MDB 7, Ljubljana.

referendumskega območja II/2, ki obsega območja naslednjih naselij BABNA GORA, BELICA, BRIŠE PRI POLHOVEM GRADCU, BUTAJNOVA, ČRNI VRH, DOLENJA VAS PRI POLHOVEM GRADCU, DVOR PRI POLHOVEM GRADCU, HRASTENICE, LOG PRI POLHOVEM GRADCU, PODREBER, PLANINA NAD HORJULOM, POLHOV GRADec, PRAPROČE, PRISTAVA PRI POLHOVEM GRADCU, ROVT, SELO NAD POLHOVIM GRADCEM, SETNICA-DEL, SETNIK, SREDNJA VAS PRI POLHOVEM GRADCU, SREDNJI VRH, ŠENTJOŠT NAD HORJULOM,

imenujejo:

- za predsednico: Nadija Kardelj, Zalog pri Moravčah 7, Moravče
- za namestnico predsednice: Karin Rihar, Srednja vas 10, Polhov Gradec
- za člana: Marjan Plestenjak, Polhov Gradec 30, Polhov Gradec
- za namestnika člana: Olga Skopec, Šujica 42, Dobrova
- za člana: Toni Trnovec, Pristava 26, Polhov Gradec
- za namestnika člana: Tone Zorc, Babna gora 1, Polhov Gradec
- za člana: Jože Malovrh, Pristava 5, Polhov Gradec

Sedež volilne komisije referendumskega območja je Upravna enota Ljubljana, Izpostava Vič – Rudnik, Trg MDB 7, Ljubljana.

referendumskega območja III/1 a), ki obsega območje naselja Ostrovnica.

imenujejo:

- za predsednika: Matija Potokar, Kačiče – Parec 17a, Divača
- za namestnika predsednika: Kristina Dekleva, Suhorje 10, Vremski Britof
- za člana: Andrej Škapin, Potoče 1, Senožeče
- za namestnika člana: Janko Dekleva, Dolnje Ležeče 56, Divača
- za člana: Andrej Vatovec, Dolnje Vreme 25, Vremski Britof
- za namestnika člana: Joško Perhavec, Brežec 9, Divača
- za člana: Alojz Mahorčič, Kraška cesta 41, Divača

Sedež volilne komisije referendumskega območja je Občina Hrpelje Kozina, Reška cesta 14, Kozina.

referendumskega območja III/1 b), ki obsega območje Občine Hrpelje-Kozina

imenujejo:

- za predsednico: Julija Kravanja, Pod Planino 6, Sežana
- za namestnico predsednice: Alenka Gerk Ljubič, Slavniška cesta 5, Hrpelje
- za člana: Marinka Škerjanc, Povžane 1a, Materija
- za člana: David Škabar, Rodik 35, Kozina
- za člana: Marjana Koblar Vatovec, Brezovica 21, Materija
- za namestnika člana: Saša Likavec Svetelšek, Slavniška cesta 11, Hrpelje

Sedež volilne komisije referendumskega območja je Občina Hrpelje Kozina, Reška cesta 14, Kozina.

referendumskega območja III/2 a), ki obsega območje naselja Zagorica

imenujejo:

- za predsednika: Milan Kaplja, Ulica 25. maja 8, Litija
- za namestnika predsednika: Miroslav Bregar, Bitiče 10, Litija
- za člana: Jože Perme, Cesta Zasavskega bataljona 1, Litija
- za namestnika člana: Janez Beja, Konjšica 29, Polšnik
- za člana: Sonja Peterlin Krznar, Cerovica 27, Šmartno pri Litiji
- za namestnika člana: Nada Jovanovič, Prečna 14, Litija
- za člana: Anton Kovič, Grbinska cesta 34a, Litija

Sedež volilne komisije referendumskega območja je Upravna enota Litija, Jerebova 14, Litija.

referendumskega območja III/2 b), ki obsega območje Občine Šmartno pri Litiji

imenujejo:

- za predsednika: Marko Godec, Ulica solidarnosti 4, Litija
- za namestnico predsednika: Ivica Vozelj, Mlinše 15a, Izlake
- za člana: Bogomir Bučar, Zavrstnik 48, Šmartno pri Litiji
- za namestnika člana: Branko Pintr, Selšek 8, Šmartno pri Litiji
- za člana: Peter Avgelj, Dvor 44, Šmartno pri Litiji
- za namestnika člana: Jožica Žurga, Valvarzorjeva 34, Šmartno pri Litiji
- za člana: Franc Jaklič, Cerkovnik 12, Šmartno pri Litiji

Sedež volilne komisije referendumskega območja je Upravna enota Litija, Jerebova 14, Litija.

Št. 3-5/00-4/05

Ljubljana, dne 21. decembra 2005

Predsednik
Anton Gašper Frantar l.r.

DRUGI ORGANI IN ORGANIZACIJE

11. Sklep o določitvi višine in načina plačevanja članarine Območni obrtni zbornici Ajdovščina za leto 2006

Na podlagi 41. člena in skladno z 39. členom Obrtnega zakona (Uradni list RS, št. 50/94, 36/00, 61/00, 42/02 in 18/04) in na podlagi 43. člena Statuta Območne obrtne zbornice Ajdovščina, sprejetega na 8. redni seji skupščine Območne obrtne zbornice Ajdovščina dne 28. 9. 2005, je skupščina Območne obrtne zbornice Ajdovščina na 10. seji dne 14. 12. 2005 sprejela

S K L E P**o določitvi višine in načina plačevanja članarine
Območni obrtni zbornici Ajdovščina za leto 2006****I.**

Članarino plačujejo člani Območne obrtne zbornice Ajdovščina (v nadaljnjem besedilu: zbornica) s statusom fizične in pravne osebe, ki opravljajo pridobitno dejavnost na območju, na katerem deluje zbornica, kot obrtno, obrti podobno ali domačo in umetnostno obrt, obrtne zadruge in oblike njihovega združevanja.

Obveznost iz prvega odstavka te točke velja tudi za vse člane, ki so pristopili v članstvo na podlagi lastne pisno izkazane odločitve (prostovoljni člani).

II.

Člani iz prve točke tega sklepa plačujejo mesečno članarino, kot sledi:

- fizična oseba, ki je iz naslova opravljanja dejavnosti zdravstveno, pokojninsko in invalidsko zavarovana, v višini 3% od zavarovalne osnove, ki se uporablja za obračun prispevka za zdravstveno, pokojninsko in invalidsko zavarovanje, vendar osnova za obračun članarine ne sme biti nižja od najnižje pokojninske osnove, povečane za povprečno stopnjo davkov in prispevkov, in ne višja od dvakratne najnižje pokojninske osnove, povečane za povprečno stopnjo davkov in prispevkov;

- fizična oseba, ki iz naslova opravljanja dejavnosti ni zdravstveno, pokojninsko in invalidsko zavarovana, v višini 2% od najnižje pokojninske osnove, povečane za povprečno stopnjo davkov in prispevkov;

- fizična oseba, ki osebno opravlja dejavnost domače ali umetnostne obrti in presega milijon in pol dolarjev skupnih prihodkov iz poslovanja v preteklem letu, v višini 3% od najnižje pokojninske osnove, povečane za povprečno stopnjo davkov in prispevkov;

- fizična oseba, ki osebno opravlja dejavnost domače ali umetnostne obrti in ne presega milijon in pol dolarjev skupnih prihodkov iz poslovanja v preteklem letu, ne plačuje članarine;

- pravna oseba (gospodarska družba, obrtna zadruga in njihovega združevanja) mesečno v višini 5.000 SIT.

III.

Član, ki mu je na podlagi četrtega odstavka 11. člena Obrtnega zakona dovoljena začasna prekinitve dejavnosti, za čas prekinitve ne plača članarine.

IV.

Za člane iz prvega odstavka I. točke tega sklepa, ki opravljajo tudi neobrtne dejavnosti, se članarina zbornici

obračuna v skladu s sklenjenimi sporazumi z Gospodarsko zbornico Slovenije in Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije.

V.

V primeru, ko prične član zbornice z opravljanjem dejavnosti tekom meseca, nastane obveznost plačevanja članarine zbornici s prvim dnevom naslednjega meseca, oziroma ko preneha z opravljanjem dejavnosti tekom meseca, preneha obveznost plačevanja zadnjega dne v mesecu, v katerem je prenehal z opravljanjem dejavnosti.

VI.

Člani s statusom fizične osebe obračunavajo članarino po načelu samoobdavčitve na obrazcu, ki je sestavni del tega sklepa. Članarina zapade v plačilo najpozneje do 15. dne v mesecu za pretekli mesec.

Pravnim osebam Območna obrtna zbornica Ajdovščina določi letno višino članarine skladno z 2. točko tega sklepa v odločbi, ki jo te plačajo v dveh polletnih obrokih, od katerih zapade prvi obrok v plačilo 31. 3. 2006 in drugi obrok 30. 9. 2006.

Pravnim osebam, ki postanejo člani zbornice med letom, se določi članarina z odločbo, s smiselno uporabo določbe drugega odstavka te točke.

VII.

Članarina zbornice se lahko zmanjša ali odpiše osebam iz I. točke tega sklepa le na podlagi pisne vloge člana za vsak primer posebej, če tako odloči upravni odbor Območne obrtne zbornice Ajdovščina.

VIII.

Območna obrtna zbornica Ajdovščina pooblašča Obrtno zbornico Slovenije, da tudi v njenem imenu sklene z Davčno upravo Slovenije pogodbo o izvajanju nadzora, obračunavanja, pobiranja in izterjave članarine.

IX.

Davčna uprava Republike Slovenije, skladno z določili medsebojne pogodbe o izvajanju nadzora, obračunavanja, pobiranja in izterjave članarine, nakazuje članarino v skladu z določbami Zakona o davčni službi.

Št. 70-283/2005

Ajdovščina, dne 19. decembra 2005

Predsednik skupščine
OOZ Ajdovščina
Ivo Boscarol l.r.

OBRAČUN
ČLANARINE ZA OBRTNO ZBORNICO SLOVENIJE
IN OBMOČNO OBRTNO ZBORNICO _____
ZA MESEC: _____

PODATKI O ZAVEZANCU ZA PLAČILO**A. ČLANARINE**

Priimek in ime:
Sedež
poslovanja:
Naslov bivališča:
Vrsta dejavnosti:

Davčna številka:

.....

Znesek v SIT

B. BRUTO OSNOVA ZA OBRAČUN ČLANARINE

--

C. ČLANARINA

		Stopnja	Znesek v SIT
1.	Članarina Obrtne zbornice Slovenije		
2.	Članarina Območne obrtne zbornice		
	SKUPAJ (1+2)		

V/na, dne

Podpis zavezanca:

12. Sklep o določitvi višine in načina plačevanja članarine Območni obrtni zbornici Celje za leto 2006

Na podlagi 41. člena in skladno z 39. členom Obrtnega zakona (Uradni list RS, št. 50/94, 36/00, 61/00, 42/02 in 18/04) in na podlagi 15. člena Statuta Območne obrtne zbornice Celje je skupščina Območne obrtne zbornice Celje na 7. seji dne 22. 12. 2005 sprejela

S K L E P

o določitvi višine in načina plačevanja članarine Območni obrtni zbornici Celje za leto 2006

I.

Članarino plačujejo člani Območne obrtne zbornice Celje (v nadaljnjem besedilu: zbornica) s statusom fizične in pravne osebe, ki opravljajo pridobitno dejavnost na območju občin Celje, Dobrna, Štore in Vojnik kot obrtno dejavnost, obrti podobno dejavnost ali dejavnost domače in umetnostne obrti, obrtne zadruge in oblike njihovega združevanja.

Obveznost iz prvega odstavka te točke velja tudi za vse člane, ki so pristopili v članstvo na podlagi lastne pisno izkazane odločitve (prostovoljni člani).

II.

Člani iz prve točke tega sklepa plačujejo mesečno članarino, kot sledi:

- fizična oseba, ki je iz naslova opravljanja dejavnosti zdravstveno, pokojninsko in invalidsko zavarovana, v višini 1,84% od najnižje pokojninske osnove, povečane za povprečno stopnjo davkov in prispevkov;
- fizična oseba, ki iz naslova opravljanja dejavnosti ni zdravstveno, pokojninsko in invalidsko zavarovana, v višini 1,84% od najnižje pokojninske osnove, povečane za povprečno stopnjo davkov in prispevkov;
- fizična oseba, ki osebno opravlja dejavnost domače ali umetnostne obrti in presega milijon in pol dolarjev skupnih prihodkov iz poslovanja v preteklem letu, v višini 1,84% od najnižje pokojninske osnove, povečane za povprečno stopnjo davkov in prispevkov;
- fizična oseba, ki osebno opravlja dejavnost domače ali umetnostne obrti in ne presega milijon in pol dolarjev skupnih prihodkov iz poslovanja v preteklem letu, ne plačuje članarine;
- pravna oseba (gospodarska družba, obrtna zadruga in oblike njihovega združevanja) v višini 3.100 SIT.

III.

Član, ki mu je na podlagi 4. odstavka 11. člena Obrtnega zakona dovoljena začasna prekinitev dejavnosti, za čas prekinitve ne plača članarine.

IV.

Za člane iz prvega odstavka I. točke tega sklepa, ki opravljajo tudi neobrtne dejavnosti, se članarina zbornici obračuna v skladu s sklenjenimi sporazumi z Gospodarsko zbornico Slovenije in Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije.

V.

V primeru, ko prične član zbornice z opravljanjem dejavnosti tekom meseca, nastane obveznost plačevanja članarine zbornici s prvim dnevom naslednjega meseca, oziroma ko preneha z opravljanjem dejavnosti tekom meseca, preneha obveznost plačevanja zadnjega dne v mesecu, v katerem je prenehal z opravljanjem dejavnosti.

VI.

Člani s statusom fizične osebe obračunavajo članarino po načelu samoobdavčitve na obrazcu, ki je sestavni del tega

sklepa. Članarina zapade v plačilo najpozneje do 15. dne v mesecu za pretekli mesec.

Pravnim osebam Območna obrtna zbornica Celje določi letno višino članarine skladno z II. točko tega sklepa v odločbi, ki jo te plačajo v dveh polletnih obrokih, od katerih zapade prvi obrok v plačilo 31. 3. 2006 in drugi obrok 30. 9. 2006.

Pravnim osebam, ki postanejo člani zbornice med letom, se določi članarina z odločbo s smiselno uporabo določbe drugega odstavka te točke.

VII.

Članarina zbornice se lahko zmanjša ali odpiše osebam iz I. točke tega sklepa le na podlagi pisne vloge člana za vsak primer posebej, če tako odloči upravni odbor Območne obrtne zbornice Celje.

VIII.

Območna obrtna zbornica Celje pooblašča Obrtno zbornico Slovenije, da tudi v njenem imenu sklene z Davčno upravo Slovenije pogodbo o izvajanju nadzora, obračunavanja, pobiranja in izterjave članarine.

IX.

Davčna uprava Republike Slovenije, skladno z določili medsebojne pogodbe o izvajanju nadzora, obračunavanja, pobiranja in izterjave članarine, nakazuje članarino v skladu z določbami Zakona o davčni službi.

Št. 2051228

Celje, dne 22. decembra 2005

Predsednik
OOZ Celje
Miran Gracer l.r.

13. Sklep o določitvi višine in načina plačevanja članarine Območni obrtni zbornici Jesenice za leto 2006

Na podlagi 41. člena in skladno z 39. členom Obrtnega zakona (Uradni list RS, št. 50/94, 36/00, 61/00, 42/02 in 18/04) in na podlagi 54. člena Statuta Območne obrtne zbornice Jesenice, sprejetega na seji skupščine Območne obrtne zbornice Jesenice dne 9. 5. 2005, je skupščina Območne obrtne zbornice Jesenice na 5. razširjeni seji dne 13. decembra 2005 sprejela

S K L E P

o določitvi višine in načina plačevanja članarine Območni obrtni zbornici Jesenice za leto 2006

I.

Članarino plačujejo člani Območne obrtne zbornice Jesenice (v nadaljnjem besedilu: zbornica) s statusom fizične in pravne osebe, ki opravljajo pridobitno dejavnost na območju, na katerem deluje zbornica, na obrtni, obrti podoben način ali domačo in umetnostno obrt, obrtne zadruge in oblike njihovega združevanja.

Obveznost iz prvega odstavka te točke velja tudi za vse člane, ki so pristopili v članstvo na podlagi lastne pisno izkazane odločitve (prostovoljni člani).

II.

Člani iz prve točke tega sklepa plačujejo mesečno članarino, kot sledi:

- fizična oseba, ki je iz naslova opravljanja dejavnosti zdravstveno, pokojninsko in invalidsko zavarovana, v višini 2,8% od zavarovalne osnove, ki se uporablja za obračun

prispevka za zdravstveno, pokojninsko in invalidsko zavarovanje, vendar osnova za obračun članarine ne sme biti nižja od najnižje pokojninske osnove, povečane za povprečno stopnjo davkov in prispevkov, in ne višja od dvakratne najnižje pokojninske osnove, povečane za povprečno stopnjo davkov in prispevkov;

– fizična oseba, ki iz naslova opravljanja dejavnosti ni zdravstveno, pokojninsko in invalidsko zavarovana, v višini 2,8% od najnižje pokojninske osnove, povečane za povprečno stopnjo davkov in prispevkov;

– fizična oseba, ki osebno opravlja dejavnost domače ali umetnostne obrti in presega milijon in pol dolarjev skupnih prihodkov iz poslovanja v preteklem letu, v višini 2,8% od najnižje pokojninske osnove, povečane za povprečno stopnjo davkov in prispevkov;

– fizična oseba, ki osebno opravlja dejavnost domače ali umetnostne obrti in ne presega milijon in pol dolarjev skupnih prihodkov iz poslovanja v preteklem letu, ne plačuje članarine;

– pravna oseba (gospodarska družba, obrtna zadruga in njihovega združevanja) v višini 5.500,00 dolarjev.

III.

Član, ki mu je na podlagi četrtega odstavka 11. člena Obrtnega zakona dovoljena začasna prekinitev dejavnosti, za čas prekinitve ne plača članarine.

Član, ki boluje več kot 30 dni in ne zaposluje delavcev, ne plača članarine ves čas bolovanja.

IV.

Za člane iz prvega odstavka I. točke tega sklepa, ki opravljajo tudi neobrtne dejavnosti, se članarina zbornici obračuna v skladu s sklenjenimi sporazumi z Gospodarsko zbornico Slovenije in Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije.

V.

V primeru, ko začne član zbornice z opravljanjem dejavnosti tekom meseca, nastane obveznost plačevanja članari-

ne zbornici s prvim dnevom naslednjega meseca, oziroma ko preneha z opravljanjem dejavnosti tekom meseca, preneha obveznost plačevanja zadnjega dne v mesecu, v katerem je prenehal z opravljanjem dejavnosti.

VI.

Člani s statusom fizične osebe obračunavajo članarino po načelu samoobdavčitve na obrazcu, ki je sestavni del tega sklepa. Članarina zapade v plačilo najpozneje do 15. dne v mesecu za pretekli mesec.

Pravnim osebam Območna obrtna zbornica Jesenice določi letno višino članarine skladno z 2. točko tega sklepa v odločbi, ki jo te plačajo v dveh polletnih obrokih od katerih zapade prvi obrok v plačilo 31. 3. 2006 in drugi obrok 30. 9. 2006.

VII.

Članarina zbornice se lahko zmanjša ali odpiše osebam iz I. točke tega sklepa le na podlagi pisne vloge člana za vsak primer posebej, če tako odloči upravni odbor Območne obrtne zbornice Jesenice.

VIII.

Območna obrtna zbornica Jesenice pooblašča Obrtno zbornico Slovenije, da tudi v njenem imenu sklene z Davčno upravo Slovenije pogodbo o izvajanju nadzora, obračunavanja, pobiranja in izterjave članarine.

IX.

Davčna uprava Republike Slovenije, skladno z določili medsebojne pogodbe o izvajanju nadzora, obračunavanja, pobiranja in izterjave članarine, nakazuje članarino v skladu z določbami Zakona o davčni službi.

Št. 687/2005

Jesenice, dne 27. decembra 2005

Predsednik skupščine
Območne obrtne zbornice Jesenice
Peter Muhar l.r.

OBRAČUN
ČLANARINE ZA OBRTNO ZBORNICO SLOVENIJE
IN OBMOČNO OBRTNO ZBORNICO JESENICE
ZA MESEC: _____

PODATKI O ZAVEZANCU ZA PLAČILO**A. ČLANARINE**

Priimek in ime:

Davčna številka:

Sedež

poslovanja:

Naslov bivališča:

Vrsta dejavnosti:

Znesek v SIT

B. BRUTO OSNOVA ZA OBRAČUN ČLANARINE

--

C. ČLANARINA

		Stopnja	Znesek v SIT
1.	Članarina Obrtne zbornice Slovenije		
2.	Članarina Območne obrtne zbornice Jesenice		
	SKUPAJ (1+2)		

Jesenice, dne

Podpis zavezanca:

14. Sklep o določitvi višine in načina plačevanja članarine Območni obrtni zbornici Laško za leto 2006

Na podlagi 41. člena in skladno z 39. členom Obrtnega zakona (Uradni list RS, št. 50/94, 36/00, 61/00, 42/02 in 18/04) in na podlagi 2. in 7. člena Statuta Območne obrtne zbornice Laško je skupščina Območne obrtne zbornice Laško na svoji seji dne 7. 12. 2005 sprejela

S K L E P**o določitvi višine in načina plačevanja članarine Območni obrtni zbornici Laško za leto 2006****I.**

Članarino plačujejo člani Območne obrtne zbornice Laško (v nadaljnjem besedilu: zbornica) s statusom fizične in pravne osebe, ki opravljajo pridobitno dejavnost na območju občin Laško in Radeče na obrtni, obrti podoben način ali domačo in umetnostno obrt, obrtne zadruge in oblike njihovega združevanja.

Obveznost iz prvega odstavka te točke velja tudi za vse člane, ki so pristopili v članstvo na podlagi lastne pisno izkazane odločitve (prostovoljni člani).

II.

Člani iz prve točke tega sklepa plačujejo mesečno članarino, kot sledi:

- fizična oseba, ki je iz naslova opravljanja dejavnosti zdravstveno, pokojninsko in invalidsko zavarovana, v višini 3,5% od najnižje pokojninske osnove, povečane za povprečno stopnjo davkov in prispevkov;
- fizična oseba, ki iz naslova opravljanja dejavnosti ni zdravstveno, pokojninsko in invalidsko zavarovana, v višini 3,5% od najnižje pokojninske osnove, povečane za povprečno stopnjo davkov in prispevkov;
- fizična oseba, ki osebno opravlja dejavnost domače ali umetnostne obrti in presega milijon in pol tolarjev skupnih prihodkov iz poslovanja v preteklem letu, v višini 1,75% od najnižje pokojninske osnove, povečane za povprečno stopnjo davkov in prispevkov;
- fizična oseba, ki osebno opravlja dejavnost domače ali umetnostne obrti in ne presega milijon in pol tolarjev skupnih prihodkov iz poslovanja v preteklem letu, ne plačuje članarine;
- pravna oseba (gospodarska družba, obrtna zadruga in oblike njihovega združevanja) v višini 5.815,00 SIT.

III.

Član, ki mu je na podlagi četrtega odstavka 11. člena Obrtnega zakona dovoljena začasna prekinitev dejavnosti, za čas prekinitve ne plača članarine.

IV.

Za člane iz prvega odstavka I. točke tega sklepa, ki opravljajo tudi neobrtne dejavnosti, se članarina zbornici obračuna v skladu s sklenjenimi sporazumi z Gospodarsko zbornico Slovenije in Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije.

V.

V primeru, ko začne član zbornice z opravljanjem dejavnosti tekom meseca, nastane obveznost plačevanja članarine zbornici s prvim dnem naslednjega meseca, oziroma ko preneha z opravljanjem dejavnosti tekom meseca, preneha obveznost plačevanja zadnjega dne v mesecu, v katerem je prenehal z opravljanjem dejavnosti.

VI.

Člani s statusom fizične osebe obračunavajo članarino po načelu samoobdavčitve, članarina zapade v plačilo najpozneje do 15. dne v mesecu za pretekli mesec.

Pravnim osebam Območna obrtna zbornica Laško določi letno višino članarine skladno z II. točko tega sklepa v odločbi, ki jo te plačajo v dveh polletnih obrokih, od katerih zapade prvi obrok v plačilo 31. 3. 2006 in drugi obrok 30. 9. 2006.

Pravnim osebam, ki postanejo člani zbornice med letom, se določi članarina z odločbo s smiselno uporabo določbe drugega odstavka te točke.

VII.

Članarina zbornice se lahko zmanjša ali odpiše osebam iz I. točke tega sklepa le na podlagi pisne vloge člana za vsak primer posebej, če tako odloči upravni odbor Območne obrtne zbornice Laško.

VIII.

Območna obrtna zbornica Laško pooblašča Obrtno zbornico Slovenije, da tudi v njenem imenu sklene z Davčno upravo Slovenije pogodbo o izvajanju nadzora, obračunavanja, pobiranja in izterjave članarine.

IX.

Davčna uprava Republike Slovenije, skladno z določili medsebojne pogodbe o izvajanju nadzora, obračunavanja, pobiranja in izterjave članarine, nakazuje članarino v skladu z določbami Zakona o davčni službi.

Laško, dne 7. decembra 2005

Predsednik
OOZ Laško
Štefan Grosar l.r.

15. Sklep o določitvi višine in načina plačevanja članarine Območni obrtni zbornici Maribor za leto 2006

Skladno z določili 39. in 41. člena Obrtnega zakona (Uradni list RS, št. 40/04) in na podlagi 44. člena Statuta Območne obrtne zbornice Maribor je skupščina OOZ Maribor na redni seji dne 21. 12. 2005 sprejela

S K L E P**o določitvi višine in načina plačevanja članarine Območni obrtni zbornici Maribor za leto 2006**

1. Članarino mesečno plačujejo člani Območne obrtne zbornice Maribor s statusom fizične in pravne osebe, ki opravljajo pridobitno dejavnost na obrtni način, obrti podoben način ali domačo in umetno obrt ter obrtne zadruge.

Obveznost iz prvega odstavka te točke velja tudi za vse člane, ki so pristopili v članstvo na podlagi lastne, pisno izkazane odločitve (prostovoljni člani).

2. Osnova za obračunavanje članarine Območni obrtni zbornici Maribor za člane, ki opravljajo redno obrtno oziroma drugo gospodarsko dejavnost s statusom fizične osebe in so iz tega naslova zdravstveno, invalidsko in pokojninsko zavarovani, je zavarovalna osnova nosilca, ki se uporablja za obračun prispevka za zdravstveno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, vendar osnova za obračun članarine ne sme biti nižja od najnižje pokojninske osnove, povečane za povprečno stopnjo davkov in prispevkov.

Člani, ki opravljajo obrtno oziroma drugo gospodarsko dejavnost s statusom fizične osebe ter niso iz tega naslova zdravstveno, invalidsko in pokojninsko zavarovani, plačujejo članarino Območni obrtni zbornici Maribor od najnižje pokojninske osnove, povečane za povprečno stopnjo davkov in prispevkov.

3. Stopnja za obračunavanje članarine, ki ga plačujejo člani Območni obrtni zbornici Maribor je 3,2% od osnove iz 2. točke tega sklepa (vendar v nominalnem znesku lahko znaša največ 5.400,00 SIT).

4. Za pravne osebe (gospodarske družbe, obrtne zadruge), ki opravljajo obrtno dejavnost, se določi članarina v višini 5.400 SIT mesečno.

5. Prostovoljni člani Območne obrtne zbornice Maribor (fizične in pravne osebe) plačujejo mesečni prispevek OOO Maribor v višini 5.400,00 SIT.

6. Fizične osebe, ki osebno opravljajo dejavnost domače in umetnostne obrti in ne presegajo milijon in pol dolarjev skupnih prihodkov iz poslovanja v preteklem letu, plačujejo članarino v višini 2.400 SIT.

7. Fizične osebe, ki osebno opravljajo dejavnost domače in umetnostne obrti in ne presegajo milijon in pol dolarjev skupnih prihodkov iz poslovanja v preteklem letu, ne plačujejo članarine.

8. V primeru, ko prične član zbornice z opravljanjem dejavnosti tekom meseca, nastane obveznost plačevanja članarine zbornici s prvim dnevom naslednjega meseca, oziroma ko preneha z opravljanjem dejavnosti tekom meseca,

preneha obveznost plačevanja zadnjega dne v mesecu, v katerem je prenehal z opravljanjem dejavnosti.

9. Člani s statusom fizične osebe obračunavajo članarino po načelu samoobdavčitve na obrazcu, ki je sestavni del tega sklepa. Članarina zapade v plačilo najpozneje do 15. dne v mesecu za pretekli mesec.

Pravnim osebam območna obrtna zbornica Maribor določi letno višino članarine skladno s 4. točko tega sklepa v odločbi, ki jo te plačajo v dveh polletnih obrokih, od katerih zapade prvi obrok v plačilo 31. 3. 2006 in drugi obrok 30. 9. 2006.

Pravnim osebam, ki postanejo člani zbornice med letom, se določi članarina z odločbo, s smiselno uporabo določbe drugega odstavka te točke.

10. Članarina zbornice se lahko zmanjša ali odpiše članom zbornice le na podlagi pisne vloge člana za vsak primer posebej, če tako odloči upravni odbor Območne obrtne zbornice Maribor.

11. Član, ki mu je na podlagi četrtega odstavka 11. člena Obrtnega zakona dovoljena začasna prekinitev dejavnosti, za čas prekinitve ne plača članarine.

Maribor, dne 21. decembra 2005

Predsednik OOO Maribor
Aleš Pulko l.r.

OBČINE

BRASLOVČE

16. Odlok o proračunu Občine Braslovče za leto 2006

Na podlagi 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (ZLS – UPB1, Uradni list RS, št. 100/05), 29. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 79/99, 124/00, 79/01, 30/02 in 56/02) in 16. člena Statuta Občine Braslovče (Uradni list RS, št. 37/99, 55/00 in 16/03) je Občinski svet Občine Braslovče na seji dne 28. 12. 2005 sprejel

ODLOK

o proračunu Občine Braslovče za leto 2006

1. SPLOŠNA DOLOČBA

1. člen

S tem odlokom se za proračun Občine Braslovče za leto 2006 (v nadaljnjem besedilu: proračun) določa višina proračuna, postopki izvrševanja proračuna ter obseg zadolževanja in poroštva občine in javnega sektorja na ravni občine in druge določbe.

2. VIŠINA PRORAČUNA

2. člen

Splošni del proračuna na ravni podskupin kontov se določa v naslednjih zneskih:

		v tisoč tolarjev
Skupina/ Podskupina kontov	Besedilo	Proračun leta 2006
	A. BILANCA PRIHODKOV IN ODHODKOV	
	I. SKUPAJ PRIHODKI (70+71+72+73+74)	743.739
	TEKOČI PRIHODKI (70+71)	421.717
70	DAVČNI PRIHODKI (700+703+704+706)	389.317
	700 Davki na dohodek in dobiček	312.706
	703 Davki na premoženje	38.189
	704 Domači davki na blago in storitve	38.422
	706 Drugi davki	
71	NEDAVČNI PRIHODKI (710+711+712+713+714)	32.400
	710 Udeležba na dobičku in dohodki od premoženja	11.463
	711 Takse in pristojbine	2.447
	712 Denarne kazni	
	713 Prihodki od prodaje blaga in storitev	1.710
	714 Drugi nedavčni prihodki	16.780
72	KAPITALSKI PRIHODKI (720+721+722)	73.085
	720 Prihodki od podaje osnovnih sredstev	685

	721 Prihodki od prodaje zalog	
	722 Prihodki od prodaje zemljišč in nematerialnega premoženja	72.400
73	PREJETE DONACIJE (730+731)	
	730 Prejete donacije iz domačih virov	
	731 Prejete donacije iz tujine	
74	TRANSFERNI PRIHODKI (740)	248.937
	740 Transferni prihodki iz drugih javnofinančnih institucij	248.937
	II. SKUPAJ ODHODKI (40+41+42+43)	853.691
40	TEKOČI ODHODKI (400+401+402+403+409)	200.344
	400 Plače in drugi izdatki zaposlenim	44.106
	401 Prispevki delodajalcev za socialno varnost	6.900
	402 Izdatki za blago in storitve	134.720
	403 Plačila domačih obresti	
	409 Rezerve	14.618
41	TEKOČI TRANSFERI (410+411+412+413+414)	249.447
	410 Subvencije	7.510
	411 Transferi posameznikom in gospodinjstvom	174.723
	412 Transferi neprofitnim org. in ustanovam	24.929
	413 Drugi tekoči domači transferi	42.285
	414 Tekoči transferi v tujino	
42	INVESTICIJSKI ODHODKI (420)	327.700
	420 Nakup in gradnja osnovnih sredstev	327.700
43	INVESTICIJSKI TRANSFERI (430)	76.200
	431 Investicijski transferi	66.300
	432 Investicijski transferi	9.900
	III. PRORAČUNSKI PRIMANJLJAJ I.-II.	-109.952
	B. RAČUN FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB	
75	IV. PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL IN PRODAJA KAPITALSKIH DELEŽEV (750+751+752)	15.000
	750 Prejeta vračila danih posojil	
	751 Prodaja kapitalskih deležev	14.000
	752 Kupnine iz naslova privatizacije	1.000
44	V. DANA POSOJILA IN POVEČANJ KAPITALSKIH DELEŽEV (440+441+442+443)	
	440 Dana posojila	
	441 Povečanje kapitalskih deležev	
	442 Poraba sredstev kupnin iz naslova privatizacije	
	443 Povečanje namenskega premoženja v javnih skladih in drugih osebah j.p.	
	VI. PREJETA MINUS DANA POSOJILA IN SPREMEMBE KAPITALSKIH DELEŽEV (IV.-V.)	15.000
	C. RAČUN FINANCIRANJA	
50	VII. ZADOLŽEVANJE (500)	45.000
	500 Domače zadolževanje	45.000
55	VIII. ODPLAČILA DOLGA (550)	
	550 Odplačila domačega dolga	
	IX. POVEČANJE (ZMANJŠANJE) SREDSTEV NA RAČUNIH (I.+IV.+VII.-II.-V.-VIII.)	-49.952
	X. NETO ZADOLŽEVANJE (VII.-VIII.)	45.000
	XI. NETO FINANCIRANJE (VI.+VII.-VIII.-IX.)	109.952

STANJE SREDSTEV NA RAČUNIH DNE 31. 12. PRETEKLEGA LETA (9009)	
9009 Splošni sklad za drugo	50.952

Posebni del proračuna in načrt razvojnih programov sta prilogi k temu odloku in se objavita na oglasni deski Občine Braslovče.

3. POSTOPKI IZVRŠEVANJA PRORAČUNA

3. člen

Namenski prihodki proračuna so poleg prihodkov, določenih v prvem stavku prvega odstavka 43. člena ZJF, tudi naslednji prihodki: pristojbina za vzdrževanje gozdnih cest, požarna taksa, okoljska dajatev za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda in okoljska dajatev za onesnaževanje okolja zaradi odlaganja odpadkov.

Če se v tekočem letu v proračun vplača namenski prejemek, ki zahteva sorazmeren namenski izdatek, ki v proračunu ni izkazan ali ni izkazan v zadostni višini, se v višini dejanskih prejemkov poveča obseg izdatkov in proračun.

4. člen

Župan odloča o prerazporeditvah pravic porabe v posebnem delu proračuna pri posameznem neposrednem uporabniku med glavnimi programi v okviru posameznega področja proračunske porabe.

Župan v mesecu juliju in ob zaključnem računu poroča občinskemu svetu o veljavnem proračunu za leto 2006 in o njegovi realizaciji.

5. člen

V proračunsko rezervo občine se v letu 2006 izloči 11.156.000,00 SIT. Sredstva se izločajo največ do 1,5% prejemkov proračuna. Rezerva se uporablja za financiranje izdatkov za odpravo posledic naravnih nesreč in drugih nesreč, ki jih povzročijo naravne sile in ekološke nesreče.

Župan odloča o uporabi sredstev proračunske rezerve do višine oblikovanih in razpoložljivih sredstev rezerv in o tem obvešča občinski svet pri polletnem izvrševanju proračuna in ob zaključnem računu.

6. člen

Med odhodki proračuna so planirana sredstva za splošno proračunsko rezervacijo v višini 3.461.520,00 SIT

Sredstva splošne proračunske rezervacije so planirana za nepredvidene namene, za katere v proračunu niso zagotovljena sredstva ali za namene, za katere se med letom izkaže, da niso zagotovljena sredstva v zadostnem obsegu, ker jih pri pripravi proračuna ni bilo mogoče načrtovati. O uporabi sredstev splošne proračunske rezervacije odloča župan v skladu z 42. členom ZJF.

7. člen

Župan lahko dolžniku do višine 40.000,00 tolarjev odpiše oziroma delno odpiše plačilo dolga, če bi bili stroški postopka izterjave v nesorazmerju z višino terjatve.

8. člen

Obseg prevzetih obveznosti, ki bodo zapadle v prihodnjih letih za investicijske odhodke bo potekal skladno z dinamiko po načrtu razvojnih programov, za namene za katere je že načrtovana pravica porabe na postavki proračuna v tekočem letu.

Skupni obseg prevzetih obveznosti neposrednega uporabnika, ki bodo zapadle v plačilo v prihodnjih letih za blago in storitve in za tekoče transfere ne sme presegati 25% pravic porabe po sprejetem finančnem načrtu neposrednega uporabnika.

Omejitve iz tega člena ne veljajo za prevzemanje obveznosti z najemnimi pogodbami.

4. OBSEG ZADOLŽEVANJA IN POROŠTEV OBČINE IN JAVNEGA SEKTORJA IN DRUGE DOLOČBE

9. člen

Zaradi kritja presežkov odhodkov nad prihodki v bilanci prihodkov in odhodkov se občina za proračun leta 2006 lahko zadolži do višine 45.000.000,00 SIT, in sicer za naslednjo investicijo: Investicija v izgradnjo telovadnice in adaptacije šole Braslovče.

10. člen

Javna podjetja in javni zavodi, katerih ustanoviteljica je občina, se smejo zadolževati le s soglasjem občine. O soglasju odloča župan.

11. člen

Župan odloča tudi o dajanju poroštev za izpolnitev obveznosti javnih podjetij in javnih zavodov, katerih ustanoviteljica je občina, pod pogoji, ki jih določa zakon.

12. člen

Za izvrševanje proračuna je kot odredbodajalec odgovoren župan občine.

13. člen

Neposredni uporabnik občinskega proračuna pripravi zaključni račun finančnega načrta in letno poročilo za preteklo leto in ga predloži županu do 28. februarja tekočega leta.

Posredni uporabniki občinskega proračuna morajo predložiti županu letno poročilo za preteklo leto skupaj z obrazložitvami najpozneje do 28. februarja tekočega leta.

5. PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

14. člen

V obdobju začasnega financiranja Občine Braslovče v letu 2007, če bo začasno financiranje potrebno, se uporablja ta odlok in sklep o določitvi začasnega financiranja.

15. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se od 1. januarja 2006.

Št. 403-02/05

Braslovče, dne 28. decembra 2005

Župan
Občine Braslovče
Marko Balant l.r.

17. Sklep o povprečni gradbeni ceni in povprečnih stroških komunalnega urejanja stavbnega zemljišča v Občini Braslovče

Na podlagi 21. in 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (ZLS-UPB1, Uradni list RS, št. 100/05) in 16. člena Statuta Občine Braslovče (Uradni list RS, št. 37/99, 55/00, 16/03) je Občinski svet Občine Braslovče na seji dne 28. 12. 2005 sprejel

S K L E P

o povprečni gradbeni ceni in povprečnih stroških komunalnega urejanja stavbnega zemljišča v Občini Braslovče

1. člen

Povprečna gradbena cena za m² uporabne stanovanjske površine, izračunane po SIST ISO 9836, zmanjšana za stroške komunalnega urejanja zemljišča in za vrednost stavbnega zemljišča, znaša na dan 31. 12. 2005 na območju Občine Braslovče 178.954 SIT/m².

2. člen

Korist za razlašeno stavbno zemljišče znaša 1 odstotek od povprečne gradbene cene za m² stanovanjske površine.

3. člen

Povprečna gradbena cena, korist za razlašeno stavbno zemljišče in povprečni stroški komunalnega urejanja stavbnega zemljišča se valorizirajo med letom v skladu z indeksom rasti cen za obračun razlike v ceni gradbenih storitev v Sloveniji, ki ga mesečno izračunava in objavlja Združenje za gradbeništvo in IGM Slovenije pri Gospodarski zbornici Slovenije.

4. člen

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 420-07/02/2005

Braslovče, dne 28. decembra 2005

Župan
Občine Braslovče
Marko Balant l.r.

18. Sklep o določitvi vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča

Na podlagi 21. in 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (ZLS-UPB1, Uradni list RS, št. 100/05) je Občinski svet Občine Braslovče na seji dne 28. 12. 2005 sprejel

S K L E P

o določitvi vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča

I.

Vrednost točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča na območju Občine Braslovče znaša 0,078 SIT.

II.

Ta sklep se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije in velja od 1. 1. 2006 dalje do določitve nove vrednosti točke.

Št. 42008/01/2005

Braslovče, dne 28. decembra 2005

Župan
Občine Braslovče
Marko Balant l.r.

BRDA**19. Sklep o začasnem financiranju Občine Brda v letu 2006**

Na podlagi petega odstavka 57. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93, 57/94, 14/95, 26/97, 70/97, 10/98, 74/98 in 63/99), Zakona o financiranju občin (Uradni list RS, št. 80/94 in 56/98), 32. in 33. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 79/99), 124/00, 79/01, 30/02 in 56/02 in 100. člena Statuta Občine Brda (Uradno glasilo št. 5/99) je župan dne 22. 12. 2005 sprejel

S K L E P**o začasnem financiranju Občine Brda v letu 2006****1.**

Do sprejetja proračuna Občine Brda za leto 2006 se financiranje funkcij Občine Brda ter njenih nalog in drugih s predpisi določenih namenov začasno nadaljuje na podlagi proračuna Občine Brda za leto 2005 za iste programe kot v letu 2005.

2.

V obdobju začasnega financiranja se smejo uporabiti sredstva do višine, sorazmerne s porabljenimi sredstvi v proračunu za leto 2005 in traja do 31. 3. 2006.

3.

V obdobju začasnega financiranja se lahko nadaljuje izvajanje investicij, ki so sprejete v proračunu za leto 2005 in začete v letu 2005 skladno z že sprejetimi obveznostmi.

4.

Prihodki in odhodki v času začasnega financiranja so sestavni del proračuna Občine Brda za leto 2006. Po preteku začasnega financiranja se v tem obdobju plačane obveznosti vključijo v proračun leta 2006.

5.

Sklep o začasnem financiranju proračunskih potreb v letu 2006 sprejme župan in o tem obvesti občinski svet.

6.

Obdobje začasnega financiranja iz tega sklepa lahko traja največ tri mesece. Začasno financiranje občinskega proračuna se lahko podaljša na predlog župana s sklepom občinskega sveta, če je to potrebno za financiranje funkcij občine.

7.

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se od 1. januarja 2006 dalje.

Št. 402-04/05

Brda, dne 22. decembra 2005

Župan
Občine Brda
Franč Mužič l.r.

CELJE**20. Sklep o javni razgrnitvi predloga lokacijskega načrta za mestno središče Gaberje II**

Na podlagi 31. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02 in 8/03) in 27. člena Statuta Mestne občine Celje je župan Mestne občine Celje sprejel

S K L E P**o javni razgrnitvi predloga lokacijskega načrta za mestno središče Gaberje II****I.**

Župan Mestne občine Celje odreja javno razgrnitev predloga Lokacijskega načrta za mestno središče Gaberje II (v nadaljevanju lokacijski načrt), ki ga je pod št. 160/05 izdelal Razvojni center Planiranje d.o.o. Celje in je v skladu z odlokom o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega plana Občine Celje za obdobje od leta 1986 do leta 2000 ter prostorskih sestavin srednjeročnega družbenega plana Občine Celje za obdobje od leta 1986 do leta 1990 za območje Mestne občine Celje-Celjski prostorski plan (Uradni list SRS, št. 40/86, 4/88 in Uradni list RS, št. 18/911, 54/94, 25/98, 86/01).

II.

Lokacijski načrt se nanaša na urejanje osrednjega območja mestnega središča Gaberje, tako opredeljenega na osnovi izvedenega urbanistično arhitekturnega natečaja in izdelanih strokovnih podlag (»Strokovne podlage za mestno središče Gaberje jug«, izdelal Razvojni center Planiranje Celje, št. projekta 788-A/03, maj 2004). Lokacijski načrt obravnava osrednji, večji del tega prostora, in sicer šest območij (1, 2, 6, 7, 8, B).

III.

Javna razgrnitev predloga lokacijskega načrta se prične osmi dan po objavi v Uradnem listu RS na sedežu Mestne četrti Gaberje in v prostorih Mestne občine Celje na Oddelku za okolje in prostor ter komunalno-Sektorju za prostorsko načrtovanje in evropske zadeve, Prešernova 27, ter traja 30 dni.

Pripombe in predloge na javno razgrnjeni predlog lahko podajo vsi zainteresirani. V času razgrnitve predloga bo javna obravnava, ki jo organizira Mestna občina Celje. Kraj in datum javne obravnave bosta objavljena naknadno. O začetku in trajanju javne razgrnitve predloga in o času ter kraju javne obravnave mora organ krajevne skupnosti na primeren način obvestiti krajane.

IV.

V petnajstih dneh po preteku javne razgrnitve mora pristojni organ mestne četrti posredovati pripombe in svoja stališča županu Mestne občine Celje. Če v tem roku pripomb ni, se šteje, da se mestna četrt strinja s predlogom.

Pripombe in stališča iz prejšnjega odstavka ter druge pripombe in predloge, ki so jih podale fizične ali pravne osebe, se pošljejo županu Mestne občine Celje. Le-ta zavzame do njih stališče, ki ga posreduje v potrditev Mestnemu svetu Mestne občine Celje.

V.

Ta sklep začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 35005-00015/2003-0008
Celje, dne 9. decembra 2005

Župan
Mestne občine Celje
Bojan Šrot l.r.

21. Sklep o javni razgrnitvi predloga sprememb in dopolnitev zazidalnega načrta Staro mestno jedro Celje, kare I (Osrednja knjižnica Celje)

Na podlagi 31. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02 in 8/03) in 27. člena Statuta Mestne občine Celje je župan Mestne občine Celje sprejel

S K L E P

o javni razgrnitvi predloga sprememb in dopolnitev zazidalnega načrta Staro mestno jedro Celje, kare I (Osrednja knjižnica Celje)

I.

Župan Mestne občine Celje odreja javno razgrnitev predloga predloga sprememb in dopolnitev zazidalnega načrta Staro mestno jedro Celje, kare I (Osrednja knjižnica Celje), ki ga je pod št. 22/05 izdelal STVAR d.o.o. Celje in je v skladu z odlokom o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega plana Občine Celje za obdobje od leta 1986 do leta 2000 ter prostorskih sestavin srednjeročnega družbenega plana Občine Celje za obdobje od leta 1986 do leta 1990 za območje Mestne občine Celje-Celjski prostorski plan (Uradni list SRS, št. 40/86, 4/88 in Uradni list RS, št. 18/911, 54/94, 25/98, 86/01).

II.

Predmet sprememb in dopolnitev ZN je območje v starem mestnem jedru, ki ga veljavni izvedbeni prostorski akt opredeljuje kot »kare I« in ki ga sestavljajo zemljiške parcele oziroma deli parcel števil. 2423, 2424, 2427, 2429, 2428/1, 2428/2, 2560 vse k.o. Celje. To je območje, kjer danes stoji stavba »študijske« knjižnice, stanovanjska stavba Muzejski trg 2, lapidarij Pokrajinskega muzeja Celje, del območja pa je tudi trg ter javna zelenica na Savinjskem nabrežju in del Muzejskega trga.

Na tem območju želi pobudnik sprememb in dopolnitev ZN zgraditi novo Osrednjo knjižnico Celje z rekonstrukcijo obstoječe stavbe knjižnice in dozidavo, ki zahteva rušitev stanovanjske stavbe Muzejski trg 2. Program nove knjižnice zahteva 5500 m² tlorisnih površin, občutljivost lokacije pa omejuje projekt tako z višinskimi gabariti kot tudi z gradbenimi linijami. Območje je izpostavljeni del mestnega jedra zavarovanega kot naselbinska dediščina.

III.

Javna razgrnitev predloga lokacijskega načrta se prične osmi dan po objavi v Uradnem listu RS na sedežu Mestne četrti Center in v prostorih Mestne občine Celje na Oddelku za okolje in prostor ter komunalo-Sektorju za prostorsko načrtovanje in evropske zadeve, Prešernova 27, ter traja 30 dni.

Pripombe in predloge na javno razgrnjeni predlog lahko podajo vsi zainteresirani. V času razgrnitve predloga bo javna obravnava, ki jo organizira Mestna občina Celje. Kraj in datum javne obravnave bosta objavljena naknadno. O začetku in trajanju javne razgrnitve predloga in o času ter kraju javne obravnave mora organ krajevnih skupnosti na primeren način obvestiti krajanje.

IV.

V petnajstih dneh po preteku javne razgrnitve mora pristojni organ mestne četrti posredovati pripombe in svoja stališča županu Mestne občine Celje. Če v tem roku pripomb ni, se šteje, da se mestna četrt strinja s predlogom.

Pripombe in stališča iz prejšnjega odstavka ter druge pripombe in predloge, ki so jih podale fizične ali pravne osebe, se pošljejo županu Mestne občine Celje. Le-ta zavzame do njih stališče, ki ga posreduje v potrditev Mestnemu svetu Mestne občine Celje.

V.

Ta sklep začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 35005-00012/2004-008/FP
Celje, dne 20. decembra 2005

Župan
Mestne občine Celje
Bojan Šrot l.r.

CERKNICA

22. Program priprave za občinski lokacijski načrt »Industrijsko-poslovna cona Podskrajnik – II«

Na podlagi 27. in 34. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02 in 8/03 – popr.) in 18. člena Statuta Občine Cerknica (Uradni list RS, št. 54/95, 51/96, 62/98 in 03/00) je župan Občine Cerknica dne 27. 12. 2005 sprejel

**PROGRAM PRIPRAVE
za občinski lokacijski načrt »Industrijsko-poslovna cona Podskrajnik – II«**

I. Ocena stanja, razlogi in pravna podlaga za pripravo občinskega lokacijskega načrta (OLN)

1. Ocena stanja

Območje obstoječih stavbišč v Podskrajniku je bilo degradirano zapuščeno vojaško območje. Na podlagi zadnjih sprememb in dopolnitev Odloka o prostorskih sestavinah dolgoročnega in srednjeročnega plana Občine Cerknica (Uradni list RS, št. 100/04) je območje obstoječih stavbnih zemljišč smiselno zaokroženo na razpoložljiva zemljišča z navezavo na obstoječo že delujočo industrijsko cono in vključitvijo kamnoloma v eksploataciji. Celoten industrijski kompleks v Podskrajniku bodo sestavljali deli: – delujoča cona Podskrajnik, poslovna cona »Stara vojašnica na Rakeku« in novo povezovalno območje z zaledjem z oznako območja PO-3P – Pod kasarnami.

Planski dokument za predmetno območje PO-3P – Pod kasarnami določa izdelavo Občinskega lokacijskega načrta (OLN).

Območje poslovne cone »Stara vojašnica na Rakeku« je v fazi komunalnega opremljanja in se prometno navezuje na javno pot in naprej na regionalno cesto R 212. Predmetni OLN bo smiselno uredil celoten prometni skelet s povezavo vseh delov in omogočil sodobno komunalno opremo stavbnih zemljišč predvidenih za gradnjo.

2. Razlogi za pripravo lokacijskega načrta

Že v fazi izgradnje poslovne cone »Stara vojašnica na Rakeku« je opazen večji interes po primernih in dobro opremljenih stavbnih zemljišč za potrebe proizvodnje in poslovnih dejavnosti. Interes po zaposlitvi območja je izražen zaradi primerne lege in kompleksne gradnje, ki zadostuje raznim potrebam investitorjev.

Industrijsko-poslovna cona Podskrajnik ima v širšem geostrateškem položaju Slovenije iskano lego. Območje je hitro dostopno na avtocesto Ljubljana–Koper–Trst–Reka. Iz te zahodne osrednje osi Slovenije, pa je tranzitna regionalna cesta tako na Ribniško in Kočevsko območje, kakor tudi preko njega na novo hrvaško avtocesto – Dalmatino za smeri Zagreb in Split.

Druga pomembna prometnica je železniška proga Ljubljana–Koper, ki predstavlja tudi potencial za povečanje tovarnega prometa.

Glede na to, da je poslovna cona »Stara vojašnica na Rakeku« v fazi izgradnje, je racionalno nadaljevanje s komunalnim opremljanjem in zapolnitev celotnega območja.

3. Pravna podlaga

Občinski svet Občine Cerknica je na podlagi sklepa Vlade RS o usklajenosti z obveznimi izhodišči prostorskega plana RS sprejel Odlok o prostorskih sestavinah dolgoročnega in srednjeročnega plana Občine Cerknica (Uradni list RS, št. 100/04). Za obravnavano območje je predvidena izdelava občinskega lokacijskega načrta (OLN) za izgradnjo industrijsko poslovne cone Podskrajnik II.

Skladno določilom 40. člena ZVO je občina z vlogo št. 35003-11/2005 z dne 4. 10. 2005 obvestila Ministrstvo za okolje RS (MOP) o nameni priprave LN. V kolikor bo z odločbo MOP naložilo občini izvedbo CPVO bo okoljsko poročilo z revizijo izdelano do javne razgrnitve LN.

II. Predmet in programska izhodišča OLN

Predmet obdelave je območje, ki zapolnjuje vmesen prostor med obstoječo industrijsko cono Podskrajnik in poslovno cono »Stara vojašnica na Rakeku«, ki je v fazi izgradnje. Obravnavano območje je namenjeno proizvodni in poslovni dejavnosti.

III. Okvirno ureditveno območje OLN

Območje OLN je definirano v Odloku o prostorskih sestavinah dolgoročnega in srednjeročnega plana Občine Cerknica (Uradni list RS, št. 100/04). V okviru teh sprememb in dopolnitev planskih aktov so bila izdelana programska izhodišča, ki so poleg namenske rabe definirala mejo območja in način urejanja.

IV. Nosilci urejanja prostora in drugi udeleženci

Občina Cerknica je kot pripravljavec IPA sklicala in vodila 1. prostorsko konferenco. Na prostorsko konferenco, ki je bila dne 3. 11. 2005, so bili preko sredstev javnega obveščanja vabljeni zainteresirani predstavniki lokalne skupnosti, gospodarstva in interesnih združenj ter organizirane javnosti z namenom pridobitve in uskladitve priporočil, usmeritev in njihovih legitimnih interesov.

- a) Nosilci urejanja prostora, ki sodelujejo v pripravi, so:
- b) RS Ministrstvo za obrambo, inšpektorat za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami – Postojna,
- c) RS Ministrstvo za zdravje, Zdravstveni inšpektorat RS, Območna enota Postojna,
- d) RS MOP, Agencija RS za okolje, Izpostava Ljubljana,
- e) Zavod RS za varstvo narave, Območna enota Ljubljana,
- f) Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Ljubljana,
- g) Elektro Ljubljana d.d. DE Ljubljana – okolica,
- h) JP Komunala Cerknica (vodovod, kanalizacija),
- i) Telekom Slovenije, PE Ljubljana,i)
- j) Občina Cerknica – za področje lokalnih cest,
- k) RS, MOP, ARSO, Urad za upravljanje z vodami, Ljubljana,
- l) Ministrstvo za obrambo, Uprava RS za zaščito in reševanje, Ljubljana

- m) Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Postojna, Postojna
- n) Drugi nosilci urejanja prostora, če se v postopku ugotovi njihova pristojnost.

Predhodne smernice in mnenja morajo nosilci urejanja prostora posredovati izdelovalcu naloge pisno, in to v 30 dneh po prejemu vloge, sicer se šteje, da na predlagano prostorsko rešitev nima pripomb.

V. Seznam posebnih strokovnih podlag za načrtovanje predvidene prostorske ureditve

Izbrani načrtovalec mora upoštevati pogoje smernic, ki jih izdajo nosilci urejanja prostora, veljavne planske akte, kakor tudi strokovne podlage, ki so bile izdelane pri planskih spremembah.

VI. Pridobitev geodetskih podlag

Geodetske podlage za izdelavo OLN v digitalni in analogni obliki predhodno preskrbi naročnik Občina Cerknica.

VII. Roki za pripravo sprememb in dopolnitev prostorsko ureditvenih pogojev

Izdelovalec OLN-ja mora biti strokovna organizacija, ki je registrirana za opravljanje strokovnih nalog urbanističnega načrtovanja v skladu z veljavno zakonodajo.

Postopek priprave LN bo potekal po naslednjem časovnem načrtu:

- 1. prostorska konferenca izvedena dne 3. 11. 2005
- sprejem programa priprave – december 2005
- pridobivanje smernic nosilcev urejanja prostora – januar 2006
- priprava LN za javno razgrnitev – do aprila 2006
- 2. prostorska konferenca – maj 2006
- javna razgrnitev – maj in junij 2006
- javna obravnava – med javno razgrnitvijo
- sprejem stališč do pripomb – junij 2006
- priprava dopolnjenega predloga LN – julij 2006
- I. obravnava LN na OS – julij 2006
- usklajevanje in pridobitev mnenj nosilcev urejanja prostora – julij/avgust 2006
- II. obravnava in sprejem LN na OS – september 2006

Roki so navedeni okvirno in se lahko zaradi objektivnih okoliščin tudi ustrezno spremenijo.

S sprejetimi stališči do pripomb in pridobljenimi mnenji pristojnih nosilcev planiranja na predlog župana občinski svet sprejme predlog odloka OLN.

VIII. Obveznosti v zvezi s financiranjem prostorskega akta

Finančna sredstva za pripravo obravnavanega OLN-ja zagotovi Občina Cerknica.

IX. Končne določbe

1. Z dnem veljavnosti tega programa priprave preneha veljati program priprave za občinski lokacijski načrt »Industrijsko poslovna cona Podskrajnik – II«, ki je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 86/05.

2. Ta program priprave Občinskega lokacijskega načrta za Industrijsko-poslovno cono Podskrajnik – II začne veljati z dnem objave v Uradnem listu RS.

Št. 35003 – 11/2005

Cerknica, dne 27. decembra 2005

Župan
Občine Cerknica
Miroslav Levar l.r.

ČRNA NA KOROŠKEM**23. Odlok o opravljanju lastne dejavnosti – počitniške dejavnosti na smučišču**

Na podlagi 75. in 76. člena Pravilnika o postopkih za izvrševanje Proračuna Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 108/04), 9. in 16. člena Statuta Občine Črna na Koroškem (62/99, 40/01, 75/03, 127/03) je občinski svet na 21. redni seji 21. 12. 2005 sprejel

ODLOK**o opravljanju lastne dejavnosti – počitniške dejavnosti na smučišču****1. NAMEN ODLOKA****1. člen**

Ta odlok določa vrsto in način opravljanja lastne dejavnosti na smučišču in vlečnici Dolina – Kogelnik, ter na tekaški progi od Brunarice do Mihevove žage, oboje v Občini Črna na Koroškem. Občina Črna na Koroškem je lastnik objektov in smučarskih naprav na smučišču.

2. člen

Občina Črna na Koroškem na smučišču Dolina – Kogelnik in tekaški progi od Brunarice do Mihevove žage opravlja lastno dejavnost, ki je potrebna za delovanje smučišča in tekaške proge. Za lastno dejavnost štejejo naslednja opravila:

- upravljanje s smučiščem – objekti in smučarske naprave,
- urejanje smučišča ter vzdrževanje smučarskih naprav,
- umetno zasneževanje smučarskih terenov,
- urejanje smučarske tekaške proge,
- urejanje sankališča in drsališča,
- prodaja in kontrola smučarskih vozovnic,
- zagotavljanje reda in varnosti na smučišču, tekaški progi, sankališču in drsališču.

2. POGOJI ZA OPRAVLJANJE DEJAVNOSTI**3. člen**

Župan oziroma občinska uprava za opravljanje lastne dejavnosti, ki so določene v 2. členu tega odloka, sklepa z ustreznimi kadri podjemne pogodbe. Pogodbe se sklenejo za naslednja dela in naloge:

- upravnika smučišča,
- reševanje in nudenje prve pomoči na smučišču,
- strojno službo,
- nadzornika smučišča,
- prodajo in kontrolo smučarskih vozovnic,
- ureditev sankališča in drsališča.

3. OBLIKOVANJE CEN IN OBRAČUN STORITEV**4. člen**

Cena smučarskih vozovnic se določi na osnovi cene, ki so veljale v pretekli sezoni. Pri oblikovanju nove cene vozovnic se upošteva indeks rasti življenjskih stroškov.

Cenik smučarskih vozovnic za vsako smučarsko sezono sprejme Občinski svet Občine Črna na Koroškem.

Cenik smučarskih vozovnic je sestavni del tega odloka.

S cenikom lahko župan določi tudi druge ugodnosti in pogoje pri nabavi smučarskih vozovnic.

5. člen

Prihodki lastne dejavnosti, ki je določena v 1. členu tega odloka so namenski prihodki proračuna in se uporabljajo za:

- materialne stroške, povezane z opravljanjem lastne dejavnosti,
- podjemne pogodbe, povezane z opravljanjem lastne dejavnosti,
- investicijska vzdrževanja objektov in smučarskih naprav na smučarskih terenih,
- redno vzdrževanje objektov in smučarskih naprav na smučarskih terenih.

6. člen

Za red in varnost na smučišču Dolina – Kogelnik se uporablja Zakon o varnosti na smučišču (Uradni list RS, št. 110/02). Za izvajanje zakona iz prvega odstavka tega člena skrbi upravnik smučišča.

4. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE**7. člen**

Cena smučarskih vozovnic za smučarsko sezono 2005/2006 se določi na osnovi cen, ki so veljale v smučarski sezoni 2004/2005 povečano za indeks rasti življenjskih stroškov.

8. člen

Odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu RS, uporablja pa se od dneva sprejema na občinskem svetu.

Št. 333-03-01/05

Črna na Koroškem, dne 22. decembra 2005

Župan
Občine Črna na Koroškem
Janez Švab l.r.

DOBJE**24. Pravilnik o sofinanciranju športa v Občini Dobje**

Na podlagi Zakona o športu (Uradni list RS, št. 22/98), Nacionalnega programa športa (Uradni list RS, št. 22/00 in 31/00) in 12. člena Statuta Občine Dobje (Uradni list RS, št. 12/99, 102/01) je Občinski svet Občine Dobje na 14. redni seji dne 20. 12. 2005 sprejel

**PRAVILNIK
o sofinanciranju športa
v Občini Dobje****SPLOŠNE DOLOČBE****1. člen**

S tem pravilnikom se določajo pogoji, merila in postopek za sofinanciranje programov športa, ki jih Občina Dobje sofinancira iz občinskega proračuna.

2. člen

Namenska proračunska sredstva za šport se v Občini Dobje namenijo za programe skladno z Zakonom o športu, v okviru Nacionalnega programa športa in Letnega programa športa v Občini Dobje, in sicer:

1. Športni programi:
 - 1.1. Športna vzgoja otrok, mladine in študentov
 - 1.2. Športna rekreacija
 - 1.3. Kakovostni šport
 - 1.4. Vrhunski šport
 - 1.5. Šport invalidov
2. Razvoje in strokovne naloge v športu:
 - 2.1. Izobraževanje, usposabljanje in izpopolnjevanje strokovnih kadrov v športu,
 - 2.2. Velike mednarodne, državne, medobčinske in občinske športne prireditve
3. Delovanje društev in športnih zvez na ravni lokalne skupnosti
4. Izgradnja in vzdrževanje športnih objektov

UPRAVIČENCI IN POGOJI ZA PRIDOBITEV SREDSTEV ZA SOFINANCIRANJE PROGRAMOV ŠPORTA

3. člen

Za sofinanciranje programov športa iz občinskega proračuna lahko kandidirajo naslednji izvajalci programov:

- športna društva,
- zveza športnih društev, ki jih ustanovijo športna društva s sedežem na območju Občine Dobje,
- zavodi s področja vzgoje in izobraževanja,
- zavodi, gospodarske družbe, zasebniki in druge organizacije, ki so na podlagi zakonskih predpisov registrirane za opravljanje dejavnosti na področju športa.

Športna društva in zveze športnih društev imajo pod enakimi pogoji prednost na razpisu pred ostalimi izvajalci programov športa v občini.

4. člen

Pravico do sofinanciranja programov športa imajo izvajalci športne dejavnosti iz prejšnjega člena tega pravilnika, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- imajo sedež v Občini Dobje,
- so registrirani za izvajanje dejavnosti na športnem področju najmanj eno leto,
- imajo zagotovljene materialne, prostorske, kadrovske in organizacijske pogoje za uresničitev načrtovanih športnih aktivnosti,
- imajo organizirano redno dejavnost in vadbo za določene športne programe,
- občini redno dostavljajo poročila o realizaciji programov ter druge zahtevane podatke,
- imajo urejeno evidenco o članstvu, plačani članarini in registriranih tekmovalcih (velja za športna društva),

5. člen

Občinska proračunska sredstva namenjena športnim programom lahko izvajalci pridobijo na osnovi kandidature na javnem razpisu, ki ga občina objavi dva meseca po sprejemu proračuna in letnega programa športa, vendar najkasneje v mesecu maju.

OPIS VSEBIN IN OBSEG FINANCIRANJA POSAMEZNIH PROGRAMOV ŠPORTA

6. člen

Opis vsebin in obseg financiranja posameznih programov se določi na podlagi Nacionalnega programa športa v Letnem programu športa Občine Dobje.

Letni program iz prejšnje točke sprejme občinski svet na predlog župana po sprejetju vsakoletnega proračuna.

7. člen

Letni program športa v Občini Dobje lahko obsega naslednje vsebine in sredstva:

1. Športna vzgoja otrok, mladine in študentov, ki se prostovoljno ukvarjajo s športom zunaj obveznega izobraževalnega programa:

- Interesna športna vzgoja predšolskih otrok

Predšolsko obdobje obsega čas od otrokovega rojstva do sprejema v šolo. Na ravni lokalne skupnosti se izvajajo naslednji programi: Zlati sonček, Naučimo se plavati, Ciciban planinec in športne dejavnosti, ki jih organizirajo izvajalci športnih programov za predšolske otroke z namenom optimalnega razvoja gibalnih sposobnosti, posredovanja osnovnih gibalnih znanj in spodbujanja otrokovih aktivnosti, ustvarjalnosti in razvoja osebnosti. Lokalna skupnost lahko financira: 10-urni plavalni tečaj, propagandno gradivo, strokovni kader, najem 60 ur objekta na skupino z največ 20 otroki.

Pri programih, ki so sofinancirani deloma tudi s strani države se sofinancira razlika, ki je ne zagotovi država.

- Interesna športna vzgoja šoloobveznih otrok

Interesna športna vzgoja šoloobveznih otrok je dejavnost otrok od 6. do 15. leta starosti, ki so prostovoljno vključeni v športne programe. Na ravni lokalne skupnosti se izvajajo programi: Zlati sonček, Krpan, Naučimo se plavati (10-urni plavalni tečaj za otroke 1. razreda 9-letke) in drugi 80-urni programi za skladen razvoj gibalnih sposobnosti otrok in mladostnikov. Lokalna skupnost lahko financira: propagandno gradivo, organizacijo, izpeljavo in udeležbe na občinskih, regijskih in državnih šolskih prvenstvih, objekt, strokovni kader za izvedbo programov na skupino z največ 20 otroki.

Pri programih, ki so sofinancirani deloma tudi s strani države se sofinancira razlika, ki je ne zagotovi država.

- Športna vzgoja otrok usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport

V programe se vključujejo otroci od 6. do 11. leta in od 11. do 15. leta starosti, ki imajo interes, sposobnosti, ustrezne osebnostne značilnosti in visoko motivacijo, da bi lahko postali vrhunski športniki. Izvajalci teh programov morajo izpolnjevati prostorske, kadrovske in druge zahteve za strokovno izpeljavo programov, ki jih določi nacionalna panožna športna zveza, v dogovoru z Ministrstvom za šolstvo, znanost in šport in Olimpijskim komitejem Slovenije – Združenjem športnih zvez. Programi so lahko razdeljeni v tri stopnje:

- a) cicibani in cicibanke
- b) mlajši dečki in deklice in
- c) starejši dečki in deklice.

Na ravni lokalne skupnosti se lahko financira: objekt, strokovni kader, materialni stroški programa, meritve in spremljanje treniranosti, nezgodno zavarovanje in tekmovalne v tekmovalnih sistemih panožnih športnih zvez. Dodatno se sofinancira vključevanje oseb s posebnimi potrebami.

- Športna vzgoja otrok s posebnimi potrebami

Na ravni lokalne skupnosti se lahko financira kader za izvedbo 80 ur programa na skupino z največ 10 otroki in objekt. Na lokalni ravni se izvajajo programi prilagajanja otrok s posebnimi potrebami na vodo, programi jahanja za otroke s posebnimi potrebami, programi iger z žogo in drugi podobni programi.

- Interesna športna vzgoja mladine

Interesna športna vzgoja mladine je dejavnost mladih od 15. do 20. leta starosti, ki se prostovoljno vključujejo v športne programe, katerih namen je izboljšanje športnih znanj, zagotavljanje psihofizične sposobnosti mladine, odpravljanje negativnih vplivov sodobnega življenja, preprečevanju zdravju škodljivih razvad in zadovoljevanju človekove potrebe po igri in tekmovalnosti. Na ravni lokalne skupnosti se lahko financira: strokovni kader za 80-urne programe na skupino z največ 20 mladimi, objekt.

- Športna vzgoja mladine, usmerjene v kakovostni in vrhunski šport

Programi zajemajo načrtno vzgojo mladih športnikov, ki so usmerjeni v doseganje vrhunskih rezultatov, primerljivih z dosežki vrstnikov v mednarodnem merilu. Razdeljeni so več

stopenj. Obseg treninga je odvisen od specifičnosti športnih zvrsti: od 400 do 1100 ur. Programi so lahko razdeljeni v tri stopnje:

- a) mlajši mladinci in mladinke,
- b) starejši mladinci in mladinke,
- c) kadeti in kadetinja.

Na ravni lokalne skupnosti se lahko financira: objekt, strokovni kader in tekmovalna v tekmovalnih sistemih panožnih športnih zvez. Dodatno se sofinancira vključevanje oseb s posebnimi potrebami.

– Športna vzgoja mladine s posebnimi potrebami

Spodbuja se ustrezna skrb za vključevanje mladine od 15. do 20. leta s posebnimi potrebami v vsakdanje življenje. Na ravni lokalne skupnosti se financirajo program športne vadbe, tekmovalni in tečajev in posebni programi za posamezne vrste primanjkljajev oziroma ovir, v obsegu strokovnega kadra za 80-urni program na skupino z največ 10 mladimi in objekt.

– Interesna športna dejavnost študentov

Programi na lokalni ravni obsegajo medfakultetna tekmovalna v izbranih športnih panogah, 80-urne programe v izbranih športnih panogah, odpravljanje plavalne nepismenosti in univerziado. Financira se lahko strokovni kader za 80 urne programe na skupino z največ 20 študenti, objekt, 7 dni realiziranih priprav na univerziado po merilih MŠŠ in udeležba na univerziadi.

2. Športna rekreacija

Na ravni lokalne skupnosti se lahko financirajo 80-urni programi vadbe na skupino z največ 20 člani, v različnih športnih panogah, in sicer v obsegu najemnine objekta. Za socialno in zdravstveno ogrožene ter občane, starejše od 65 let, se lahko sofinancira tudi strokovni kader.

3. Kakovostni šport

Programi kakovostnega športa na ravni lokalne skupnosti zajemajo priprave in športna tekmovalna ekip in posameznikov, registriranih športnikov, ki nimajo objektivnih strokovnih, organizacijskih in materialnih možnosti za vključitev v program vrhunškega športa in jih program športne rekreacije ne zadovoljuje, so pa pomemben dejavnik razvoja športa.

V okviru teh programov gre za nastope v uradnih tekmovalnih sistemih panožnih športnih zvez do naslova državnega prvaka:

- Kolektivni športi: 1., 2., 3. državna liga,
- Individualni športi: 1., 2. državna liga
- Miselne igre: 1., 2. državna liga.

Na ravni lokalne skupnosti se pri programih kakovostnega športa lahko financira najemna objekta za 320 ur programa, kategorizacija, doseženi športni rezultati članskih ekip oziroma posameznikov – članov in vključevanje oseb s posebnimi potrebami.

4. Vrhunski šport

Program vrhunškega športa na ravni lokalne skupnosti zajemajo priprave in tekmovalne športnikov, ki imajo status mednarodnega, svetovnega in perspektivnega razreda.

Na ravni lokalne skupnosti se pri programih vrhunškega športa lahko sofinancira najemna objekta za do 1200 ur programa, kategorizacija in zavarovanje športnikov.

5. Šport invalidov

Programi za invalide z namenom ohranjanja gibalnih sposobnosti, zdravja, revitalizacije, resocializacije, razvedrila in tekmovalni invalidov, ki se prostovoljno ukvarjajo s športom. Na ravni lokalne skupnosti se izvajajo 80-urni programi na skupino z največ 10 invalidi, sofinancira pa se uporaba objekta in strokovni kader.

6. Izobraževanje, usposabljanje in izpopolnjevanje strokovnih kadrov v športu

Na ravni lokalne skupnosti se sofinancira izobraževanje, usposabljanje in izpopolnjevanje strokovnih kadrov v športu.

7. Velike mednarodne, državne, medobčinske in občinske športne prireditve

Lokalna skupnost lahko sofinancira materialne stroške športnih prireditev, ki jih opredeljuje 52. člen Zakona o športu, medobčinske in občinske prireditve, ki imajo namen pospeševanja motivacije za šport, športno aktivnost in imajo promocijski učinek za šport, gospodarstvo in turizem, razen šolskih športnih tekmovalj. Prireditve se mora delno ali v celoti odvijati na območju Občine Dobje, imeti mora tradicijo, biti mora odmevna pri občanin in dostopna vsem, na prireditvi mora sodelovati večje število ekip ali posameznikov.

8. Delovanje društev in športnih zvez na ravni lokalne skupnosti

Športna društva kot osnovne športne organizacije se na lokalni ravni lahko združujejo v športne zveze. Društva in zveze za svojo osnovno delovanje potrebujejo sredstva za kritje osnovnih materialnih stroškov in plače zaposlenih, ki se lahko sofinancirajo iz proračuna lokalnih skupnosti.

9. Športni objekti

S sredstvi za gradnjo javnih športnih objektov (za športno dejavnost opremljene in urejene površine in prostori) se gradijo in posodablja javni športni objekti. Sofinancirajo se manjkajoči in nadomestni športni objekti v Občini Dobje do zadostitve minimalnega standarda športa, kar predstavlja 0,5 m² pokritih vadbenih površin in 3 m² nepokritih vadbenih površin na občana. Sredstva za novogradnje in posodabljanje javnih športnih objektov, ki so v lasti občine, se zagotavljajo na posebni postavki proračuna občine. Sofinancira se lahko tudi nakup športne opreme ter novogradnje in posodabljanje drugih javnih športnih objektov v občini do 50% investicije.

IZVEDBA JAVNEGA RAZPISA

8. člen

Sredstva proračuna lokalne skupnosti za izvajanje nacionalnega programa športa lahko izvajalci pridobijo na podlagi javnega razpisa, ki se izvede po sprejemu vsakoletnega proračuna Občine Dobje.

Razpis se objavi na krajevno običajen način – na oglasni deski.

Postopek javnega razpisa vodi tričlanska komisija za šport, ki jo imenuje župan izmed občanov, ki dobro poznajo področje športa, enega pa izmed delavcev občinske uprave. Župan s sklepom določi celotno sestavo komisije ter njenega predsednika.

Izvajalci športnih programov, ki se želijo prijaviti na javni razpis, pošljejo popolne vloge na naslov Občina Dobje, Dobje 26, 3224 Dobje pri Planini v zaprti kuverti s pripisom »javni razpis za šport«.

Po poteku roka za oddajo prijav komisija pregleda pripele vloge in ugotovi popolnost prispelih vlog. Tiste izvajalce, ki bodo oddali nepopolne vloge, komisija pisno pozove k dopolnitvi vloge v roku 8 dni. Nepopolnih vlog komisija po tem roku ne bo obravnavala.

Naloge komisije za šport so:

- pregled prispelih prijav na razpis,
- vrednotenje prijavljenih športnih programov, skladno z določili tega pravilnika,
- priprava poročila županu,
- spremljanje izvajanja športnih programov in analiza poročil izvajalcev,
- priprava predlogov ukrepov in sankcij skladno z določili iz 12. člena tega pravilnika,

- priprava predlogov, mnenj in pobud za spremembo meril za vrednotenje športnih programov,
- izvajanje ostalih nalog, ki jih določi župan.

Komisija na podlagi meril, določenih v tem pravilniku in glede na razpoložljivo višino proračunskih sredstev pripravi predlog razdelitve sredstev.

Administrativna dela za odbor opravlja Občinska uprava Občine Dobje. Sedež komisije je na sedežu Občine Dobje.

Izvajalec, ki meni, da izpolnjuje pogoje in merila javnega razpisa in da mu razpisana sredstva niso bila dodeljena v skladu z merili, lahko vloži zahtevek za preveritev utemeljenosti sklepa o dodelitvi sredstev v roku 8 dni od prejema sklepa. O zahtevku dokončno odloča župan.

Financiranje se izvede na podlagi pogodbe, sklenjene med Občino Dobje in izvajalcem programov, v kateri se opredeli višina sredstev, obseg in realizacijo programov in nalog ter način nadzora nad porabo sredstev.

9. člen

Pogodba med izvajalcem javnega razpisa (občino) ter izvajalci športnih programov vsebuje vsaj naslednja določila:

- podatke o sklenitljivih pogodbah,
- vsebino in obseg programa,
- čas realizacije programa,
- rok za oddajo rednih letnih poročil,
- rok za oddajo celotnega poročila,
- obseg sredstev, ki se zagotavlja iz proračuna Občine Dobje,

- način nadzora nad porabo sredstev,
- medsebojne pravice in obveznosti.

10. člen

Sredstva za sofinanciranje oziroma financiranje ostalih nalog s področja športne dejavnosti, prireditve in programe, ki jih ni mogoče predvideti v naprej, so pa pomembni za promocijo občine, se zagotovi iz drugih ustreznih proračunskih postavk.

Sredstva se upravičencem dodelijo s sklepom župana na osnovi utemeljenih vlog z dokazili o višini stroškov.

11. člen

Izvajalci programov in projektov morajo oddati najkasneje do 28. februarja naslednje leto letno poročilo o izvedbi programov. V primeru, da se na osnovi podanega poročila ali izvedenega nadzora ugotovi neizpolnjevanje pogodbenih obveznosti, se izvajalcu teh programov ustrezno zmanjšajo ali ukinejo sredstva, zagotovljena v pogodbi. V primeru ugotovitve nepravilnosti na osnovi letnega poročila se neupravičeno pridobljena sredstva poračunajo v naslednjem proračunskem obdobju.

V primeru, da izvajalec programa zaradi prenehanja delovanja, zmanjšane obsega dela ipd. ne porabi vseh odobrenih sredstev, župan s sklepom prerazporedi ta sredstva drugim izvajalcem, katerih dejanski obseg dela presega obseg, določen v pogodbah o sofinanciranju športnih programov oziroma katerih rezultati opravičujejo povečan obseg sredstev.

MERILA ZA VREDNOTENJE PROGRAMOV ŠPORTA

12. člen

Višina sofinanciranja posameznih vsebin ter strokovnih in razvojnih nalog se opredeli v točkah, v deležih sofinanciranja oziroma kot izhaja iz posameznih določb tega pravilnika.

A) Kazalec razširjenosti:

V sistemu točkovanja so kot kazalci za razširjenost športne panoge upoštevani:

- glede na število članov se društva se razdelijo na štiri skupine:

1. do 15 članov;
2. od 16 do 30 članov;
3. od 31 do 60 članov;
4. nad 60 članov;

- število registriranih tekmovalcev,
- razširjenost dejavnosti izven sedeža društva, na območju Občine Dobje.

B) Razvrstitev športnih panog v skupine:

1. skupina: Izvajalci programov v individualnih športih, katerih športniki tekmujejo v uradnih tekmovalnih sistemih nacionalne panožne športne zveze za naslov državnega prvaka.

2. skupina: Izvajalci programov v kolektivnih športih, v katerih športniki tekmujejo v uradnih tekmovalnih sistemih nacionalnih panožnih športnih zvez za naslov ekipnega državnega prvaka.

3. skupina: Izvajalci različnih športno-rekreativnih programov.

4. skupina: Izvajalci miselnih iger (šah, bridge...).

C) Kazalci kakovosti:

- kategorizacija športnikov,
- uvrstitve na tekmovanjih,
- uvrstitve na državnem prvenstvu.

D) Ostali elementi za opredelitev sofinanciranja letnega programa športa so:

- obseg programa,
- velikost vadbene skupine (društvo na razpis odda poimenski seznam vsake vadbene skupine),
- vrednost ure najema športnega objekta,
- materialni stroški za izpeljavo programov,
- drugi elementi v skladu z usmeritvami nacionalnega programa športa v Republiki Sloveniji,
- v prilogi navedene tabele se smiselno uporabljajo z besedilom 7. in 12. člena tega pravilnika.

13. člen

Ta pravilnik začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu RS, uporabljati pa se začne pri razdelitvi sredstev za leto 2006.

Št. 025-05-01/2005

Dobje, dne 20. decembra 2005

Župan
Občine Dobje
Franc Salobir l.r.

PRILOGA: TOČKOVNI SISTEM

INTERESNA ŠPORTNA VZGOJA PREDŠOLSKIH OTROK

max. št. točk

PROGRAM	VEL. SKUPINE	TRAJANJE	OBJEKT	STROKOVNI KADER	PROP. MATERIAL
po programu	Do 20 otrok	Do 60 ur	0	60	40
plavalni tečaj	/	10 ur	100	60	40

INTERESNA ŠPORTNA VZGOJA ŠOLOOBVEZNIH OTROK

max. št. točk

PROGRAM	VELIKOST SKUPINE	TRAJANJE	OBJEKT	STR.KADER	PROP. MAT.
Interesni šport po programu	Do 20 otrok	Do 80 ur	0	60	40

ŠOLSKA ŠPORTNA TEKMOVANJA

max. št. točk

	Občinsko	Področno polfinale	Področno finale	Državno četrtfinale	Državno polfinale	Državno finale
Organizacija in izvedba	20	30	45	68	100	150
Udeležba (ekipa)	10	15	22	34	50	78

ŠPORTNA VZGOJA OTROK, USMERJENIH V KAKOVOSTNI IN VRHUNSKI ŠPORT

max. št. točk

PROGRAM	VELIKOST. SKUP	TRAJANJE	OBJEKT	STR.KADER	MAT.STR.	MERITVE	NEZGODNO ZAV.
Cicibani in cicibanke	/	Do 240 ur	0	30	50	10	10
Mlajši dečki in deklice	/	Do 400 ur	0	30	50	10	10
Starejši dečki in deklice	/	Do 800 ur	0	30	50	10	10

ŠPORTNA VZGOJA OTROK S POSEBNIMI POTREBAMI

max. št. točk

PROGRAM	VEL. SKUPINE	TRAJANJE	OBJEKT	STR. KADER
Po programu	Do 10 otrok	Do 80 ur	50	30

INTERESNA ŠPORTNA VZGOJA MLADINE

max. št. točk

PROGRAM	VELIKOST SKUPINE	TRAJANJE	OBJEKT	STR. KADER
po programu	Do 20 oseb	Do 80 ur	100	30

ŠPORTNA VZGOJA MLADINE, USMERJENE V KAKOVOSTNI IN VRHUNSKI ŠPORT

max. št. točk

PROGRAM	VEL. SKUPINE	TRAJANJE	OBJEKT	STR. KADER
po programu	/	od 400 do 1100	150	60

ŠPORTNA VZGOJA MLADINE S POSEBNIMI POTREBAMI

max. št. točk

PROGRAM	VEL. SKUPINE	TRAJANJE	OBJEKT	STR. KADER
Vsi programi	Do 10 oseb	Do 80 ur	100	30

ŠPORTNA DEJAVNOST ŠTUDENTOV

max. št. točk

PROGRAM	VEL.SKUPINE	TRAJANJE	OBJEKT	STR.KADER	PRIPRAVE
po programu	Do 20 oseb	Do 80 ur	100	30	20

ŠPORTNA REKREACIJA

max. št. točk

PROGRAM	VEL. SKUPINE	TRAJANJE	OBJEKT	STR. KADER
po programu	Do 20 oseb	Do 80 ur	100	/
Starejši od 65 let	Do 20 oseb	Do 80 ur	100	30

KAKOVOSTNI ŠPORT

max. št. točk

PROGRAM	VEL. SKUPINE	TRAJANJE	OBJEKT
Individualni šport	/	Do 320 ur	100
Kolektivni šport	/	Do 320 ur	100

VRHUNSKI ŠPORT

max. št. točk

PROGRAM	VEL SKUPINE	TRAJANJE	OBJEKT	ZAVAROVANJE
Individualni športi	/	Do 1200 ur	150	10
Kolektivni športi	/	Do 1200 ur	150	10

ŠPORT INVALIDOV

max. št. točk

PROGRAM	VEL. SKUPINE	TRAJANJE	OBJEKT	STR. KADER
Po programu	Do 10 oseb	Do 80 ur	50	30

DRUGE DEJAVNOSTI

PROGRAM	MAKS. ŠT. TOČK
Izobraževanje in izpopolnjevanje strokovnih kadrov	20
Založniška dejavnost	15
Velike občinske in medobčinske prireditve	80

DELOVANJE DRUŠTEV

max. št. točk

Število članov s plačano člana-rino	Do 15 članov	Od 16 do 30 članov	od 31 do 60 članov	Nad 60 članov
Točke max.	50	75	100	120
Bonus točke za obseg programa	Manj obsežen	Obsežen		Zelo obsežen
	10	25	40	

25. Sklep o ukinitvi statusa javnega dobra

Na podlagi 23. člena ZGO (Uradni list RS, št. 102/04 UPB-1) in 12. člena Statuta Občine Dobje (Uradni list RS, št. 12/99, 102/01) je Občinski svet Občine Dobje na 14. redni seji dne 20. 12. 2005 sprejel

S K L E P

o ukinitvi statusa javnega dobra

1.

Občinski svet Občine Dobje je odločil, da zemljiščema s parc. št. 1486/3 in 1486/10, obe k.o. Suho, vpisani v S07, k.o. Suho, preneha status javnega dobra.

2.

Parc. št. 1486/3, pot v izmeri 190 m², in parc. št. 1486/10, pot v izmeri 27 m², postaneta lastnina Občine Dobje in se odpišeta iz seznama S07 k.o. Suho, nato pa se za ti dve parceli vpiše lastninska pravica za Občino Dobje (matična številka: 1357409).

3.

Ta sklep se objavi v Uradnem listu in začne veljati osmi dan po objavi.

Št. 034-2/05-7

Dobje, dne 20. decembra 2005

Župan
Občine Dobje
Franč Salobir l.r.

DOLENJSKE TOPLICE

26. Sklep o začasnem financiranju proračunskih potreb Občine Dolenjske Toplice v letu 2006

Na podlagi 20. in 33. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 100/05 – uradno prečiščeno besedilo), 32. in 33. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 79/99, 124/00, 79/01, 50/02, 56/02 – ZJU in 110/02 – ZDT-B) in 31. člena Statuta Občine Dolenjske Toplice (Uradni list RS, št. 47/99) je župan Občine Dolenjske Toplice sprejel

S K L E P

o začasnem financiranju proračunskih potreb Občine Dolenjske Toplice v letu 2006

1

Do sprejetja proračuna Občine Dolenjske Toplice za leto 2006, vendar najdlje do 31. 3. 2006, se financiranje funkcij Občine Dolenjske Toplice ter njenih nalog začasno nadaljuje na podlagi proračuna za leto 2005 in za iste programe kot v letu 2005.

2

V obdobju začasnega financiranja se smejo uporabiti sredstva do višine, sorazmerne s porabljenimi sredstvi v enakem obdobju v proračunu za leto 2005.

3

V obdobju začasnega financiranja se lahko nadaljuje izvajanje investicij, ki so bile vključene v proračun za leto 2005.

4

Po preteku začasnega financiranja se v tem obdobju plačane obveznosti vključijo v proračun za leto 2006.

5

S tem sklepom se seznami Občinski svet in Nadzorni odbor občine Dolenjske Toplice.

6

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu RS, uporablja pa se od 1. 1. 2005 dalje.

Št. 405-02/2218/05-03

Dolenjske Toplice, 20. decembra 2005

Župan
Občine Dolenjske Toplice
Franč Vovk l.r.

27.

Sklep o vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča na območju Občine Dolenjske Toplice za leto 2006

Na osnovi 61. člena Zakona o stavbnih zemljiščih (Uradni list SRS, št. 18/84, 32/85, 33/89), 21. in 50. člena Zakona o financiranju občin (Uradni list RS, št. 80/94), 218. člena Zakona o graditvi objektov – uradno prečiščeno besedilo (Uradni list RS, št. 102/04), 7. člena Statuta Občine Dolenjske Toplice (Uradni list RS, št. 47/99), 12. člena Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča v Občini Dolenjske Toplice (Uradni list RS, št. 79/03) je Občinski svet Občine Dolenjske Toplice na 20. redni seji dne 29. 12. 2005 sprejel

S K L E P

o vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča na območju Občine Dolenjske Toplice za leto 2006

1. člen

Vrednost točke, ki bo osnova za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča na območju občine Dolenjske Toplice za leto 2006 znaša:

za stanovanja in počitniške hiše	
ter garaže zasebnih lastnikov:	0.0393674 SIT
za objekte družbene dejavnosti:	0.0249657 SIT
za poslovne površine v stavbah,	
ki se uporabljajo in nezazidana stavbna	
zemljišča v uporabi podjetja:	0.0499122 SIT
nezazidana stavbna zemljišča-fizične	
osebe:	0.0094160 SIT
za poslovne površine v stavbah,	
ki se ne uporabljajo:	0.0899491 SIT

Določena mesečna vrednost točke nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča se uporabi za odmero nadomestila za pravne in fizične osebe.

2. člen

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se od 1. 1. 2006 dalje.

Št. 350-01-2284/05-01

Dolenjske Toplice, dne 29. decembra 2005

Župan
Občine Dolenjske Toplice
Franč Vovk l.r.

GRAD

28.

Pravilnik o financiranju kulturnih programov in redne ljubiteljske kulturne dejavnosti v Občini Grad

Na podlagi 3. člena Zakona o uresničevanju javnega interesa na področju kulture (Uradni list RS, št. 75/94), 16. člena Statuta Občine Grad (Uradni list RS, št. 56/99, 12/00 in 24/01) je Občinski svet Občine Grad na 14. redni seji dne 9. julija 2004 sprejel

P R A V I L N I K
o financiranju kulturnih programov in redne
ljubitelske kulturne dejavnosti
v Občini Grad

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Ta pravilnik ureja pogoje, merila in postopke za izbiro in sofinanciranje kulturnih programov in redne ljubiteljske kulturne dejavnosti, ki jih iz javnih sredstev financira in sofinancira Občina Grad (v nadaljevanju: občina), opravila in naloge, ki jih v posameznih fazah postopka opravlja občinska uprava, pristojni odbor in župan, dejanja, ki jih morajo opraviti predlagatelji kulturnih programov in redne ljubiteljske kulturne dejavnosti ter dokumentacijo, ki se uporablja v postopku in ga ureja ta pravilnik.

2. člen

Pravico do prijave na javni razpis za financiranje oziroma sofinanciranje imajo kulturna društva in druga društva, ki imajo v okviru svojih dejavnosti registrirano kulturno dejavnost, javni zavodi, ustanove in posamezni kulturni ustvarjalci in izpolnjujejo naslednje pogoje:

- da imajo sedež na območju Občine Grad,
- da so registrirani za opravljanje programov na področju kulture oziroma, da s svojim dosedanjim delom izkazujejo pričakovano kakovost,
- da imajo zagotovljene materialne, prostorske, kadrovske in organizacijske možnosti za uresničitev načrtovanih kulturnih dejavnosti,
- da imajo urejeno evidenco o članstvu, plačani članarini in ostalo dokumentacijo v skladu z zakonom o društvih,
- redno letno dostavljajo občini podatke o članstvu, poročilo o realizaciji programov, načrt aktivnosti in poročilo o doseženih uspehih – rezultatih,
- da izpolnjujejo kriterije iz tega pravilnika.

Pravico do prijave na javni razpis za sofinanciranje redne ljubiteljske dejavnosti imajo kulturna društva in njihove zveze in izpolnjujejo enake pogoje kot to velja za zgoraj navedena društva, zavode, ustanove in posamezne kulturne ustvarjalce.

3. člen

Pravico do sofinanciranja kulturnih programov in redne kulturne ljubiteljske dejavnosti imajo izvajalci le-teh, ki so izbrani na podlagi vsakoletnega javnega razpisa.

Skupni obseg sofinanciranja določi občinski svet v proračunu Občine Grad.

4. člen

Občina bo v okviru proračunskih možnosti za posamezno proračunsko leto sofinancirala v skladu z merili redno ljubiteljsko kulturno dejavnost in kulturne programe.

Redna ljubiteljsko kulturna dejavnost ima prednost.

Programi, ki se financirajo oziroma sofinancirajo iz katerekoli druge postavke občinskega proračuna niso predmet tega pravilnika.

5. člen

Predlagatelji oziroma izvajalci in občinska uprava se pri pripravljanju, sprejemanju in izvajanju odločitev o izbiri kulturnih programov, ki jih iz občinskega proračuna financira in sofinancira občina, ravnajo po merilih in kriterijih, ki so sestavni del tega pravilnika.

II. POSTOPKI

6. člen

Postopki za dodeljevanje finančnih sredstev potekajo, in sicer:

- priprava in objava javnega razpisa za zbiranje predlogov kulturnih programov in redne ljubiteljske kulturne dejavnosti (v nadaljevanju: javni razpis),
- zbiranje predlogov,
- priprava gradiva za odbor, pristojen za kulturo,
- oblikovanje predlogov za sofinanciranje kulturnih programov in redne kulturne ljubiteljske dejavnosti odbora pristojnemu za kulturo županu,
- sklepe župana,
- obveščanje predlagateljev o odločitvi in morebitno reševanje pritožb,
- sklepanje pogodb,
- spremljanje izvajanja pogodb,
- obravnavo poročil o programih in ocena skladnosti s pogodbami.

7. člen

Besedilo javnega razpisa, razpisno dokumentacijo, merila in kriterije iz drugega odstavka 2. člena tega pravilnika, datum objave javnega razpisa in razpisni rok določi župan s sklepom.

Razpisni rok se časovno prilagaja postopku priprave in sprejemanja občinskega proračuna.

8. člen

Objava javnega razpisa mora vsebovati:

- navedbo naročnika (naslov in drugi podatki),
- področje kulturne dejavnosti,
- pogoje, ki jih morajo izpolnjevati izvajalci, njihovi kulturni programi in redna ljubiteljsko kulturna dejavnost,
- kriterije in merila za izbor programov za dodelitev sredstev,
- določitev obdobja za porabo sredstev,
- razpisni rok,
- način dostave predlogov in navedba oseb, pooblaščenih za dajanje informacij,
- informacijo o razpisni dokumentaciji,
- rok, v katerem bodo predlagatelji obveščeni o izidu javnega razpisa.

Razpisni rok ne sme biti krajši od enega meseca in ne daljši od dveh mesecev.

9. člen

Predmet javnega razpisa so kulturni programi in sofinanciranje redne ljubiteljske kulturne dejavnosti, in sicer za naslednja področja:

- književnost in založništvo, uprizoritvene umetnosti, glasba, ples in balet, vizualne umetnosti, posredovanja koncertnih dogodkov, gledaliških predstav in drugih kulturno umetniških dogodkov s pomočjo medijev ter radijski in televizijski kulturno-umetniški programi,
- mednarodno kulturno sodelovanje,
- raziskovalna dejavnost s področja kulture,
- folklor,
- investicije in investicijsko vzdrževanje na področju kulture,
- varstvo kulturne dediščine ipd.

Pod pojmom redna ljubiteljsko kulturna dejavnost se razume redno delo kulturnih društev na območju Občine Grad. V ta namen bo Občina Grad v okviru proračunskih možnosti sofinancirala:

- stroške strokovne vodje,
- najemnino za vadbene prostore in
- obratovalne stroške.

10. člen

Pravočasno prispele popolne prijave na razpis zbira občinska uprava, ki po preteku roka odpre predloge in zapisniško naredi seznam vseh prispelih vlog po predlagateljih in namenih.

Na podlagi pogojev in meril za vrednotenje programov pripravi občinska uprava predlog izbora kulturnih programov in projektov ter predlog razdelitve razpoložljivih sredstev, ki jih za sofinanciranje v ta namen zagotavlja proračun občine.

Predlog obravnava petčlanska komisija za pripravo predloga razdelitve sredstev namenjenih za programe kulturnih društev in kulturne projekte Občine Grad, ki jo imenuje župan.

11. člen

Župan s sklepi odobri in zavrže kulturne programe oziroma zavrne in jih hkrati uvrsti na rezervno listo. Kulturne programe z rezervne liste lahko v toku proračunskega leta s posebnimi sklepi odobri župan, če se na ustreznih proračunskih postavkah sprostijo in dodajo proračunska sredstva.

12. člen

Župan s sklepom obvesti vse prijavljene na razpis o izidu razpisa. Zoper ta sklep je možno podati ugovor županu občine najkasneje v roku osem dni od prejetega sklepa.

Odločitev župana o ugovoru je dokončna.

Izbrani predlagatelj postane izvajalec po sprejemu proračuna in ob podpisu pogodbe.

Župan vsako leto posebej sklene z izvajalci kulturnih programov in projektov pogodbe o sofinanciranju. Če izbrani izvajalec pogodbe ne podpiše v roku 15 dni od izdaje pisnega poziva za podpis, se šteje, da je odstopil od zahteve po financiranju oziroma sofinanciranju predloga kulturnega programa.

V pogodbi se opredeli izbrani program oziroma projekt, višino in namen sofinanciranja, roke za zagotovitev finančnih sredstev in način nadzora nad namensko porabo proračunskih sredstev.

Izvajalci programov in projektov morajo po opravljenih nalogah oziroma v časovnih razdobjih, določenih s pogodbo, predložiti dokazila o izpolnitvi prevzetih obveznosti v skladu s pogodbo. Izvajanje pogodbenih obveznosti spremlja občinska uprava.

13. člen

Če občinska uprava ugotovi, da izvajalec ne izvršuje pogodbe, mu zadrži izplačevanje še neizplačanih sredstev in z njim se ne sklepa novih pogodb.

Če izvajalec sredstev ni uporabil namensko, občina prekine pogodbo, z njim ne sklene novih pogodb in izterja vrnitev nenamensko porabljenih sredstev.

Izvajalec, ki krši določila dveh odstavkov tega člena, ne more kandidirati za sredstva občine na naslednjem javnem razpisu občine.

14. člen

Zveza kulturnih društev se lahko prijavi kot samostojni izvajalec ali v imenu tistih društev oziroma izvajalcev kulturnih programov, ki jo le-ti pooblastijo.

15. člen

Dokumentacija zajema razpisne obrazce z navodili in merili ter kriteriji, ki jih pripravi občinska uprava in so v času razpisa na voljo v glavni pisarni.

Izvajalci morajo podati svojo ponudbo kulturnih programov in redne ljubiteljsko kulturne dejavnosti na predpisanih obrazcih, priložiti dokazila – priloge, ki so zahtevane k prijavi.

III. KONČNA DOLOČBA

16. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 558/2004

Grad, dne 8. junija 2004

Župan
Občine Grad
Daniel Kalamar l.r.

29. Pravilnik o vrednotenju programov športa v javnem interesu v Občini Grad, ki se sofinancirajo iz proračunskih sredstev

Na podlagi Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93, 57/94, 14/95, 26/97, 70/97, 10/98, 74/98, 70/00 in 51/02), 9. člena Zakona o športu (Uradni list RS, št. 22/98), določil nacionalnega programa športa v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 24/00 in 31/00) in 16. člena Statuta Občine Grad (Uradni list RS, št. 56/99, 12/00 in 24/01) je Občinski svet Občine Grad na 12. redni seji dne 29. aprila 2004 sprejel

P R A V I L N I K

o vrednotenju programov športa v javnem interesu v Občini Grad, ki se sofinancirajo iz proračunskih sredstev

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

S tem pravilnikom se določajo pogoji, merila, postopki in normativi za vrednotenje in razdelitev sredstev, namenjenih za sofinanciranje programov športa v javnem interesu v Občini Grad ter spremljanje in nadzor namenske porabe sredstev.

2. člen

Merila za sofinanciranje izvajalcev in njihovih programov po tem pravilniku so opredeljena po naslednjih:

- a) vsebinah:
 - interesna športna vzgoja otrok, mladine in študentov,
 - športna vzgoja otrok in mladine, usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport,
 - športna vzgoja otrok in mladine s posebnimi potrebami,
 - kakovostni in vrhunski šport,
 - športna rekreacija,
 - šport invalidov;
- b) razvojnih in strokovnih nalogah v športu:
 - izobraževanje, usposabljanje in izpopolnjevanje strokovnih kadrov,
 - založniška dejavnost,
 - propagandna dejavnost v športu,
 - razvojno-raziskovalna dejavnost v športu,
 - informatika in založništvo v športu,
 - delovanje zvez in zavodov, ki opravljajo strokovne in razvojne naloge v športu,
 - mednarodna dejavnost v športu,
 - izgradnja in vzdrževanje javnih športnih objektov.

3. člen

Višina sofinanciranja posameznih vsebin ter strokovnih in razvojnih nalog se opredeli v točkah, v deležu sofinanci-

ranja oziroma kot je razvidno v merilih za izračun vrednosti programov.

Vrednost točke se določi vsako leto, glede na razpoložljiva sredstva.

Osnovni elementi za opredelitev sofinanciranja letnega programa športa so:

- obseg programa,
- velikost vadbene skupine,
- vrednost ure dela strokovnega kadra,
- vrednost ure najema športnega objekta.

4. člen

Vsebina in obseg programov v javnem interesu, merila za vrednotenje športnih programov in razvrstitev športnih panog v razrede športa so opredeljeni v prilogi in so sestavni del tega pravilnika.

II. ŠPORT V JAVNEM INTERESU

5. člen

Izvajalci programov športa v javnem interesu so:

- športna društva,
 - zveze športnih društev, ki jih ustanovijo športna društva za posamezna področja oziroma športne panoge,
 - zavodi, gospodarske družbe, zasebniki in druge organizacije, ki so na podlagi zakonskih predpisov registrirane za opravljanje dejavnosti na področju športa,
 - javni zavodi s področja športa, vzgoje in izobraževanja iz Občine Grad,
 - ustanove, ki so ustanovljene za opravljanje dejavnosti na področju športa in so splošno koristne in neprofitne.
- Športna društva in njihova združenja imajo pod enakimi pogoji prednost pred drugimi izvajalci programov športa.

6. člen

Pravico do sofinanciranja športnih programov v javnem interesu imajo nosilci in izvajalci športne dejavnosti, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- da so registrirani v skladu z zakonom o društvih, oziroma da imajo organizacije v svoji dejavnosti registrirano športno dejavnost in s svojim dosedanjim delom izkazujejo pričakovano kakovost,
- da imajo sedež v Občini Grad,
- da imajo društva urejeno evidenco o članstvu in dokumentacijo kot to določa zakon o društvih,
- da imajo za določene športne programe zagotovljeno organizirano vadbo, v katero je vključenih odgovarjajoče število športnikov,
- da imajo organizirano redno športno dejavnost najmanj 36 tednov v letu, razen če kandidirajo za sredstva za enkratne akcije,
- da imajo zagotovljene materialne, kadrovske, organizacijske in prostorske pogoje za realizacijo načrtovanih športnih aktivnosti,
- da vsako leto redno dostavijo občinski upravi poročila o članstvu, realizaciji programov in doseženih rezultatih, planu aktivnosti za prihodnje leto,
- da so registrirani najmanj eno leto.

7. člen

Za izbor izvajalcev programov športa v javnem interesu, občina vsako leto objavi javni razpis.

Javni razpis se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije in na oglasni deski Občine Grad.

8. člen

Vloga mora biti vložena v roku in v skladu s pogoji, določenimi v javnem razpisu.

Nepravočasno prispеле vloge se ne upoštevajo, vlagatelj nepopolne vloge pa izvajalec razpisa pozove, da v roku 5 dni, dopolni vlogo.

9. člen

Izvajalec javnega razpisa opravi pregled prijav in v skladu z določili tega pravilnika pripravi predloge. Predlog izbora izvajalcev oceni komisija, potrdi pa Občinski svet Občine Grad.

10. člen

Izvajalec razpisa z izbranimi izvajalci sklene pogodbo o sofinanciranju programov, izbranih na podlagi javnega razpisa, v katerih se določi:

- vsebina in obseg programa,
- čas realizacije programa,
- obseg sredstev, ki se zagotovijo iz občinskega proračuna,
- druge medsebojne pravice in obveznosti,
- način nadzora nad izvajanjem programov in namensko porabo sredstev,
- določilo, da mora izvajalec nenamensko porabljen in neporabljen sredstva vrniti v proračun.

III. ŠPORTNI OBJEKTI

11. člen

Prednost koriščenja športnih objektov v javni lasti, imajo izvajalci programov športa v javnem interesu v Občini Grad, v naslednjem vrstnem redu:

- šport otrok in mladine, usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport,
- vrhunski šport,
- interesna dejavnost otrok in mladine,
- kakovostni šport,
- rekreativni šport in šport invalidov.

Glede na vrst športa imajo prednost koriščenja prosti terminov društva-klubi, katerih člani imajo status kategoriziranih športnikov.

12. člen

Upravljalci lahko dajejo v uporabo in najem objekte in površine namenjene športu, drugim pravnim in fizičnim osebam (najemnik) prvenstveno za izvajanje športnih in vzgojno-izobraževalnih dejavnosti, lahko pa tudi za izvajanje kulturnih, humanitarnih, komercialnih in zabavnih dejavnosti.

V soglasju z Občino Grad upravljalci s pravili podrobneje določijo način in pogoje uporabe površin in objektov ter ukrepe, ki jih bodo uveljavili ob neupoštevanju pravil in v pogodbi opredeljenih obveznosti.

13. člen

Upravljavec v začetku koledarskega leta izračuna neprofitno ceno uporabe športnih površin (vadbni prostor, spremljajoči prostor), za izvajanje programov športa.

Cena za komercialne in druge prireditve, je stvar dogovora med upravljavcem in najemnikom, vendar ne sme biti nižja od cene najema za namen športa.

Za oblikovano ceno mora upravljavec pridobiti soglasje Občine Grad.

14. člen

Sredstva, pridobljena za uporabo športnih objektov in površin, je upravljavec dolžan porabiti namensko za vzdrževanje in izboljšanje stanja športnih objektov.

15. člen

Uporabnikom športnih objektov in površin občinskega pomena, v lasti društev ali njihovih zvez in zasebnikov, se sofinancira najemnina za izvedbo programov športa v javnem interesu v skladu z določili tega pravilnika.

16. člen

S sredstvi za gradnjo javnih športnih objektov se sofinancirajo novogradnje in posodobitve javnih športnih objektov.

17. člen

Sredstva za gradnjo ali posodobitev športnih objektov in opreme lahko pridobi tudi zasebnik ali društvo, če je objekt namenjen izvajanju programov športa v javnem interesu, ki ga v javnih objektih ni možno izvajati.

IV. SPREMLANJE IN NADZOR NAMENSKE PORABE SREDSTEV IN IZVAJANJA LETNEGA PROGRAMA

18. člen

Porabniki javnih sredstev so dolžni sredstva, uporabiti namensko in racionalno, za izvedbo dogovorjenih programov.

Občina Grad spremlja namensko porabo sredstev in izvajanje letnega programa:

- z dokazili, ki jih mora predložiti izvajalec o porabi sredstev pridobljenih na podlagi javnega razpisa,
- z možnostjo, da kadarkoli preveri namensko porabo sredstev,
- s poročili o poteku letnega programa in porabi sredstev,
- z zaključnim poročilom.

19. člen

V primeru nenamenske porabe sredstev, se prejemniku sofinanciranje prekine, že prejeta sredstva pa je dolžan vrniti.

V. PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

20. člen

Ta pravilnik se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije in začne veljati z dnem objave.

Št. 379/2004

Grad, dne 29. aprila 2004

Župan
Občine Grad
Daniel Kalamar l.r.

**POGOJI, MERILA IN NORMATIVI ZA IZVAJANJE
PROGRAMOV ŠPORTA
V JAVNEM INTERESU
V OBČINI GRAD**

Pogoji, merila in normativi služijo za obdelavo in vrednotenje programov, ki se sofinancirajo iz javnih sredstev.

Razvrstitev športnih panog oziroma programov društev v skupine:

Izvajalci športnih panog in programov so glede na vsebino razvrščeni v skupine:

V 1. skupini so izvajalci, ki izpeljujejo programe v individualnih športih, in v katerih športniki tekmujejo v uradnih tekmovalnih sistemih nacionalne panožne športne zveze za naslov državnega prvaka.

V 2. skupini so izvajalci, ki izpeljujejo programe v kolektivnih športih, in v katerih športniki tekmujejo v uradnih tekmovalnih sistemih nacionalnih panožnih športnih zvez za naslov ekipnega državnega prvaka.

V 3. skupini so izvajalci, ki izpeljujejo različne športno – rekreativne programe.

Komisija na podlagi prispelih vlog na javni razpis razvrsti izvajalce športnih programov v zgoraj omenjene skupine.

Glede na kazalce razširjenosti in uspešnosti komisija izvajalce točkuje, rangira in s tem določi delež sofinanciranja prijavljenih programov.

Kazalci za razširjenost športne panoge:

- število članov s plačano članarino,
- število registriranih tekmovalcev,
- razširjenost športne panoge v državi, svetu,
- razširjenost in tradicija v občini,
- število vadbenih skupin pri športni vzgoji predšolskih, osnovnošolskih otrocih in mladini.

Kazalci za uspešnost športnih dosežkov:

- nivo tekmovanja (kolektivni športi) oziroma dosežena uvrstitev na državnem nivoju (individualni športi),
- dosežena uvrstitev na mednarodnih tekmovanjih,
- število kategoriziranih športnikov.

Tabela: Kazalci za ugotavljanje razširjenosti panoge oziroma društev

Kazalci razširjenosti	Kriterij in število točk				
število članov s plačano članarino	do 50	51–100	101–150	151–200	nad 200
	10 točk	20 točk	30 točk	40 točk	50 točk
število registriranih tekmovalcev v NPZ	do 10	od 11 do 20	od 21 do 35	od 36 do 50	nad 50
	10 točk	20 točk	30 točk	40 točk	50 točk
razširjenost panoge na območju države	vodilna	osrednja	redka		
	30 točk	20 točk	10 točk		
olimpijska panoga	da	ne			
	10 točk	0 točk			

Kazalci razširjenosti	Kriterij in število točk				
razširjenost in tradicija v občini (v letih)	do 10 let	nad 10 do 20	nad 20 do 30	nad 30 do 40	nad 40
	10 točk	20 točk	30 točk	40 točk	50 točk
število mlajših selekcij	2 selekciji	3 selekcije	4 selekcije	5 ali več selekcij	
	20 točk	30 točk	40 točk	50 točk	

Tabela: Kazalci za ugotavljanje razširjenosti panoge oziroma društev

Opomba: – NPZ: nacionalna panožna zveza

Tabela: Kazalci za ugotavljanje uspešnosti panoge oziroma društva

Kazalci uspešnosti	Kriterij in število točk				
kolektivni šport: nivo tekmovanja	I. liga	II. liga	III. liga	regijski –področni	
	100 točk	80 točk	60 točk	40 točk	
individualni šport: dosežena uvrstitev na državnem nivoju	od 1. do 3. m	od 4. do 6. m	od 7. do 10. m	od 11. do 16. m	nad 16. m
	100 točk	80 točk	60 točk	40 točk	20 točk
dosežena uvrstitev na mednarodnih tekmovanjih	od 1. do 8. m	od 9. do 20. m			
	100 točk	50 točk			
število kategoriziranih športnikov	Za vsakega kategoriziranega športnika pripada 10 točk.				

Tabela: Kazalci za ugotavljanje uspešnosti panoge oziroma društva.

I. ŠPORTNA VZGOJA OTROK IN MLADINE

Športna vzgoja otrok in mladih, ki se prostovoljno ukvarjajo s športom zunaj obveznega izobraževalnega programa ne glede na njegovo pojavno obliko, ima poleg sklopa pozitivnih učinkov na skladen biopsihosocialni razvoj odraščajočega in zorečega mladega človeka še izrazito vzgojni pomen.

1. Športna vzgoja predšolskih otrok

Predšolsko obdobje obsega čas od otrokovega rojstva do sprejema v šolo. Programi morajo po kakovosti in obsegu zadovoljevati otrokovo dnevno potrebo po gibanju, igri in sprostitvi, sistematično pa morajo vplivati tudi na zdravje predšolskih otrok.

1.1. Interesna športna vzgoja predšolskih otrok:

Za izvajanje programa Športne značke – Zlati sonček se zagotovijo:

– športne knjižice in medalje.

Za izvajanje akcije Naučimo se plavati se sofinancira:

– 20 ur najemnine objekta in strokovni kader za vsako skupino, v kateri je najmanj 8 in največ 12 otrok.

Za izvajanje akcije Ciciban planinec se sofinancira:

– 20 ur strokovnega kadra za vsako skupino, v kateri je najmanj 10 in največ 20 otrok.

Za ostale športne dejavnosti, ki jih organizirajo športna društva in drugi izvajalci

(v skupini je najmanj 12 in največ 20 otrok):

– 60 ur strokovnega kadra,

– 60 ur najemnine objekta.

2. Športna vzgoja šoloobveznih otrok

2.1. Interesna športna vzgoja šoloobveznih otrok:

Interesna športna vzgoja šoloobveznih otrok je dejavnost otrok, ki so prostovoljno vključeni v športne programe.

Programe za otroke od 6. do 15. leta lahko izpeljujejo vsi izvajalci športne dejavnosti.

Za izvajanje programa Športne značke – Zlati sonček se zagotovijo:

– športne knjižice in medalje.

Za izvajanje programa Krpan se zagotovijo:

– športne knjižice in medalje.

Za izvajanje akcije Naučimo se plavati se sofinancira:

– 20 ur najemnine objekta in strokovni kader za vsako skupino, v kateri je najmanj 8 in največ 12 otrok.

Za izvajanje drugih 80-urnih programov na skupino, v kateri je najmanj 12 in največ 20 otrok:

– 80 ur strokovnega kadra,

– 80 ur najemnine objekta.

Sofinanciranje šolskih športnih tekmovanj:

– medobčinska šolska športna tekmovanja na nivoju Uprave enote Murska Sobota: sofinancira se strošek najugodnejšega prevoza,

– regijska in državna šolska športna tekmovanja: sofinancira se stroške najugodnejšega prevoza, prijavnina in dnevnic za strokovni kader.

2.2. Športna vzgoja otrok, usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport:

Športna vzgoja pomeni v tem obdobju temeljno pripravo na športno uspešnost. V programe se vključujejo otroci, ki imajo interes, sposobnosti, ustrezne osebnostne značilnosti in visoko motivacijo, da bi lahko postali vrhunski športniki. Člani vadbenih skupin so vključeni v uradne tekmovalne sisteme nacionalnih panožnih zvez. To so programi za otroke, od 6. do 15. leta in jih lahko izpeljujejo vsi izvajalci športne dejavnosti.

Programi so razdeljeni v tri stopnje, kjer je obseg treningov in tekmovanj odvisen od specifičnosti športne zvrsti.

Športna društva lahko uveljavljajo otroške športne šole, pod pogoji:

– da je športna panoga pomembna za Občino Grad in da je uvrščena v kakovostni ali vrhunski šport otrok in mladine, na predlog odbora za šport in rekreacijo,

– da ima izvajalec organizirani vsaj 2 kategoriji od I. do V. stopnje,

– število športnikov v vadbeni skupini po tabeli 4.

Stopnje športnih šol	Minimalno število vadbenih ur
I. stopnja: cicibani, cicibanke	100 ur
II. stopnja: mlajši dečki in deklice	120 ur
III. stopnja: starejši dečki in deklice	140 ur

Sofinancira se:

- število ur uporabe objekta (št. ur vadbe * vrednost ure za najem objekta, tabela št. 1),
- strokovni kader (tabela št. 2),
- materialni stroški programa (tabela št. 3).

I. stopnja CICIBANI	II. stopnja MLAJŠI DEČKI	III. stopnja STAREJŠI DEČKI
V	V	V
180	220	240

Okrajšave:
V.... maksimalno število ur vadbe/leto, ki se sofinancira.

2.3. Športna vzgoja šoloobveznih otrok s posebnimi potrebami:

V te programe se glede na interes lahko vključujejo otroci s posebnimi potrebami.

Sofinancira se:

- strokovni kader in objekt za izvedbo 80 ur programa na skupino, v kateri je najmanj 5 in največ 10 otrok.

3. Športna vzgoja mladine

3.1. Interesna športna vzgoja mladine:

To je dejavnost mladine, ki se prostovoljno vključuje v športne programe. Programe za mladino od 15. do 20. leta lahko izpeljujejo vsi izvajalci športne dejavnosti.

Sofinancira se:

- strokovni kader in objekt za 80-urne programe na skupino, v kateri je najmanj 12 in največ 20 mladih.

3.2. Športna vzgoja mladine, usmerjene v kakovostni in vrhunski šport:

To so programi redne vadbe in zajemajo načrtno vzgojo mladih registriranih športnikov, vključenih v uradne tekmovalne sisteme nacionalnih panožnih športnih zvez, usmerjenih v doseganje kakovostnih in vrhunskih rezultatov. V programe se vključujejo mladi športniki v starosti od 15 do 20 let. Vadbene skupine morajo biti vključene v uradne tekmovalne sisteme nacionalnih panožnih zvez.

Programi so lahko razdeljeni na več stopenj. Izvajalci morajo zadostiti prostorskim, kadrovskim in drugim zahtevam za strokovno izpeljavo programa. Obseg treninga je odvisen od specifičnosti športne zvrsti.

Športna društva lahko uveljavljajo mladinske športne šole, pod pogoji:

- da je športna panoga pomembna za Občino Grad in da je uvrščena v kakovostni ali vrhunski šport mladine, na predlog odbora za šport in rekreacijo,
- da ima izvajalec organizirani vsaj 2 kategoriji od I. do V. stopnje,
- število športnikov v vadbeni skupini po tabeli 4.

Stopnje športnih šol	Minimalno število vadbenih ur
IV. stopnja: mlajši mladinci, mladinke	160 ur

Stopnje športnih šol	Minimalno število vadbenih ur
V. stopnja: starejši mladinci, mladinke	180 ur

Sofinancira se:

- število ur uporabe objekta (št. ur vadbe * vrednost ure za najem objekta, tabela št. 1),
- strokovni kader (tabela št. 2).

IV. stopnja MLAJŠI MLADINCI	V. stopnja STAREJŠI MLADINCI
V	V
260	280

Okrajšave:

V...maksimalno število ur vadbe/leto, ki se sofinancira

3.3. Športna vzgoja mladine s posebnimi potrebami:

Športna dejavnost mladine s posebnimi potrebami je v tem obdobju namenjena predvsem ustrezni skrbi za vključevanje v vsakdanje življenje. Oblike dejavnosti so športna vadba, tekmovanje in tečaji ter posebni programi za posamezne vrste primanjkljajev oziroma ovir. V programe so vključeni mladi od 15. do 20. leta.

Sofinancira se:

- strokovni kader in objekt za izvedbo 80 ur programa na skupino, v kateri je najmanj 5 in največ 10 mladih.

II. ŠPORTNA DEJAVNOST ŠTUDENTOV

Študentom je šport dopolnilo intelektualnemu delu.

Sofinancirajo se:

- strokovni kader in objekt za 80-urne programe na skupino, v kateri je najmanj 12 in največ 20 študentov in študentk.

III. KAKOVOSTNI ŠPORT

Zajema vadbo in športna tekmovanja ekip ter posameznikov – članov in članic, registriranih pri panožnih športnih zvezah, ki nastopajo v uradnih tekmovalnih sistemih nacionalnih panožnih športnih zvez. Nimajo objektivnih strokovnih, organizacijskih in materialnih možnosti za vključitev v program vrhunškega športa ter jih program športne rekreacije ne zadovoljuje, so pa pomemben dejavnik razvoja športa v občini.

S svojimi tekmovanji v okviru svojih panožnih zvez nastopajo v uradnih sistemih tekmovanj do naslova državnega prvaka.

1. Individualne športne panoge:

Kdor kandidira, mora izpolnjevati pogoje:

- imeti zagotovljene materialne, kadrovske, organizacijske in prostorske pogoje za uresničitev načrtovanih športnih aktivnosti,
- program je pomemben za Občino Grad,
- izvajalec ima organizirani vsaj dve starostni skupini (selekcije),
- minimalno število vadbenih ur skupine je 240 ur letno,
- število športnikov v vadbeni skupini po tabeli 4,
- v članski vadbeni skupini je najmanj 80% občanov Občine Grad,
- izvajalec organizira tekme na območju Občine Grad.

2. Kolektivne športne panoge:

Kdor kandidira, mora izpolnjevati pogoje:

– imeti zagotovljene materialne, kadrovske, organizacijske in prostorske pogoje za uresničitev načrtovanih športnih aktivnosti,

– program je pomemben za Občino Grad,

– izvajalec ima organizirane starostne skupine (selekcije),

– minimalno število vadbenih ur ekipe je 240 ur letno,

– število športnikov v vadbeni skupini po tabeli 4,

– v članski ekipi je najmanj 80% občanov Občine Grad,

– izvajalec organizira tekme na območju Občine Grad.

Sofinancira se lahko objekt za obseg redne vadbe do 320 ur letno.

IV. VRHUNSKI ŠPORT

Vrhunski šport je priprava in tekmovanje športnikov, ki imajo status športnika mednarodnega, svetovnega in perspektivnega razreda v panogah, ki so na rednem programu Olimpijskih iger.

V te programe so vključeni perspektivni športniki in športnice ter ostali športniki in športnice, ki tekmujejo v članskih kategorijah.

Upoštevajo se kategorizirani športniki po kriterijih Olimpijskega komiteja – združenja športnih zvez Slovenije.

Vrhunski športniki v individualnih in kolektivnih športnih panogah:

– minimalno število vadbenih ur skupine je 800 ur

– število športnikov v vadbeni skupini po tabeli 4.

Sofinancira se:

– objekt in strokovni kader (tabela 1 in 2), do največ 1200 ur letno.

Vrednost točke za vrhunski šport določi odbor za šport in rekreacijo za program športa in je odvisna od števila upravičencev in višine razpoložljivih sredstev v proračunu Občine Grad.

V. ŠPORTNA REKREACIJA

Cilji rekreacije odraslih so ohranjati in izboljšati celostni zdravstveni status, humanizirati človekovo življenje, zmanjšati negativne posledice današnjega načina življenja, preprečevati upadanje vitalnosti, ter z navedenimi motivi pritegniti čim več ljudi v redne oblike dejavnosti. Pri tem gre za aktivno koristno in prijetno izpopolnjevanje dnevnega, tedenskega in letnega prostega časa.

To vrsto športne dejavnosti plačujejo občani praviloma sami. Vendar zaradi javnega interesa po vključevanju čim večjega števila občanov v športno aktivnost se sofinancira iz občinskega proračuna naslednje:

– največ 80 ur strokovnega kadra/skupino.

V skupini mora biti vsaj 12 udeležencev.

VI. ŠPORT INVALIDOV

Športna dejavnost invalidov je namenjena predvsem ohranjanju gibalnih sposobnosti, zdravju, razvedrilu in tekmovanju invalidov, ki se prostovoljno ukvarjajo s športom.

Za izvajanje programov športa invalidov se za posamezno skupino financira:

– največ 80 ur strokovnega kadra/skupino,

– največ 80 ur najemnine objekta/skupino.

V skupini mora biti najmanj 10 udeležencev.

VII. ŠOLANJE IN IZPOPOLNJEVANJE STROKOVNIH KADROV

Za sofinanciranje šolanja in izpopolnjevanja strokovnih kadrov lahko kandidirajo le tisti izvajalci, ki uresničujejo programe iz tega pravilnika.

7.1. Šolanje amaterskih trenerjev, vodnikov

(pridobitev naziva usposobljenosti, licenc, seminarji ...)

Pogoji za sofinanciranje šolanja so naslednji:

– da vlogo posreduje izvajalec športnih programov,

– da se izvajalec športnih programov in kandidat obvezujeta, da bo kandidat po končanem šolanju najmanj štiri leta deloval kot strokovni delavec v športu,

– da izvajalci programov športa v občini potrebujejo določen strokovni kader.

Amaterskim trenerjem in vodnikom, ki izpolnjujejo zgoraj navedene pogoje, se sofinancira šolnina izobraževanja v višini sredstev, ki ga predlaga odbor za šport in rekreacijo, in sicer največ 25% dejanskih stroškov.

Sofinanciranje se izvrši, ko izvajalec posreduje:

– dokumentacijo o uspešno opravljenem šolanju.

7.2. Šolanje študentov na Fakulteti za šport

Študenti, ki študirajo na Fakulteti za šport, se lahko prijavijo za sofinanciranje stroškov za izvajanje obveznih študijskih programov, ki se izvajajo izven sedeža fakultete.

Pogoji za sofinanciranje zgoraj omenjenih stroškov so naslednji:

– da študent aktivno dela v športnem društvu v Občini Grad,

– da vlogo posreduje izvajalec športnih programov, v katerem študent aktivno dela,

– da se študent pri izvajalcu športnih programov zavezuje, da bo po končanem šolanju še najmanj štiri leta opravljal dela kot trener ali vaditelj v športni organizaciji,

– da študent redno opravlja študijske obveznosti.

Sofinanciranje se izvrši, ko študent posreduje:

– potrdilo o aktivnem delu v športni organizaciji,

– dokazilo o opravljenih študijskih obveznostih.

Višino dodeljenih sredstev določi odbor za šport in rekreacijo, sofinancira se največ 25% dejanskih stroškov.

VIII. ŠPORTNE PRIREDITVE

Zagotovijo se sredstva za sofinanciranje naslednjih programov:

– organizacija športnih prireditev na ravni občine:

Množične športno rekreativne prireditve v kolektivnih oziroma posamičnih športih morajo izpolnjevati pogoje:

– da je prireditev organizirana v soglasju z občino,

– da je prireditev odmevna v širšem prostoru,

– da je prireditev navedena v občinskem koledarju prireditev,

– organizacija športnih prireditev na medobčinski, regijski in državni ravni.

Množične športno rekreativne prireditve v kolektivnih oziroma posamičnih športih morajo izpolnjevati pogoje:

– da je prireditev odmevna v širšem prostoru,

– da na prireditvi nastopajo domači športniki,

– da je prireditev navedena v občinskem koledarju prireditev.

Odbor za šport in rekreacijo vsako leto posebej sprejme program prireditev, ki je pomemben za Občino Grad in ki se bo sofinanciral.

Odbor za šport in rekreacijo določi štiri pomembne in odmevne športne prireditve v občini, ki se je morajo udeležiti vsa društva, ki želijo sodelovati na razpisu za sofinanciranje.

Organizacija športnih prireditev in turnirjev:

pomen	do 30 udeležencev	od 31 do 100 udeležencev	nad 100 udeležencev
občinsko	20 točk	40 točk	80 točk
medobčinsko	30 točk	50 točk	90 točk
regijsko	40 točk	60 točk	100 točk
državno	80 točk	100 točk	200 točk

IX. INFORMACIJSKI SISTEM NA PODROČJU ŠPORTA

Informacijski sistem vsebuje podatke s področja organiziranosti športa, športnih objektov, financiranja športa in športnih programov ter razvide, ki so določeni z zakonom o športu.

Izvajalec športnega programa, ki kandidira na javni razpis, lahko predlaga osebo za vodenje informacijskega sistema na področju športa v občini.

Kandidat mora izpolnjevati pogoje:

- ima najmanj VI. stopnjo izobrazbe,
- pozna tradicijo športa v občini,
- opravlja dolgoletno delo na področju športa.

Višino sofinanciranja za vodenje informacijskega sistema na področju športa se določi z letnim programom športa.

X. DELOVANJE ŠPORTNIH DRUŠTEV IN ZVEZ

Športnim društvom in zvezi se sofinancira njihovo delovanje.

Merilo za določitev obsega sofinanciranja delovanja društev je število članov s plačano članarino (0,5 točk/član).

Merilo za določitev obsega sofinanciranja delovanja zveze je število vključenih registriranih športnih društev v zvezo (1 točka/športno društvo).

TABELE

1. Vrednost ure za najem objekta

TABELA 1

Vrsta objekta	Število točk/uro
Telovadnica	2
Strelišče	1
Drugi objekti: npr. zunanje površine ...	1

2. Vrednost ure za strokovni kader

TABELA 2

Vsebina športnega programa	Vrednost ure v točkah
Vsebine programov športa iz 2. člena pravilnika	1,5

3. Materialni stroški programa

TABELA 3

	Individualne športne panoge	Kolektivne športne panoge
I. do III. stopnja	2 točki/posameznik	6 točk/vadbena skupina

4. Število športnikov v vadbeni skupini (športna vzgoja otrok, usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport; športna vzgoja mladine, usmerjene v kakovostni in vrhunski šport; kakovostni šport članskih ekip in posameznikov; vrhunski šport)

TABELA 4

ŠPORTNA PANOGA	KATEGORIJA					
	I. stopnja CICIBANI	II. stopnja ML. DEČKI	III. stopnja ST. DEČKI	IV. stopnja ML. MLA-DINCI	V. stopnja ST. MLA-DINCI	VI. stopnja ČLANI
Streljanje z zračno puško		8	8	6	4	4
Badminton		15	12	6	4	4
Pohodništvo	15	20	12	12	12	12
Atletika	15	15	12	6	4	4
Judo	10	10	10	6	4	4
Karate	10	10	10	6	4	4
Cestno oziroma gorsko kolesarjenje		15	12	6	4	4
Tenis	15	15	12	6	4	4
Namizni tenis		15	12	6	4	4
Šah	15	15	12	6	4	4

Balinanje			12	6	4	4
Ples	15	15	12	6	4	4
Rokomet	15	15	15	15	15	15
Košarka	12	12	12	12	12	12
Nogomet	20	18	18	18	18	18
Mali nogomet	12	12	12	12	12	12
Odbojka		12	12	12	12	12

Ob večjem ali manjšem številu športnikov v vadbeni skupini se sofinancira sorazmerni delež.

30. Spremembe in dopolnitve Statuta Občine Grad

Na podlagi 29. in 64. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93, 57/94, 14/95, 26/97, 70/97, 10/98, 74/98, 59/99, 70/00, 87/01, 51/02 in 72/05 ter odl. US – 6/94, 45/94, 20/95, 73/95, 9/96, 39/96, 44/96, 59/99, 94/00, 100/00, 28/01, 16/02, 108/03, 77/04 in 72/05) in 16. člena Statuta Občine Grad (Uradni list RS, št. 56/99, 12/00 in 24/01) je Občinski svet Občine Grad na 19. redni seji dne 10. novembra 2005 sprejel

SPREMEMBE IN DOPOLNITVE STATUTA Občine Grad

1. člen

V Statutu Občine Grad (Uradni list RS, št. 56/99, 12/00 in 24/01 – v nadaljevanju: statut) se v 16. členu črta dva-
indvajseta alineja.

Dosedanja triindvajseta alineja člena postane dvain-
dvajseta.

2. člen

V 22. členu statuta se za šesto alinejo doda nova sedma
alineja, ki se glasi:

»Občinski svet se lahko predčasno razpusti, če:

– ne izvršuje odločb ustavnega sodišča, ki mu nalagajo
z ustavo in zakonom skladno ravnanje;

– v letu, za katero ni bil sprejet proračun, tudi za pri-
hodnje leto ne sprejme v skladu z zakonom predloženega in
pripravljenega proračuna, ki bi lahko začel veljati ob začetku
leta, ali

– če se v posameznem koledarskem letu po najmanj
trikratnem sklicu sploh ne sestane na sklepni seji.

V primeru razpustitve občinskega sveta državni zbor
razpiše predčasne volitve v občinski svet.«

3. člen

Za tretjim odstavkom 29. člena se doda četrti odstavek,
ki se glasi:

»Do prve seje novo izvoljenega občinskega sveta traja
tudi mandatna doba župana, ki je izvoljen na nadomestnih
volitvah po prenehanju mandata prejšnjemu županu pred
potekom mandatne dobe in mandatna doba župana, ki je
izvoljen na volitvah, ki so bile iz kakšnega drugega razloga
na podlagi zakona opravljene po rednih volitvah v občinske
svete.«

Dosedanji četrti odstavek postane peti.

4. člen

V 34. členu se spremeni drugi stavek, ki se glasi:

»Podžupana imenuje in razrešuje izmed članov občin-
skega sveta župan.«

5. člen

V 37. členu se spremeni drugi odstavek, ki se glasi:

»Podžupanu preneha mandat tudi, če ga razreši žu-
pan.

6. člen

Za sedmo alinejo 37. člena se dodajo novi tretji, četrti,
peti in šesti odstavek, ki se glasijo:

»Župana se lahko predčasno razreši, če:

– ne izvršuje odločb ustavnega sodišča ali pravnomoč-
nih odločb sodišča, pristojnega za upravne spore, ki mu na-
lagajo z ustavo in zakonom skladno ravnanje.

V primeru razrešitve župana državni zbor razpiše na-
domestne volitve za župana.

O razpustitvi občinskega sveta oziroma razrešitvi župa-
na odloča državni zbor na predlog vlade. Postopek razpustit-
ve občinskega sveta oziroma razrešitve župana ter postopek
hkratne razpustitve občinskega sveta in razrešitve župana je
določen z zakonom.

Če je občinski svet razpuščen, opravlja nujne naloge iz
njegove pristojnosti v času do izvolitve novega občinskega
sveta župan. Župan mora svoje odločitve predložiti v po-
trditev novoizvoljenemu občinskemu svetu takoj, ko se ta
sestane na prvi seji. Če je razrešen župan, opravlja nujne
naloge iz njegove pristojnosti do izvolitve novega župana
podžupan oziroma član občinskega sveta, ki je v skladu z
zakonom določen za začasno opravljanje funkcije župana,
če je ta predčasno razrešen.«

Vrstni red odstavkov se spremeni, tako da dosedanji
tretji odstavek postane deseti, četrti postane enajsti, do-
sedanji peti postane dvanajsti, šesti odstavek pa postane
trinajsti.

7. člen

Doda se novi tretji odstavek 42. člena, ki se glasi:

»Obvezne sestavine poročila nadzornega odbora do-
loči minister, pristojen za finance, v soglasju z ministrom za
lokalno samoupravo.«

Vrstni red odstavkov se spremeni, tako da dosedanji
tretji odstavek postane četrti, dosedanji peti odstavek postane
šesti, dosedanji šesti odstavek postane sedmi.

V novem četrtem odstavku 42. člena se na koncu stav-
ka doda nov stavek, ki se glasi:

»Občinski svet mora obravnavati poročilo nadzornega
odbora in nanj podati obvezen pisni odziv organov (občin-
skega sveta in župana) v 15 dneh od obravnave poročila.

Obvezen pisni odziv na poročilo nadzornega odbora mora podati tudi nadzorovana oseba v 15 dneh od prejema poročila nadzornega odbora.«

8. člen

V členih 30. – 7. alineja, 39. – drugi odstavek, 50. člen, 51. člen, 54. člen, 55. člen in 69. člen se beseda »tajnik« oziroma »tajnik občinske uprave« nadomesti z besedo »direktor občinske uprave« v ustreznem sklonu.

9. člen

Doda se nov prvi odstavek 47. člena, ki se glasi:

»Upravne naloge občine izvaja občinska uprava.«

Dosedanji prvi in drugi odstavek postaneta drugi in tretji odstavek.

V novem tretjem odstavku se za besedo »upravo« doda besedna zveza »na predlog direktorja občinske uprave«.

Doda se nov četrti odstavek, ki se glasi:

»Občinsko upravo usmerja in nadzira župan, delo občinske uprave pa vodi direktor občinske uprave, ki ga imenuje in razrešuje župan. Direktor občine je uradnik po zakonu, ki ureja položaj javnih uslužbencev.«

10. člen

V 79. členu statuta se v prvem odstavku črta besedilo »o samoprispevkih in«.

11. člen

Tretji in četrti odstavek 91. člena statuta se spremenita tako, da se glasita:

»Odločitev o odtujitvi nepremičnega premoženja občine sprejme občinski svet. Odprodaja ali zamenjava nepremičnin v lasti občine se izvede po postopku in na način, ki ga določa zakon. Če z zakonom to ni urejeno, se odprodaja in zamenjava nepremičnin in premičnin izvedeta v skladu s predpisi, ki veljajo za odprodajo in zamenjavo državnega premoženja.

O pridobitvi in odtujitvi premičnega premoženja ter za pridobitev nepremičnega premoženja je pristojen župan. Pred sklenitvijo pogodbe o pridobitvi nepremičnega in premičnega premoženja mora župan preveriti, ali so v proračunu zagotovljena finančna sredstva. Za brezplačno pridobitev premoženja mora župan pridobiti predhodno soglasje za finance pristojnega organa občine ali drugega z občinskim statutom pooblaščenega organa, če bi takšna pridobitev povzročila večje stroške ali če je lastništvo povezano s pogoji, ki bi lahko povzročili obveznosti za občino. Pri pridobivanju in odtujitvi premoženja je potrebno upoštevati načela učinkovitosti in gospodarnosti. Pri tem veljajo za občino tudi načela in standardi, ki jih izda vlada.«

12. člen

V tretjem odstavku 96. člena se črta besedna zveza »in ožji deli občine«.

13. člen

Črta se 13. alineja 99. člena statuta.

14. člen

100. člen se spremeni tako, da se glasi:

»Načrt razvojnih programov sestavljajo letni načrti oziroma plani razvojnih programov neposrednih uporabnikov proračuna, ki so opredeljeni z dokumenti dolgoročnega razvojnega načrtovanja, s posebnimi zakoni ali drugimi predpisi.«

15. člen

101. člen se spremeni tako, da se glasi:

»Proračun občine mora biti sprejet pred pričetkom leta, na katero se nanaša.

Če proračun ni sprejet pred začetkom leta, na katero se nanaša, se financiranje občine ter njihovih nalog in drugih s predpisi določenih namenov začasno nadaljuje na podlagi proračuna za preteklo leto in za iste programe kot v preteklem letu. V obdobju začasnega financiranja se smejo uporabiti sredstva do višine, sorazmerne s porabljenimi sredstvi v enakem obdobju v proračunu za preteklo leto. Po preteku začasnega financiranja se v tem obdobju plačane obveznosti vključijo v proračun tekočega leta.

Odločitev o začasnem financiranju občine sprejme župan in o tem obvesti občinski svet ter nadzorni odbor. Odločitev o začasnem financiranju se objavi v Uradnem listu RS.

Obdobje začasnega financiranja lahko traja največ tri mesece. Če proračun ni sprejet v dodatnem roku treh mesecev začasnega financiranja, se lahko na predlog župana začasno financiranje podaljša s sklepom občinskega sveta, če je to potrebno za financiranje funkcij občine.«

16. člen

V 108. členu statuta se črta dosedanji tretji odstavek in se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»Župan mora pripraviti poročilo o doseženih ciljih in rezultatih s področja svoje pristojnosti v preteklem letu do 28. februarja tekočega leta in ga predložiti občinskemu svetu skupaj z zaključnim računom proračuna.

Župan v mesecu juliju poroča občinskemu svetu o izvrševanju proračuna v prvem polletju tekočega leta. Poročilo o izvrševanju proračuna v prvem polletju vsebuje:

– poročilo o realizaciji prejemkov, izdatkov, presežku ali primanjkljaju, zadolževanju in oceno realizacije do konca leta;

– podatke o vključitvi novih obveznosti v proračun, prenosu namenskih sredstev iz proračuna preteklega leta, plačilu neporavnanih obveznosti iz preteklih let, prerazporejanju proračunskih sredstev, spremembi neposrednih uporabnikov med letom, uporabi sredstev proračunske rezerve, izdanih in unovčenih poroštvih ter izterjanih regresnih zahtevkih iz naslova poroštvi;

– razlago glavnih odstopanj v primerjavi s sprejetim proračunom in

– predlog potrebnih ukrepov.«

17. člen

Za 125. členom statuta se doda nov 126. člen, ki se glasi:

»Občina ima pravico biti obveščena o vsakem upravnem postopku, v katerem pristojni državni organ odloča na podlagi predpisov občine.«

Pristojni državni organ, ki vodi postopek iz prejšnjega odstavka, mora občino pisno obvestiti o začetku upravnega postopka v osmih dneh.

Ostali členi se ustrezno preštevilčijo.

18. člen

Te spremembe in dopolnitve statuta začnejo veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 969/2005

Grad, dne 10. novembra 2005

Župan
Občine Grad
Daniel Kalamar l.r.

**31. Spremembe in dopolnitve poslovnika
Občinskega sveta Občine Grad**

Na podlagi 29. in 64. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93, 57/94, 14/95, 26/97, 70/97, 10/98, 74/98, 59/99, 70/00, 87/01, 51/02 in 72/05 ter odl. US – 6/94, 45/94, 20/95, 73/95, 9/96, 39/96, 44/96, 59/99, 94/00, 100/00, 28/01, 16/02, 108/03, 77/04 in 72/05) in 16. člena Statuta Občine Grad (Uradni list RS, št. 56/99, 12/00 in 24/01) je Občinski svet Občine Grad na 19. redni seji dne 10. novembra 2005 sprejel

**SPREMEMBE IN DOPOLNITVE
POSLOVNIKA
Občinskega sveta Občine Grad****1. člen**

V Poslovniku Občinskega sveta Občine Grad (Uradni list RS, št. 60/99 in 24/01 – v nadaljevanju: poslovnik) se v členih 24. – prvi odstavek, 49. – drugi odstavek, 52. člen – tretji in peti odstavek, 56. člen – prvi, drugi in tretji odstavek, 110. člen – prvi odstavek in 111. člen – tretji odstavek, beseda »tajnik« oziroma »tajnik občinske uprave« nadomesti z besedo »direktor občinske uprave« v ustreznem sklonu.

2. člen

Spremeni se 106. člen poslovnika, ki se glasi:
»Podžupana imenuje župan izmed članov občinskega sveta in ga lahko tudi razreši.«

3. člen

Te spremembe in dopolnitve poslovnika začnejo veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 970/2005

Grad, dne 10. novembra 2005

Župan
Občine Grad
Daniel Kalamar l.r.

HORJUL**32. Odlok o razglasitvi cerkve sv. Mohorja in
Fortunata na Koreni nad Horjulom za kulturni
spomenik lokalnega pomena**

Na podlagi 5., 6., 12. in 13. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 7/99), 15. člena Statuta Občine Horjul (Uradni list RS, št. 18/99 in 12/01) je na predlog Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območne enote Ljubljana, Občinski svet Občine Horjul na izredni seji dne 29. 12. 2005 sprejel

ODLOK**o razglasitvi cerkve sv. Mohorja in Fortunata
na Koreni nad Horjulom za kulturni spomenik
lokalnega pomena****1.**

Za kulturni spomenik se razgasi enota dediščine:
EŠD 2129 Koreno nad Horjulom – Cerkev sv. Mohorja in Fortunata.

Enota ima zaradi kulturnih, zgodovinskih, umetnostno-arhitekturnih in krajinskih lastnosti poseben pomen za Občino Horjul. Zato jo razglasimo za kulturni spomenik lokalnega pomena z lastnostmi zgodovinskega in umetnostno – arhitekturnega spomenika.

2.

Lastnosti, ki utemeljujejo razglasitev za spomenik lokalnega pomena:

Cerkev, v virih prvič omenjeno leta 1389, sestavljajo pravokotna romanska ladja, k njej prizidan poznogotski prezbitერი iz konca 15. ali začetka 16. stoletja ter k vhodni fasadi prizidan baročni zvonik. V notranjosti ladje in na slavlolu se pod beleži kažeta dve plasti poslikave, pod poznogotskimi freskami je starejša plast stenskih slikarij s cosmatsko borduro, ki razodeva furlanskega mojstra iz leta okrog 1400. Poznogotske freske iz začetka 16. stoletja prekrivajo tudi mrežasto obokan prezbitერი. Na južni fasadi je ikonografsko zanimiv prizor Kristusa med mučilnimi orodji ter ostanki fresk Križanja in sv. Krištofa. Glavni oltar iz srede 18. stoletja se zgleduje po oltarjih Facijeve delavnice, stranska oltarja domačega podobarja Jerneja Trnovca, sta klasicistično delo prve polovice 19. stoletja.

3.

Spomenik stoji na zemljišču katastrske Občine Horjul, na parceli št. *150. Vplivno območje spomenika je del širšega varovanega območja kulturne krajine, kjer bi neprimerni posegi razvrednotili vedutno izpostavljenost spomenika.

Vplivno območje obsega tudi enoto arheološke dediščine EŠD 20896 Koreno nad Horjulom – Arheološko najdišče Slevca.

Meja spomenika je vrisana na katastrskem načrtu v merilu 1:2880, meja varovanega vplivnega območja pa na temeljnem topografskem načrtu v merilu 1:5000. Izvirnike načrtov, ki so sestavni del tega odloka, hranita Ministrstvo za kulturo in Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije.

4.

Za spomenik velja enoten varstveni režim, ki določa:

- prepoved vseh posegov v vse plasti arheološkega najdišča, razen pooblaščenim osebam s predhodnim kulturnovarstvenim soglasjem zavoda;

- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture sakralnega objekta in njegove premične in nepremične notranje opreme po načelu ohranjanja njihove izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, velikosti, oblike, sestave in barvne podobe;

- prepoved spreminjanja varovanih vrednot arhitekturne zasnove zunanosti in notranosti objekta ter njegove opreme z rušenjem in odstranjevanjem kot tudi z nadzidavo, prezidavo, prizidavo in dodajanjem posameznih prvin.

Za vplivno območje velja varstveni režim, ki določa:

- ohranjanje nepozidanosti odprtega prostora z ohranjanjem tradicionalne rabe prostora,

- prepovedano je postavljanje objektov trajnega ali začasnega značaja, vključno z nadzemno ali podzemno infrastrukturo, razen v primerih, ki jih s predhodnim kulturnovarstvenim soglasjem odobri pristojni zavod.

Spomenik je zavarovan z namenom, da se:

- ohrani njegov sakralni pomen in raba,
- ohrani neokrnjenost arhitekturnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot,

- poveča pričevalnost kulturnega spomenika,
- predstavi kulturne vrednote spomenika in situ in v medijih,
- vzpodbudi učno – predstavitevno in znanstveno raziskovalno delo.

5.

Za vsako spremembo funkcije spomenika ali njegovega dela in vplivnega območja spomenika ter za vsak poseg v spomenik, njegove dele ali zemljišče in vplivno območje, so potrebni predhodni kulturnovarstveni pogoji in na njihovi podlagi kulturnovarstveno soglasje zavoda.

6.

Pristojni organ mora v dveh mesecih po uveljavitvi tega odloka izdati lastnikom spomenikov odločbo o varstvu na podlagi 13. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 7/99).

Odločbe iz prejšnjega odstavka določajo pogoje za raziskovanje, načine vzdrževanja, pogoje za posege, fizično zavarovanje, pravni promet, način upravljanja in rabe spomenikov, dostopnost spomenikov za javnost in časovne okvire dostopnosti, posamezne druge ukrepe in prepovedi za čim bolj učinkovito varstvo spomenikov.

Varstveni režim lahko omejuje lastninsko pravico le v obsegu, ki je nujen za izvajanje varstva spomenikov.

7.

Nadzor nad izvajanjem tega odloka opravlja Inšpektorat RS za kulturno dediščino.

8.

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu RS.

Št. 554/2005

Horjul, dne 30. decembra 2005

Podžupan
Občine Horjul
Ivan Rožnik l.r.

IDRIJA

33. Tarifni sistem za obračun storitev javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki v Občini Idrija

Na podlagi Uredbe o oblikovanju cen komunalnih storitev (Uradni list RS, št. 6/05), 42. člena Odloka o ravnanju s komunalnimi odpadki v Občini Idrija (Uradni list RS, št. 118/05) in 23. člena Statuta Občine Idrija (Uradni list RS, št. 1/01, 33/01, 135/04) je Občinski svet Občine Idrija na 23. seji dne 15. 12. 2005 sprejel

TARIFNI SISTEM za obračun storitev javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki v Občini Idrija

I. PREDMET TARIFNEGA SISTEMA

1. člen

Tarifni sistem za obračun storitev javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki v Občini Idrija določa način oblikovanja cene storitev gospodarske javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki na območju občine Idrija.

Cena storitev je sestavljena iz:

- lastne cene,
- cene za investicije.

Lastna cena predstavlja pokrivanje stroškov nastalih z izvajanjem dejavnosti določenih v 3. členu tega tarifnega sistema.

Cena za investicije predstavlja sorazmerni del sredstev potrebnih za pokrivanje investicij s področja ravnanja s komunalnimi odpadki.

2. člen

Občinski svet Občine Idrija potrdi skupni letni strošek vseh faz ravnanja z odpadki za preteklo leto, ki jih izvajalec javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki (v nadaljnjem besedilu: izvajalec) v svojem letnem poročilu o poslovanju podjetja predloži Občinskemu svetu Občine Idrija najkasneje do 28. februarja tekočega leta. Predvidene normative in stroške za tekoče leto sprejme občinski svet na predlog izvajalca ter na podlagi podatkov iz poslovnega načrta izvajalca za tekoče leto.

II. OBSEG RAVNANJA S KOMUNALNIMI ODPADKI

3. člen

Ravnanje s komunalnimi odpadki zajema zbiranje in odvoz odpadkov, obdelavo in predelavo odpadkov ter odstranjevanje odpadkov.

Zbiranje in odvoz odpadkov obsega:

- zbiranje in odvoz ostankov komunalnih odpadkov,
- zbiranje in odvoz kuhinjskih odpadkov,
- zbiranje in odvoz ločeno zbranih frakcij z zbiralnic ločenih frakcij,
- zbiranje in odvoz kosovnih odpadkov,
- zbiranje in odvoz nevarnih odpadkov,

– zbiranje vseh frakcij komunalnih odpadkov v zbirnem centru,

- vodenje evidenc,
- nabavo in vzdrževanje opreme za zbiranje,
- obveščanje in osveščanje uporabnikov.

Obdelava in predelava odpadkov obsega:

- obdelavo ostankov komunalnih odpadkov s stiskanjem in baliranjem,
 - sortiranje in obdelavo ločeno zbranih frakcij,
 - oddajanje ločenih frakcij v predelavo,
 - obdelavo in predelavo kuhinjskih odpadkov in drugih biološko razgradljivih odpadkov v kompostarni,
 - razstavljanje kosovnih odpadkov in njihova obdelava,
 - začasno skladiščenje ločenih frakcij ter kosovnih in nevarnih odpadkov pred oddajo v predelavo ali odstranjevanje,
 - pretovarjanje vseh frakcij odpadkov.
- Odstranjevanje odpadkov obsega:
- odlaganje ostankov komunalnih odpadkov na odlagališču,
 - sežiganje na sežigalnici komunalnih odpadkov.

III. LASTNA CENA

4. člen

Lastna cena se izračuna z upoštevanjem količine komunalnih odpadkov in stroškov ravnanja z njimi. Določi se ločeno za zbiranje, obdelavo in odstranjevanje odpadkov.

5. člen

Lastna cena ravnanja z odpadki (C_R) se izračuna po naslednji formuli:

$$C_R = C_Z + C_{OB} + C_{OD}, \text{ kjer je}$$

C_Z ... lastna cena zbiranja in odvoza komunalnih odpadkov (SIT/kg)

C_{OB} ... lastna cena obdelave in predelave komunalnih odpadkov (SIT/kg)

C_{OD} ... lastna cena odstranjevanja komunalnih odpadkov (SIT/kg).

6. člen

Lastna cena zbiranja in odvoza komunalnih odpadkov (C_Z) se določi na podlagi spodnje formule:

$$C_Z = S_Z / K_Z; \text{ kjer je}$$

S_Z ... stroški zbiranja in odvoza komunalnih odpadkov (v skladu z drugim odstavkom 3. člena) (SIT)

K_Z ... količina odpadkov zbrana na območju Občine Idrija (kg).

7. člen

Lastna cena obdelave in predelave komunalnih odpadkov se določi na podlagi spodnje formule:

$$C_{OB} = S_{OB} / K_{OB}; \text{ kjer je}$$

S_{OB} ... stroški obdelave in predelave odpadkov (v skladu s tretjim odstavkom 3. člena) (SIT)

K_{OB} ... količina odpadkov zbrana na območju Občine Idrija (kg).

8. člen

Lastna cena odstranjevanja komunalnih odpadkov se določi na podlagi spodnje formule:

$$C_{OD} = S_{OD} / K_{OD}; \text{ kjer je}$$

S_{OD} ... stroški odstranjevanja odpadkov (v skladu s četrtem odstavkom 3. člena) (SIT)

K_{OD} ... količina odpadkov, ki jih izvajalec javne službe odstranjuje na zakonsko določen način (kg).

9. člen

Obračun storitev ravnanja s komunalnimi odpadki za gospodinjstva se izvede po naslednji formuli:

$Z_R = C_R \times K_p \times \dot{S}T_p$, kjer je

Z_R znesek, ki ga povzročitelj plača SIT

C_R lastna cena ravnanja z odpadki (SIT/kg)

K_p povprečna količina odpadkov, ki nastanejo pri enem povzročitelju v enem mesecu (kg)

$\dot{S}T_p$... število povzročiteljev odpadkov.

Povprečna količina odpadkov, ki nastanejo pri enem povzročitelju v enem mesecu, je določena na osnovi količine odpadkov na območju občine Idrija v preteklem letu in števila povzročiteljev odpadkov v preteklem letu.

Število povzročiteljev odpadkov je število članov gospodinjstva v stavbi ali število oseb s stalnim ali začasnim bivališčem v stavbi.

10. člen

Obračun storitev ravnanja s komunalnimi odpadki za posamezno počitniško hišo in za stanovanje, ki se ga uporablja kot počitniško stanovanje, je enak obračunu storitev za eno osebo na mesec.

11. člen

Obračun storitev ravnanja s komunalnimi odpadki, ki ne nastajajo v gospodinjstvih, se izvaja na podlagi medsebojne pogodbe med izvajalcem in povzročiteljem.

Osnova za obračun je količina odpadkov in lastna cena.

V pogodbi se določi pogoje za način zbiranja in prevzemanja odpadkov.

12. člen

Povzročitelji komunalnih odpadkov, ki kompostirajo kuhinjske odpadke v lastnem kompostniku, so upravičeni do znižanja lastne cene ravnanja z odpadki.

Višina znižanja lastne cene ravnanja z odpadki se določi v izračunu cen ravnanja z odpadki.

Povzročiteljem komunalnih odpadkov, ki so oddaljeni od prevzemnega mesta več kot pol kilometra se zniža lastna cena ravnanja z odpadki za 20%.

13. člen

V primerih odsotnosti, daljših od tri mesece (šolanje in bivanje izven kraja prebivališča, delo v tujini, bolnišnično zdravljenje izven kraja prebivališča) se uporabnikom storitve službe ravnanja z odpadki, strošek za člana gospodinjstva lahko zmanjša na osnovi predložitve uradnega dokumenta (šole, delodajalca, bolnišnice, upravne enote) iz katerega je razvidno trajanje odsotnosti. Pri tem se za šolanje in bivanje izven kraja prebivališča upošteva obdobje od 1. 9. do 30. 6. naslednjega leta.

14. člen

Povzročitelju odpadkov se lahko iz socialnih razlogov na njegovo prošnjo v skladu z 44. členom Odloka o ravnanju s komunalnimi odpadki v občini Idrija s sklepom odobri nižjo ceno ravnanja z odpadki.

Do znižane cene ravnanja z odpadki so upravičeni nosilci gospodinjstev, ki so prejemniki denarne socialne pomoči. Občinska uprava preverja podatke v sodelovanju s Centrom za socialno delo.

IV. CENA ZA INVESTICIJE

15. člen

Cena za investicije vključuje stroške in izdatke, ki so namenjeni investicijskim projektom, potrebnim za izvajanje javne službe. Obsega stroške in izdatke namenjene izdelavi študije o izvedljivosti projekta, izdelavi načrtov in druge projektne dokumentacije, investicijskega nadzora in inženiringa, meritev in cenitev zemljišča, nakup in priprava zemljišča, vseh gradbenih del zaradi gradnje novega objekta ali nadomestne gradnje objekta infrastrukture, obresti, bančnih garancij in drugih bančnih storitev zaradi financiranja vseh teh opravil.

Cena za investicije je eden od virov financiranja investicij. Višina cene za investicije se predlaga s predlogom cen na osnovi investicijske dokumentacije, ki jo potrdi Občinski svet.

V. CENIK STORITEV JAVNE SLUŽBE

16. člen

Predlog cene storitev javne službe se določi na podlagi podatkov iz poslovnega načrta izvajalca za tekoče leto.

Postopek spremembe cen storitev javne službe mora potekati skladno z veljavnimi predpisi.

17. člen

V cenah storitev javne službe niso upoštevane zakonsko predpisane dajatve in renta.

18. člen

Cenik storitev javne službe sprejema Občinski svet Občine Idrija s sklepom.

VI. KONČNE DOLOČBE

19. člen

Ta tarifni sistem začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu RS.

Št. 35206-1/01

Idrija, dne 15. decembra 2005

Župan
Občine Idrija
Damjan Krapš l.r.

JESENICE

34. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o urejanju, varstvu in vzdrževanju javnih zelenih površin v Občini Jesenice

Na podlagi 3. in 17. člena Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 7/03, 86/04 in 44/05), Zakona o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 83/04, 35/05 in 69/05) in 10. člena Statuta Občine Jesenice (Uradni list RS, št. 2/01) je Občinski svet Občine Jesenice na 32. seji dne 22. 12. 2005 sprejel

O D L O K

o spremembah in dopolnitvah Odloka o urejanju, varstvu in vzdrževanju javnih zelenih površin v Občini Jesenice

1. člen

Določbe Odloka o urejanju, varstvu in vzdrževanju javnih zelenih površin v Občini Jesenice (Uradni list RS, št. 72/97, v nadaljevanju: odlok) se s tem odlokom spremenijo in določijo tako, da se uskladijo z Zakonom o prekrških (Uradni list RS, št. 7/03, 86/04 in 44/05) in z Zakonom o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 83/04), kot je razvidno iz nadaljevanja.

2. člen

Besedna zveza »denarna kazen« se v celotnem odloku nadomesti z besedo »globa«.

Besedna zveza »komunalni redar« se v celotnem odloku nadomesti z besedno zvezo »občinski redar«.

3. člen

V prvem odstavku 19. člena se besedilo »najmanj 10.000 SIT« nadomesti z »20.000 SIT«.

Črta se drugi odstavek 19. člena.

4. člen

V prvem odstavku 20. člena se besedilo: »najmanj 75.000 SIT« nadomesti z »200.000 SIT«.

V drugem odstavku 20. člena se besedilo: »najmanj 10.000 SIT« nadomesti z »50.000 SIT«.

5. člen

Prvi odstavek 21. člena se spremeni tako, da se besedilo: »najmanj 75.000 SIT« nadomesti z »200.000 SIT«.

Drugi odstavek 21. člena se spremeni tako, da se besedilo: »najmanj 10.000 SIT« nadomesti z »50.000 SIT«.

6. člen

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 354-47/2005

Jesenice, dne 22. decembra 2005

Župan
Občine Jesenice
Boris Janez Bregant l.r.

35. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o ravnanju s komunalnimi odpadki v Občini Jesenice

Na podlagi 3. in 17. člena Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 7/03, 86/04 in 44/05), Zakona o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 83/04, 35/05 in 69/05), Zakona o graditvi objektov (Uradni list RS, št. 110/02 in 47/04), Pravilnika o odlaganju odpadkov (Uradni list RS, št. 5/00 in 43/04), Odredbe z ločeno zbranimi frakcijami pri opravljanju javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki (Uradni list RS, št. 21/01) in 10. člena Statuta Občine Jesenice (Uradni list RS, št. 2/01) je Občinski svet Občine Jesenice na 32. seji dne 22. 12. 2005 sprejel

ODLOK

o spremembah in dopolnitvah Odloka o ravnanju s komunalnimi odpadki v Občini Jesenice

1. člen

Določbe Odloka o ravnanju s komunalnimi odpadki v Občini Jesenice (Uradni list RS, št. 75/02, v nadaljevanju: odlok) se s tem odlokom spremenijo in določijo tako, da se uskladijo z Zakonom o prekrških (Uradni list RS, št. 7/03, 86/04 in 44/05), z Zakonom o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 83/04, 35/05 in 69/05), z Zakonom o graditvi objektov (Uradni list RS, št. 110/02 in 47/04), s Pravilnikom o odlaganju odpadkov (Uradni list RS, št. 5/00 in 43/04) ter z Odredbo z ločeno zbranimi frakcijami pri opravljanju javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki (Uradni list RS, št. 21/01), kot je razvidno iz nadaljevanja.

2. člen

Besedna zveza »denarna kazen« se v celotnem odloku nadomesti z besedo »globa«.

3. člen

Beseda »zbiralnica« se v celotnem odloku nadomesti z besedno zvezo »ekološki otok«.

4. člen

V 23. členu se besedna zveza »odjemno mesto« nadomesti z besedno zvezo »prevzemno mesto«.

5. člen

37. člen se spremeni tako, da se glasi: "Izvajalec javne službe izdaja pogoje k prostorskim izvedbenim aktom, projektne pogoje in soglasja k projektnim rešitvam v postopku pridobitve gradbenega dovoljenja za objekte, kjer bodo nastajali komunalni, gradbeni in ostali nenevarni odpadki."

6. člen

V prvem odstavku 38. in 41. člena se besedna zveza »do 15. oktobra« nadomesti z besedno zvezo »do 30. septembra«.

7. člen

53. člen se po novem glasi: »Upravljavec odlagališča mora imeti poslovni za obratovanje odlagališča, ki je predpisan s pravilnikom o odlaganju odpadkov.«

8. člen

V 56. členu se besedna zveza "pooblaščen izvajalec" nadomesti z besedno zvezo "izvajalec javne službe".

9. člen

V 57. členu se besedna zveza »komunalni redar« nadomesti z besedno zvezo »občinski redar«.

10. člen

V 61. členu se številka 65 nadomesti z »59«.

11. člen

V drugem stavku prvega odstavka 62. člena se črta pika in se stavek nadaljuje z besedilom »ali počitniške objekte.«.

12. člen

V prvem odstavku 63. člena se za besedno zvezo stanovanjskih prostorov doda »in poslovnih prostorov«.

13. člen

Prvi odstavek 65. člena se spremeni tako, da se besedna zveza »100.000 do 300.000 tolarjev« nadomesti z »200.000 SIT«.

14. člen

Prvi odstavek 68. člena se spremeni tako, da se besedna zveza »do 50.000 tolarjev« nadomesti z »20.000 SIT«.

15. člen

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 354-48/2005

Jesenice, dne 22. decembra 2005

Župan
Občine Jesenice
Boris Janez Bregant l.r.

36. Sklep o začetku uporabe digitalne kartografske dokumentacije na uradnem digitalnem katastrskem načrtu k Prostorskemu planu Občine Jesenice ter k Prostorskim ureditvenim pogojem za mesto Jesenice in k Prostorskim ureditvenim pogojem za podeželje v Občini Jesenice

Na podlagi Pravilnika o pripravi prostorskih sestavin dolgoročnih in srednjeročnih družbenih planov občine v digitalni obliki (Uradni list RS, št. 20/03) in 10. člena Statuta Občine Jesenice (Uradni list RS, št. 2/01) je Občinski svet Občine Jesenice na 32. seji dne 22. 12. 2005 sprejel

SKLEP

o začetku uporabe digitalne kartografske dokumentacije na uradnem digitalnem katastrskem načrtu k Prostorskemu planu Občine Jesenice ter k Prostorskim ureditvenim pogojem za mesto Jesenice in k Prostorskim ureditvenim pogojem za podeželje v Občini Jesenice

1.

S tem sklepom Občinski svet Občine Jesenice sprejema digitalizirano kartografsko dokumentacijo Prostorskega

plana Občine Jesenice ter Prostorskih ureditvenih pogojev za mesto Jesenice in Prostorskih ureditvenih pogojev za podeželje v Občini Jesenice kot dodatno kartografsko dokumentacijo Prostorskega plana Občine Jesenice ter Prostorskih ureditvenih pogojev za mesto Jesenice in Prostorskih ureditvenih pogojev za podeželje v občini Jesenice in določa začetek njene uporabe.

2.

Poleg digitalizirane kartografske dokumentacije Prostorskega plana Občine Jesenice ter Prostorskih ureditvenih pogojev za mesto Jesenice in Prostorskih ureditvenih pogojev za podeželje v občini Jesenic se še vedno uporablja kartografski del Družbeni plan Občine Jesenice za obdobje 1986–1999 (Uradni vestnik Gorenjske, št. 8/88 in Uradni list RS, št. 28/90, 31/90, 30/96, 46/96, 9/97, 51/98, 41/99 in 113/04), Odloka o prostorsko ureditvenih pogojih za mesto Jesenice (Uradni list RS, št. 131/04 in 27/05) in Odloka o prostorsko ureditvenih pogojih za podeželje v Občini Jesenice (Uradni list RS, št. 131/04 in 27/05).

3.

Ta sklep začne veljati z dnem objave v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 350-75/2005

Jesenice, dne 22. decembra 2005

Župan
Občine Jesenice
Boris Bregant l.r.

KAMNIK

37. Sklep o razveljavitvi programa priprave lokacijskega načrta območja B 20 Stol

Na podlagi 27. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02) in 16. člena Statuta Občine Kamnik (Uradni list RS, št. 47/99, 40/01 in 68/03) je župan Občine Kamnik dne 29. 12. 2005 sprejel

S K L E P

o razveljavitvi programa priprave lokacijskega načrta območja B 20 Stol

1. člen

Razveljavi se Program priprave lokacijskega načrta območja B 20 Stol, kateri je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 42/2003.

2. člen

Ta sklep začne veljati z dnem objave v Uradnem listu RS.

Št. 35005-4/2005

Kamnik, dne 29. decembra 2005

Župan
Občine Kamnik
Anton Tone Smolnikar l.r.

KRANJ

38. Odlok o spremembah Odloka o ureditvi in varnosti cestnega prometa v Mestni občini Kranj – hitri združeni postopek

Na podlagi 21., 50.a in 65. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93, 6/94, 45/94, 57/94, 14/95, 20/95, 63/95, 9/96, 39/96, 44/96, 26/97, 70/97, 10/98, 69/98, 74/98, 12/99, 59/99, 70/00, 94/00, 100/00, 28/01, 87/01, 16/02, 51/02, 108/03 in 77/04), 14., 15. in 16. člena Zakona o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 97/05 – uradno prečiščeno besedilo) in 18. člena Statuta Mestne občine Kranj (Uradni list RS, št. 43/95, 33/96, 35/00 in 85/02) je svet Mestne občine Kranj na 31. seji dne 21. 12. 2005 sprejel

O D L O K

o spremembah Odloka o ureditvi in varnosti cestnega prometa v Mestni občini Kranj – hitri združeni postopek

1. člen

Četrty odstavek 6. člena Odloka o ureditvi in varnosti cestnega prometa v Mestni občini Kranj (Uradni list RS, št. 39/05) se dopolni z novim petim odstavkom, ki se glasi:

»Dostava z motornimi vozili izven dovoljenega dostavnega časa je na podlagi odločbe pristojnega oddelka omogočena naslednjim dejavnostim:

- dostava kruha in pekarskih izdelkov,
 - razvoz hrane ali peciva iz območja za pešce za podjetja, ki so registrirana za razvoz,
 - kurirska dejavnost in prevoz gotovine,
 - dostava svežega cvetja,
 - dostava časopisov in publikacij,
 - dostava hitro pokvarljivih živil,
 - dostava in razvoz zdravil.«
- Obstoječi peti odstavek se preštevilči v šesti odstavek.

2. člen

(1) Vsi, ki sedaj opravljajo dostavo izven dovoljenega dostavnega časa, morajo vlogo za izdajo odločbe iz četrtega odstavka 6. člena Odloka o ureditvi in varnosti cestnega prometa v Mestni občini Kranj vložiti najkasneje v tridesetih dneh po uveljavitvi tega odloka.

(2) Ne glede na določbo 1. člena tega odloka se vsem, ki že opravljajo dostavo izven dovoljenega dostavnega časa, le-ta omogoči nemoteno, vendar najkasneje do izdaje odločbe.

3. člen

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 34401-0008/2005-46/04

Kranj, dne 27. decembra 2005

Župan
Mestne občine Kranj
Mohor Bogataj l.r.

LJUBLJANA

39. Cenik za posamezne tarifne skupine plina

Na podlagi prve alinee 6. člena Akta o ustanoviteljskih pravicah in ustanovitvi sveta ustanoviteljev javnih podjetij povezanih v Holding Ljubljana, d.o.o. (Uradni list RS, št. 82/04) in na podlagi sklepa Sveta ustanoviteljev javnih podjetij povezanih v Holding Ljubljana, d.o.o. z dne 27. 10. 2004 je začasni direktor Javnega podjetja Energetika Ljubljana, d.o.o. sprejel

C E N I K
za posamezne tarifne skupine plina

1. člen

V Javnem podjetju Energetika Ljubljana, d.o.o., Ljubljana, Verovškova 70, se določijo nove cene za posamezne tarifne skupine plina:

ŠIROKA	Mala poraba:	cena za plin	149,07	SIT/m ³
	Gospodinjstva			
POTROŠNJA	tarifa:	cena za plin	87,09	SIT/m ³
		osnovna cena	9.181,67	SIT/leto
POTROŠNJA	Centralno ogrevanje:	cena za plin	87,09	SIT/m ³
		cena za prikl. moč	755,41	SIT/kW, leto
OSTALA	Mala poraba:	cena za plin	149,07	SIT/m ³
	Osnovna			
POTROŠNJA	tarifa:	cena za plin	98,13	SIT/m ³
		osnovna cena	23.417,45	SIT/leto
POTROŠNJA	Ogrevanje			
	poslov. prostorov:	cena za plin	98,13	SIT/m ³
POTROŠNJA		cena za prikl.moč	460,36	SIT/kW, leto
Pogodbni odjem		cena za plin	79,45	SIT/m ³
		cena za prikl. moč	835,62	SIT/kW, leto

Navedene cene ne vključujejo takse v višini 5,70 SIT/m³, trošarine v višini 1,50 SIT/m³ in 20% DDV.

2. člen

Z dnem uveljavitve tega cenika preneha veljati Cenik za posamezne tarifne skupine plina, objavljen v Uradnem listu RS, št. 108/05.

3. člen

Ta cenik začne veljati 6. januarja 2006.

Ljubljana, dne 28. decembra 2005

Energetika Ljubljana, d.o.o.
Začasni direktor
Hrvoje Draškovič l.r.

LUČE
40. Odlok o proračunu Občine Luče za leto 2006

Na podlagi 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93 in dopolnitve), 29. člena Zakona

o javnih financah (Uradni list RS, št. 79/99, 124/00, 79/01, 30/02, 56/02 in 110/02) in 7. ter 16. člena Statuta Občine Luče (Uradno glasilo Zgornjesavinjskih občin št. 2/99 in 1/03) je Občinski svet Občine Luče na 23. redni seji dne 15. 12. 2005 sprejel

O D L O K

o proračunu Občine Luče za leto 2006

I. SPLOŠNA DOLOČBA

1. člen

S tem odlokom se za proračun Občine Luče za leto 2006 (v nadaljnjem besedilu: proračun) določajo višina proračuna, postopki izvrševanja proračuna ter obseg zadolževanja in poroštev občine in javnega sektorja na ravni občine.

II. VIŠINA PRORAČUNA

2. člen

Proračun Občine Luče za leto 2006 se določa v višini 291.430.000 SIT.

Splošni del proračuna na ravni podskupin kontov se določa v naslednjih zneskih:

A) BILANCA PRIHODKOV IN ODHODKOV		v tolarjih
I.	SKUPAJ PRIHODKI (70+71+72+73+74)	268.430.000
	TEKOČI PRIHODKI (70+71)	64.490.000
70	DAVČNI PRIHODKI	50.350.000
	700 Davki na dohodek in dobiček	46.420.000
	703 Davki na premoženje	3.405.000
	704 Domači davki na blago in storitve	525.000
	706 Drugi davki	0
71	NEDAVČNI PRIHODKI	14.140.000
	710 Udeležba na dobičku in dohodki od premoženja	9.460.000
	711 Takse in pristojbine	620.000
	712 Denarne kazni	0
	713 Prihodki od prodaje blaga in storitev	0
	714 Drugi nedavčni prihodki	4.060.000
72	KAPITALSKI PRIHODKI	800.000
	720 Prihodki od prodaje osnovnih sredstev	800.000
	721 Prihodki od prodaje zalog	0
	722 Prihodki od prodaje zemljišč in nematerialnega premoženja	0
73	PREJETE DONACIJE	0
74	TRANSFERNI PRIHODKI	203.140.000
	740 Transferni prihodki iz drugih javnofinančnih institucij	203.140.000
II.	SKUPAJ ODHODKI (40+41+42+43)	291.430.000
40	TEKOČI ODHODKI	95.515.000
	400 Plače in drugi izdatki zaposlenih	19.000.000

	401 Prispevki delodajalcev za socialno varnost	4.100.000
	402 Izdatki za blago in storitve	70.015.000
	403 Plačila domačih obresti	500.000
	409 Rezerve	1.900.000
41	TEKOČI TRANSFERI	100.715.000
	410 Subvencije	20.920.000
	411 Transferi posameznikom in gospodinjstvom	46.055.000
	412 Transferi neprofitnim organizacijam in društvom	15.680.000
	413 Drugi tekoči domači transferi	18.060.000
	414 Tekoči transferi v tujino	0
42	INVENSTICIJSKI ODHODKI	83.200.000
	420 Nakup in gradnja OS	83.200.000
43	INVENSTICIJSKI TRANSFERI	12.000.000
	431 Invensticijski transferi pravnimi in fizičnim osebam, ki niso proračunski uporabniki	5.500.000
	432 Invensticijski transferi proračunskim uporabnikom	6.500.000
III.	PRORAČUNSKI PRIMANJKLJAJ (PRESEŽEK) (I.-II.)	-23.000.000
B) RAČUN FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB		
IV.	PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL IN PRODAJA KAPIT. DELEŽEV	0
75	PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL IN PRODAJA KAPIT. DELEŽEV	0
V.	DANA POSOJILA IN POVEČANJE KAPITAL. DELEŽEV	0
44.	DANA POSOJILA IN POVEČANJE KAPITAL. DELEŽEV	0
VI.	RAZLIKA RAČUNA FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB	0
C) RAČUN FINANCIRANJA		
VII.	ZADOLŽEVANJE	0
VIII.	ODPLAČILA DOLGA	0
IX.	SPREMEMBA STANJA SREDSTEV NA RAČUNIH (I.+IV.+VII.-II.-V.-VIII.)	-23.000.000
X.	NETO ZADOLŽEVANJE (VII.-VIII.)	0
XI.	NETO FINANCIRANJA (VI.+VII.-VIII.-IX=-III)	23.000.000
XII.	STANJE SREDSTEV NA RAČUNIH OB KONCU LETA	23.000.000

Splošni del občinskega proračuna – odhodki, sestavljen po funkcionalni klasifikaciji po področjih proračunske porabe in posebni del, sestavljen po ekonomski klasifikaciji javnofinančnih prejemkov in izdatkov na ravni podskupin kontov ter načrt razvojnih programov so priloga k temu odloku.

III. POSTOPKI IZVRŠEVANJA PRORAČUNA

3. člen

Namenski prihodki proračuna so poleg prihodkov, določenih v prvem stavku prvega odstavka 43. člena ZJF tudi

prihodki požarne takse po 59. členu Zakona o varstvu pred požarom (Uradni list RS, št. 71/93, 87/01).

4. člen

Na predlog predlagateljev finančnih načrtov neposrednega uporabnika župan odloča o prerazporeditvah pravic porabe med proračunskimi postavkami v okviru posameznega področja proračunske porabe v posebnem delu proračuna, vendar le znotraj posameznih dejavnosti, pri čemer se ne prerazporeja sredstev iz redne dejavnosti v investicijske odhodke in obratno.

Župan ob polletni realizaciji proračuna in ob koncu leta poroča Občinskemu svetu o veljavnem proračunu za leto 2006 in njegovi realizaciji.

5. člen

Neposredni uporabnik lahko prevzema obveznosti, ki bodo zapadle v plačilo v prihodnjih letih za investicijske odhodke in investicijske transfere v skladu z določili Zakona o izvrševanju proračuna RS.

6. člen

Proračunski skladi so:

1. račun proračunske rezerve, oblikovane po ZJF.

V letu 2006 se za proračunsko rezervo izloči 1.000.000 SIT dodatnih sredstev.

Na predlog za finance pristojnega organa občinske uprave odloča o uporabi sredstev proračunske rezerve za namene iz drugega odstavka 49. člena ZJF župan in o tem s pisnimi poročili obvešča občinski svet.

7. člen

Za potrebe, ki jih ob sprejemu občinskega proračuna za proračunsko leto ni bilo mogoče predvideti, občina v letu 2006 oblikuje splošno proračunsko rezervacijo v višini 500.000,00 tolarjev.

O porabi splošne proračunske rezervacije odloča župan v skladu z 42. členom ZJF.

8. člen

Župan lahko dolžniku do višine 70.000 tolarjev odpiše oziroma delno odpiše plačilo dolga, če bi bili stroški postopka izterjave v nesorazmerju z višino terjatve.

IV. OBSEG ZADOLŽEVANJA IN POROŠTEV OBČINE IN JAVNEGA SEKTORJA

9. člen

Občina se za proračun leta 2006 za kritje presežkov odhodov nad prihodki v bilanci prihodkov in odhodkov, presežka izdatkov nad prejemki v računu finančnih terjatev in naložb ter odplačila dolgov v računu financiranja ne zadolži.

Občina v letu 2006 ne daje poroštev za izpolnitev obveznosti javnih zavodov in javnih podjetij, katerih ustanoviteljica je Občina Luče.

V. PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

10. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 002-16/2005

Luče, dne 15. decembra 2005

Župan
Občine Luče
Ciril Rosc l.r.

41. Sklep o vrednosti točke za določitev nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča v letu 2006 v Občini Luče

Na podlagi 15. člena Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča (Uradni list SRS, št. 17/88, 25/89) in na podlagi 7. člena Statuta Občine Luče (Uradno glasilo Zgornjesavinjskih občin št. 2/99 z 26. 3. 1999 in 1/03 z 21. 2. 2003) je Občinski svet Občine Luče na 23. redni seji dne 15. 12. 2005 sprejel

S K L E P

o vrednosti točke za določitev nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča v letu 2006 v Občini Luče

1. člen

Vrednost točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča na območju Občine Luče za leto 2006 znaša 0,290 SIT.

Za vse fizične osebe, obrtnike in podjetja se za poslovne površine, kot so nepokrita skladišča, interna parkirišča, delavnice na prostem in kampi, zmanjša vrednost točke na 30% od polne vrednosti točke nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča za leto 2006.

2. člen

Sklep se objavi v Uradnem listu RS in začne veljati naslednji dan po objavi, uporablja pa se od 1. 1. 2006.

Št. 002-15/2005

Luče, dne 15. decembra 2005

Župan
Občine Luče
Ciril Rosc l.r.

MAJŠPERK

42. Odlok o proračunu Občine Majšperk za leto 2006

Na podlagi 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93 in dopolnitve), 29. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 79/99 in dopolnitve) in 17. člena Statuta Občine Majšperk (Uradni list RS, št. 23/99 in 92/03) je Občinski svet Občine Majšperk na 29. redni seji dne 28. 12. 2005 sprejel

ODLOK

o proračunu Občine Majšperk za leto 2006

I. SPLOŠNA DOLOČBA

1. člen

S tem odlokom se za Občino Majšperk za leto 2006 določajo proračun, postopki izvrševanja proračuna ter obseg zadolževanja in poroštev občine in javnega sektorja na ravni občine (v nadaljnjem besedilu: proračun).

2. člen

S proračunom se zagotavljajo sredstva za financiranje nalog, ki jih v skladu z ustavo in zakonom opravlja Občina Majšperk.

Za izvrševanje proračuna je županja odgovorna občinskemu svetu. Odredbodajalec za sredstva občinskega proračuna je županja, oziroma od nje pooblaščen oseba.

II. VIŠINA SPLOŠNEGA DELA PRORAČUNA IN STRUKTURA POSEBNEGA DELA PRORAČUNA

3. člen

Splošni del proračuna na ravni podskupin kontov se določa v naslednjih zneskih:

PRORAČUN OBČINE MAJŠPERK ZA LETO 2006		
I. SPLOŠNI DEL PRORAČUNA		
A. BILANCA PRIHODKOV IN ODHODKOV		
Konto		v 000 SIT
		Predlog 2006
	1	4
I.	SKUPAJ PRIHODKI (70+71+72+73+74)	868.315
	TEKOČI PRIHODKI (70+71)	227.530
70	DAVČNI PRIHODKI	175.730
700	Davki na dohodek in dobiček	159.130
703	Davki na premoženje	-13.320
704	Domači davki na blago in storitve	29.920
71	NEDAVČNI PRIHODKI	51.800
710	Udeležba na dobičku in dohodki od premoženja	22.500
711	Takse in pristojbine	700
712	Denarne kazni	600
713	Prihodki od prodaje blaga in storitev	5.000
714	Drugi nedavčni prihodki	23.000
72	KAPITALSKI PRIHODKI	11.000
720	Prihodki od prodaje osnovnih sredstev	6.000
721	Prihodki od prodaje zalog	0
722	Prihodki od prodaje zemljišč in nemateri. premoženja	5.000
73	PREJETE DONACIJE	0
730	Prejete donacije iz domačih virov	0
731	Prejete donacije iz tujine	0
74	TRANSFERNI PRIHODKI	629.785
740	Transferni prihodki iz drugih javnofinancijskih institucij	587.885
741	Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev EU	41.900
II.	SKUPAJ ODHODKI (40+41+42+43)	918.665
40	TEKOČI ODHODKI	178.500
400	Plače in drugi izdatki zaposlenim	31.740
401	Prispevki delodajalcev za socialno varnost	5.260
402	Izdatki za blago in storitve	121.680
403	Plačila domačih obresti	16.220
409	Rezerve	3.600
41	TEKOČI TRANSFERI	187.670

410	Subvencije	0
411	Transferi posameznikom in gospodinjstvom	103.300
412	Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam	16.500
413	Drugi tekoči domači transferi	67.870
414	Tekoči transferi v tujino	0
42	INVESTICIJSKI ODHODKI	539.495
420	Nakup in gradnja osnovnih sredstev	539.495
43	INVESTICIJSKI TRANSFERI	13.000
430	Investicijski transferi proračunskim uporabnikom	4.000
431	Investicijski transferi osebam, ki niso proračunski uporabniki	9.000
III.	PRORAČUNSKI PRESEŽEK (I.-II.)	-50.350
	(PRORAČUNSKI PRIMANJKLJAJ)	
B.	RAČUN FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB	
IV.	PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL IN PRODAJA KAPITALSKIH DELEŽEV (750+751+752)	0
75	PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL	0
750	Prejeta vračila danih posojil	0
751	Prodaja kapitalskih deležev	0
752	Kupnine iz naslova privatizacije	0
V.	DANA POSOJILA IN POVEČANJE KAPITALSKIH DELEŽEV (440+441+442)	0
44	DANA POSOJILA IN POVEČANJE KAPITALSKIH DELEŽEV	0
440	Dana posojila	0
441	Povečanje kapitalskih deležev in naložb	0
442	Poraba sredstev kupnin iz naslova privatizacije	0
VI.	PREJETA MINUS DANA POSOJILA IN SPREMEMBE KAPITALSKIH DELEŽEV (IV.-V.)	0
C.	RAČUN FINANCIRANJA	
VII.	ZADOLŽEVANJE (500)	0
50	ZADOLŽEVANJE	0
500	Domače zadolževanje	0
VIII.	ODPLAČILA DOLGA (550)	20.000
55	ODPLAČILA DOLGA	20.000
550	Odplačila domačega dolga	20.000
IX.	SPREMEMBA STANJA SREDSTEV NA RAČUNIH (I.+IV.+VII.-II.-V.-VIII.)	-70.350
X.	NETO ZADOLŽEVANJE (VII.-VIII.)	-20.000
XI.	NETO FINANCIRANJE (VI.+VII.-VIII.-IX.-III.)	50.350
XII.	STANJE SREDSTEV NA RAČUNIH 31. 12. pret. leta	

Posebni del proračuna sestavljajo finančni načrti neposrednih uporabnikov, ki so razdeljeni na naslednje programske dele: področja proračunske porabe, glaven programe in podprograme, predpisane s programsko klasifikacijo izdatkov občinskih proračunov. Podprogram je razdeljen na proračunske postavke, te pa na podskupine kontov in konte, določene s predpisanim kontnim načrtom.

Posebni del proračuna do ravni proračunskih postavk-podskupin kontov in načrt razvojnih programov sta priloži k temu odloku in se objavita na oglasni deski Občine Majšperk.

III. POSTOPKI IZVRŠEVANJA PRORAČUNA

4. člen

Sredstva občinskega proračuna se delijo med letom enakomerno med vse uporabnike v okviru doseženih prihodki, če ni z zakonom ali posebnim aktom občinskega sveta določeno drugače.

Uporabniki sredstev občinskega proračuna morajo izvrševati svoje naloge v mejah sredstev, ki so jim odobrena z občinskim proračunom in za namene, ki so opredeljeni v posebnem delu proračuna.

5. člen

V sredstva proračunske rezerve se izloča del skupno doseženih letnih prejemkov proračuna v višini, ki je določena s proračunom, vendar največ do višine 1,5% prejemkov proračuna. O uporabi sredstev rezerv za namene iz drugega odstavka 49. člena Zakona o javnih financah (v nadaljevanju: ZJF) odloča županja in o tem pisno obvešča občinski svet.

V proračunu se oblikujejo sredstva splošne proračunske rezervacije, ki se uporabljajo za nepredvidene namene ali za namene za katere se med letom izkaže, da niso zagotovljena sredstva v zadostnem obsegu. O uporabi sredstev proračunske rezervacije odloča županja. Sredstva proračunske rezervacije ne smejo presegati 2% prihodkov proračuna.

6. člen

Namenski prihodki proračuna so poleg prihodkov, določenih v prvem stavku prvega odstavka 43. člena ZJF, tudi naslednji prihodki:

1. prihodki požarne takse po 59. členu Zakona o varstvu pred požarom (Uradni list RS, št. 71/93 in 87/01), ki se uporabijo za namen, določen v tem zakonu;
2. prihodki od okoljske dajatve za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda.

7. člen

O prerazporeditvi pravic porabe v posebnem delu proračuna med glavnimi programi v okviru področja proračunske porabe odloča na predlog neposrednega uporabnika županja.

Osnova za prerazporeditev pravic porabe je zadnji sprejeti proračun, spremembe proračuna ali rebalans proračuna.

Županja v mesecu juliju in po preteku proračunskega leta poroča občinskemu svetu o veljavnem proračunu za leto 2006 in njegovi realizaciji.

8. člen

Županja lahko prevzema obveznosti, ki bodo zahtevale plačilo v naslednjih letih, če so za ta namen že planirana sredstva v proračunu tekočega leta.

Skupni obseg prevzetih obveznosti, ki bodo zapadle v plačilo v prihodnjih letih za investicijske odhodke in investicijske transfere ne sme presegati 70% pravic porabe v sprejetem proračunu za leto 2006.

Skupni obseg prevzetih obveznosti, ki bodo zapadle v plačilo v prihodnjih letih za blago in storitve in za tekoče

transfere, ne sme presegati 25% pravic porabe v sprejetem proračunu za leto 2006.

Omejitve iz prvega in drugega odstavka tega člena ne veljajo za prevzemanje obveznosti z najemnimi pogodbami in prevzemanje obveznosti za dobavo elektrike, telefona, vode, komunalnih storitev in drugih storitev, potrebnih za operativno delovanje neposrednih uporabnikov.

Prevzete obveznosti iz drugega in tretjega odstavka tega člena se načrtujejo v finančnem načrtu neposrednega uporabnika in načrtu razvojnih programov.

9. člen

Županja je pooblaščen, da odloča o likvidnostnem zadolževanju do višine 5% zadnjega sprejetega proračuna, če se zaradi neenakomernega pritekanja prejemkov izvrševanje proračuna ne more uravnovesiti.

Županja odloča o začasni vezavi tekočih likvidnostnih proračunskih sredstev, ali pa za to pooblasti druge osebe odgovorne za finančno poslovanje.

10. člen

Županja lahko dolžniku do višine 50.000,00 SIT odpiše oziroma delno odpiše plačilo dolga v skladu s pogoji iz 77. člena ZJF.

IV. OBSEG ZADOLŽEVANJA IN POROŠTEV OBČINE

11. člen

Za realizacijo obveznosti občinskega proračuna iz naslova investicij se lahko Občina Majšperk zadolži v skladu z Zakonom o financiranju občin (Uradni list RS, št. 80/94, 45/97 – odl. US, 56/98, 1/99, 59/99 – odl. US; 61/99 – odl. US, 79/99, 89/99 – odl. US, 90/05).

Pogodbe o najetu posojila sklne županja Občine Majšperk.

V skladu z Zakonom o financiranju občin se javna podjetja in javni zavodi ne morejo zadolževati brez soglasja ustanovitelja.

V. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

12. člen

V obdobju začasnega financiranja Občine Majšperk v letu 2007, če bo začasno financiranje potrebno, se uporablja ta odlok in sklep županje o določitvi začasnega financiranja.

13. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 036-21/06-01

Majšperk, dne 28. decembra 2005

Županja
Občine Majšperk
dr. Darinka Fakin l.r.

ODRANCI

43. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o proračunu Občine Odranci za leto 2005

Na podlagi 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93 in dopolnitve), 29. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 79/99, 124/00, 79/01 in

30/02) in 14. člena Statuta Občine Odranci (Uradni list RS, št. 20/01, 133/04) je Občinski svet Občine Odranci na 15. seji dne 22. 12. 2005 sprejel

O D L O K

o spremembah in dopolnitvah Odloka o proračunu Občine Odranci za leto 2005

1. člen

V Odloku o proračunu Občine Odranci za leto 2005 (Uradni list RS, št. 36/05) se 2. člen spremeni tako, da se glasi:

»Splošni del proračuna na ravni podskupin kontov se določa v naslednjih zneskih:

A)	Bilanci prihodkov in odhodkov	V tisoč tolarjev
I.	SKUPAJ PRIHODKI (70+71+72+73+74)	369.113
	TEKOČI PRIHODKI (70+71)	69.944
70	DAVČNI PRIHODKI	53.223
	700 Davki na dohodek in dobiček	41.945
	703 Davki na premoženje	7.639
	704 Domači davki na blago in storitev	3.639
	706 Drugi davki	0
71	NEDAVČNI PRIHODKI	16.721
	710 Udeležba na dobičku in dohodki od premoženja	2.271
	711 Takse in pristojbine	450
	712 Denarne kazni	10
	713 Prihodki od prodaje blaga in storitev	0
	714 Drugi nedavčni prihodki	13.990
72	KAPITALSKI PRIHODKI	22.800
	720 Prihodki od prodaje osnovnih sredstev	22.800
	722 Prihodki od prodaje zemljišč	0
73	PREJETE DONACIJE	0
74	TRANSFERNI PRIHODKI	276.369
	740 Transferni prihodki iz drugih javnofinanciranih institucij	276.369
II.	SKUPAJ ODHODKI (40+41+42+43)	205.862
40	TEKOČI ODHODKI	55.738
	400 Plače in drugi izdatki zaposlenim	14.459
	401 Prispevki delodajalcev za socialno varnost	2.536
	402 Izdatki za blago in storitve	36.743
	403 Plačila domačih obresti	1.300
	409 Rezerve	700
41	TEKOČI TRANSFERI	71.339
	410 Subvencije	5.587
	411 Transferi posameznikom in gospodinjstvom	25.987
	412 Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam	7.254
	413 Drugi tekoči domači transferi	32.511

42	INVESTICIJSKI ODHODKI	76.611
	420 Nakup in gradnja osnovnih sredstev	76.611
43	INVESTICIJSKI TRANSFERI	2.174
	430 Investicijski transferi	2.174
III.	PRORAČUNSKI – PRESEŽEK (I.-II.)	163.251
B)	RAČUN FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB	
IV.	PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL IN PRODAJA KAPITALSKIH DELEŽEV	4.800
	(750+751+752)	0
V.	DANA POSOJILA IN POVEČANJE KAPIT. DELEŽEV	0
VI.	PREJETA MINUS DANA POSOJILA... (IV-V.)	4.800
C)	RAČUN FINANCIRANJA	0
VII.	ZADOLŽEVANJE (500)	0
VIII.	ODPLAČILO DOLGA (550)	2.667
55	ODPLAČILO DOLGA	2.667
	550 Odplačilo domačega dolga	2.667
IX.	SPREMEMBA STANJA SREDSTEV NA RAČUNU (I.+IV.+VII.-II.-V.-VIII.)	165.384
X.	NETO ZADOLŽEVANJ (VII.-VIII.)	-2.667
XI.	NETO FINANCIRANJE (VI.+VII.-VII.-IX.)	-163.251
	STANJE SREDSTEV NA RAČUNU	
	DNE 31.12. PRETEKLEGA LETA	7.847

«.

2. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 130-15/2005

Odranci, dne 22. decembra 2005

Župan
Občine Odranci
Ivan Markoja l.r.

44. Sklep o začasnem financiranju Občine Odranci v letu 2006

Na podlagi 32. in 33. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 79/99, 124/00, 79/01, 30/02, 56/02 in 110/02) in 34. člena Statuta Občine Odranci (Uradni list RS, št. 20/01, 133/03) izdajam

S K L E P

o začasnem financiranju Občine Odranci v letu 2006

1. člen

Do sprejetja proračuna Občine Odranci za leto 2006 se financiranje funkcij Občine Odranci ter njihovih nalog in

drugih s predpisi določenih namenov začasno nadaljuje na podlagi proračuna Občine Odranci za leto 2005 in za iste programe kot v letu 2005.

2. člen

V obdobju začasnega financiranja se smejo uporabiti sredstva do višine, sorazmerne s porabljenimi sredstvi v enakem obdobju v proračunu za leto 2005.

3. člen

V obdobju začasnega financiranja se dovoljuje financiranje investicij v teku.

Obdobje začasnega financiranja traja od 1. 1. 2006 do sprejetja proračuna za leto 2006 oziroma najkasneje do 31. 3. 2006.

4. člen

Po preteku začasnega financiranja se v tem obdobju plačane obveznosti vključijo v proračun za leto 2006.

5. člen

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu RS, uporablja pa se od 1. 1. 2006.

Št. 413/2004

Odranci, dne 22. decembra 2004

Župan
Občine Odranci
Ivan Markoja l.r.

PREVALJE

45. Sklep o določitvi vrednosti točke za izračun komunalnih taks v Občini Prevalje

Na podlagi 2. člena Odloka o komunalnih taksah v Občini Prevalje (Uradni list RS, št. 6/00 in 18/02) in 16. člena Statuta Občine Prevalje (Uradni list RS, št. 15/99, 51/01, 100/03) je Občinski svet Občine Prevalje na 24. redni seji dne 29. 12. 2005 sprejel

S K L E P

o določitvi vrednosti točke za izračun komunalnih taks v Občini Prevalje

1. člen

Vrednost točke za izračun takse znaša 14,61 SIT.

2. člen

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se od 1. 1. 2006 dalje.

Z dnem uveljavitve tega sklepa preneha veljati sklep o določitvi vrednosti točke za izračun komunalnih taks (Uradni list RS, št. 5/05).

Št. 42304-0045/2005-14

Prevalje, dne 29. decembra 2005

Župan
Občine Prevalje
dr. Matic Tasič l.r.

46. Sklep o vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča v Občini Prevalje

Na podlagi 50. člena Zakona o financiranju občin (Uradni list RS, št. 80/94, 45/97 – odl. US, 56/98, 1/99, 59/99 – odl. US, 61/99 – odl. US, 79/99, 89/99 – odl. US in 90/05) in 8. člena Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča v Občini Prevalje (Uradni list RS, št. 131/03), Zakona o lokalni samoupravi (ZLS-UPB1, Uradni list RS, št. 100/05) in 16. člena Statuta Občine Prevalje (Uradni list RS, št. 15/99, 51/01, 100/03) je Občinski svet Občine Prevalje na 24. redni seji dne 29. 12. 2005 sprejel

S K L E P

o vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča v Občini Prevalje

1. člen

Vrednost točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča v Občini Prevalje za leto 2006 znaša 0,0791 SIT mesečno.

2. člen

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se začne s 1. januarjem 2006.

Z dnem uveljavitve tega sklepa preneha veljati sklep o določitvi vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča v Občini Prevalje (Uradni list RS, št. 5/05).

Št. 42008-0004/2005-14

Prevalje, dne 29. decembra 2005

Župan
Občine Prevalje
dr. Matic Tasič l.r.

RAZKRIŽJE

47. Odlok o proračunu Občine Razkrižje za leto 2006

Na podlagi 57. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93, 57/94, 14/95, 26/97, 70/97, 10/98, 74/98, 70/00 in 51/02), 28. in 29. člena Zakona o javnih finan-
cah (Uradni list RS, št. 79/99, 124/00, 79/01 in 30/02) in Zakona o financiranju občin (Uradni list RS, št. 80/94, 56/98) in 14. člena Statuta Občine Razkrižje (Uradni list RS, št. 12/99, 2/01 in 38/04) je Občinski svet Občine Razkrižje na 19. redni seji dne 29. 12. 2005 sprejel

O D L O K

o proračunu Občine Razkrižje za leto 2006

1. člen

S proračunom Občine Razkrižje za leto 2006 (v nadaljnjem besedilu: občinski proračun) se zagotavljajo sredstva za financiranje javne porabe v Občini Razkrižje.

2. člen

Ta odlok ureja način izvrševanja občinskega proračuna, upravljanje s prihodki in odhodki proračuna ter premoženjem Občine Razkrižje.

3. člen

Občinski proračun sestavljata bilanca prihodkov in odhodkov, račun finančnih terjatev in naložb in račun financiranja.

V bilanci prihodkov in odhodkov se izkazujejo načrtovani prihodki, ki obsegajo: davčne prihodke, nedavčne prihodke, kapitalske prihodke in transferne prihodke ter načrtovani odhodki, ki obsegajo: tekoče odhodke, tekoče transfere, investicijske odhodke in investicijske transfere.

V računu finančnih terjatev in naložb se izkazujejo vsa prejeta sredstva od vrnjenih posojil in prodaje kapitalskih vlog in vsa sredstva danih posojil in za nakup kapitalskih vlog.

V računu financiranja se izkazuje odplačevanje dolgov in zadolževanje občine, ki je povezano s financiranjem presežkov odhodkov nad prihodki v bilanci prihodkov in odhodkov, presežkov prejemkov nad izdatki v računu finančnih terjatev in naložb ter zadolževanjem proračuna in s prenosom sredstev iz leta 2005.

Občinski proračun se določa v naslednjih zneskih:

	A. BILANCA PRIHODKOV IN ODHODKOV:	
I.	Prihodki proračuna 2006	v SIT
7.	Skupaj prihodki	259.341.178
70	Davčni prihodki	52.573.963
	700 Davki na dohodek in dobiček	40.480.165
	703 Davki na premoženje	5.016.785
	704 Domači davki na blago in storitve	7.077.013
71	Nedavčni prihodki	32.578.210
	710 Udeležba na dobičku in dohodki od premoženja	2.325.700
	711 Upravne takse	499.510
	713 Prihodki od prodaje blaga in storitev	1.985.500
	714 Drugi nedavčni prihodki	27.767.500
72	Kapitalski prihodki	2.061.250
	720 Prodaja osnovnih sredstev	261.250
	722 Prodaja zemljišč	1.800.000
74	Transferni prihodki	172.127.755
	740 Transferni prihodki iz drugih javnofinančnih institucij	172.127.755
II.	Odhodki proračuna 2006	v SIT
4	Skupaj odhodki	257.965.178
40	Tekoči odhodki	49.242.203
	400 Plače in drugi izdatki	15.933.268
	401 Prispevki delodajalcev za socialno varnost	2.642.880
	402 Izdatki za blago in storitve	25.733.055
	403 Plačila domačih obresti	533.000
	409 Sredstva izločena v rezerve	4.400.000
41	Tekoči transferi	82.046.587
	410 Subvencije	4.122.613
	411 Transferi posameznikom in gospodinjstvom	16.983.737
	412 Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam	6.153.034
	413 Drugi tekoči transferi	54.787.203
42	Investicijski odhodki	102.453.000

	420 Nakup in gradnja osnovnih sredstev	102.453.000
43	Investicijski transferi	24.223.388
	431 Investicijski transferi pravnim in fizičnim osebam, ki niso proračunski porabniki	823.388
	432 Investicijski transferi proračunskim porabnikom	23.400.000
III.	Proračunski presežek	1.367.000
	B. RAČUN FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB	
IV.	Prejeta vračila danih posojil in prodaja kapitalskih deležev	
75	Prejeta vračila danih posojil	
	750 Prejeta vračila danih posojil	100.000
V.	Dana posojila in povečanje kapitalskih deležev	
44	Dana posojila in povečanje kapitalskih deležev	
VI.	Prejeta minus dana posojila in spremembe kapitalskih deležev (IV-V)	100.000
	C. RAČUN FINANCIRANJA	
VII.	Zadolževanje proračuna	
50	Zadolževanje	
	500 Domače zadolževanje	
VIII.	Odplačilo dolga	
55	Odplačilo dolga	1.476.000
	550 Odplačilo domačega dolga	1.476.000
IX.	Neto zadolževanje proračuna (VII-VIII)	-1.476.000
X.	Sredstva na računih	
XI.	Povečanje (zmanjšanje) sredstev na računu III+VI+IX +X	

Pregled prihodkov in odhodkov ter drugi prejemki in izdatki občinskega proračuna so izkazani v bilanci prihodkov in odhodkov, v računu finančnih terjatev in naložb in računu financiranja, ki so sestavni del tega odloka.

Odhodki in drugi izdatki občinskega proračuna so po uporabnikih izkazani v posebnem delu proračuna po programski klasifikaciji, ki je priloga temu odloku. Prav tako je priloga odloka Načrt razvojnih programov.

4. člen

Sredstva občinskega proračuna se razporejajo med letom praviloma enakomerno med vse uporabnike na podlagi programov v okviru doseženih prihodkov in zapadlih obveznosti, ob upoštevanju likvidnosti občinskega proračuna.

5. člen

Uporabniki občinskega proračuna ne smejo prevzemati obveznosti, ki bi presegale s proračunom določena sredstva, oziroma morajo prilagoditi obseg dejavnosti razpoložljivim sredstvom.

Uporabniki sredstev občinskega proračuna smejo sredstva, ki so jim zagotovljena s proračunom, uporabiti za namene, za katere so jim bila dana v skladu s predpisi.

6. člen

Če se med letom spremeni narava delovnega področja, pristojnost ali obseg dela posameznega proračunskega

porabnika, se lahko na predlog župana zmanjša ali poveča obseg sredstev s soglasjem občinskega sveta, ki so za delo tega porabnika namenjena v občinskem proračunu. V proračunu je za te namene predvidena tekoča proračunska rezerva iz katere se v takem primeru zagotavljajo sredstva. Na podlagi predloženega programa dela se lahko vključi med letom v financiranje iz občinskega proračuna nov uporabnik na predlog župana s soglasjem občinskega sveta. V tem primeru se sredstva zagotavljajo iz splošne proračunske rezervacije. V primeru prenehanja financiranja posameznega proračunskega uporabnika se neporabljena sredstva proračuna lahko prenesejo v splošno proračunsko rezervacijo.

7. člen

Uporabniki proračuna morajo nakup opreme, investicijska, vzdrževalna dela in storitve oddajati v skladu z Zakonom o javnih naročilih (Uradni list RS, št. 39/00, 2/04)

8. člen

Župan lahko odobri financiranje sprejetih programov občinskega proračuna iz sredstev splošne proračunske rezervacije, če zaradi neenakomernega priliva prihodkov ni mogoče zagotavljati sredstev po namenih v skladu s sprejeto dinamiko. Ko zaradi objektivnih razlogov ni mogoče izvajati sprejetih programov in uporabiti planiranih sredstev, lahko župan predlaga rebalans občinskega proračuna v sprejem občinskemu svetu Občine Razkrižje.

9. člen

Župan lahko v okviru zakonskih omejitev izda soglasje za izplačilo povečanega obsega delovne uspešnosti javnim zavodom oziroma pravnim osebam katerih ustanoviteljica je občina, in imajo med prihodki poleg javnih sredstev od prispevkov in dotacij tudi sredstva od prodaje storitev na trgu, v breme katerih se pokrivajo tako nastali višji stroški.

10. člen

Župan in nadzorni odbor Občine Razkrižje opravljata nadzor nad finančnim, materialnim in računovodskim poslovanjem uporabnikov, glede na namen, obseg in dinamiko uporabe sredstev, uporabniki proračunskih sredstev pa so dolžni predložiti vse zahtevane potrebne podatke.

11. člen

V splošno proračunsko rezervacijo se izloči do 2% sredstev od skupno doseženih prihodkov občinskega proračuna iz bilance prihodkov in odhodkov navedenih v 3. členu tega odloka.

V proračunsko rezervo za financiranje izdatkov za odpravo posledic naravnih in ekoloških nesreč se izloči 1,2%.

O uporabi sredstev splošne proračunske rezervacije odloča župan.

12. člen

Župan lahko prerazporedi sredstva proračuna na posameznih postavkah znotraj celotne bilance prihodkov in odhodkov s sklepom, če nastanejo za to utemeljeni razlogi oziroma se pojavijo okoliščine, ki jih pri načrtovanju proračuna iz objektivnih in subjektivnih razlogov ni bilo mogoče predvideti.

O prerazporeditvah poroča župan občinskemu svetu šestmesečno.

13. člen

Župan Občine Razkrižje lahko začasno zmanjša višino sredstev določenih v občinskem proračunu za posamezne namene in zadrži uporabo sredstev, če prihodki občinskega proračuna med letom niso doseženi v predvideni višini. O ukrepu obvesti župan občinski svet Občine Razkrižje ter predlaga spremembo proračuna.

14. člen

Za izvrševanje proračuna je odgovoren župan občine, ki prav tako skrbi za gospodarjenje z likvidnostnimi sredstvi proračuna zaradi ohranitve njihove realne vrednosti.

15. člen

Župan lahko dolžniku do višine 10.000 tolarjev odpiše oziroma delno odpiše plačilo dolga, če bi bili stroški postopka izterjave v nesorazmerju z višino terjatve.

16. člen

Občina se lahko zadolžuje le v obsegu, ki skupaj z obstoječim stanjem dolgov ne presega 20% realiziranih prihodkov iz bilance prihodkov in odhodkov proračuna v letu pred letom zadolževanja brez prejetih donacij in transfernih prihodkov iz državnega proračuna za investicije in če odplačilo glavnice in obresti v posameznem letu odplačila ne preseže 5% realiziranih prihodkov iz bilance prihodkov in odhodkov proračuna v letu pred letom zadolževanja zmanjšanih za prejete donacije in transferne prihodke iz državnega proračuna za investicije.

Ne glede na omejitev iz prejšnjega odstavka se občina lahko zadolžuje za financiranje investicij na področju osnovnega šolstva, stanovanjske gradnje, oskrbe z vodo in javne infrastrukture za ravnanje z odpadno vodo ter investicij, ki so financirane iz Evropske unije, če odplačilo glavnice in obresti v posameznem letu odplačila ne preseže dodatnih 3% realiziranih prihodkov iz bilance prihodkov in odhodkov sprejetega proračuna zmanjšanih za prejete donacije in transferne prihodke iz državnega proračuna za investicije in če doba odplačevanja ni daljša od ekonomske življenjske dobe investicije.

O zadolžitvi odloča občinski svet Občine Razkrižje. Pogodbe o zadolževanju sklepa župan na podlagi sprejetega proračuna in ob predhodnem soglasju ministra, pristojnega za finance.

17. člen

Javno podjetje ali javni zavod, katerih ustanoviteljica je občina, se smejo zadolževati le s soglasjem ustanovitelja. O soglasju odloča občinski svet.

18. člen

O dajanju poroštev določenih v 19. členu Zakona o financiranju občin odloča občinski svet.

19. člen

Občina pripravi do konca marca tekočega leta ključni račun proračuna za preteklo leto in premoženjsko bilanco občine na podlagi premoženjskih bilanc vseh uporabnikov občinskega proračuna do konca aprila tekočega leta.

20. člen

V primeru, da občinski proračun za prihodnje proračunsko leto ni sprejet v tekočem proračunskem letu, se javna poraba občine v prihodnjem letu začasno financira po proračunu za tekoče leto in pri izvajanju začasnega financiranja smiselno upoštevajo določbe tega odloka.

Ta odlok se objavi v Uradnem listu RS in začne veljati z dnem objave.

Posebni del proračuna in Načrt razvojnih programov, ki sta prilogi odloka, pa se objavita na krajevno običajen način.

Št. 403-02/05-6

Razkrižje, dne 29. decembra 2005

Župan
Občine Razkrižje
Stanko Ivanušič l.r.

RIBNICA**48. Sklep o začasnem financiranju javne porabe v Občini Ribnica v letu 2006**

Na podlagi 32. in 33. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 79/99, 124/00, 79/01, 30/02) je župan Občine Ribnica dne 30. 11. 2005 sprejel

S K L E P**o začasnem financiranju javne porabe v Občini Ribnica v letu 2006****1. člen**

Do sprejetja proračuna Občine Ribnica za leto 2006 se financiranje javne porabe v Občini Ribnica začasno nadaljuje na podlagi proračuna za leto 2005 in za iste programe kot v letu 2005.

2. člen

V obdobju začasnega financiranja neposredni uporabniki proračuna ne smejo povečevati števila zaposlenih glede na stanje na dan 31. 12. 2005.

V obdobju začasnega financiranja se smejo uporabljati sredstva do višine, sorazmerne s porabljenimi sredstvi v enakem obdobju leta 2005.

3. člen

Prihodki in njihova razporeditev, izvršeni po tem odloku so sestavni del proračuna Občine Ribnica za leto 2006.

4. člen

Obdobje začasnega financiranja lahko traja do 31. 3. 2006. Če proračun za leto 2006 v tem času ne bo sprejet, se lahko podaljša začasno financiranje na predlog župana s sklepom občinskega sveta, če je to potrebno za financiranje funkcij občine.

5. člen

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se od 1. 1. 2006 dalje.

Št. 410-0029/2005

Ribnica, dne 30. novembra 2005

Župan
Občine Ribnica
Alojz Marn i.r.

49. Sklep o vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča na območju Občine Ribnica za leto 2006

Na podlagi 16. člena Statuta Občine Ribnica (Uradni list RS, št. 37/00 in 58/03) in 11. člena Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča (Uradni list RS, št. 39/00, 22/02 in 133/03) je Občinski svet Občine Ribnica na 17. redni seji dne 22. 12. 2005 na predlog župana sprejel naslednji

S K L E P**o vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča na območju Občine Ribnica za leto 2006****1. člen**

Vrednost točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča v Občini Ribnica za leto 2006 znaša 0,42 SIT.

2. člen

Ta sklep začne naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se za leto 2006.

Št. 426-0123/2005

Ribnica, dne 22. decembra 2005

Župan
Občine Ribnica
Alojz Marn i.r.

ŠKOFLJICA**50. Odlok o razglasitvi cerkve sv. Petra na Vrhu nad Želimljami za kulturni spomenik lokalnega pomena**

Na podlagi 5., 6., 12., 13. in 79. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 7/99 in 7. člena Statuta Občine Škofljica (Uradni list RS, št. 47/99, 103/00, 76/02), je Občinski svet Občine Škofljica na 25. redni seji dne 21. 12. 2005 sprejel

O D L O K**o razglasitvi cerkve sv. Petra na Vrhu nad Želimljami za kulturni spomenik lokalnega pomena****1. člen**

Za kulturni spomenik se razglasi enoto dediščine:

EŠD 2719 Vrh nad Želimljami – cerkev sv. Petra

Enota ima zaradi kulturnih, arheoloških, zgodovinskih, umetnostnoarhitekturnih in prostorskih lastnosti poseben pomen za Občino Škofljica. Zato jo razglamo za kulturni spomenik lokalnega pomena z lastnostmi arheološkega, zgodovinskega in umetnostno – arhitekturnega spomenika.

2. člen

Lastnosti, ki utemeljujejo razglasitev za spomenik lokalnega pomena:

– gotsko podružnično cerkev postavljeno v prvi polovici 15. stoletja sestavljajo pravokotna, barokizirana in leta 1860 na novo obokana ladja z zvonikom ob zahodni strani ter tristrano zaključen prezbiterij;

– križnobrebrasto obokan prezbiterij in slavalno steno prekrivajo freske iz časa okrog leta 1450. Cerkevna oprema je pogorela v požaru med drugo svetovno vojno. Ohranil se je le krilni oltarček Matere božje, ki je bil datiran z letnico 1595;

– pri cerkvi sv. Petra leži starejše železnodobno gradišče z vidnimi obrambnimi terasami in nasipi. Odkrite so bile drobne starejše železnodobne najdbe. Mimo je vodila rimska cesta.

3. člen

Spomenik stoji na zemljišču katastrske občine Gradišče, na parcelah št. *1, 33 in 1748 – del.

Vplivno območje spomenika obsega nepozidano območje severno, južno, vzhodno in zahodno od cerkve, kjer bi neprimerni posegi razvrednotili vedutno izpostavljenost spomenika. Vplivno območje je obenem tudi območje arheološke dediščine.

Meja spomenika je vrisana na katastrskem načrtu v merilu 1: 2880, meja varovanega vplivnega območja pa na temeljnem topografskem načrtu v merilu 1: 5000. Izvirnike načrtov, ki so sestavni del tega odloka, hrani Ministrstvo za kulturo, Uprava za kulturno dediščino in Javni zavod Republike Slovenije za kulturno dediščino.

4. člen

Za spomenik velja enoten varstveni režim, ki določa:

- predhodne arheološke raziskave v primeru posegov v zemeljske plasti na zavarovanem območju spomenika;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture sakralnega objekta in njegove premične in nepremične notranje opreme po načelu ohranjanja njihove izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, velikosti, oblike, sestave in barvne podobe;
- prepoved spreminjanja varovanih vrednot arhitekturne zasnove zunanosti in notranosti objekta ter njegove opreme z rušenjem in odstranjevanjem kot tudi z nadzidavo, prezidavo, prizidavo in dodajanjem posameznih prvin.

Za vplivno območje velja varstveni režim, ki določa:

- ohranjanje nepozidanosti odprtega prostora z ohranjanjem tradicionalne rabe prostora;
- predhodne arheološke raziskave v primeru posegov v zemeljske plasti;
- prepovedano je postavljanje objektov trajnega ali začasnega značaja, vključno z nadzemno ali podzemno infrastrukturo, razen v primerih, ki jih s predhodnim kulturnovarstvenim soglasjem odobri pristojni zavod in občina.

Spomenik je zavarovan z namenom, da se:

- ohrani njegov sakralni pomen in raba;
- ohrani neokrnjenost arheoloških, arhitekturnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot;
- poveča pričevalnost kulturnega spomenika;
- predstavi kulturne vrednote spomenika in situ in v medijih;
- vzpodbudi učno – predstavitveno in znanstveno raziskovalno delo.

5. člen

Za vsako spremembo funkcije spomenika ali njegovega dela in vplivnega območja spomenika ter za vsak poseg v spomenik, njegove dele ali zemljišče in vplivno območje, so potrebni predhodni kulturnovarstveni pogoji in na njihovi podlagi kulturnovarstveno soglasje zavoda.

6. člen

Nadzor nad izvajanjem tega odloka opravlja Inšpektorat Republike Slovenije za varstvo kulturne dediščine.

7. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu RS.

Šifra: 00207-17/2005

Škofljica, dne 27. decembra 2005

Župan
Občine Škofljica
dr. Jože Jurkovič l.r.

VERŽEJ

**51. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah
Pravilnika o merilih za sofinanciranje in
izvajanje letnega programa športa v Občini
Veržej**

Na podlagi 3., 7. in 9. člena Zakona o športu (Uradni list RS, št. 22/98), Nacionalnega programa športa v RS (Uradni list RS, št. 24/00), 21. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93, 6/94, 57/94, 14/95, 20/95, 63/95, 73/95, 9/96, 44/96, 70/97, 10/98 in 74/98), 16. člena Statuta Občine Veržej (Uradni list RS, št. 37/99, 65/00 in 11/01) in na podlagi mnenja skupščine Športne zveze Ljutomer, ki

povezuje športna društva v občini, je Občinski svet Občine Veržej na seji dne 27. decembra 2005 sprejel

P R A V I L N I K

**o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o
merilih za sofinanciranje in izvajanje letnega
programa športa v Občini Veržej**

1. člen

V 5. členu Pravilnika o merilih za sofinanciranje in izvajanje letnega programa športa v Občini Veržej (Uradni list RS, št. 38/03) se spremeni prvi odstavek tako, da se glasi:

»Z namenom, da bodo izvajalci lahko vedeli, s kakšno podporo lahko računajo pri izvajanju svojih letnih programov, so v tem dokumentu opredeljena naslednja določila:

- I. Vsebina in obseg programov športa
 1. športna vzgoja otrok, mladine in študentov,
 2. športna rekreacija,
 3. kakovostni šport,
 4. vrhunski šport
 5. šport invalidov,
- II. Razvojni in strokovni naloge v športu
 - 2.1. izobraževanje, usposabljanje in izpopolnjevanje strokovnih kadrov,
 - 2.2. športne prireditve,
 - 2.3. gradnja, vzdrževanje in koriščenje športnih objektov,
 - 2.4. informacijski sistem na področju športa,
 - 2.5. zavarovanje javnih športnih površin, odgovornosti strokovnega kadra in udeležencev programa športa,
 - 2.6. delovanje športne zveze in javnega zavoda za šport
- III. Prednostne naloge letnega programa športa

2. člen

V 5. členu v 1. poglavju se v točki 1.6 dosedanje besedilo: »Vrednost točke in osnovo za status športnika mladinskega razreda se določa in spreminja po potrebi na osnovi sklepa skupščine športne zveze.« črta in nadomesti z naslednjim besedilom:

»Razporeditev športnikov po razredih objavlja Olimpijski komite Slovenije – Združenje športnih zvez trikrat na leto. Vrednost točke in osnovo za status športnika mladinskega razreda se določa in spreminja po potrebi.«

3. člen

V 5. členu v 1. poglavju se v točki 3 dosedanje besedilo: »Vrednost točke in osnovo za status športnika državnega razreda se določa in spreminja po potrebi na osnovi sklepa skupščine športne zveze.« črta in nadomesti z naslednjim besedilom:

»Razporeditev športnikov po razredih objavlja Olimpijski komite Slovenije – Združenje športnih zvez trikrat na leto. Vrednost točke in osnovo za status športnika mladinskega razreda se določa in spreminja po potrebi.«

4. člen

V 5. členu v 1. poglavju se v točki 4 dosedanje besedilo: »Vrednost točke in osnovo za posamezni status se določa in spreminja po potrebi na osnovi sklepa skupščine športne zveze.« črta in nadomesti z besedilom:

»Vrednost točke in osnovo za status športnika državnega razreda se določa in spreminja po potrebi.«

5. člen

V 5. členu v 1. poglavju se črta točka »2.2. Znanstveno raziskovalna dejavnost« in »2.3. Založniška dejavnost«. Dosedanja točka »2.4. Športne prireditve« postane točka »2.2. Športne prireditve«, dosedanja točka »2.5. Gradnja,

vzdrževanje in koriščenje športnih objektov« postane točka »2.3. Gradnja, vzdrževanje in koriščenje športnih objektov«, dosedanja točka »2.5.1. Gradnja in vzdrževanje športnih objektov« postane točka »2.3.1. Gradnja in vzdrževanje športnih objektov«, dosedanja točka »2.5.2. Koriščenje športnih objektov ter sofinanciranje in uporaba športne in posebno zahtevne tehnične opreme« postane točka »2.3.2. Koriščenje športnih objektov ter sofinanciranje in uporaba športne in posebno zahtevne tehnične opreme«, dosedanja točka »2.6. Informacijski sistem na področju športa« postane točka »2.4. Informacijski sistem na področju športa«, dosedanja točka »2.7. Zavarovanje javnih športnih površin, odgovornosti strokovnega kadra in udeležencev programov športa« postane točka »2.5. Zavarovanje javnih športnih površin, odgovornosti strokovnega kadra in udeležencev programov športa«.

6. člen

V 5. členu v 1. poglavju se v točki 2.4. dosedanje besedilo »Občina sofinancira športne prireditve, ki so opredeljene v 52. členu zakona o športu, občinske, medobčinske, državne in ostale prireditve, ki imajo namen pospeševanja motivacije za šport in športno aktivnost ter imajo promocijski učinek za šport turizem in gospodarstvo.« črta in nadomesti z besedilom:

»Občina sofinancira športne prireditve, in sicer občinske, medobčinske, državne in ostale prireditve, ki imajo namen pospeševanja motivacije za šport in športno aktivnost ter imajo promocijski učinek za šport, turizem in gospodarstvo.«

V 5. členu v 1. poglavju se v točki 2.4. dosedanje besedilo: »Občina sofinancira velike športne prireditve, ki so opredeljene v 52. členu zakona o športu (olimpijske igre, sredozemske igre, univerziade, svetovna in evropska prvenstva, svetovni pokali, mednarodni mitingi in turnirji), če je prireditev odmevna v širšem prostoru, če je prireditev v mednarodnem koledarju tekmovanj, če se je udeležijo uveljavljeni mednarodni športniki in če se delno ali v celoti odvija v občini.« črta in nadomesti z naslednjim besedilom:

»Občina lahko sofinancira velike športne prireditve, če je prireditev odmevna v širšem prostoru, če je prireditev v mednarodnem koledarju tekmovanj, če se je udeležijo uveljavljeni mednarodni športniki in če se delno ali v celoti odvija v občini.«

V 5. členu v 1. poglavju se v točki 2.4. besedilo »Agenciji za šport Ljutomer« nadomesti z besedilom »Javnemu zavodu za šport, izobraževanje odraslih in mladino Ljutomer (v nadaljnjem besedilu ŠIM Ljutomer)«

7. člen

V 5. členu v 1. poglavju se v točki 2.5.2. dosedanje besedilo »Agenciji za šport« nadomesti z besedilom »ŠIM Ljutomer«.

8. člen

V 5. členu v 1. poglavju se črtata točki »2.8. Priznanja in nagrade športnikom in športnim delavcem« in »2.9. Delovanje športnih društev in športne zveze«. Doda se nova točka »2.6. Delovanje športne zveze in javnega zavoda za šport« in v okviru te točke naslednje besedilo:

»Sredstva za financiranje delovanja športne zveze se zagotovijo na osnovi potrjenega programa in se v proračunu občine zagotovijo na posebni postavki.

Sredstva za financiranje javnega zavoda za šport se zagotovijo na osnovi potrjenega programa in se v proračunu občine zagotovijo na posebni postavki.

V smislu popularizacije športa se sofinancira prireditev z razglasitvijo najboljših športnic in športnikov športne zveze Ljutomer. Način izbora je opredeljene s posebnim pravilnikom športne zveze.«

9. člen

V 7. členu se spremeni prvi odstavek tako, da se glasi: »Postopek javnega razpisa, predlog izvajalcev programov športa in delitve razpoložljivih proračunskih sredstev za šport pripravi Komisija za vodenje javnega razpisa v športu. Komisijo in njenega predsednika imenuje župan s sklepom. Komisija je sestavljena iz največ sedmih članov, ki so po svoji funkciji člani predsedstva športne zveze. Strokovno-administrativne naloge za komisijo opravljata ŠIM in Športna zveza Ljutomer.«

V 7. členu se v tretjem odstavku dosedanje besedilo: »V roku 30 dni po sprejetju občinskega proračuna župan ali na osnovi zakonitega pooblastila župana pooblaščen strokovna športna institucija, z izvajalci programov športa sklene pogodbo o sofinanciranju.« črta in nadomesti z naslednjim besedilom:

»V roku 60 dni po sprejetju občinskega proračuna župan z izvajalci letnega programa športa sklene pogodbo o sofinanciranju.«

10. člen

V 8. členu se spremeni tretji odstavek tako, da se glasi: »Na podlagi podpisanih pogodb se odobrena sredstva za sofinanciranje nakazujejo na transakcijske račune izvajalcev programov.«

V 8. členu se spremeni tretja alineja četrtega odstavka tako, da se glasi: »— redno in pravočasno zagotavljanje sredstev za sofinanciranje programov športa.«

11. člen

V 9. členu se v prvem odstavku besedilo »do 31. januarja« nadomesti z besedilom »do 28. februarja«.

V 9. členu se v prvem odstavku besedilo »Agenciji za šport Ljutomer« nadomesti z besedilom »ŠIM Ljutomer«.

12. člen

V 10. členu se v prvem odstavku besedilo »Agencija za šport Ljutomer« nadomesti z besedilom »ŠIM Ljutomer«.

13. člen

V 13. členu se med besedama »začne« in »naslednji« vstavi beseda »veljati«.

14. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu RS.

Št. 900-154/05-skl

Veržej, dne 27. decembra 2005

Župan
Občine Veržej
Drago Legen l.r.

VITANJE

52. Sklep o določitvi izhodiščne vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča za leto 2006

Na podlagi 218. člena Zakona o graditvi objektov (Uradni list RS, št. 110/02), na podlagi 12. člena Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnih zemljišč v Občini Vitanje (Uradni list RS, št. 36/00) in po 25. členu Statuta Občine Vitanje (Uradni list RS, št. 49/99, 46/01, 106/02) je Občinski svet Občine Vitanje na 20. redni seji dne 23. 12. 2005 sprejel

S K L E P**o določitvi izhodiščne vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča za leto 2006****1. člen**

Izhodiščna vrednost točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča v Občini Vitanje v letu 2006 znaša 0,240 SIT.

2. člen

Ta sklep začne veljati takoj po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 062-02-18/2005

Vitanje, dne 23. decembra 2005

Župan
Občine Vitanje
Slavko Vetrih l.r.

53. Sklep o vrednosti elementov za izračun prometne vrednosti stanovanjskih hiš, stanovanj in drugih nepremičnin in o določitvi odstotka od povprečne gradbene cene, s katerim se določi korist za stavbno zemljišče

Na podlagi 12. in 20. člena Pravilnika o enotni metodologiji za izračun prometne vrednosti stanovanjskih hiš in stanovanj ter drugih nepremičnin (Uradni list SRS, št. 8/87), 218. člena Zakona o graditvi objektov (Uradni list RS, št. 110/02), Odloka o plačilu sorazmernega dela stroškov opremljanja stavbnega zemljišča na območju Občine Vitanje (Uradni list RS, št. 83/97) in Statuta Občine Vitanje (Uradni list RS, št. 49/99, 46/01, 106/02) je Občinski svet Občine Vitanje na 20. seji dne 23. 12. 2005 sprejel

S K L E P**o vrednosti elementov za izračun prometne vrednosti stanovanjskih hiš, stanovanj in drugih nepremičnin in o določitvi odstotka od povprečne gradbene cene, s katerim se določi korist za stavbno zemljišče****1. člen**

Povprečna gradbena cena stanovanjske površine na območju Občine Vitanje (brez stroškov komunalnega urejanja in brez cene zemljišča) znaša na dan 31. 12. 2005 146.452,00 SIT za m².

2. člen

Povprečni stroški komunalnega urejanja stavbnega zemljišča znašajo 18% od povprečne gradbene cene, in sicer:

- 50% za individualno komunalno rabo,
- 50% za kolektivno komunalno rabo za 1 m² koristne stanovanjske površine.

3. člen

Korist za razlašeno stavbno zemljišče se določi v odstotku od povprečne gradbene cene in znaša 0,9%.

4. člen

Povprečna gradbena cena, korist za razlašeno stavbno zemljišče in povprečni stroški komunalnega urejanja stavb-

nega zemljišča se valorizirajo med letom v skladu z indeksom za obračun razlike v ceni gradbenih storitev v Republiki Sloveniji, katerega vsak mesec izračunava Splošno združenje gradbeništva in IGM Slovenije.

Omenjeni elementi služijo kot pripomoček pri delu upravnih organov za leto 2006.

5. člen

Ta sklep začne veljati na dan 1. 1. 2006.

Št. 062-02-17/2005

Vitanje, dne 23. decembra 2005

Župan
Občine Vitanje
Slavko Vetrih l.r.

VRANSKO**54. Sklep o začasnem financiranju Občine Vransko**

Na podlagi 57. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93 in dopolnitve), 32. in 33. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 79/99 in dopolnitve) in 16. člena Statuta Občine Vransko (Uradni list RS, št. 24/99 in 38/02) je župan Občine Vransko dne 12. 12. 2005 sprejel

S K L E P**o začasnem financiranju Občine Vransko****1.**

V letu 2006 se financiranje funkcij Občine Vransko in njenih nalog začasno nadaljuje na podlagi proračuna Občine Vransko za leto 2005. Začasno financiranje traja najdlje do 31. marca 2006.

2.

V obdobju začasnega financiranja neposredni uporabniki ne smejo povečevati števila zaposlenih glede na stanje 31. decembra 2005.

3.

V obdobju začasnega financiranja se smejo uporabiti sredstva do višine sorazmerja s porabljenimi sredstvi v enakem obdobju v proračunu za preteklo leto. Že sprejete obveznosti v skladu s sklepi občinskega sveta se financirajo glede na plan.

4.

Po preteku začasnega financiranja se v tem obdobju plačane obveznosti vključijo v proračun za leto 2006.

5.

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu RS in se uporablja do sprejema proračuna Občine Vransko za leto 2005.

Št. 403-01/32-05/FS

Vransko, dne 12. decembra 2005

Župan
Občine Vransko
Franc Sušnik l.r.

VLADA**55. Uredba o določitvi prekrškov za kršitve določb uredb Skupnosti s področja Zakona o veterinarskih merilih skladnosti**

Na podlagi 93. člena Zakona o veterinarskih merilih skladnosti (Uradni list RS, št. 93/05) izdaja Vlada Republike Slovenije

UREDBO**o določitvi prekrškov za kršitve določb uredb Skupnosti s področja Zakona o veterinarskih merilih skladnosti****1. člen**

S to uredbo se določajo sankcije za kršitve določb naslednjih uredb Skupnosti, katerih izvajanje ureja Zakon o veterinarskih merilih skladnosti (Uradni list RS, št. 93/05; v nadaljnjem besedilu: ZVMS):

1. Uredbe (ES) 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. januarja 2002 o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane (UL L št. 31 z dne 1. 2. 2002, str. 1, z vsemi spremembami; v nadaljnjem besedilu: Uredba 178/2002), v delu, ki se nanaša na živila po ZVMS in na varnost krme;

2. Uredbe (ES) 852/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o higieni živil (UL L št. 139 z dne 30. 4. 2004, str. 1, z vsemi spremembami; v nadaljnjem besedilu: Uredba 852/2004), v delu, ki se nanaša na živila po ZVMS;

3. Uredbe (ES) 853/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o posebnih higienskih pravilih za živila živalskega izvora (UL L št. 139 z dne 30. 4. 2004, str. 55, z vsemi spremembami; v nadaljnjem besedilu: Uredba 853/2004);

4. Uredbe (ES) 183/2005 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. januarja 2005 o zahtevah glede higiene krme (UL L št. 35, 8. 2. 2005, str. 1, z vsemi spremembami; v nadaljnjem besedilu: Uredba 183/2005);

5. Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) 1831/2003 z dne 22. septembra 2003 o dodatkih za uporabo v prehrani živali (UL L št. 268 z dne 18. 10. 2003, str. 29, z vsemi spremembami; v nadaljnjem besedilu: Uredba 1831/2003);

6. Uredbe (ES) št. 1760/2000 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 17. julija 2000 o uvedbi sistema za identifikacijo in registracijo govedi ter o označevanju govejega mesa in proizvodov iz govejega mesa in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 820/97 (UL L št. 204 z dne 11. 8. 2000, str. 1, z vsemi spremembami; v nadaljnjem besedilu: Uredba 1760/2000);

7. Uredbe Sveta (ES) št. 21/2004 z dne 17. decembra 2003 o uvedbi sistema za identifikacijo in registracijo ovc in koz ter o spremembi Uredbe (ES) št. 1782/2003 in direktiv 92/102/EGS in 64/432/EGS (UL L št. 5 z dne 9. 1. 2004, str. 8, z vsemi spremembami);

8. Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) 999/2001 z dne 22. maja 2001 o določitvi predpisov za preprečevanje, nadzor in izkoreninjenje nekaterih transmisivnih spongiformnih encefalopatij (UL L št. 147 z dne 31. 5. 2001, str. 1, z vsemi spremembami; v nadaljnjem besedilu: Uredba 999/2001).

a) Uredba 178/2002**2. člen**

(1) Z globo od 500.000 tolarjev do 15.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba, ki:

1. uvozi živila ali krmo, ki ne izpolnjujejo zahtev živilske zakonodaje Skupnosti (11. člen Uredbe 178/2002);

2. izvozi živila ali krmo v nasprotju z 12. členom Uredbe 178/2002;

3. da v promet živila, ki niso varna (prvi odstavek 14. člena Uredbe 178/2002);

4. da v promet krmo, ki ni varna (prvi odstavek 15. člena Uredbe 178/2002);

5. pri živilih, ki niso varna ali se zanje utemeljeno sumi, da niso varna, ne izvede predpisanih ukrepov (19. člen Uredbe 178/2002);

6. pri krmi, ki ni varna ali se zanjo utemeljeno sumi, da ni varna, ne izvede predpisanih ukrepov (20. člen Uredbe 178/2002).

(2) Z globo od 500.000 do 10.000.000 tolarjev se kaznuje samostojni podjetnik posameznik, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 300.000 do 800.000 tolarjev se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 300.000 do 700.000 tolarjev se kaznuje odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(5) Z globo od 100.000 do 300.000 tolarjev se kaznuje fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

3. člen

(1) Z globo od 400.000 tolarjev do 10.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba, ki:

1. ne zagotovi sledljivosti v skladu z 18. členom Uredbe 178/2002;

2. krmi živali s krmo, ki ni varna (prvi odstavek 15. člena Uredbe 178/2002).

(2) Z globo od 200.000 do 8.000.000 tolarjev se kaznuje samostojni podjetnik posameznik, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 100.000 do 600.000 tolarjev se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 100.000 do 500.000 tolarjev se kaznuje odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(5) Z globo od 30.000 do 100.000 tolarjev se kaznuje fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

b) Uredba 852/2004**4. člen**

(1) Z globo od 400.000 tolarjev do 10.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba, ki:

1. ne izvede splošnih in posebnih higienskih zahtev iz prvega, drugega ali tretjega odstavka 4. člena Uredbe 852/2004;

2. ne vzpostavi, izvede ali ne vzdržuje stalnega postopka ali postopkov, ki temeljijo na načelih analize nevarnosti in kritičnih kontrolnih točk (v nadaljnjem besedilu: HACCP), v skladu s prvim odstavkom 5. člena Uredbe 852/2004;

3. ravna v nasprotju s četrtem odstavkom 5. člena Uredbe 852/2004.

(2) Z globo od 200.000 do 8.000.000 tolarjev se kaznuje samostojni podjetnik posameznik, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 100.000 do 600.000 tolarjev se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 100.000 do 500.000 tolarjev se kaznuje odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(5) Z globo od 30.000 do 100.000 tolarjev se kaznuje fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

c) Uredba 853/2004

5. člen

(1) Z globo od 500.000 tolarjev do 15.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba, ki:

1. da v promet živila iz obrata, ki ni registriran ali odobren (prvi odstavek 4. člena Uredbe 853/2004);

2. ravna v nasprotju s četrtem odstavkom 4. člena Uredbe 853/2004;

3. ne uporabi oznake zdravstvene ustreznosti ali identifikacijske oznake v skladu s 5. členom Uredbe 853/2004;

4. uvozi živila v nasprotju s 6. členom Uredbe 853/2004;

5. ne zagotovi, da so pošiljke živil opremljene s certifikati ali drugimi dokumenti v skladu s prvim odstavkom 7. člena Uredbe 853/2004.

(2) Z globo od 500.000 do 10.000.000 tolarjev se kaznuje samostojni podjetnik posameznik, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 300.000 do 800.000 tolarjev se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 300.000 do 700.000 tolarjev se kaznuje odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(5) Z globo od 100.000 do 300.000 tolarjev se kaznuje fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

6. člen

(1) Z globo od 400.000 tolarjev do 10.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba, ki uporabi snovi za odstranjevanje površinske kontaminacije z živil v nasprotju z drugim odstavkom 3. člena Uredbe 853/2004.

(2) Z globo od 200.000 do 8.000.000 tolarjev se kaznuje samostojni podjetnik posameznik, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 100.000 do 600.000 tolarjev se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 100.000 do 500.000 tolarjev se kaznuje odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(5) Z globo od 30.000 do 100.000 tolarjev se kaznuje fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

č) Uredba 183/2005

7. člen

(1) Z globo od 400.000 tolarjev do 10.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba, ki:

1. pri poslovanju s krmo ne ravna v skladu s prvim, drugim ali tretjim odstavkom 5. člena Uredbe 183/2005/ES;

2. pridobi ali uporabi krmo iz obrata, ki ni registriran ali odobren (šesti odstavek 5. člena Uredbe 183/2005/ES);

3. ne vzpostavi, izvaja ali ne vzdržuje stalnega postopka ali postopkov, ki temeljijo na načelih HACCP (prvi odstavek 6. člena Uredbe 183/2005);

4. ne pregleda ali uvede potrebnih sprememb postopkov, ki temeljijo na načelih HACCP (tretji odstavek 6. člena Uredbe 183/2005);

5. uradnemu veterinarju ne predloži dokumentacije v zvezi s sistemom HACCP v skladu s prvim odstavkom 7. člena Uredbe 183/2005;

6. Veterinarski upravi Republike Slovenije ne pošlje vseh sprememb v zvezi z registriranim obratom v skladu z drugim odstavkom 9. člena Uredbe 183/2005;

7. posluje s krmo brez registracije oziroma odobritve (11. člen Uredbe 183/2005).

(2) Z globo od 200.000 do 8.000.000 tolarjev se kaznuje samostojni podjetnik posameznik, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 100.000 do 600.000 tolarjev se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 100.000 do 500.000 tolarjev se kaznuje odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(5) Z globo od 30.000 do 100.000 tolarjev se kaznuje fizična oseba, ki:

1. stori prekršek iz prvega odstavka tega člena;

2. krmi živali v nasprotju s petim odstavkom 5. člena Uredbe 183/2005.

d) Uredba 1831/2003

8. člen

(1) Z globo od 500.000 tolarjev do 15.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba, ki da na trg, predela ali uporabi krmni dodatek v nasprotju s prvim odstavkom 3. člena Uredbe 1831/2003.

(2) Z globo od 500.000 do 10.000.000 tolarjev se kaznuje samostojni podjetnik posameznik, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 300.000 do 800.000 tolarjev se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 300.000 do 700.000 tolarjev se kaznuje odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

9. člen

(1) Z globo od 400.000 tolarjev do 10.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba, ki označi ali zapakira krmni dodatek ali premiks v nasprotju s 16. členom Uredbe 1831/2003.

(2) Z globo od 200.000 do 8.000.000 tolarjev se kaznuje samostojni podjetnik posameznik, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 100.000 do 600.000 tolarjev se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 100.000 do 500.000 tolarjev se kaznuje odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(5) Z globo od 30.000 do 100.000 tolarjev se kaznuje fizična oseba, ki uporabi krmni dodatek v nasprotju s prvim odstavkom 3. člena Uredbe 1831/2003.

e) Uredba 1760/2000

10. člen

(1) Z globo od 500.000 tolarjev do 15.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba, ki:

1. ne označi živali tako, kakor je predpisano v prvem odstavku 4. člena Uredbe 1760/2000;

2. ne označi uvožene živali v skladu s tretjim odstavkom 4. člena Uredbe 1760/2000;

3. odstrani ali zamenja ušesno znamko brez dovoljenja pristojnega organa v skladu s petim odstavkom 4. člena Uredbe 1760/2000;

4. se oskrbi z ušesnimi znamkami v nasprotju s šestim odstavkom 4. člena Uredbe 1760/2000;

5. ne zagotovi, da žival pri premiku spremlja potni list v skladu z drugim odstavkom 6. člena Uredbe 1760/2000;

6. ne vodi registra živali na gospodarstvu iz prve alineje prvega odstavka 7. člena Uredbe 1760/2000;

7. ne javi premika v skladu z drugo alinejo prvega odstavka 7. člena Uredbe 1760/2000;

8. ne pošlje podatkov v skladu s tretjim odstavkom 7. člena Uredbe 1760/2000.

(2) Z globo od 500.000 do 10.000.000 tolarjev se kaznuje samostojni podjetnik posameznik, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 300.000 do 800.000 tolarjev se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 300.000 do 700.000 tolarjev se kaznuje odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(5) Z globo od 100.000 do 300.000 tolarjev se kaznuje fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

11. člen

(1) Z globo od 400.000 tolarjev do 10.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba, ki:

1. ne vrne potnega lista v skladu s četrtem ali petim odstavkom 6. člena Uredbe 1760/2000;

2. ne izpolni potnega lista v skladu z drugim odstavkom 7. člena Uredbe 1760/2000;

3. ne vodi registra živali na gospodarstvu v skladu s četrtim odstavkom 7. člena Uredbe 1760/2000.

(2) Z globo od 200.000 do 8.000.000 tolarjev se kaznuje samostojni podjetnik posameznik, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 100.000 do 600.000 tolarjev se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 100.000 do 500.000 tolarjev se kaznuje odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(5) Z globo od 30.000 do 100.000 tolarjev se kaznuje fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

f) Uredba 21/2004

12. člen

(1) Z globo od 500.000 tolarjev do 15.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba, ki:

1. ne označi živali v skladu z drugim ali tretjim odstavkom 4. člena Uredbe 21/2004;

2. ne označi uvožene živali v skladu s četrtem odstavkom 4. člena Uredbe 21/2004;

3. odstrani ali zamenja ušesno znamko brez dovoljenja pristojnega organa ali ne zagotovi zamenjave v skladu s šestim odstavkom 4. člena Uredbe 21/2004;

4. ne vodi registra živali na gospodarstvu iz prvega odstavka 5. člena Uredbe 21/2004;

5. ne pošlje podatkov v skladu s petim odstavkom 5. člena Uredbe 21/2004.

(2) Z globo od 500.000 do 10.000.000 tolarjev se kaznuje samostojni podjetnik posameznik, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 300.000 do 800.000 tolarjev se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 300.000 do 700.000 tolarjev se kaznuje odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(5) Z globo od 100.000 do 300.000 tolarjev se kaznuje fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

13. člen

(1) Z globo od 400.000 tolarjev do 10.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba, ki:

1. ne označi živali v roku, določenem v prvem odstavku 4. člena Uredbe 21/2004;

2. ne vodi registra živali na gospodarstvu v skladu s 5. členom Uredbe 21/2004;

3. ne zagotovi, da spremni list vsebuje osnovne podatke v skladu s prvim odstavkom 6. člena Uredbe 21/2004;

4. ne hrani spremnih dokumentov v roku, določenem v tretjem odstavku 6. člena Uredbe 21/2004.

(2) Z globo od 200.000 do 8.000.000 tolarjev se kaznuje samostojni podjetnik posameznik, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 100.000 do 600.000 tolarjev se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 100.000 do 500.000 tolarjev se kaznuje odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(5) Z globo od 30.000 do 100.000 tolarjev se kaznuje fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

g) Uredba 999/2001

14. člen

(1) Z globo od 500.000 tolarjev do 15.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba, ki:

1. krmi prežvekovalce v nasprotju s prvim odstavkom 7. člena Uredbe 999/2001;

2. ne odstrani ali ne uničuje živalskih tkiv s specifičnim tveganjem (v nadaljnjem besedilu: SRM) v skladu z 8. členom Uredbe 999/2001;

3. proizvede živalske proizvode, ki izvirajo iz ali vsebujejo sestavine prežvekovalcev v nasprotju s prvim ali drugim odstavkom 9. člena Uredbe 999/2001;

4. ne prijavi suma na transmisivno spongiformno encefalopatijo (v nadaljnjem besedilu: TSE) v skladu z 11. členom Uredbe 999/2001;

5. ne izvaja ukrepov ob sumu na TSE v skladu z 12. členom Uredbe 999/2001;

6. ne izvaja ukrepov po potrditvi TSE v skladu s prvim ali drugim odstavkom 13. člena Uredbe 999/2001;

7. daje na trg žive živali, njihovo seme, embrije ali jajčne celice v nasprotju s 15. členom Uredbe 999/2001;

8. daje na trg živalske proizvode v nasprotju s 16. členom Uredbe 999/2001.

(2) Z globo od 500.000 do 10.000.000 tolarjev se kaznuje samostojni podjetnik posameznik, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 300.000 do 800.000 tolarjev se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 300.000 do 700.000 tolarjev se kaznuje odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(5) Z globo od 100.000 do 300.000 tolarjev se kaznuje fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

15. člen

(1) Z globo od 400.000 tolarjev do 10.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba, ki krmi rejne živali v nasprotju z drugim odstavkom 7. člena Uredbe 999/2001.

(2) Z globo od 200.000 do 8.000.000 tolarjev se kaznuje samostojni podjetnik posameznik, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 100.000 do 600.000 tolarjev se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 100.000 do 500.000 tolarjev se kaznuje odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(5) Z globo od 30.000 do 100.000 tolarjev se kaznuje fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

16. člen

Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 00715-66/2005/6

Ljubljana, dne 5. januarja 2006

EVA 2005-2311-0283

Vlada Republike Slovenije

Janez Janša l.r.
Predsednik

56. Uredba o določitvi območja ribolovnega morja Republike Slovenije

Na podlagi prvega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo) in 103. člena Zakona o morskem ribištvi (Uradni list RS, št. 58/02) za izvajanje 21. točke 4. člena Zakona o morskem ribištvi izdaja Vlada Republike Slovenije

U R E D B O

o določitvi območja ribolovnega morja Republike Slovenije

1. člen

Ribolovno morje Republike Slovenije sestavljajo ribolovna cona A, ribolovna cona B in ribolovna cona C.

2. člen

Ribolovno cono A sestavljajo notranje morske vode Republike Slovenije, ki obsegajo območje od obale do črte, ki povezuje rt Madona in rt Savudrija.

3. člen

Ribolovno cono B sestavlja teritorialno morje Republike Slovenije. Severna meja ribolovne cone B poteka po meji, določeni s Pogodbo med SFRJ in Republiko Italijo s prilogami od I do X z dne 10. novembra 1975. Južna meja ribolovne cone B začasno, do dokončne sporazumne rešitve mejnega vprašanja med Slovenijo in Hrvaško, poteka od rta Savudrija do točke T6 (Y 5.361.377, X 5.031.764; φ 45°25'00,0", λ 13°13'42,9").

4. člen

Ribolovna cona C obsega območje zaščitne ekološke cone Republike Slovenije in območje odprtega morja v Jadranskem morju.

5. člen

Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 00715-65/2005/8

Ljubljana, dne 5. januarja 2006

EVA 2005-2311-0286

Vlada Republike Slovenije

Janez Janša l.r.
Predsednik

MINISTRSTVA

57. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o izvajanju ukrepov aktivne politike zaposlovanja

Na podlagi 51. člena zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (Uradni list RS, št. 5/91, 17/91 – popr., 12/92, 71/93, 2/94 – popr., 38/94, 80/97 – odl. US, 69/98 in 67/02) izdaja minister za delo, družino in socialne zadeve

P R A V I L N I K

o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o izvajanju ukrepov aktivne politike zaposlovanja

1. člen

V Pravilniku o izvajanju ukrepov aktivne politike zaposlovanja (Uradni list RS, št. 64/01, 31/03, 135/03, 80/04, 61/05, 76/05 in 98/05) se 3. člen spremeni tako, da se glasi:

Vlada Republike Slovenije v okviru programa ukrepov aktivne politike zaposlovanja določi vrste ukrepov aktivne politike zaposlovanja s programi oziroma z aktivnostmi, ciljne skupine, število udeležencev in letni obseg sredstev.

Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje (v nadaljevanju: zavod) sprejme Katalog ukrepov aktivne politike zaposlovanja (v nadaljevanju: katalog) v skladu s programom ukrepov aktivne politike zaposlovanja, z opisom vsebin, vrst in višin stroškov, ciljnih skupin in postopka vključevanja udeležencev iz ciljnih skupin, ter postopka za izbor izvajalcev ter način izvajanja vseh aktivnosti ter podaktivnosti v okviru posameznega ukrepa. Katalog začne veljati, ko k njemu poda soglasje minister, pristojen za delo.«

2. člen

5. člen se spremeni tako, da se glasi:

»5. člen

(določanje območij z višjo stopnjo brezposelnosti od povprečne v Republiki Sloveniji)

Minister, pristojen za delo, določi območja z višjo stopnjo brezposelnosti od povprečne v Republiki Sloveniji.

V katalogu se lahko določi povečanje višine ali zneskov posameznih ukrepov aktivne politike zaposlovanja v območjih z višjo stopnjo brezposelnosti od povprečne v Republiki Sloveniji ter določi programe aktivne politike zaposlovanja, ki so namenjeni samo tem območjem.«

3. člen

6. člen se spremeni tako, da se glasi:

»6. člen

(opredelitev temeljnih pojmov)

Težje zaposljiva oseba je brezposelna oseba ali oseba, ki je v postopku izgubljanja dosedanje zaposlitve in:

- je mlajša od 25 let ali oseba, ki je pred manj kot dvema letoma končala redno šolanje in je iskalec prve zaposlitve,
- ni dosegla stopnje srednjega strokovnega izobraževanja, srednjega poklicno tehniškega izobraževanja oziroma splošnega srednjega izobraževanja, oziroma ima doseženo izobrazbo za suficitaren poklic,
- je starejša od 50 let,
- je dolgotrajno brezposelna oseba, kar pomeni, da je oseba brezposelna 12 mesecev v zadnjih 16 mesecih ali, če gre za osebo, mlajšo od 25 let, ki je brezposelna 6 mesecev v zadnjih 8 mesecih,

– sama skrbi za enega ali več otrok, ki so stari manj kot 26 let, če se redno šolajo ali katere zakonec je brezposeln,

– ima ugotovljeno zaposlitveno oviranost,
– ima ugotovljen upad delovnih sposobnosti, ki nima za posledico statusa invalidnosti,
– je invalid, kar pomeni osebo, kateri je z odločbo priznan status invalida ali lastnost invalidne osebe.

Med suficitarne poklice se štejejo poklici, pri katerih v posamezni območni službi zavoda ponudba registrirano brezposelnih oseb presega povpraševanje delodajalcev (prosta delovna mesta) v preteklem koledarskem letu, in sicer za 50 in več odstotkov po programih nižjega in srednjega poklicnega izobraževanja, ter za 80 in več odstotkov po programih srednjega, višjega in visokega izobraževanja.

Upad delovnih sposobnosti ugotovi zdravnik izvedenec. Zaposlitveno oviranost ugotovi komisija, ki jo imenuje direktor zavoda in v kateri je predstavnik pristojnega centra za socialno delo.

Oseba, ki je v postopku izgubljanja dosedanje zaposlitve, je oseba iz 7. člena tega pravilnika.«.

4. člen

V 7.a členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»Ukrepi in programi aktivne politike zaposlovanja se izvajajo v skladu s pravili, ki jih predpisuje Evropska komisija na področju dodeljevanja državnih pomoči.«.

5. člen

12. člen se spremeni tako, da glasi:

»12. člen

(kritje stroškov delovnega preizkusa)

V času vključitve v delovni preizkus se sofinancira stroške izvajalca do 15% minimalne mesečne plače in zavarovanje za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni. Udeležencu se krijejo denarne dajatve.«.

6. člen

V 15. členu se šesti odstavek spremeni tako, da glasi:

»Nadomestilo življenjskih stroškov se krije udeležencem:

– delovnega preizkusa v višini do 30% minimalne mesečne plače, če traja delovni preizkus en mesec, oziroma sorazmerno manj, če traja aktivnost manj kot en mesec,
– informativnih programov ter izpopolnjevanja in usposabljanja, če so vključeni več kot 100 ur in več kot mesec dni, v višini do 30% minimalne plače mesečno oziroma do 50% minimalne plače mesečno za težje zaposljivo osebo,
– usposabljanja na delovnem mestu v višini do 60% minimalne plače mesečno oziroma do 70% minimalne plače mesečno za invalida.

Nadomestilo življenjskih stroškov se ne izplačuje udeležencem, ki so prejemniki denarnega nadomestila ali denarne pomoči po zakonih, ki urejajo socialno varstvo in denarne prejemke, nadomestila za invalidnost ali delne invalidske pokojnine, razen za udeležence usposabljanja na delovnem mestu, ki so upravičeni do razlike med naštetimi neto prejemki in višino nadomestila življenjskih stroškov, določenih v tem odstavku.«.

Deveti odstavek se spremeni tako, da glasi:

»Stroški pomoči pri zaposlitvi (potni stroški, prenočitveni stroški, malica, stroški delovne opreme in drugi stroški, določeni v katalogu) se krijejo v dejanski višini, kadar so nujni za izvajanje programa aktivne politike zaposlovanja in lahko znašajo do 30% minimalne mesečne plače.«.

7. člen

V 25. členu se prvi odstavek spremeni, tako da glasi:

»25. člen

(sofinanciranje stroškov izvajalca)

Za udeležence usposabljanja se na podlagi programa usposabljanja sofinancirajo stroški izvajalca usposabljanja v skladu s tretjim odstavkom 60. člena tega pravilnika. Za usposabljanje, ki ni daljše od 3 mesecev, se sofinancirajo stroški izvajalca največ do 1,5 minimalne plače, za usposabljanje invalida pa največ do 2 minimalni plači. Če gre za usposabljanje, ki je daljše od 3 mesecev, se sofinancirajo stroški izvajalca največ do 3 minimalnih plač, za (usposabljanje) invalida pa največ do 4 minimalnih plač.«.

8. člen

39. člen se spremeni tako, da se glasi:

»39. člen

(namen ukrepa)

Ukrep je namenjen pospeševanju podjetništva in odpiranju novih delovnih mest.«.

9. člen

40. člen se spremeni tako, da glasi:

»40. člen

(osebe, ki jim je ukrep namenjen)

Ukrep je namenjen brezposelnim osebam in delavcem, katerih delo je postalo nepotrebno zaradi poslovnih razlogov ali zaradi postopka za prenehanje delodajalca ali prisilne poravnave, ki so se samozaposlili in v zadnjih 5 letih pred njegovo uveljavitvijo še niso izkoristili tega ukrepa pri zavodu ali skladu dela.«.

10. člen

V 44. členu se za tretjim odstavkom doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»Za zaposlitev težje zaposljivih oseb in invalidov se lahko dodeli tudi pomoč za obdobje zaposlitve 2 let, višina pomoči pa ne sme preseči 50% dvoletne bruto plače za težje zaposljivo osebo, oziroma 60% dvoletne bruto plače za zaposlitev invalida.«.

Dosedanji četrti in peti odstavek postaneta peti in šesti odstavek.

11. člen

46. člen se spremeni tako, da se glasi:

»46. člen

(višina pomoči)

»Osnova za določitev višine pomoči je število zaposlenih pri delodajalcu v času dodelitve pomoči.«.

12. člen

Za 69. členom se dodata nova 69.a in 69.b člena, ki glasita:

»69.a člen

(izbira delodajalcev za določene ukrepe)

Neprofitni delodajalci za izvajanje Pomoči pri zaposlovanju dolgotrajno brezposelnih žensk in Projektov netržnih zaposlitvenih programov se izberejo po postopku, določenem v V. poglavju tega pravilnika, za izbor delodajalcev za izvajanje delovnega preizkusa in usposabljanja na delovnem mestu, pa zavod izvede javno povabilo.

69.b člen

(postopek javnega povabila)

Postopek javnega povabila vodijo strokovne komisije, ki jih za posamezno območno službo zavoda imenuje generalni direktor zavoda. Strokovne komisije vodijo postopek skladno

z določili pravilnika, ki ureja postopke za izvrševanje proračuna in uredbe, ki ureja izvajanje postopkov porabe sredstev strukturne politike.

Javno povabilo se objavi na spletnih straneh zavoda in vsebuje zlasti:

1. naziv in sedež naročnika,
2. pravno podlago za izvedbo javnega povabila,
3. predmet javnega povabila,
4. pogoje za oddajo ponudb,
5. merila za ocenjevanje prejetih ponudb,
6. višina sredstev, ki so na razpolago za predmet javnega povabila,
7. upravičeni stroški izvajalca usposabljanja,
8. obdobje izvajanja aktivnosti,
9. rok, v katerem mora biti ponudba predložena in do kdaj je javno povabilo odprto,
10. navodilo za izdelavo ponudb,
11. kontaktne osebe, pri katerih lahko ponudniki dobijo dodatne informacije.

Na spletnih straneh zavoda se objavi tudi dokumentacija povabila, ki vsebuje zlasti obrazec s podatki o izvajalcu in izjave, obrazec s stroškovnikom izvajanja usposabljanja in vzorce pogodb, objavi se tudi način obravnave ponudb in način ter roke, v katerem bo naročnik obvestil ponudnike.

Strokovne komisije obravnavajo predložene ponudbe po vrstnem redu njihovega prispetja do porabe razpoložljivih finančnih sredstev. Zavod sprejme ponudbo tistega delodajalca, ki izpolnjuje vse zahtevane pogoje in merila in katerega ponujen program ustreza potrebam brezposelnih oseb v regiji njegovega poslovanja.

Delodajalcu, katerega ponudba je sprejeta, se skupaj z obvestilom o tem posreduje tudi pogodba in se ga pozove k njenemu podpisu. Če se delodajalec v roku 8 dni od prejema poziva na podpis pogodbe ne odzove, se šteje, da je ponudbo umaknil.

Delodajalce, katerih ponudba ni sprejeta, zavod obvešča z dopisom v roku, določenem v javnem povabilu.

13. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 01701-46/2005
Ljubljana, dne 28. decembra 2005
EVA 2005-2611-0146

mag. Janez Drobnič I.r.
Minister
za delo, družino in socialne zadeve

58. Sklep o določitvi in razvrščanju območij z višjo stopnjo brezposelnosti od povprečne v Republiki Sloveniji za leto 2006

Na podlagi 5. člena Pravilnika o izvajanju ukrepov aktivne politike zaposlovanja (Uradni list RS, št. 64/01, 31/03, 135/03, 80/04, 61/05, 76/05, 98/05 in 2/06) izdaja minister za delo, družino in socialne zadeve

S K L E P **o določitvi in razvrščanju območij z višjo stopnjo brezposelnosti od povprečne v Republiki Sloveniji za leto 2006**

I.

Ta sklep določa in razvršča območja z višjo stopnjo brezposelnosti od povprečne v Republiki Sloveniji za leto 2006.

II.

Območja se razvrščajo v 3 skupine: območje A, območje B in območje C.

Območje A zajema tiste občine, ki imajo stopnjo brezposelnosti 14,5% in več.

Območje B zajema tiste občine, ki imajo stopnjo brezposelnosti od 12,5% do 14,4%.

Območje C zajema tiste občine, ki imajo stopnjo brezposelnosti od 10,4% do 12,4%.

V območje A se uvrščajo občine:

Cankova, Celje, Črenšovci, Dobrovniki, Gornja Radgona, Gornji Petrovci, Kobilje, Kočevje, Kozje, Kungota, Kuzma, Lendava, Maribor, Moravske Toplice, Murska Sobota, Osilnica, Pesnica, Podčetrtek, Podvelka, Prebold, Puconci, Radlje ob Dravi, Ribnica na Pohorju, Rogašovci, Rogatec, Ruše, Sveti Jurij, Šalovci, Tišina, Trbovlje, Turnišče, Velika Polana, Žalec.

V območje B se uvrščajo občine:

Beltinci, Črnomelj, Grad, Hodoš, Hrastnik, Juršinci, Ljubno, Lovrenc na Pohorju, Luče, Majšperk, Odranci, Ptuj, Rače – Fram, Radenci, Rogaška Slatina, Selnica ob Dravi, Semič, Slovenska Bistrica, Šentilj, Šmarje pri Jelšah, Tabor, Vransko, Zavrč.

V območje C se uvrščajo občine:

Bistrica ob Sotli, Braslovče, Brežice, Destnik, Dobje, Dornava, Duplek, Gorišnica, Gornji Grad, Hoče – Slivnica, Jesenice, Križevci, Krško, Laško, Litija, Ljutomer, Miklavž na Dravskem Polju, Mozirje, Muta, Nazarje, Oplotnica, Ormož, Podlehnik, Polzela, Radeče, Ravne na Koroškem, Sevnica, Slovenske Konjice, Starše, Sveti Andraž v Slovenskih Goricah, Šentjur pri Celju, Štore, Velenje, Videm, Vitanje, Vuzenica, Zagorje ob Savi, Žetale.

III.

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 01701-46/2005
Ljubljana, dne 31. decembra 2005
EVA 2006-2611-0033

mag. Janez Drobnič I.r.
Minister
za delo, družino in socialne zadeve

POPRAVKI

59. Popravek Pravilnika o spremembah Pravilnika o spremembah pravilnika o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev

Popravek

V Pravilniku o spremembah Pravilnika o spremembah pravilnika o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev, objavljenem v Uradnem listu RS, št. 120-5428/05 z dne 29. 12. 2005, se v celotnem besedilu datum »1. januarja 2006« pravilno glasi »1. aprila 2006«.

V drugem odstavku spremenjenega 3. člena se odstotek »20%« pravilno glasi »25%«.

Uredništvo
Uradnega lista RS

60. Popravek Odredbe o določitvi olajšav in lestvice za odmero dohodnine za leto 2006**Popravek**

V Odredbi o določitvi olajšav in lestvice za odmero dohodnine za leto 2006, objavljeni v Uradnem listu RS, št. 117-5184/05 z dne 23. 12. 2005, se tabela v 2. členu pravilno glasi:

Če znaša neto letna davčna osnova v tolarjih		Znaša dohodnina v tolarjih
nad	do	
	1.327.300	16%
1.327.300	2.593.340	212.368 + 33% nad 1.327.300
2.593.340	5.247.940	630.161 + 37% nad 2.593.340
5.247.940	10.546.930	1.612.363 + 41% nad 5.247.940
10.546.930		3.784.949 + 50% nad 10.546.930

Uredništvo
Uradnega lista RS

61. Popravek Pravilnika o dodeljevanju proračunskih sredstev za ohranjanje in razvoj kmetijstva in podeželja v Mestni občini Novo mesto za obdobje 2004–2006**Popravek**

V Pravilniku o dodeljevanju proračunskih sredstev za ohranjanje in razvoj kmetijstva in podeželja v Mestni občini Novo mesto za obdobje 2004–2006, objavljenem v Uradnem listu Republike Slovenije, št. 38/04 z dne 16. 4. 2004 se v prvi alineji tretjega odstavka točke 3, v prvi alineji četrtega odstavka točke 5.1 in v prvi alineji tretjega odstavka točke 5.3. devetega člena črtajo besede »začete v tekočem letu«.

Št. 015-05-1/004-1700
Novo mesto, dne 1. decembra 2005

Župan
Mestne občine Novo mesto
mag. Boštjan Kovačič l.r.

62. Popravek Cenika storitev oskrbe s paro in toplo vodo za namene daljinskega ogrevanja**Popravek**

V Ceniku storitev oskrbe s paro in toplo vodo za name-
ne daljinskega ogrevanja objavljenem v Uradnem listu RS,
št. 112-12165/05 z dne 15. 12. 2005, se v točki II. popravi
cena v SIT za stanovanjski odjem, da se glasi »11.389,18«

in za ostali odjem tako, da se glasi: »11.389,18«. V točki III.
se popravi Uradni list RS, št. »106/05«.

Št. 00-017/05-HE-03
Murska Sobota, dne 23. decembra 2005

KOMUNALA javno podjetje d.o.o.
Murska Sobota
Direktor
Mirko Šabjan l.r.

63. Preklic objave Odloka o plačilu komunalnega prispevka (Uradni list RS, št. 118/05)

Na podlagi 13. in 30. člena Statuta Občine Brezovica
(Uradni list RS, št. 34/99 in 115/00) izdajam

PREKLIC OBJAVE

1.

V Uradnem listu Republike Slovenije, št. 118/05 z dne
27. 12. 2005, preklicujem objavo Odloka o plačilu komunal-
nega prispevka, objavljenega pod zaporedno številko 5201.

2.

Še naprej velja Odlok o plačilu komunalnega prispevka
(Uradni list RS, št. 94/00 in 15/01).

3.

Ta preklic velja takoj.

Št. 28-12-06
Brezovica, dne 3. januarja 2006

Župan
Občine Brezovica
Drago Stanovnik l.r.

VSEBINA

DRŽAVNI ZBOR			
3. Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja 2005–2012 (ReNPVO)	17		
VLADA			
55. Uredba o določitvi prekrškov za kršitve določb uredb Skupnosti s področja Zakona o veterinarskih merilih skladnosti	165		
56. Uredba o določitvi območja ribolovnega morja Republike Slovenije	168		
MINISTRSTVA			
4. Pravilnik o obrazcu za ugotovitev rezidentskega statusa po 4. točki prvega odstavka 7. člena ZDOH-1	106		
5. Pravilnik o prenehanju veljavnosti Pravilnika o uradnem zdravstvenem nadzoru nad živali	109		
6. Pravilnik o ukrepih za ugotavljanje, preprečevanje in zatiranje virusnega rinopneumonitisa kopitarjev (Rhinopneumonitis equi)	109		
7. Pravilnik o ukrepih za ugotavljanje, preprečevanje in zatiranje infekcijskega metritisa kopitarjev (CEM) – Metritis contagiosa equorum	110		
8. Pravilnik o višini pristojbine za opravljanje izpitov, izmeritev čolnov in ugotavljanje njihove sposobnosti za plovbo ter stroškov tiskovin	111		
57. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o izvajanju ukrepov aktivne politike zaposlovanja	168		
58. Sklep o določitvi in razvrščanju območij z višjo stopnjo brezposelnosti od povprečne v Republiki Sloveniji za leto 2006	170		
9. Dopolnitev Programa priprave državnega lokacijskega načrta za hitro cesto na odseku Koper–Dragonja	113		
DRUGI DRŽAVNI ORGANI IN ORGANIZACIJE			
10. Sklepi o imenovanju volilnih komisij referendumskih območij	113		
DRUGI ORGANI IN ORGANIZACIJE			
11. Sklep o določitvi višine in načina plačevanja članarine Območni obrtni zbornici Ajdovščina za leto 2006	117		
12. Sklep o določitvi višine in načina plačevanja članarine Območni obrtni zbornici Celje za leto 2006	120		
13. Sklep o določitvi višine in načina plačevanja članarine Območni obrtni zbornici Jesenice za leto 2006	120		
14. Sklep o določitvi višine in načina plačevanja članarine Območni obrtni zbornici Laško za leto 2006	123		
15. Sklep o določitvi višine in načina plačevanja članarine Območni obrtni zbornici Maribor za leto 2006	123		
OBČINE			
BRASLOVČE			
16. Odlok o proračunu Občine Braslovče za leto 2006	124		
17. Sklep o povprečni gradbeni ceni in povprečnih stroških komunalnega urejanja stavbnega zemljišča v Občini Braslovče	126		
18. Sklep o določitvi vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča	126		
BRDA			
19. Sklep o začasnem financiranju Občine Brda v letu 2006	127		
CELJE			
20. Sklep o javni razgrnitvi predloga lokacijskega načrta za mestno središče Gaberje II	127		
21. Sklep o javni razgrnitvi predloga sprememb in dopolnitev zazidalnega načrta Staro mestno jedro Celje, kare I (Osrednja knjižnica Celje)	128		
CERKNICA			
22. Program priprave za občinski lokacijski načrt »Industrijsko-poslovna cona Podskrajnik – II«	128		
ČRNA NA KOROŠKEM			
23. Odlok o opravljanju lastne dejavnosti – počitniške dejavnosti na smučišču	130		
DOBJE			
24. Pravilnik o sofinanciranju športa v Občini Dobje	130		
25. Sklep o ukinitvi statusa javnega dobra	135		
DOLENJSKE TOPLICE			
26. Sklep o začasnem financiranju proračunskih potreb Občine Dolenjske Toplice v letu 2006	136		
27. Sklep o vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča na območju Občine Dolenjske Toplice za leto 2006	136		
GRAD			
28. Pravilnik o financiranju kulturnih programov in redne ljubiteljske kulturne dejavnosti v Občini Grad	136		
29. Pravilnik o vrednotenju programov športa v javnem interesu v Občini Grad, ki se sofinancirajo iz proračunskih sredstev	138		
30. Spremembe in dopolnitve Statuta Občine Grad	145		
31. Spremembe in dopolnitve poslovnika Občinskega sveta Občine Grad	147		
HORJUL			
32. Odlok o razglasitvi cerkve sv. Mohorja in Fortunata na Koreni nad Horjulom za kulturni spomenik lokalnega pomena	147		
IDRIJA			
33. Tarifni sistem za obračun storitev javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki v Občini Idrija	148		
JESENICE			
34. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o urejanju, varstvu in vzdrževanju javnih zelenih površin v Občini Jesenice	149		
35. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o ravnanju s komunalnimi odpadki v Občini Jesenice	150		
36. Sklep o začetku uporabe digitalne kartografske dokumentacije na uradnem digitalnem katastrskem načrtu k Prostorskemu planu Občine Jesenice ter k Prostorskim ureditvenim pogojem za mesto Jesenice in k Prostorskim ureditvenim pogojem za podeželje v Občini Jesenice	150		
KAMNIK			
37. Sklep o razveljavitvi programa priprave lokacijskega načrta območja B 20 Stol	151		
KRANJ			
38. Odlok o spremembah Odloka o ureditvi in varnosti cestnega prometa v Mestni občini Kranj – hitri združeni postopek	151		
LJUBLJANA			
39. Cenik za posamezne tarifne skupine plina	152		
LUČE			
40. Odlok o proračunu Občine Luče za leto 2006	152		
41. Sklep o vrednosti točke za določitev nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča v letu 2006 v Občini Luče	154		
MAJŠPERK			
42. Odlok o proračunu Občine Majšperk za leto 2006	154		
ODRANCI			
43. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o proračunu Občine Odranci za leto 2005	156		
44. Sklep o začasnem financiranju Občine Odranci v letu 2006	157		
PREVALJE			
45. Sklep o določitvi vrednosti točke za izračun komunalnih taks v Občini Prevalje	158		
46. Sklep o vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča v Občini Prevalje	158		
RAZKRIŽJE			
47. Odlok o proračunu Občine Razkrižje za leto 2006	158		
RIBNICA			
48. Sklep o začasnem financiranju javne porabe v Občini Ribnica v letu 2006	161		
49. Sklep o vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča na območju Občine Ribnica za leto 2006	161		
ŠKOFLJICA			
50. Odlok o razglasitvi cerkve sv. Petra na Vrhu nad Želimljami za kulturni spomenik lokalnega pomena	161		
VERŽEJ			
51. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o merilih za sofinanciranje in izvajanje letnega programa športa v Občini Veržej	162		
VITANJE			
52. Sklep o določitvi izhodiščne vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča za leto 2006	163		
53. Sklep o vrednosti elementov za izračun prometne vrednosti stanovanjskih hiš, stanovanj in drugih nepremičnin in o določitvi odstotka od povprečne gradbene cene, s katerim se določi korist za stavbno zemljišče	164		
VRANSKO			
54. Sklep o začasnem financiranju Občine Vransko	164		
POPRAVKI			
59. Popravek Pravilnika o spremembah Pravilnika o spremembah pravilnika o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev	170		
60. Popravek Odredbe o določitvi olajšav in lestvice za odmero dohodnine za leto 2006	171		
61. Popravek Pravilnika o dodeljevanju proračunskih sredstev za ohranjanje in razvoj kmetijstva in podeželja v Mestni občini Novo mesto za obdobje 2004–2006	171		
62. Popravek Cenika storitev oskrbe s paro in toplo vodo za namene daljinskega ogrevanja	171		
63. Preklic objave Odloka o plačilu komunalnega prispevka (Uradni list RS, št. 118/05)	171		

ISSN 1318-0576

9 771318 057017

Izdajatelj Služba Vlade RS za zakonodajo – za izdajatelja dr. Janez Pogorelec • Založnik Uradni list Republike Slovenije d.o.o. – za založnika Erika Trojer – Priprava Uradni list Republike Slovenije d.o.o. – Tisk Tiskarna SET, d.d., Vevče – Naročnina za leto 2006 je 26.400 SIT (brez davka), v ceno posameznega Uradnega lista Republike Slovenije je vračunan 8,5% DDV – Naročnina za tujino je 72.600 SIT – Reklamacije se upoštevajo le mesec dni po izidu vsake številke – Uredništvo in uprava Ljubljana, Slovenska 9 – Poštni predal 379 – Telefon tajništvo 425 14 19, računovodstvo 200 18 60, naročnine 425 23 57, telefaks 200 18 25, prodaja 200 18 38, preklici 425 02 94, telefaks 425 14 18, uredništvo 425 73 08, uredništvo (javni razpisi ...) 200 18 66, uredništvo – telefaks 425 01 99 – Internet: <http://www.uradni-list.si> – uredništvo e-pošta: objave@uradni-list.si – Transakcijski račun 02922-0011569767